

Lagrådsremiss

Ny delgivningslag

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 29 april 2010

Beatrice Ask

Tobias Eriksson
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att den nuvarande delgivningslagen ersätts av en ny lag och att det införs en lag om auktorisation av delgivningsföretag.

Syftet med förslagen är att ge bättre förutsättningar för en effektiv och säker hantering av delgivning. Detta sker genom att regleringen görs mer överskådlig och lättillämpad, att det skapas större möjligheter att använda elektronisk kommunikation och att det läggs ett större ansvar på parterna att bevaka handlingar som domstolar och andra myndigheter skickar i pågående mål och ärenden. Förslagen ingår som ett led i regeringens arbete att minska andelen inställda huvudförhandlingar i brottmål.

Förslaget om auktorisation av privata delgivningsföretag innebär att godkänd personal vid sådana företag ges i princip samma befogenheter som de stämmingsmän som har förordnats av polismyndigheterna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	8
2	Lagtext.....	10
2.1	Förslag till delgivningslag (2010:000).....	10
2.2	Förslag till lag (2010:000) om auktorisation av delgivningsföretag.....	20
2.3	Förslag till lag om ändring i ärvdabalken.....	22
2.4	Förslag till lag om ändring i jordabalken.....	24
2.5	Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.....	26
2.6	Förslag till lag om ändring i utsokningsbalken.....	30
2.7	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.....	31
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.....	32
2.9	Förslag till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291).....	33
2.10	Förslag till lag om ändring i expropriationslagen (1972:719).....	36
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder.....	37
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.....	38
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1981:533) om fiskevårdsområden.....	39
2.14	Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713).....	40
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:371) om flyttning av fartyg i allmän hamn.....	41
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.....	42
2.17	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10).....	43
2.18	Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619).....	44
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.....	45
2.20	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672).....	47
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.....	49
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om besöksförbud.....	50
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.....	51
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.....	52

2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden	53
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning	54
2.27	Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45).....	56
2.28	Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)	57
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens v-nämnd	58
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	59
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.....	60
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden	61
2.33	Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)	62
2.34	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.....	63
2.35	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden.....	64
2.36	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.....	66
2.37	Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)	67
2.38	Förslag till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204)	68
2.39	Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)	69
2.40	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete	70
2.41	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	71
2.42	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.....	72
2.43	Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)	74
2.44	Förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang	75
2.45	Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)	76
2.46	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	78
2.47	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter	79
2.48	Förslag till lag om ändring i diskrimineringslagen (2008:567)	80
2.49	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut.....	81

2.50	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande.....	82
2.51	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	83
2.52	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:000).....	86
2.53	Förslag till lag om ändring i postlagen (2010:000).....	87
2.54	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om kollektivtrafik.....	88
2.55	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i expropriationslagen (1972:719).....	89
3	Ärendet och dess beredning.....	90
4	Behovet av ändamålsenliga delgivningsbestämmelser.....	91
4.1	Bakgrund.....	91
4.2	En ny delgivningslag införs.....	91
5	Allmänna utgångspunkter.....	93
5.1	Lagens tillämpningsområde m.m.....	93
5.2	Delgivning med person som befinner sig utomlands.....	95
5.3	EU-rätten.....	97
5.4	Begreppsbildning i den nya lagen.....	98
5.5	Utgångspunkter vid val av delgivningssätt m.m.....	100
6	Vem som ska se till att delgivning sker.....	101
6.1	Delgivning i mål och ärenden.....	101
6.2	Delgivning utan samband med mål eller ärende.....	104
7	Vem som är delgivningsmottagare.....	106
7.1	Delgivning med fysiska personer.....	106
7.2	Delgivning med staten.....	107
7.3	Delgivning med övriga juridiska personer.....	109
7.3.1	Allmänna bestämmelser.....	109
7.3.2	Delgivning med dödsbon.....	112
7.4	Delgivning med delägare i samfällighet m.m.....	116
7.5	Delgivning när den som ska delges företräds av ombud.....	117
8	Vanlig delgivning.....	118
8.1	Allmänt om delgivningssättet.....	118
8.2	Delgivningstidpunkten.....	121
9	Muntlig delgivning.....	124
9.1	Allmänt om delgivningssättet.....	124
9.2	Förutsättningar för att använda muntlig delgivning.....	126
9.3	Delgivningstidpunkten och sändande av handlingen.....	127
10	Förenklad delgivning.....	129
10.1	Allmänt om delgivningssättet.....	129
10.2	Förutsättningar för att använda förenklad delgivning.....	130
10.3	Närmare om informationen att förenklad delgivning kan komma att användas.....	132
10.4	När kontrollmeddelandet ska skickas.....	134

10.5	Hur ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas?	135
10.6	Delgivningstidpunkten	137
10.7	Delgivning av handlingar som inleder ett förfarande	138
10.7.1	Regleringen i delgivningslagen	138
10.7.2	Mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning	139
10.7.3	Förenklad delgivning i överinstanserna	140
10.7.4	Stämning i brottmål	144
11	Särskild delgivning med juridisk person	148
11.1	Bakgrund	148
11.2	Allmänt om delgivningssättet	152
11.3	Närmare om förutsättningarna för att använda särskild delgivning med juridisk person	154
11.4	Närmare om kontrollmeddelandet	156
11.5	Hur ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas?	157
11.6	Delgivningstidpunkten	158
12	Stämmingsmannadelgivning	159
12.1	Allmänt om delgivningssättet	159
12.2	Offentlig stämmingsmannabehörighet	161
12.3	Privat stämmingsmannabehörighet	165
12.4	Förutsättningar för att använda stämmingsmannadelgivning	169
12.5	Överlämnande av handlingen till delgivningsmottagaren	170
12.6	Överlämnande av meddelande när inte handlingen finns tillgänglig	171
12.7	Allmänna förutsättningar för surrogatdelgivning	173
12.8	Surrogatdelgivning vid bostaden	175
12.9	Surrogatdelgivning på arbetsplatsen	176
12.10	Surrogatdelgivning genom kontorsanställd	177
12.11	Spikning	178
12.12	Öppnande av delgivningsförsändelser	182
12.13	Skyldighet för fastighetsägare och arbetsgivare att lämna uppgifter	183
12.14	Tillträde till enskilt område som inte utgör bostad	185
13	Kungörelsedelgivning	186
13.1	Allmänt om delgivningssättet	186
13.2	Förutsättningar för att använda kungörelsedelgivning	187
13.2.1	När delgivningsmottagaren saknar känt hemvist	187
13.2.2	När delgivningsmottagaren har känt hemvist	187
13.2.3	När en delgivningsmottagare har underlåtit att anmäla adressändring vid förenklad delgivning	188

13.2.4	När en obestämd krets eller ett stort antal personer ska delges	189
13.2.5	När juridisk person har underlåtit att fullgöra sin registreringsplikt	191
13.2.6	Mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning	192
13.3	Närmare om kungörandet m.m.	194
13.3.1	Annonsering	194
13.3.2	Anslag i myndighetens lokal	196
13.3.3	Ytterligare delgivningsåtgärder i samband med kungörelsedelgivning	198
13.4	Delgivningstidpunkten	200
14	Övriga delgivningsfrågor	201
14.1	Särskild postdelgivning	201
14.2	Beaktande av omständigheter som framkommit vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren	202
14.3	Skyldighet för parter att uppge mobiltelefonnummer och e-postadress	203
14.4	Delgivningsbestämmelser i diskrimineringslagen	204
14.5	Bestämmelser om när surrogatdelgivning, spikning eller kungörelsedelgivning inte får användas	206
14.6	Husrannsakan för delgivning	207
15	Auktorisation av privata delgivningsföretag	208
15.1	Förutsättningar för auktorisation	208
15.2	Godkännande av företagets ledning och personal	210
15.3	Utbildning av personal	212
15.4	Tillsynen	213
15.5	Återkallelse av auktorisation och godkännande	214
15.6	Auktorisations- och tillsynsmyndighet	215
15.7	Avgifter	217
15.8	Tillgång till sekretessbelagda uppgifter	217
15.9	Tystnadsplikt	219
15.10	Överklagande	220
16	Ikraftträdande m.m.	220
17	Ekonomiska och andra konsekvenser	221
18	Författningskommentar	223
18.1	Förslaget till delgivningslag (2010:000)	223
18.2	Förslaget till lag (2010:000) om auktorisation av delgivningsföretag	256
18.3	Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken	262
18.4	Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken	263
18.5	Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken	266
18.6	Förslaget till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)	267
18.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning	268
18.8	Förslaget till lag om ändring i minerallagen (1991:45)	269

18.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd.....	269
18.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden	270
18.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden.....	270
18.12	Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488).....	271
18.13	Förslaget till lag om ändring i diskrimineringslagen (2008:567).....	271
18.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande	272
18.15	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	273
18.16	Övriga författningsförslag	274
Bilaga 1	Sammanfattningen av promemorian Ny delgivningslag m.m. (Ds 2009:28).....	275
Bilaga 2	Lagförslagen i promemorian Ny delgivningslag m.m. (Ds 2009:28)	277
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	354

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. delgivningslag (2010:000),
2. lag (2010:000) om auktorisation av delgivningsföretag,
3. lag om ändring i ärvdabalken,
4. lag om ändring i jordabalken,
5. lag om ändring i rättegångsbalken,
6. lag om ändring i utskökningsbalken,
7. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
8. lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.,
9. lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291),
10. lag om ändring i expropriationslagen (1972:719),
11. lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder,
12. lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
13. lag om ändring i lagen (1981:533) om fiskevårdsområden,
14. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
15. lag om ändring i lagen (1986:371) om flyttning av fartyg i allmän hamn,
16. lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.,
17. lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10),
18. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
19. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
20. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
21. lag om ändring i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.,
22. lag om ändring i lagen (1988:688) om besöksförbud,
23. lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,
24. lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga,
25. lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
26. lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning,
27. lag om ändring i minerallagen (1991:45),
28. lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614),
29. lag om ändring i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens valnämnd,
30. lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
31. lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,
32. lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden,
33. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220),
34. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,

35. lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden,
36. lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,
37. lag om ändring i ellagen (1997:857),
38. lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204),
39. lag om ändring i körkortslagen (1998:488),
40. lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsam-
arbete,
41. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
42. lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation,
43. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),
44. lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrotts-
arrangemang,
45. lag om ändring i naturgaslagen (2005:403),
46. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),
47. lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och
katter,
48. lag om ändring i diskrimineringslagen (2008:567),
49. lag om ändring i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut,
50. lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföre-
läggande,
51. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
52. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:000),
53. lag om ändring i postlagen (2010:000),
54. lag om ändring i kollektivtrafiklagen (2010:000),
55. lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i expropriations-
lagen (1972:719).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till delgivningslag (2010:000)

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller när delgivning ska ske i mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet eller när delgivning i annat fall ska ske enligt en bestämmelse i lag eller annan författning.

Om det i lag eller annan författning finns en bestämmelse som avviker från denna lag, gäller den bestämmelsen.

2 § Delgivning innebär att en handling skickas eller lämnas till den eller de personer som har behörighet att ta emot delgivningen eller genom att något av de andra förfaranden som anges i denna lag används.

Den som ensam eller tillsammans med någon är behörig att ta emot delgivning betecknas i denna lag som delgivningsmottagare. Bestämmelser om vilka som är delgivningsmottagare finns i 11–15 §§.

Delgivning enligt denna lag sker genom delgivningssätten

- vanlig delgivning (16–18 §§),
- muntlig delgivning (19–21 §§),
- förenklad delgivning (22–26 §§),
- särskild delgivning med juridisk person (27–30 §§),
- stämmingsmannadelgivning (31–46 §§), och
- kungörelsedelgivning (47–51 §§).

3 § Delgivning med en person som vistas utomlands får ske enligt lagen på den utländska orten, om inte sådan delgivning skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper.

En kallelse av en målsägande, ett vittne, en sakkunnig eller någon som avses i 36 kap. 1 § andra och tredje styckena rättegångsbalken får inte ske vid vite om delgivning ska ske utomlands, om inte annat följer av lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt.

4 § Delgivningssätt ska väljas med utgångspunkt från att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt.

Delgivning får inte ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet.

5 § Om en handling som en myndighet ska delge en person är omfattande eller det av annan anledning är olämpligt att skicka eller lämna handlingen, får myndigheten besluta att handlingen i stället under viss tid

ska hållas tillgänglig hos myndigheten eller på annan plats som myndigheten beslutat. Ett meddelande om beslutets innehåll ska delges.

Första stycket gäller inte delgivning av en handling som inleder ett förfarande vid en domstol eller annan myndighet. Första stycket gäller dock bilagor till en sådan handling.

6 § Bestämmelserna i denna lag om delgivning av en handling tillämpas även vid delgivning av annat än handling.

Vem som ska se till att delgivning sker

7 § En myndighet som handlägger ett mål eller ärende ska se till att delgivning sker.

8 § Begär en part eller någon som har liknande ställning att själv få se till att delgivning sker, får myndigheten besluta om detta, om det inte är olämpligt. Myndigheten ska i beslutet ange en viss tid inom vilken ett bevis om delgivning ska ges in till myndigheten. Har ett bevis om delgivning inte getts in inom föreskriven tid, ska myndigheten se till att delgivning sker.

9 § En person som ska se till att delgivning sker utan samband med ett mål eller ärende får vända sig till en länsstyrelse eller, om delgivningen ska utföras utomlands, till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) för bistånd med delgivningen.

Länsstyrelsen ska avvisa en framställan om delgivning om föreskriven ansökningsavgift inte har betalats.

10 § När en person ska se till att delgivning sker enligt 8 eller 9 § får endast vanlig delgivning och stämmningsmannadelgivning användas. När länsstyrelsen bistår enskild med delgivning enligt 9 § får dock delgivning även ske genom särskild delgivning med juridisk person och kungörelse-delgivning.

Delgivningsmottagare

Delgivning med en fysisk person

11 § Vid delgivning med en fysisk person är han eller hon delgivningsmottagare.

Har en fysisk person ställföreträdare som är behörig att företräda honom eller henne i saken, är i stället ställföreträdaren delgivningsmottagare. Om det finns skäl till det, är den fysiska personen och ställföreträdaren tillsammans delgivningsmottagare.

Delgivning med staten

12 § Vid delgivning med staten är en person som är behörig att ta emot delgivning vid den myndighet som ska bevaka statens rätt i saken delgivningsmottagare.

Om det inte av lag eller annan författning framgår att en viss myndighet ska bevaka statens rätt i saken är justitiekanslern, eller någon annan person som är behörig att ta emot delgivning för Justitiekanslerns räkning, delgivningsmottagare.

Delgivning med annan juridisk person än staten

13 § Vid delgivning med annan juridisk person än staten är en person som har rätt att företräda den juridiska personen delgivningsmottagare. Om flera är behöriga tillsammans, är var och en av dem delgivningsmottagare. En verkställande direktör i ett aktiebolag är alltid delgivningsmottagare.

Har ett försök till delgivning med delgivningsmottagare enligt första stycket misslyckats eller bedöms ett sådant delgivningsförsök som utsiktslöst, är en suppleant för en behörig ställföreträdare delgivningsmottagare. Suppleanten ska se till att handlingen så snart det kan ske lämnas till någon som har rätt att företräda den juridiska personen.

Delgivning med delägare i samfällighet m.m.

14 § Vid delgivning med delägare i en samfällighet eller med medlemmar i en sammanslutning är, om inte 13 § är tillämplig, även ledamot av styrelsen eller annan som utsetts att förvalta samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter delgivningsmottagare. Finns varken styrelse eller förvaltare, är någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter delgivningsmottagare.

Har ett försök till delgivning enligt första stycket misslyckats eller bedöms ett sådant delgivningsförsök som utsiktslöst, är en suppleant för en ledamot av styrelsen delgivningsmottagare. Suppleanten ska se till att handlingen så snart det kan ske lämnas till någon som har rätt att företräda delägarna eller medlemmarna eller underrätta dem som avses med delgivningen.

Delgivning med den som har ett ombud

15 § Har den med vilken delgivning ska ske ett ombud som är behörigt att ta emot handlingen är även ombudet delgivningsmottagare. Finns ett sådant ombud och handlingen lämnas till en delgivningsmottagare enligt 11–14 §§, bör ombudet underrättas om detta.

Första stycket gäller inte om handlingen innehåller ett föreläggande för den som ska delges att fullgöra något personligen.

Vanlig delgivning

Hur vanlig delgivning går till

16 § Vanlig delgivning sker genom att handlingen som ska delges skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren.

När vanlig delgivning får användas

17 § Vanlig delgivning får användas vid all delgivning.

Endast myndighet får vid vanlig delgivning skicka handlingen på elektronisk väg.

Delgivningstidpunkten

18 § Vanlig delgivning har skett när den eller de som är delgivningsmottagare har tagit emot handlingen.

Om en postförsändelse har hämtats av bud, ska handlingen anses ha kommit delgivningsmottagaren till handa när försändelsen hämtats av budet.

Muntlig delgivning

Hur muntlig delgivning går till

19 § Muntlig delgivning sker genom att innehållet i den handling som ska delges läses upp för delgivningsmottagaren.

Handlingen bör skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

När muntlig delgivning får användas

20 § Muntlig delgivning får användas av en myndighet när delgivning ska ske i ett mål eller ärende.

Muntlig delgivning får inte användas vid delgivning av en handling som inleder ett förfarande.

Delgivningstidpunkten

21 § Muntlig delgivning har skett när innehållet i handlingen har lästs upp.

Förenklad delgivning

Hur förenklad delgivning går till

22 § Förenklad delgivning sker genom att handlingen som ska delges skickas till delgivningsmottagaren och att det närmast följande arbetsdag skickas ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats.

23 § Vid förenklad delgivning ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress.

Om delgivningsmottagarens senast kända adress inte kan användas får handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens folkbokföringsadress om en sådan adress finns och skiljer sig från den som använts när handlingen skickades enligt första stycket.

När förenklad delgivning får användas

24 § Förenklad delgivning får användas av en myndighet vid delgivning med den som är part eller har liknande ställning i ett mål eller ärende, om

parten har fått information av myndigheten om att delgivningssättet kan komma att användas i målet eller ärendet.

Förenklad delgivning får inte användas vid delgivning av en handling som inleder ett förfarande.

25 § Information enligt 24 § första stycket ska delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person eller stämmningsmannadelgivning enligt 32 eller 38 §.

Delgivning enligt första stycket behöver inte ske när någon har gett in en handling i målet eller ärendet och informationen till denne lämnas i nära anslutning till att handlingen har kommit in till myndigheten.

Delgivningstidpunkten

26 § Förenklad delgivning har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen inom denna tid har kommit fram dit den skickats enligt 23 §.

Särskild delgivning med juridisk person

Hur särskild delgivning med juridisk person går till

27 § Särskild delgivning med juridisk person sker genom att handlingen som ska delges skickas till den juridiska personen och att det närmast följande arbetsdag skickas ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats.

28 § Vid särskild delgivning med juridisk person ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas till den postadress som är registrerad för den juridiska personen i ett sådant register som anges i 29 §.

När särskild delgivning med juridisk person får användas

29 § Särskild delgivning med juridisk person får användas av en myndighet om ett försök till vanlig delgivning eller förenklad delgivning har misslyckats i samma delgivningsärende eller sådana delgivningsförsök bedöms som utsiktslösa vid delgivning med

1. aktiebolag som är registrerade i aktiebolagsregistret,
2. ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och samskapsföreningar som är registrerade i föreningsregistret,
3. handelsbolag, kommanditbolag, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är registrerade i handelsregistret,
4. bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker som är registrerade i bankregistret,
5. försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som är registrerade i försäkringsregistret,
6. europabolag som är registrerade i europabolagsregistret, och
7. europakooperativ som är registrerade i europakooperativsregistret.

Delgivningstidpunkten

30 § Särskild delgivning med juridisk person har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen inom denna tid har kommit fram dit den skickats enligt 28 §.

Stämmingsmannadelgivning

Hur stämmingsmannadelgivning går till

31 § Stämmingsmannadelgivning sker genom att en person som enligt 40 § har behörighet att utföra sådan delgivning lämnar handlingen som ska delges på något av de sätt som anges i 32–38 §§ och dokumenterar åtgärden.

Stämmingsmannadelgivning när delgivningsmottagaren påträffas

32 § Vid stämmingsmannadelgivning ska handlingen lämnas till delgivningsmottagaren om han eller hon påträffas.

Vägrar delgivningsmottagaren att ta emot handlingen ska den lämnas kvar på platsen, om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

33 § Om den handling som ska delges inte finns tillgänglig när en delgivningsmottagare påträffas, får vid stämmingsmannadelgivning i stället ett skriftligt meddelande med uppgifterna i handlingen delges.

Handlingen bör skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

Stämmingsmannadelgivning genom att handlingen lämnas till en annan person än delgivningsmottagaren

34 § Vid stämmingsmannadelgivning får handlingen i fall som anges i 35 och 36 §§ lämnas till en annan person än den som är delgivningsmottagare. Handlingen får endast lämnas till en person som samtycker till det och som inte är motpart i samma mål eller ärende till den som ska delges.

En underrättelse om att delgivning enligt första stycket har skett och vem handlingen har lämnats till ska skickas till delgivningsmottagaren.

35 § Om delgivningsmottagaren har känt hemvist i Sverige men inte påträffas där, får handlingen lämnas till en vuxen medlem av det hushåll som delgivningsmottagaren tillhör.

36 § Om delgivningsmottagaren inte påträffas på sin arbetsplats under sin vanliga arbetstid, får handlingen lämnas till hans eller hennes arbetsgivare. Med arbetsgivare avses en person i företagsledande eller därmed jämförlig ställning eller chefen för den personaladministrativa verksamheten på delgivningsmottagarens arbetsplats.

37 § Den som har mottagit handlingen enligt 35 eller 36 § ska se till att handlingen lämnas till delgivningsmottagaren så snart det kan ske. Den som utför delgivningen ska informera om denna skyldighet när handlingen lämnas.

Stämningmannadelgivning genom att handlingen lämnas i eller i anslutning till delgivningsmottagarens hemvist

38 § Vid stämningmannadelgivning får handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist, om

1. delgivningsmottagaren inte påträffas där,
2. handlingen inte kan lämnas enligt 34–36 §§,
3. det inte kan klarläggas var delgivningsmottagaren uppehåller sig, och
4. det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Delgivningstidpunkten

39 § Stämningmannadelgivning enligt 32 § första stycket, 33 eller 38 § har skett när handlingen eller det skriftliga meddelandet har lämnats på föreskrivet sätt. Stämningmannadelgivning enligt 32 § andra stycket har skett när delgivningsmottagaren har vägrat ta emot handlingen.

Stämningmannadelgivning enligt 34–37 §§ har skett när handlingen har lämnats och underrättelsen har skickats.

Vem som får utföra stämningmannadelgivning

40 § Stämningmannadelgivning får utföras av stämningsman och anställd vid

- polismyndighet,
- åklagarmyndighet,
- allmän domstol,
- allmän förvaltningsdomstol,
- Kronofogdemyndigheten,
- Skatteverket,
- svensk utlandsmyndighet, och
- auktoriserat delgivningsföretag.

Stämningmannadelgivning får utföras av personal vid respektive inrättning om delgivningsmottagaren är intagen i

- kriminalvårdsanstalt,
- häkte,
- sådan undersökningsenhet som avses i 5 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
- sådan vårdinrättning som avses i 6 § första stycket lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,
- sådan sjukvårdsinrättning som avses i 15 § första stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,

- sådant hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, eller
- sådant hem som avses i 22 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.

Förordnande av stämmingsmän

41 § En polismyndighet förordnar stämmingsmän inom sitt polisdistrikt.

En polismyndighets rätt att öppna postförsändelse

42 § En polismyndighet får öppna en försändelse som har lämnats till myndigheten för stämmingsmannadelgivning, om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten eller till en annan polismyndighet för delgivning. Detta gäller dock inte om uppdragsgivaren har angett att försändelsen inte får öppnas.

Upplysningsskyldighet

43 § En fastighetsägare, tomträttshavare, arrendator eller innehavare av bostadslägenhet ska på begäran av den som utför stämmingsmannadelgivning uppge om delgivningsmottagaren är bosatt på fastigheten eller i lägenheten eller annars disponerar utrymme där.

44 § En arbetsgivare är skyldig att på begäran av den som utför stämmingsmannadelgivning uppge om delgivningsmottagaren är anställd hos honom eller henne och, om så är fallet, upplysa om delgivningsmottagarens arbetstider, arbetsplats och om andra förhållanden som rör anställningen och som kan underlätta delgivningen.

45 § Upplysningsskyldighet enligt 43 och 44 §§ gäller inte den som står i sådant förhållande till delgivningsmottagaren som anges i 36 kap. 3 § rättegångsbalken.

Tillträde till enskilt område som inte utgör bostad

46 § Stämmingsman och anställd vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och auktoriserat delgivningsföretag har rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att verkställa stämmingsmannadelgivning.

En polisman som vägras sådant tillträde får, efter beslut av polismyndigheten, själv bereda sig tillträde. Om någon annan person som anges i första stycket vägras tillträde, ska polismyndigheten på begäran lämna biträde.

Kungörelsedelgivning

Hur kungörelsedelgivning går till

47 § Kungörelsedelgivning sker genom att myndigheten beslutar att den handling som ska delges hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller

på annan plats och ett meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll inom tio dagar från beslutet kungörs och i vissa fall ges till känna på annat sätt i enlighet med vad som närmare anges i 48–50 §§.

Kungörelsedelgivning när delgivningsmottagaren saknar känt hemvist eller undandrar sig delgivning

48 § Kungörelsedelgivning får ske

1. om delgivningsmottagaren saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig,
2. om förutsättningarna för stämningssmannadelgivning enligt 38 § är uppfyllda, eller
3. om förutsättningarna för förenklad delgivning är uppfyllda men sådan adress som anges i 23 § saknas.

Ett meddelande som avses i 47 § ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar och, om det finns skäl till det, i ortstidning. Om kungörelsedelgivning enligt första stycket har skett och därefter ny delgivning ska ske i samma mål eller ärende, får meddelandet i stället anslås i myndighetens lokal.

Kungörelsedelgivning när en obestämd krets eller ett stort antal personer ska delges

49 § Kungörelsedelgivning får ske

1. om en obestämd krets ska delges,
2. om ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning sker med var och en av dem, eller
3. om delägare i samfällighet eller medlemmar i sammanslutning ska delges, det inte finns någon som är delgivningsmottagare för dem enligt 14 § första stycket och delägarna eller medlemmarna är fler än tio.

Ett meddelande som avses i 47 § ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar och, om det finns skäl till det, i ortstidning. Om delgivningen i ett sådant fall som avses i första stycket 2 avser personer som hyr eller annars innehar lägenheter i samma fastighet ska meddelandet dessutom anslås inom fastigheten på lämpligt sätt.

Ett meddelande om delgivningen ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ingår en statlig myndighet eller en kommun bland dem som avses med delgivningen, ska meddelandet alltid skickas till myndigheten eller kommunen.

Kungörelsedelgivning när en juridisk person inte har fullgjort sin registreringsplikt

50 § Kungörelsedelgivning får ske

1. om en juridisk person som anges i 29 § saknar en registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med juridisk person, eller
2. om en juridisk person i strid mot gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare och någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att på den juridiska personens vägnar ta emot delgivning samt för-

sök till delgivning med andra tillämpliga delgivningssätt har misslyckats eller sådana försök bedöms som utsiktslösa.

Ett meddelande som avses i 47 § ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar.

Om den juridiska personen har en registrerad postadress ska i ett sådant fall som avses i första stycket 2 ett meddelande om delgivningen skickas till denna adress.

Delgivningstidpunkten

51 § Kungörelsedelgivning har skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

Överklagande

52 § Länsstyrelsens beslut enligt 9 och 10 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011, då delgivningslagen (1970:428) upphör att gälla.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

2.2 Förslag till lag (2010:000) om auktorisation av delgivningsföretag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Delgivningsföretag får ansöka om auktorisation enligt denna lag.

Med ett delgivningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt utför delgivning enligt delgivningslagen (2010:000).

Auktorisation

2 § Auktorisation får beviljas endast om det med hänsyn till organisation, ledning och ägande kan antas att företagets verksamhet kommer att bedrivas i överensstämmelse med lag och på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt.

Rikspolisstyrelsen ska ges tillfälle att yttra sig innan auktorisation beviljas.

Godkännande av personal

3 § All personal hos ett auktoriserat delgivningsföretag ska vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för en anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller den som leder verksamheten samt ledamöter och suppleanter i delgivningsföretagets styrelse.

Utbildning av personal

4 § Ett auktoriserat delgivningsföretag har ansvar för att personalen får nödvändig utbildning.

Tillsynsmyndighet

5 § Ett auktoriserat delgivningsföretag står under tillsyn av en länsstyrelse som är tillsynsmyndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som är tillsynsmyndigheter och om deras tillsynsområden.

6 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor om auktorisation och godkännande enligt denna lag.

Tillsyn

7 § Ett auktoriserat delgivningsföretag ska lämna tillsynsmyndigheten de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Företagen ska årligen före mars månads utgång till tillsynsmyndigheten ge in en redogörelse för verksamheten under föregående år.

8 § Tillsynsmyndigheten har rätt att inspektera ett auktoriserat delgivningsföretag och att ta del av samtliga handlingar som rör företagets verksamhet avseende stämmningsmannadelgivning.

9 § Tillsynsmyndigheten får meddela ett auktoriserat delgivningsföretag de förelägganden som behövs för att denna lag ska efterlevas. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Återkallelse av auktorisation och godkännande

10 § Auktorisation och godkännande enligt denna lag kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar för auktorisation respektive godkännande eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

Ett godkännande ska återkallas när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat delgivningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått en ny anställning eller ett nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Tystnadsplikt

11 § Den som är eller har varit verksam i ett auktoriserat delgivningsföretag eller som har eller haft uppdrag för ett sådant företag får inte obehörigen avslöja eller utnyttja vad han eller hon i samband med anställningen eller uppdraget har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Avgifter

12 § Avgift får tas ut för tillsyn och för prövning av ansökningar om auktorisation och godkännande av personal.

Överklagande

13 § Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Rikspolisstyrelsen får överklaga länsstyrelsens beslut att bevilja auktorisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Bemyndigande

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om auktorisation och godkännande samt om utbildning av personal.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Bestämmelsen i 5 § om skyldighet att lämna en redogörelse för verksamheten under föregående år tillämpas första gången år 2012.

2.3 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs i fråga om ärvdabalken¹
dels att 16 kap. 5 § ska ha följande lydelse,
dels att nuvarande 18 kap. 1 a § ska betecknas 18 kap. 1 b §,
dels att det i balken ska införas en ny paragraf, 18 kap. 1 a §, av
följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

5 §

*Undandrag*er sig arvinge eller testamentstagare att *giva* tillkänna huruvida han vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, *äger* rätten förelägga honom att göra sin rätt gällande inom sex månader från det föreläggandet delgavs honom. Delgivning får *ej* ske enligt 12–15 §§ delgivningslagen (1970:428).

Sådant föreläggande *skall* meddelas, *såframt* ansökan därom *göres* av någon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvarlåtenskapen *ifall* denne försummar att bevara sin rätt.

Undandrar sig *en* arvinge eller testamentstagare att *ge* tillkänna huruvida han *eller hon* vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, *får* rätten förelägga honom *eller henne* att göra sin rätt gällande inom sex månader från det *att* föreläggandet delgavs honom *eller henne*. Delgivning får *inte* ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:000).

Ett sådant föreläggande *ska* meddelas, *om* ansökan därom *görs* av någon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvarlåtenskapen *om* denne försummar att bevara sin rätt.

18 kap.

1 a §

När ett dödsbo ska delges är dödsbodelägarna tillsammans delgivningsmottagare. En av dödsbodelägarna är dock ensam delgivningsmottagare om han eller hon sitter i boet eller om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet. Den som tar emot handlingen ska så snart det kan ske underrätta övriga delägare om delgivningen.

Om boutredningsman har för-

¹ Balken omtryckt 1981:359.

*ordnats är i stället han eller hon
delgivningsmottagare.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.4 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 8 § jordabalken¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

8 §²

Uppsägning *skall* vara skriftlig, om *ej* skriftligt erkännande av uppsägningen lämnas. I fall som avses i 11 kap. 6 och 6 a §§ *skall* uppsägningen dock alltid ske skriftligen. Uppsägning får ske hos den som är behörig att ta emot arrendeavgift på jordägarens vägnar.

Skriftlig uppsägning *skall* delges den som *sökes* för uppsägning, *dock utan tillämpning av 12–15 §§ delgivningslagen (1970:428)*.

Träffas *ej* den som *sökes* i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *skall* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till vuxen medlem i det hushåll som han tillhör eller, om han driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas *icke* någon som angivits nu, *skall* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägning har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har jordägare eller arrendator, hos vilken uppsägning *skall* ske, *ej* känt hemvist här i riket och finns *ej* heller känt ombud som har rätt att *mottaga* uppsägning för

Uppsägning *ska* vara skriftlig, om *inte* skriftligt erkännande av uppsägningen lämnas. I fall som avses i 11 kap. 6 och 6 a §§ *ska* uppsägningen dock alltid ske skriftligen. Uppsägning får ske hos den som är behörig att ta emot arrendeavgift på jordägarens vägnar.

Skriftlig uppsägning *ska* delges den som *söks* för uppsägning. *Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:000)*.

Träffas *inte* den som *söks* i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans *eller hennes* vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *ska* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till vuxen medlem i det hushåll som han *eller hon* tillhör eller, om han *eller hon* driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas *inte* någon som angivits nu, *ska* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägning har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har jordägare eller arrendator, hos vilken uppsägning *ska* ske, *inte* känt hemvist här i riket och finns *inte* heller känt ombud som har rätt att *ta emot* uppsägning för

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

² Senaste lydelse 1991:850.

honom, får uppsägningen ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

En ansökan hos domstol med yrkande att arrendeförhållande *skall* upphöra eller att arrendator *skall* avhysas gäller som uppsägning när delgivning skett i behörig ordning. Detsamma gäller en ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning om att arrendator *skall* avhysas.

Särskilda bestämmelser om innehållet i uppsägning av avtal om anläggningsarrende finns i 11 kap. 6 §.

honom *eller henne*, får uppsägningen ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

En ansökan hos domstol med yrkande att arrendeförhållande *ska* upphöra eller att arrendator *ska* avhysas gäller som uppsägning när delgivning skett i behörig ordning. Detsamma gäller en ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning om att arrendator *ska* avhysas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.5 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken dels att 33 kap. 1 och 6 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i balken ska införas två nya paragrafer, 33 kap. 5 och 7 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 kap.

1 §¹

Ansökan, anmälan eller annan inlaga i rättegång *skall* innehålla uppgift å domstolen samt parternas namn och hemvist.

En enskild parts första inlaga i rättegången *skall* innehålla uppgift om partens

1. yrke samt personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning genom stämmaningsman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen, *dock att nummer avseende* hemligt telefonabonnemang behöver uppges endast om rätten begär det, *samt*

4. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom.

Förs partens talan av ställföreträdare, *skall* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har parten *vidtalat ett ombud att företräda honom, skall* ombudets namn, postadress och telefonnummer anges.

En stämningansökan *skall* dessutom innehålla uppgift om enskild svarande i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om svarandens eller dennes ställföreträdarens yrke,

En ansökan, en anmälan eller annan inlaga i rättegång *ska* innehålla uppgift om domstolen samt parternas namn och hemvist.

En enskild parts första inlaga i rättegången *ska* innehålla uppgift om partens

1. personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning genom stämmaningsman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer, med undantag för nummer som avser ett* hemligt telefonabonnemang *som* behöver uppges endast om rätten begär det,

4. *e-postadress, och*

5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom *eller henne.*

Förs partens talan av ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har parten ett ombud, *ska* ombudets namn, postadress, *e-postadress* och telefonnummer anges.

En stämningansökan *ska* dessutom innehålla uppgift om enskild svarande i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om svarandens eller dennes ställföreträdarens arbets-

¹ Senaste lydelse 1985:267.

arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för sökanden. Saknar svaranden känd adress, *skall* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Begär en part att ett vittne eller annan *skall* höras, är parten i den utsträckning som anges i fjärde stycket skyldig att lämna uppgifter beträffande denne.

Uppgifter som avses i första-femte styckena *skall* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *skall* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

plats, telefonnummer, *e-postadress* och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för sökanden. Saknar svaranden känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Begär en part att ett vittne eller annan *ska* höras, är parten i den utsträckning som anges i fjärde stycket skyldig att lämna uppgifter beträffande denne.

Uppgifter som avses i första-femte styckena *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *ska* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

5 §²

Stämning i tvistemål får delges enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:000) endast om det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Om stämning i tvistemål där förlikning om saken är tillåten inte har kunnat delges, ska rätten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om käranden ska erbjudas att själv se till att delgivning sker. Hänsyn ska då tas till det arbete och den kostnad som dittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om käranden inte antar erbjudandet ska stämmingsansökan avvisas.

² Paragrafen motsvaras av 6 § andra och tredje styckena. Senaste lydelse 1995:637.

6 §³

Bestämmelserna i 5, 12 och 15 §§ delgivningslagen (1970:428) gäller inte delgivning av stämning i brottmål.

Stämning i tvistemål får delges enligt 12 § delgivningslagen endast om det finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Om stämning i tvistemål där förlikning om saken är tillåten inte har kunnat delges, skall rätten pröva om försöken till delgivning skall fortsätta eller om käranden skall erbjudas att själv ombesörja delgivningen. Hänsyn skall därvid tas till det arbete och den kostnad som dittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök skall lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om käranden inte antar erbjudandet skall stämningsansökan avvisas.

Bestämmelserna i 3, 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) gäller inte delgivning av stämning i brottmål.

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att den tilltalade delges stämning och andra handlingar i ett brottmål genom förenklad delgivning om han eller hon av polisman, åklagare, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen vid ett personligt sammanträffande har delgetts information om att sådan delgivning kan komma att användas i tingsrätten och det vid den tidpunkt då handlingarna skickas till den tilltalade inte har förflutit längre tid än sex veckor sedan informationen lämnades.

7 §

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att hovrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen vid tingsrätt, Kronofogdemyndigheten, Statens va-nämnd, hyresnämnd eller arrendenämnd har fått information om att

³ Senaste lydelse 1995:637.

sådan delgivning kan komma att användas i hovrätten om ett avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Högsta domstolen om informationen har lämnats vid tingsrätt, hovrätt, Kronofogdemyndigheten, Statens va-nämnd eller arrendenämnd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.6 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §

Innan avhysning sker *skall* svaranden beredas tillfälle att yttra sig. Saknar svaranden känt hemvist och har det *ej* kunnat klarläggas var han uppehåller sig, får avhysning dock ske utan hinder av att han *ej* har beretts tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller *delgivningslagen (1970:428)*. Har den sökta känt hemvist inom riket men träffas varken han eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 12 § delgivningslagen och kan det inte klarläggas var han uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas. *Myndigheten kan i sådant fall i stället besluta att handlingen skall i slutet kuvert lämnas i den söktes hemvist eller, om detta ej kan ske, fästas på dörren till hans bostad.* Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom med posten under hans utländska adress.

Innan avhysning sker *ska* svaranden beredas tillfälle att yttra sig. Saknar svaranden känt hemvist och har det *inte* kunnat klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig, får avhysning dock ske utan hinder av att han *eller hon inte* har beretts tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller *delgivningslagen (2010:000)*. Har delgivningsmottagaren känt hemvist inom riket men träffas varken han eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 34–37 §§ delgivningslagen och kan det inte klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas *eller handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist.* Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom *eller henne* med posten under hans *eller hennes* utländska adress.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.7 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att det i socialförsäkringsbalken ska införas en ny paragraf, 18 kap. 43 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

43 §

*Vid tillämpning av 41 § andra stycket och 42 § får kungörelse-
delgivning enligt 47–51 §§ delgiv-
ningslagen (2010:000) inte använ-
das.*

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skall ansökan, kallelse eller föreläggande tillställas en part eller någon annan, sker det genom delgivning. Detsamma gäller dom eller beslut som sänds enligt 19 §. För andra handlingar får delgivning användas om det anses erforderligt.

Delgivning av sådana domar eller beslut av Marknadsdomstolen, som innefattar vitesföreläggande enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden eller lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, får inte ske enligt 12 § delgivningslagen (1970:428), om det inte finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Föreslagen lydelse

20 §²

Ska en ansökan, en kallelse eller ett föreläggande tillställas en part eller någon annan, sker det genom delgivning. Detsamma gäller en dom eller ett beslut som sänds enligt 19 §. För andra handlingar får delgivning användas om det anses erforderligt.

Delgivning av sådana domar eller beslut av Marknadsdomstolen, som innefattar vitesföreläggande enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden eller lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, får inte ske enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:000), om det inte med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1984:294.

² Senaste lydelse 2004:452.

2.9 Förslag till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Härigenom föreskrivs att 3 och 47 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan, besvär, anmälan, underställning och annan åtgärd, varigenom mål anhängiggöres, skall ske skriftligen.

En *ansöknings- eller besvärshandling* från en enskild skall vara egenhändigt undertecknad av honom eller hans ombud. Den skall innehålla uppgift om hans

1. *yrke samt* personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där han kan anträffas för delgivning genom stämmaningsman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen, *dock att* nummer *avseende* hemligt telefonabonnemang behöver uppges endast om rätten begär det, *samt*

4. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom.

Förs den enskildes talan av ställföreträdare, *skall* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har den enskilde *vidtalat ett* ombud *att företräda honom*, skall ombudets namn, postadress och telefonnummer anges.

En *ansöknings- eller besvärshandling* från en enskild *skall*

Föreslagen lydelse

3 §¹

En ansökan, ett överklagande, en anmälan, en underställning och varje annan åtgärd som inleder ett förfarande hos allmän förvaltningsdomstol, ska vara skriftlig.

En *ansökan eller ett överklagande* från en enskild ska vara egenhändigt undertecknad av honom *eller henne* eller hans *eller hennes* ombud. Den ska innehålla uppgift om hans *eller hennes*

1. personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där han *eller hon* kan anträffas för delgivning genom stämmaningsman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer, med undantag för* nummer *som avser ett* hemligt telefonabonnemang *som* behöver uppges endast om rätten begär det, *4. e-postadress, och*

5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom *eller henne*.

Förs den enskildes talan av ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har den enskilde ett ombud, *ska* ombudets namn, postadress, *e-postadress* och telefonnummer anges.

En *ansökan eller ett överklagande* från en enskild *ska* dessutom

¹ Senaste lydelse 1985:271.

dessutom innehålla uppgifter om enskild motpart, om sådan finns, i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdarens yrke, arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för den enskilde. Saknar motparten känd adress, *skall* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifter som avses i andra-fjärde styckena *skall* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *skall* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

innehålla uppgifter om enskild motpart, om sådan finns, i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdarens arbetsplats, telefonnummer, *e-postadress* och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för den enskilde. Saknar motparten känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifter som avses i andra-fjärde styckena *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *ska* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

47 §²

Skall rätten underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning. Delgivning *skall* användas, om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt tillgripas bara om det är påkallat med hänsyn till omständigheterna.

Ska rätten underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning. Delgivning *ska* användas, om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt tillgripas bara om det är påkallat med hänsyn till omständigheterna.

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att kammarrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen i förvaltningsrätten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i kammarrätten om förvaltningsrättens avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Regeringsrätten om informationen har lämnats i förvaltningsrätten eller i kammarrätten.

² Senaste lydelse 1990:1412.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.10 Förslag till lag om ändring i expropriationslagen (1972:719)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 6 § expropriationslagen (1972:719) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

6 §

Avvisas *ej* stämningsansökan, *skall* fastighetsdomstolen, om ansökningen gjorts av den exproprierande, utfärda stämning på fastighetsägaren och övriga kända sakägare. Har ansökningen gjorts av annan, *skall* domstolen utfärda stämning på den exproprierande och kalla övriga kända sakägare att inträda som parter i rättegången. Kallelse delges sakägare på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

I stämning som utfärdas på den exproprierande *skall* han anmodas att lämna uppgifter i de avseenden som anges i 5 § första stycket 3–6.

Stämning eller kallelse som avses i första stycket *skall* alltid utfärdas på okända sakägare, som möjligen finns. Bestämmelserna om kungörelsedelgivning i *delgivningslagen (1970:428)* äger därvid motsvarande tillämpning. Kan det med fog *antagas* att okända sakägare *icke* finns, får meddelande som avses i 17 § *första stycket* samma lag anslås i fastighetsdomstolens lokal i stället för att införas i tidning.

Avvisas *inte* stämningsansökan, *ska* fastighetsdomstolen, om ansökningen gjorts av den exproprierande, utfärda stämning på fastighetsägaren och övriga kända sakägare. Har ansökningen gjorts av annan, *ska* domstolen utfärda stämning på den exproprierande och kalla övriga kända sakägare att inträda som parter i rättegången. Kallelse delges sakägare på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

I stämning som utfärdas på den exproprierande *ska* han *eller hon* anmodas att lämna uppgifter i de avseenden som anges i 5 § första stycket 3–6.

Stämning eller kallelse som avses i första stycket *ska* alltid utfärdas på okända sakägare, som möjligen finns. Bestämmelserna om kungörelsedelgivning i *delgivningslagen (2010:000)* äger därvid motsvarande tillämpning. Kan det med fog *antas* att okända sakägare *inte* finns, får meddelande som avses i 49 § *andra stycket* samma lag anslås i fastighetsdomstolens lokal i stället för att införas i tidning.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §¹

Skall inlaga, kallelse, föreläggande eller annan handling tillställas part, sker det genom delgivning, om annat inte följer av andra stycket. Om hyresnämnden samtidigt handlägger ett stort antal tvister av likartad beskaffenhet mellan en hyresvärd och dennes hyresgäster om villkoren för hyra av bostadslägenheter, får *delgivning* i de ärenden som enligt 9 § andra stycket avgörs utan sammanträde *ske genom kungörelse*. Därvid tillämpas inte 17 § andra stycket delgivningslagen (1970:428).

Beslut som *skall* tillställas en part sänds till parten i vanligt brev under hans eller hennes för nämnden kända adress. Om beslutet meddelats i samband med ett sammanträde, *skall* det sändas inom sju dagar därefter och i annat fall samma dag som beslutet meddelas.

Ska en inlaga, *en* kallelse, *ett* föreläggande eller *en* annan handling tillställas part, sker det genom delgivning, om annat inte följer av andra stycket. Om hyresnämnden samtidigt handlägger ett stort antal tvister av likartad beskaffenhet mellan en hyresvärd och dennes hyresgäster om villkoren för hyra av bostadslägenheter, får i de ärenden som enligt 9 § andra stycket avgörs utan sammanträde *kungörelsedelgivning enligt 49 § första och andra styckena delgivningslagen (2010:000) användas*.

Beslut som *ska* tillställas en part sänds till parten i vanligt brev under hans eller hennes för nämnden kända adress. Om beslutet meddelats i samband med ett sammanträde, *ska* det sändas inom sju dagar därefter och i annat fall samma dag som beslutet meddelas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2005:1061.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Till sammanträdet *skall* samtliga kända delägare kallas. Är det ovisst vilken av flera som är delägare, kallas samtliga. Om det kan antas att okända delägare finns, utfärdas kallelse även på dessa.

Kallelse *skall* i god tid före sammanträdet delges delägarna. För sådan delgivning gäller inte *bestämmelserna i 10 § första stycket och 16 § andra stycket 2 delgivningslagen (1970:428).*

Föreslagen lydelse

9 §¹

Till sammanträdet *ska* samtliga kända delägare kallas. Är det ovisst vilken av flera som är delägare, kallas samtliga. Om det kan antas att okända delägare finns, utfärdas kallelse även på dessa.

Kallelse *ska* i god tid före sammanträdet delges delägarna. För sådan delgivning gäller inte *14 § och 49 § första stycket 3 delgivningslagen (2010:000).*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 1997:269.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:533) om fiskevårdsområden

Häri genom föreskrivs att 12 § lagen (1981:533) om fiskevårdsområden ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss den 11 mars 2010 Fiskevårdsområden   *Föreslagen lydelse*

12 §

Förrättningsmannen ska kalla ägarna av fisket till sammanträdet. Kallelsen ska innehålla en kort beskrivning av den planerade områdesbildningen och uppgift om tid och plats där ansökningshandlingarna och fiskerättsutredningen finns tillgängliga. I kallelsen ska anges att ägare av fiske senast vid sammanträdet muntligen eller skriftligen bör framföra sina synpunkter på områdesbildningen och fiskerättsutredningen samt lägga fram skriftlig utredning som han eller hon önskar åberopa till stöd för invändningar mot fiskerättsutredningen. Om det inte kan antas, att fiskerättsutredningen är fullständig, utfärdas kallelse även på okända ägare av fiske. Kallelsen ska i god tid före sammanträdet delges ägarna av fisket. För sådan delgivning gäller inte bestämmelserna i 10 § första stycket och 16 § andra stycket 2 delgivningslagen (1970:428).

Förrettningsmannen ska alltid underrätta kommunen om innehållet i kallelsen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller i tillämpliga delar även då ett nytt sammanträde utsätts. Om det vid ett sammanträde har tillkännagetts tid och plats för nästa sammanträde, behöver inte kallelse delges den som kallats i föreskriven ordning till det sammanträde då tillkännagivandet skett.

Förrettningsmannen ska kalla ägarna av fisket till sammanträdet. Kallelsen ska innehålla en kort beskrivning av den planerade områdesbildningen och uppgift om tid och plats där ansökningshandlingarna och fiskerättsutredningen finns tillgängliga. I kallelsen ska anges att ägare av fiske senast vid sammanträdet muntligen eller skriftligen bör framföra sina synpunkter på områdesbildningen och fiskerättsutredningen samt lägga fram skriftlig utredning som han eller hon önskar åberopa till stöd för invändningar mot fiskerättsutredningen. Om det inte kan antas, att fiskerättsutredningen är fullständig, utfärdas kallelse även på okända ägare av fiske. Kallelsen ska i god tid före sammanträdet delges ägarna av fisket. För sådan delgivning gäller inte bestämmelserna i 14 § och 49 § första stycket 3 delgivningslagen (2010:00).

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.14 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

Härigenom föreskrivs att 14 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

4 §

Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 eller 3 § *skall* rätten genast kalla bolaget, Finansinspektionen, de aktieägare eller de delägare samt de borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för bolaget att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges bolaget, om det kan ske på något annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Kallelsen *skall* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs *en* ansökan eller *en* anmälan som avses i 2 eller 3 § *ska* rätten genast kalla bolaget, Finansinspektionen, de aktieägare eller de delägare samt de borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för bolaget att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges bolaget, om det kan ske på något annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Kallelsen *ska* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1995:1567.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:371) om flyttning av fartyg i allmän hamn

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1986:371) om flyttning av fartyg i allmän hamn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En underrättelse *skall* delges den som den riktar sig till. Vid kungörelsedelgivning gäller, i stället för vad som föreskrivs i 17 § *delgivningslagen* (1970:428), att underrättelsen skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i de av *sjöfartsverket* utgivna Underrättelser för sjöfarande samt anslås på fartyget. Detta förfarande får tillämpas också för delgivning med en ägare eller redare som är okänd.

Föreslagen lydelse

3 §

En underrättelse *ska* delges den som den riktar sig till. Vid kungörelsedelgivning gäller, i stället för vad som föreskrivs i 48–50 §§ *delgivningslagen* (2010:000), att underrättelsen ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i de av *Sjöfartsverket* utgivna Underrättelser för sjöfarande samt anslås på fartyget. Detta förfarande får tillämpas också för delgivning med en ägare eller redare som är okänd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Avser saken förverkande av beslagtagna egendom, får kungörelsedelgivning av beslutet eller stämningen ske enligt de förutsättningar som anges i 15 § *delgivningslagen* (1970:428). Dessa regler får också tillämpas, om den från vilken förverkande sker är okänd.

Om värdet av den beslagtagna egendomen uppskattas till mindre än en tiondel av det prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gällde då beslaget verkställdes eller om egendomen saknar saluvärde, får delgivning ske genom att beslutet eller stämningen anslås hos den myndighet som har meddelat beslutet eller utfärdat stämningen.

Föreslagen lydelse

4 §¹

Avser saken förverkande av beslagtagna egendom, får kungörelsedelgivning av beslutet eller stämningen ske enligt de förutsättningar som anges i 48 § *delgivningslagen* (2010:000). Dessa regler får också tillämpas, om den från vilken förverkande sker är okänd.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2000:178.

2.17 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 27 § plan- och bygglagen (1987:10)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

27 §

Sökanden *skall* av byggnadsnämnden omedelbart underrättas om innehållet i det beslut varigenom ett ärende om lov avgörs. Underrättelse *skall* också sändas till sådan i 22 § första stycket omnämnd person, organisation eller förening som yttrat sig i ärendet, om det inte är uppenbart obehövt. Om beslutet går någon emot, *skall han* även underrättas om hur *han* kan *överklaga det* och om avvikande meningar som har antecknats i ett protokoll eller i någon annan handling.

Underrättelse får ske genom delgivning. *Med sökanden får delgivning dock inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).*

Sökanden *ska* av byggnadsnämnden omedelbart underrättas om innehållet i det beslut varigenom ett ärende om lov avgörs. Underrättelse *ska* också sändas till sådan i 22 § första stycket omnämnd person, organisation eller förening som yttrat sig i ärendet, om det inte är uppenbart obehövt. Om beslutet går någon emot, *ska denne* även underrättas om hur *beslutet* kan *överklagas* och om avvikande meningar som har antecknats i ett protokoll eller i någon annan handling.

Underrättelse får ske genom delgivning. *Delgivning med sökanden får inte ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:000).*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1992:1769.

2.18 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § sparbankslagen (1987:619)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §

Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 §, *skall* rätten genast kalla sparbanken, Finansinspektionen samt de huvudmän och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för sparbanken att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges sparbanken, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Kallelsen *skall* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs *en* ansökan eller *en* anmälan som avses i 2 §, *ska* rätten genast kalla sparbanken, Finansinspektionen samt de huvudmän och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för sparbanken att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges sparbanken, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Kallelsen *ska* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 5 och 6 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

5 §¹

I ett ärende enligt 3 eller 4 § skall rätten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Rätten *skall* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två månader och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 3 eller 4 § *ska* rätten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Rätten *ska* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två månader och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden.

6 §²

I ett ärende enligt 4 a § *skall* registreringsmyndigheten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Registreringsmyndigheten *skall* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 4 a § *ska* registreringsmyndigheten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Registreringsmyndigheten *ska* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden.

¹ Senaste lydelse 2003:865.

² Senaste lydelse 2003:865.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.20 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 9, 15 och 17 §§ konkurslagen (1987:672) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

9 §¹

En gäldenär, som är eller senare än ett år före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078), *skall* om inte annat visas anses insolvent, om

1. gäldenären har uppmanats av en borgenär att betala klar och förfallen skuld men underlåtit att göra detta inom en vecka och

2. borgenären begär gäldenären i konkurs inom tre veckor därefter och skulden då ännu inte är betald.

Borgenärens uppmaning *skall* innehålla en upplysning om att en konkursansökan kan följa. Uppmaningen *skall* delges gäldenären. Delgivning enligt 12 § *delgivningslagen* (1970:428) får ske endast om det finns anledning att anta att *gäldenären* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

En gäldenär, som är eller senare än ett år före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078), *ska* om inte annat visas anses insolvent, om

En borgenär att betala klar och förfallen skuld men underlåtit att göra detta inom en vecka och

borgenären begär gäldenären i konkurs inom tre veckor därefter och skulden då ännu inte är betald.

Borgenärens uppmaning *ska* innehålla en upplysning om att en konkursansökan kan följa. Uppmaningen *ska* delges gäldenären. Delgivning enligt 34–37 §§ *delgivningslagen* (2010:000) får ske endast om det *med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med gäldenären* finns anledning att anta att *denne* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Första och andra styckena gäller inte sådana juridiska personer som anges i 2 kap. 2 § bokföringslagen och som inte driver näringsverksamhet.

15 §

En kallelse som avses i 14 § tredje stycket *skall* delges. Kallelsen får delges enligt 12 § *delgivningslagen* (1970:428) endast om det finns anledning att anta att *gäldenären* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. *Delgivning* enligt 15 § *första stycket*

En kallelse som avses i 14 § tredje stycket *ska* delges. Kallelsen får delges enligt 34–37 §§ *delgivningslagen* (2010:000) endast om det *med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med gäldenären*

¹ Senaste lydelse 1999:1095.

delgivningslagen får ske även när gäldenären vistas på känd ort utomlands, om delgivning annars inte kan ske här i landet och rätten med hänsyn till omständigheterna finner att det inte är skäligt att kräva att delgivningen verkställs utomlands.

finns anledning att anta att *denne* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. *Kungörelse-delgivning* enligt 48 § första stycket 1 delgivningslagen får ske även när gäldenären vistas på känd ort utomlands, om delgivning annars inte kan ske här i landet och rätten med hänsyn till omständigheterna finner att det inte är skäligt att kräva att delgivningen verkställs utomlands.

17 §

I fråga om kallelser enligt 16 § tillämpas 15 §. Gäldenären *skall* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om delgivning med gäldenären sker enligt 15 § *delgivningslagen* (1970:428), får rätten förordna att gäldenärens egendom sätts under särskild vård. Kostnaden för vården *skall* betalas av borgenären.

I fråga om kallelser enligt 16 § tillämpas 15 §. Gäldenären *ska* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om delgivning med gäldenären sker enligt 38 eller 48 § *delgivningslagen* (2010:000), får rätten förordna att gäldenärens egendom sätts under särskild vård. Kostnaden för vården *ska* betalas av borgenären.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §¹

Delgivning med den som tjänstgör vid Försvarsmakten *skall* ske genom myndigheten. Ett intyg av Försvarsmakten *skall* gälla som fullt bevis att delgivning har skett på det sätt som anges i intyget. Avser delgivningen personlig inställelse, *skall* intyget om delgivningen innehålla uppgift om huruvida den kallade är förhindrad att inställa sig på grund av sin tjänstgöring.

Delgivning med den som tjänstgör inom Försvarsmakten får inte ske *på de sätt som avses i 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428)*. Har delgivning annars skett enligt delgivningslagen, *skall* den anses ha skett på behörigt vis, även om den inte har verkställts genom Försvarsmakten.

Regeringen får föreskriva om andra avvikelser från vad som annars gäller i fråga om delgivning i mål och ärenden hos domstolar och andra myndigheter.

Delgivning med den som tjänstgör vid Försvarsmakten *ska* ske genom myndigheten. Ett intyg av Försvarsmakten *ska* gälla som fullt bevis att delgivning har skett på det sätt som anges i intyget. Avser delgivningen personlig inställelse, *ska* intyget om delgivningen innehålla uppgift om huruvida den kallade är förhindrad att inställa sig på grund av sin tjänstgöring.

Delgivning med den som tjänstgör inom Försvarsmakten får inte ske *enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000)*. Har delgivning annars skett enligt delgivningslagen, *ska* den anses ha skett på behörigt vis, även om den inte har verkställts genom Försvarsmakten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 1993:1610.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om besöksförbud

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1988:688) om besöksförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ett beslut om besöksförbud *skall* delges den mot vilken förbudet avses gälla. *Härvid gäller inte 12 och 15 §§ delgivningslagen (1970:428).*

Föreslagen lydelse

5 §

Ett beslut om besöksförbud *ska* delges den mot vilken förbudet avses gälla. *Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000).*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 41 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

41 §

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med den enskilde inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Vid delgivning med enskild i mål och ärenden enligt denna lag får 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) inte tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

Härigenom föreskrivs att 38 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	38 §	
<i>I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med den enskilde inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).</i>		<i>Vid delgivning med enskild i mål och ärenden enligt denna lag får 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) inte tillämpas.</i>

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.25 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Härigenom föreskrivs att 13 och 20 §§ lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §¹

Handling i ärende rörande utländsk skatt delges enligt *delgivningslagen (1970:428)*. *Särskild postdelgivning eller stämningmannadelgivning får äga rum även om det ej följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag.*

Handling i ärende rörande utländsk skatt delges enligt *delgivningslagen (2010:000)*.

20 §²

Om den behöriga myndigheten önskar delgivning i främmande stat av handling rörande svensk skatt, får den begära handräckning för sådan delgivning.

I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får svensk myndighet, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, *ombesörja delgivning* med person i den främmande staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 3 § *första stycket delgivningslagen (1970:428)*.

I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får svensk myndighet, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, *se till att delgivning sker* med person i den främmande staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 16–18 §§ *delgivningslagen (2010:000)*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2006:708.

² Senaste lydelse 2006:708.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

dels att 29 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 60 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreläggandet *skall* delges svaranden i enlighet med vad som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål. *Delgivning genom kungörelse enligt 15 § delgivningslagen (1970:428) får dock endast ske i mål om särskild handräckning och i mål om betalningsföreläggande såvitt gäller fastställelse till betalning ur viss egendom enligt 2 § andra stycket.*

En kopia av ansökningshandlingarna *skall* fogas till föreläggandet i mål om betalningsföreläggande som avses i 2 § andra stycket, i mål om särskild handräckning samt i andra mål där handlingarna innehåller någonting utöver vad som framgår av föreläggandet.

Skall sökanden ombesörja *delgivningen*, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

Föreslagen lydelse

29 §¹

Föreläggandet *ska* delges svaranden i enlighet med vad som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål. *Kungörelsedelgivning enligt 48 § delgivningslagen (2010:000) får dock endast ske i mål om särskild handräckning och i mål om betalningsföreläggande såvitt gäller fastställelse till betalning ur viss egendom enligt 2 § andra stycket.*

En kopia av ansökningshandlingarna *ska* fogas till föreläggandet i mål om betalningsföreläggande som avses i 2 § andra stycket, i mål om särskild handräckning samt i andra mål där handlingarna innehåller någonting utöver vad som framgår av föreläggandet.

Om sökanden *ska se till att delgivning sker*, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

60 a §

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt enligt 36 eller 54 §, hindrar bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) inte att tingsrätten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under hand-

¹ Senaste lydelse 1996:1026.

*läggningen hos Kronofogdemyn-
digheten har fått information om
att sådan delgivning kan komma
att användas i målet i tingsrätten.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.27 Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 3 § minerallagen (1991:45) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

3 §

Föreståndaren ansvarar i andels-havarnas ställe för att verksam-heten bedrivs enligt bestämmel-serna i 5 kap. 4–11 §§ och 14 kap. 4 och 5 §§. Han får från andels-havarna fordra in de bidrag som behövs för detta och för betalning av avgifter.

Föreståndaren ansvarar i andels-havarnas ställe för att verksam-heten bedrivs enligt bestämmel-serna i 5 kap. 4–11 §§ och 14 kap. 4 och 5 §§. Han *eller hon* får från andelshavarna fordra in de bidrag som behövs för detta och för betalning av avgifter.

Vid delgivning med andels-havare gäller delgivningslagen (2010:000). Vid sådan delgivning är även föreståndaren ensam del-givningsmottagare.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.28 Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 27 § bostadsrättslagen (1991:614) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

27 §

Skriftlig uppsägning *skall* delges den som söks för uppsägning, *dock utan tillämpning av 12–15 §§ delgivningslagen (1970:428).*

Träffas inte den som söks för uppsägning i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under *hans* vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *skall* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till en vuxen medlem i det hushåll som han tillhör eller, om han driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas inte någon som angetts nu, *skall* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägningen har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har den hos vilken uppsägning *skall* ske inte något känt hemvist i Sverige och finns det inte heller något känt ombud som har rätt att ta emot uppsägning för honom, får uppsägning ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Skriftlig uppsägning *ska* delges den som söks för uppsägning. *Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:000).*

Träffas inte den som söks för uppsägning i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans *eller hennes* vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *ska* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till en vuxen medlem i det hushåll som han *eller hon* tillhör eller, om han *eller hon* driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas inte någon som angetts nu, *ska* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägningen har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har den hos vilken uppsägning *ska* ske inte något känt hemvist i Sverige och finns det inte heller något känt ombud som har rätt att ta emot uppsägning för honom *eller henne*, får uppsägning ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd ska införas en ny paragraf, 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till Arbetsdomstolen eller Statens va-nämnd hindrar bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) inte att svaranden delges handlingar genom förenklad delgivning om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har fått information om att sådan delgivning kan komma att användas i målet i Arbetsdomstolen respektive Statens va-nämnd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.30 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 46 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

46 §

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med patienten inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Vid delgivning med patienten i mål och ärenden enligt denna lag får 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) inte tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.31 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I mål eller ärenden enligt denna lag får delgivning inte ske *med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428)*. I mål vid förvaltningsdomstol får dock delgivning ske enligt *15 § första stycket* samma lag, om utläningen har lämnat landet

Föreslagen lydelse

21 §

I mål eller ärenden enligt denna lag får delgivning inte ske *enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000)*. I mål vid *allmän* förvaltningsdomstol får dock delgivning ske enligt *48 § första stycket 1* samma lag, om utläningen har lämnat landet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.32 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ska införas en ny paragraf, 32 §, och närmast före 32 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Delgivning

32 §

När delgivning ska ske med Allmänna arvsfonden är chefen för Kammarkollegiet, eller någon annan person som är behörig att ta emot delgivningen för Kammarkollegiets räkning, delgivningsmottagare.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.33 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

5 §

Görs ansökan om likvidation enligt 1 §, *skall* domstolen genast kalla stiftelsen och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för domstolen på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för stiftelsen att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges stiftelsen, om delgivningen kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Kallelsen *skall* kungöras genom domstolens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs *en* ansökan om likvidation enligt 1 §, *ska* domstolen genast kalla stiftelsen och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för domstolen på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för stiftelsen att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges stiftelsen, om delgivningen kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Kallelsen *ska* kungöras genom domstolens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.34 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

5 §

Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 eller 4 §, *skall* rätten genast kalla medlemsbanken, Finansinspektionen samt de medlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för banken att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges banken, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Rätten *skall* se till att kallelsen kungörs i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs *en* ansökan eller *en* anmälan som avses i 2 eller 4 §, *ska* rätten genast kalla medlemsbanken, Finansinspektionen samt de medlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för banken att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges banken, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Rätten *ska* se till att kallelsen kungörs i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.35 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:242) om domstolsärenden

dels att 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 46 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En enskild parts första skrivelse till tingsrätten *skall* innehålla uppgifter om partens

1. namn, *yrke* och personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen, med undantag för nummer som avser ett hemligt telefonabonnemang som behöver uppges endast om tingsrätten begär det, *och*

4. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med parten.

Om den enskilde har en ställföreträdare, *skall* motsvarande uppgifter lämnas även om ställföreträdaren. Har den enskilde utsett ombud, *skall* ombudets namn, postadress *och* telefonnummer anges.

Finns det en enskild motpart i ärendet, *skall* den som inleder ärendet lämna uppgifter om motparten i de hänseenden som anges i första och andra styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdares *yrke*, arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver dock lämnas endast om uppgiften är tillgänglig

Föreslagen lydelse

5 §

En enskild parts första skrivelse till tingsrätten *ska* innehålla uppgifter om partens

1. namn och personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer*, med undantag för nummer som avser ett hemligt telefonabonnemang som behöver uppges endast om tingsrätten begär det,

4. *e-postadress*, *och*

5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med parten.

Om den enskilde har en ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om ställföreträdaren. Har den enskilde utsett ombud, *ska* ombudets namn, postadress, telefonnummer *och e-postadress* anges.

Finns det en enskild motpart i ärendet, *ska* den som inleder ärendet lämna uppgifter om motparten i de hänseenden som anges i första och andra styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdares arbetsplats, telefonnummer, *e-postadress* och ombud behöver dock lämnas endast om uppgiften är tillgänglig

utan särskild utredning för den som inleder ärendet. Saknar motparten känd adress, *skall* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifterna *skall* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till tingsrätten. Om något av dessa förhållanden ändras eller om en uppgift är ofullständig eller felaktig, *skall* det genast anmälas till tingsrätten.

utan särskild utredning för den som inleder ärendet. Saknar motparten känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifterna *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till tingsrätten. Om något av dessa förhållanden ändras eller om en uppgift är ofullständig eller felaktig, *ska* det genast anmälas till tingsrätten.

46 a §

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att hovrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen i tingsrätten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i hovrätten om tingsrättens avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Högsta domstolen om informationen har lämnats i tingsrätten eller i hovrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.36 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 8 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

8 §

Om en borgenärs ansökan tas upp, *skall* rätten sätta ut ett sammanträde för prövning av ansökan. Sammanträdet *skall* hållas inom två veckor från det att ansökan kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får det hållas senare, dock senast inom sex veckor.

Till sammanträdet *skall* parterna kallas. Gälldenären *skall* i kallelsen föreläggas att senast vid sammanträdet yttra sig över ansökan. I kallelsen *skall* även anges att sammanträdet kommer att ställas in, om gälldenären före sammanträdet själv ansöker om företagsrekonstruktion eller skriftligen medger borgenärens ansökan och rätten inte särskilt underrättar honom om att sammanträdet ändå *skall* hållas. Parterna *skall* i kallelsen upplysas om innehållet i 9 §.

Kallelserna *skall* delges parterna. Därvid får beträffande gälldenären delgivning enligt 12–15 §§ delgivningslagen (1970:428) inte ske.

Gälldenären *skall* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om en borgenärs ansökan tas upp, *ska* rätten sätta ut ett sammanträde för prövning av ansökan. Sammanträdet *ska* hållas inom två veckor från det att ansökan kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får det hållas senare, dock senast inom sex veckor.

Till sammanträdet *ska* parterna kallas. Gälldenären *ska* i kallelsen föreläggas att senast vid sammanträdet yttra sig över ansökan. I kallelsen *ska* även anges att sammanträdet kommer att ställas in, om gälldenären före sammanträdet själv ansöker om företagsrekonstruktion eller skriftligen medger borgenärens ansökan och rätten inte särskilt underrättar honom om att sammanträdet ändå *ska* hållas. Parterna *ska* i kallelsen upplysas om innehållet i 9 §.

Kallelserna *ska* delges parterna. Delgivning med gälldenären får inte ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:000).

Gälldenären *ska* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.37 Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 4 a § ellagen (1997:857) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

4 a §¹

Villkoren i balansavtalen *skall* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av nätmyndigheten. Godkännande *skall* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt första stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Nätmyndigheten *skall* delge beslutet enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket *delgivningslagen* (1970:428).

Villkoren i balansavtalen *ska* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av nätmyndigheten. Godkännande *ska* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt första stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Nätmyndigheten *ska* delge beslutet enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket *delgivningslagen* (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2005:404.

2.38 Förslag till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204)

Härigenom föreskrivs att 46 § personuppgiftslagen (1998:204) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Innan tillsynsmyndigheten beslutar om vite enligt 44 eller 45 §, *skall* den personuppgiftsansvarige ha fått tillfälle att yttra sig. Om saken är brådskande, får myndigheten dock i avvaktan på yttrandet meddela ett tillfälligt beslut om vite. Det tillfälliga beslutet *skall* omprövas, när yttrandetiden har gått ut.

Ett vitesföreläggande *skall* delges den personuppgiftsansvarige. Delgivning enligt 12 § *delgivningslagen (1970:428)* får användas bara om det finns *skäl* att anta att *den personuppgiftsansvarige* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Föreslagen lydelse

46 §

Innan tillsynsmyndigheten beslutar om vite enligt 44 eller 45 §, *ska* den personuppgiftsansvarige ha fått tillfälle att yttra sig. Om saken är brådskande, får myndigheten dock i avvaktan på yttrandet meddela ett tillfälligt beslut om vite. Det tillfälliga beslutet *ska* omprövas, när yttrandetiden har gått ut.

Ett vitesföreläggande *ska* delges den personuppgiftsansvarige. Delgivning enligt 34–37 §§ *delgivningslagen (2010:000)* får användas bara om det *med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med den personuppgiftsansvarige* finns *anledning* att anta att *han eller hon* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.39 Förslag till lag om ändring i körkortslagen
(1998:488)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 §

Ett beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges.

Ett beslut om körkortsingripande
skall delges den som beslutet rör.

Ett beslut om körkortsingripande
ska delges den som beslutet rör.
*Delgivning får inte ske enligt 34–
38 och 47–51 §§ delgivningslagen
(2010:000).*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.40 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 13 § och 4 kap. 5 § lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

13 §

Handling i ärende om utredning som bedrivs i annan stat delges enligt delgivningslagen (1970:428). Särskild postdelgivning eller stämningmannadelgivning får, även om det inte följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag, ske efter beslut av behörig svensk myndighet.

En handling i ett ärende om utredning som bedrivs i en annan stat delges enligt delgivningslagen (2010:000).

4 kap.

5 §

Behörig svensk myndighet får i ett ärende om överträdelse av tullbestämmelse eller i brottsutredning begära delgivning av handling i en annan stat.

I den utsträckning det är tillåtet enligt en internationell överenskommelse som avses i 1 kap. 1 §, får behörig svensk myndighet ombesörja delgivning med person i den andra staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 3 § första stycket delgivningslagen (1970:428).

En behörig svensk myndighet får i ett ärende om överträdelse av tullbestämmelse eller i brottsutredning begära delgivning av handling i en annan stat.

I den utsträckning det är tillåtet enligt en internationell överenskommelse som avses i 1 kap. 1 §, får en behörig svensk myndighet se till att delgivning sker med en person i den andra staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 16–18 §§ delgivningslagen (2010:000).

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.41 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen
(2001:453)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 12 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

12 §

I mål och ärenden enligt denna lag som avser myndighetsutövning mot enskild får delgivning inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Vid delgivning med enskild i mål och ärenden enligt denna lag som avser myndighetsutövning får 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) inte tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.42 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 22 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

22 §¹

Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikations-tjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket *skall* på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (1970:428)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som *skall* ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 3 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som *skall* ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

4. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och

Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikations-tjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket *ska* på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som *ska* ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 3 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som *ska* ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

¹ Senaste lydelse 2006:737.

myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Skatteverket, om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende som avser kontroll av skatt eller avgift eller rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481),

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten *skall* kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet eller åklagarmyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten *skall* kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

8. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 till regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler.

Ersättning för att lämna ut uppgifter enligt första stycket 8 *skall* vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet.

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten *ska* kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet eller åklagarmyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten *ska* kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

Ersättning för att lämna ut uppgifter enligt första stycket 8 *ska* vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.43 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen
(2004:168)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 10 § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

10 §

Vid delgivning med enskild i mål enligt denna lag *gäller inte 12 och 15 §§ delgivningslagen (1970:428).*

Vid delgivning med enskild i mål enligt denna lag *får 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) inte tillämpas.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.44 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ett tillträdesförbud *skall* delges den förbudet avser. *Vid delgivningen tillämpas delgivningslagen (1970:428) med undantag för bestämmelserna i 12 § om delgivning genom att handling lämnas till annan än den sökta och 15 § om kungörelsedelgivning.*

4 §

Ett tillträdesförbud *ska* delges den förbudet avser. *Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000).*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.45 Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § och 7 kap. 5 § naturgaslagen (2005:403) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som bedriver överföring av naturgas får inte börja tillämpa sin avgift och övriga villkor för sådan anslutning som avses i 3 kap. 5 § eller sin överföringstariff förrän de metoder som har använts för att utforma avgiften eller tariffen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *skall* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avgiften eller tariffen uppfyller kraven på att den *skall* vara objektiv och icke-diskriminerande.

Om tillsynsmyndigheten inte godkänner de metoder som avses med en ansökan, *skall* myndigheten i beslutet ange de metoder som i stället *skall* tillämpas.

Beslut enligt första och andra styckena gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *skall* delge sådana beslut enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket delgivningslagen (1970:428).

Villkoren i balansavtalen *skall* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *skall* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt för-

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 §

Den som bedriver överföring av naturgas får inte börja tillämpa sin avgift och övriga villkor för sådan anslutning som avses i 3 kap. 5 § eller sin överföringstariff förrän de metoder som har använts för att utforma avgiften eller tariffen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *ska* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avgiften eller tariffen uppfyller kraven på att den *ska* vara objektiv och icke-diskriminerande.

Om tillsynsmyndigheten inte godkänner de metoder som avses med en ansökan, *ska* myndigheten i beslutet ange de metoder som i stället *ska* tillämpas.

Beslut enligt första och andra styckena gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *ska* delge sådana beslut enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:000).

7 kap.

5 §

Villkoren i balansavtalen *ska* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *ska* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt första

sta stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *skall* delge beslutet enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket delgivningslagen (1970:428).

stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *ska* delge beslutet enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.46 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att i 25 kap. 24 och 25 §§ aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 kap.

24 §

I ett ärende enligt 11 § *skall* Bolagsverket förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till verket inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Bolagsverket *skall* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 11 § *ska* Bolagsverket förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till verket inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Bolagsverket *ska* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

25 §

I ett ärende enligt 12 eller 17 § *skall* domstolen förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till domstolen inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Domstolen *skall* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 12 eller 17 § *ska* domstolen förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till domstolen inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Domstolen *ska* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.47 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §

Beslut enligt 8 och 15 §§ *skall* delges den mot vilken beslutet avses gälla. *Vid delgivningen tillämpas delgivningslagen (1970:428) med undantag för bestämmelserna i 12 § om delgivning genom att handling lämnas till annan än den sökta och 15 § om kungörelsedelgivning.*

Beslut enligt 8 och 15 §§ *ska* delges den mot vilken beslutet avses gälla. *Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000).*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.48 Förslag till lag om ändring i diskrimineringslagen
(2008:567)

Härigenom föreskrivs i fråga om diskrimineringslagen (2008:567) dels att 4 kap. 4 och 7 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 4 kap. 15 a §, samt närmast före 4 kap. 15 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §

Den som inte rättar sig efter en begäran enligt 3 § får av Diskrimineringsombudsmannen föreläggas att vid vite fullgöra sin skyldighet. Ett beslut om vitesföreläggande får överklagas hos Nämnden mot diskriminering.

Ett vitesföreläggande enligt första stycket ska delges.

7 §

Nämnden mot diskriminering prövar framställningar om vitesförelägganden enligt 5 § och överklaganden av beslut om vitesförelägganden enligt 4 §. Vid handläggningen av ärendena tillämpas 8–15 §§.

Nämnden mot diskriminering prövar framställningar om vitesförelägganden enligt 5 § och överklaganden av beslut om vitesförelägganden enligt 4 §. Vid handläggningen av ärendena tillämpas 8–15 a §§.

Delgivning av handlingar

15 a §

Föreläggande enligt 8 §, kallelse till förhandling enligt 11 och 15 §§ och andra handlingar som en arbetsgivare eller någon annan ska tillhandahållas ska delges.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.49 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 4 § lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §

Om en motpart som inte har delgetts ansökningen på annat sätt än genom *kungörelse* enligt 16 § *delgivningslagen (1970:428)* inte inkommer med yttrande, ska Prövningsnämnden förordna en god man att bevaka dennes rätt.

Om en motpart som inte har delgetts ansökningen på annat sätt än genom *kungörelsedelgivning* enligt 49 eller 50 § *delgivningslagen (2010:000)* inte inkommer med yttrande, ska Prövningsnämnden förordna en god man att bevaka dennes rätt.

Den som förordnas till god man enligt första stycket har rätt till skälig ersättning av allmänna medel för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget krävt. Kostnaden ska stanna på staten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.50 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

I mål som har överlämnats till domstol eller annan myndighet ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten.

De handlingar som sökanden har givit in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt eller annan myndighet enligt 10 § första stycket, hindrar inte bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) att tingsrätten eller myndigheten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten eller myndigheten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.51 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 10 kap. 26 §, 22 kap. 5 § och bilagan till lagen ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 22 kap. 3 a §, samt närmast före 22 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

26 §

Sekretess hindrar inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt *delgivningslagen (1970:428)*.

Om den enskilde hos en myndighet som driver televerksamhet har begärt att abonnemanget ska hållas hemligt och om uppgiften är sekretessbelagd enligt 29 kap. 3 §, får den lämnas ut endast om den myndighet som begär uppgiften finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl.

Sekretess hindrar inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)*.

22 kap.

Sekretessbrytande bestämmelse

3 a §

Sekretessen enligt 1 § andra stycket hindrar inte att uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde lämnas till ett auktoriserat delgivningsföretag.

5 §

Sekretess gäller i verksamhet som avser delgivning enligt *delgivningslagen (1970:428)* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i verksamhet som avser delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Bilaga¹

Lydelse enligt prop. 2009/10:95

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Notarius publicus	all verksamhet som Notarius publicus (SFS 1981:1363)
Posten Aktiebolag	medverkan vid val (SFS 1993:1689 och 1993:1690), folkomröstning (SFS 1993:1696), <i>särskild postdelgivning</i> (SFS 1993:1688), tullkontroll (SFS 1993:1698), utlämnande av körkort (SFS 1993:1695) samt handläggning av flyttningsanmälningar (SFS 1993:1699)
Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag	ärenden om radio- och TV-avgifter (SFS 1989:41)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Notarius publicus	all verksamhet som Notarius publicus (SFS 1981:1363)

¹ Senaste lydelse 2009:1270.

Posten Aktiebolag medverkan vid val (SFS 1993:1689 och 1993:1690), folk-
omröstning (SFS 1993:1696),
tullkontroll (SFS 1993:1698),
utlämnande av körkort (SFS
1993:1695) samt handläggning av
flyttningsanmälningar (SFS
1993:1699)

Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag ärenden om radio- och TV-avgifter
(SFS 1989:41)

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
  2. För uppgifter som avser delgivning enligt delgivningslagen (1970:428) gäller äldre bestämmelser.

2.52 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:000)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 41 § plan- och bygglagen (2010:000) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2009/10:170   *Föreslagen lydelse*

9 kap.

41 §

Senast dagen efter det att justeringen av protokollet med beslut om lov eller förhandsbesked har tillkännagetts på kommunens anslagstavla ska en underrättelse om tillkännagivandet, ett protokollsutdrag med beslutet och en uppgift om vad den som vill överklaga beslutet måste göra skickas i brev till

1. sökanden och annan part, om det inte är uppenbart obehövt, och
2. dem som anges i 25 § och har lämnat synpunkter i ärendet som inte har blivit tillgodosedda.

Underrättelsen får ske genom delgivning. *Sökanden får dock inte delges enligt 12, 15, 16 eller 17 § delgivningslagen (1970:428).*

Underrättelsen får ske genom delgivning. *Delgivning med sökanden får inte ske enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000).*

Ett beslut om lov eller förhandsbesked ska också kungöras genom ett meddelande i Post- och Inrikes Tidningar. Av meddelandet ska beslutets huvudsakliga innehåll och var beslutet hålls tillgängligt framgå. Beslut som har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar ska anses ha kommit till okända sakägares kännedom vid tidpunkten för kungörelsen.

2.53 Förslag till lag om ändring i postlagen (2010:000)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 15 § postlagen (2010:000) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss den 11 februari 2010 Ny postlag

2 kap.

15 §

Den som bedriver postverksamhet och har fått del av eller tillgång till uppgifter som avses i 14 § första stycket ska på begäran lämna uppgifter

1. om en enskilds adress, telefonnummer eller arbetsplats till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (1970:428)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. om enskilds adress till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

3. om enskilds adress till Skatteverket om verket behöver uppgiften i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481) och verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

4. om enskilds adress till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten om dessa behöver uppgiften för kontroll av rätten till ersättning och myndigheten i fråga finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende.

Den som bedriver postverksamhet ska, enligt vad som anges i första stycket, på begäran även lämna uppgifter som rör misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har lämnats eller skickats före denna tidpunkt.

2.54 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om kollektivtrafik

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 1 § lagen (2010:000) om kollektivtrafik ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2009/10:200   *Föreslagen lydelse*

6 kap.

1 §

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska delge beslutet om allmän trafikplikt enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket delgivningslagen (1970:428).

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska delge beslutet om allmän trafikplikt enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:000).

2.55 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i expropriationslagen (1972:719)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 6 § expropriationslagen (1972:719) i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:000) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2009/10:215   *Föreslagen lydelse*

5 kap.

6 §

Avvisas *ej* stämmningsansökan, *skall* mark- och miljödomstolen, om ansöknings gjorts av den exproprierande, utfärda stämning på fastighetsägaren och övriga kända sakägare. Har ansöknings gjorts av annan, *skall* domstolen utfärda stämning på den exproprierande och kalla övriga kända sakägare att inträda som parter i rättegången. Kallelse delges sakägare på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

I stämning som utfärdas på den exproprierande *skall* han anmodas att lämna uppgifter i de avseenden som anges i 5 § första stycket 3–6.

Stämning eller kallelse som avses i första stycket *skall* alltid utfärdas på okända sakägare, som möjligen finns. Bestämmelserna om kungörelsedelgivning i *delgivningslagen (1970:428)* äger därvid motsvarande tillämpning. Kan det med fog *antagas* att okända sakägare *icke* finns, får meddelande som avses i 17 § första stycket samma lag anslås i mark- och miljödomstolens lokal i stället för att införas i tidning.

Avvisas *inte* stämmningsansökan, *ska* mark- och miljödomstolen, om ansöknings gjorts av den exproprierande, utfärda stämning på fastighetsägaren och övriga kända sakägare. Har ansöknings gjorts av annan, *ska* domstolen utfärda stämning på den exproprierande och kalla övriga kända sakägare att inträda som parter i rättegången. Kallelse delges sakägare på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

I stämning som utfärdas på den exproprierande *ska* han *eller hon* anmodas att lämna uppgifter i de avseenden som anges i 5 § första stycket 3–6.

Stämning eller kallelse som avses i första stycket *ska* alltid utfärdas på okända sakägare, som möjligen finns. Bestämmelserna om kungörelsedelgivning i *delgivningslagen (2010:000)* äger därvid motsvarande tillämpning. Kan det med fog *antas* att okända sakägare *inte* finns, får meddelande som avses i 49 § *andra stycket* samma lag anslås i mark- och miljödomstolens lokal i stället för att införas i tidning.

3 Ärendet och dess beredning

Den nuvarande delgivningslagen (1970:428) trädde i kraft den 1 januari 1971. Lagen har sedan ikraftträdandet ändrats vid ett flera tillfällen. Bland annat har förenklad delgivning, telefondelgivning och särskild delgivning med aktiebolag införts.

Domstolsverket har i februari 2002 till Justitiedepartementet överlämnat promemorian Delgivning som tagits fram av verkets arbetsgrupp för processrättsliga frågor. Promemorian innehåller förslag till en ny delgivningslag. Promemorian har remissbehandlats.

Polisverksamhetsutredningen har i betänkandet Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:70) föreslagit att polismyndigheternas arbetsuppgifter med och ansvar för stämmningsmannadelgivning för myndigheters och enskildas räkning skulle flyttas över till Kronofogdemyndigheten. Betänkandet har remissbehandlats.

Justitiedepartementet har under år 2003 inhämtat ett antal myndigheters och andra instansers erfarenheter av särskild delgivning med aktiebolag.

Domstolsverket har i oktober 2005 till Justitiedepartementet överlämnat promemorian Inställda huvudförhandlingar i brottmål II som hade tagits fram av verkets arbetsgrupp för processrättsliga frågor. Promemorian innehåller bl.a. ett förslag till lag om auktoriserade stämmningsmannaföretag. Promemorian har remissbehandlats.

Mot den angivna bakgrunden har inom Justitiedepartementet departementspromemorian Ny delgivningslag m.m. (Ds 2009:28) utarbetats. I promemorian görs en allmän översyn av delgivningsbestämmelserna. Där föreslås bl.a. en ny delgivningslag och en lag om auktoriserade delgivningsföretag. Promemorians sammanfattning och lagförslag finns i *bilagorna 1 och 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (dnr Ju2009/5326/DOM).

Regeringen har i Sveriges Domstolars regleringsbrev för år 2009 gett Domstolsverket i uppdrag att undersöka andelen inställda huvudförhandlingar i brottmål samt orsakerna till att förhandlingarna ställts in. I uppdraget angavs att bl.a. delgivningsproblem särskilt skulle uppmärksammas. Domstolsverket har redovisat uppdraget den 15 april 2009 (Ju2009/3376/DOM).

4 Behovet av ändamålsenliga delgivningsbestämmelser

4.1 Bakgrund

En grundläggande princip i en rättsstat är att enskilda i mål och ärenden ska ges möjlighet att framföra sin uppfattning och därigenom kunna påverka det allmännas beslutsfattande i frågor som rör dem. Domstolar och andra myndigheter har därför en långtgående skyldighet att låta parter få ta del av information som finns i ett mål eller ärende. Denna skyldighet följer bl.a. av 16 och 17 §§ förvaltningslagen (1986:223). I många fall finns det inte några bestämmelser som föreskriver på vilket sätt en myndighet ska fullgöra denna skyldighet. I vissa fall krävs dock att myndigheten med en tillräcklig grad av säkerhet kan utgå ifrån att parten faktiskt har kunnat ta del av de handlingar som utgör beslutsunderlag för myndigheten. Delgivningsregleringens syfte är att skapa rimliga garantier för att den person som berörs har kunnat ta del av innehållet i aktuella handlingar. Bestämmelserna om delgivning fyller ur det perspektivet en viktig funktion. Samtidigt som delgivningsreglerna utgör en viktig rättssäkerhetsgaranti får de inte vara utformade på ett sådant sätt att de hindrar eller försenar rättegångar och andra rättsliga förfaranden. Delgivningsproblem kan leda till att både enskilda och det allmänna lider skada. Bestämmelserna om delgivning måste därför vara ändamålsenligt utformade så att kraven på såväl effektivitet som rättssäkerhet tillgodoses.

4.2 En ny delgivningslag införs

Regeringens bedömning: En ny delgivningslag bör införas och ersätta 1970 års delgivningslag. Den nya lagen bör förbättra förutsättningarna för delgivningsförfarandet. De möjligheter som elektronisk kommunikation ger bör tas tillvara i högre grad än vad som hittills har skett. Vidare bör ett större ansvar än hittills läggas på parterna. Dessutom bör delgivningsbestämmelserna utformas så att de blir tydligare och enklare att tillämpa.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser utom *Regelrådet* tillstyrker promemorians bedömning eller lämnar den utan invändning. Ett antal remissinstanser, bl.a. *Arbetsdomstolen* och *Kammarrätten i Stockholm*, anser att det finns ett behov av en modern lag om delgivning. Många remissinstanser, däribland *Justitiekanslern*, *Kustbevakningen*, *Tullverket*, *Östersunds tingsrätt* och *Nämndemännens riksförbund*, anser att förslagen i promemorian innebär en lämplig avvägning mellan krav på en effektiv och ändamålsenlig hantering av delgivningar och rättssäkerhetskrav. *Regelrådet* anser dock att det inte av konsekvensutredningen går att bedöma om de från administrativ synpunkt lämpligaste lösningarna har valts och avstyrker därför förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Regler om delgivning finns främst i delgivningslagen (1970:428) och delgivningsförordningen (1979:101). Särskilda regler om delgivning finns dessutom i ett stort antal andra författningar. Det finns även internationella instrument som reglerar delgivning.

Även om många delgivningarna kan genomföras snabbt och enkelt är det alltför vanligt att personer agerar på ett sätt som försvårar delgivning. I vissa mål och ärenden kan någon av parterna ha ett intresse av att förhålla det rättsliga förfarandet för att därigenom skjuta upp ett avgörande som kan få negativa konsekvenser för honom eller henne. När det gäller brottmål är problemet med inställda huvudförhandlingar särskilt påtagligt. Nästan var fjärde huvudförhandling i brottmål ställs in. Den vanligaste orsaken är delgivningsproblem (Domstolsverkets redovisning den 15 april 2009 av uppdrag i regleringsbrev, DV-rapport 2009:3). Utebliven eller felaktig delgivning kan dessutom leda till att åtals- eller fordringspreskription inträder. Det kan också leda till att en rättegång eller annan myndighetsprövning måste göras om. I civilrättsliga tvister kan delgivningssvårigheter leda till att enskilda personer lider rättsförluster, t.ex. genom att en gäldenär ges tillfälle att undandra egendom eller på annat sätt försämma sin ekonomiska situation till men för borgenärerna.

Delgivningslagen trädde i kraft den 1 januari 1971. Flera av bestämmelserna fanns dessförinnan i rättegångsbalken. En del av dem har varit oförändrade sedan gamla rättegångsbalken. Delgivningslagen gav ursprungligen den myndighet som skulle tillämpa lagen få valmöjligheter. Lagen har dock ändrats vid ett stort antal tillfällen. Den huvudsakliga inriktningen på ändringarna har varit att effektivisera delgivningsförfarandet. För att uppnå detta har nya delgivningsformer införts och åtgärder vidtagits för att underlätta inhämtandet av information som har betydelse för delgivning.

I promemorian anförs att 1970 års delgivningslag av många uppfattas som svår att tillämpa. Denna uppfattning har bekräftats av remissinstanserna. Det har också på senare år förts fram olika önskemål och förslag om materiella ändringar i lagen. Mot denna bakgrund görs i promemorian en översyn av delgivningslagstiftningen. I promemorian görs bedömningen att en ny delgivningslag bör ersätta 1970 års delgivningslag.

Regeringen anser att delgivningsbestämmelserna bör vara utformade så att de ger de tillämpande myndigheterna de verktyg och den flexibilitet som behövs för en skyndsam och ändamålsenlig hantering av delgivningarna. De möjligheter som elektronisk kommunikation ger i detta avseende bör enligt promemorian kunna tas tillvara i högre grad än vad som hittills har skett. Vidare bör ett större ansvar än hittills kunna läggas på parterna. Till exempel bör myndigheter i större utsträckning än tidigare kunna förlita sig på att registrerade och anmälda adresser är aktuella och kan användas för delgivning. Dessutom bör en övergripande språklig och redaktionell modernisering av delgivningsbestämmelserna göras i syfte att göra bestämmelserna tydligare och enklare att tillämpa. Regeringen ansluter sig därför till promemorians bedömning att en ny delgivningslag bör införas och ersätta 1970 års delgivningslag.

I promemorian anføres också att invändningar i olika sammanhang har framförts mot systematiken i övrigt i 1970 års delgivningslag. Invändningarna har bland annat gällt att uppräknings-sätten i 3 § inte är fullständig (se t.ex. prop. 1978/79:11 s. 181 f. och Justitiekanslerns beslut den 23 oktober 2006, dnr 4919-05-22). Regeringen anser att det är angeläget att den nya lagen är mer lättillgänglig än den nuvarande t.ex. när det gäller i vilka fall de olika delgivningssätten får användas och när delgivningstidpunkten inträffar.

5 Allmänna utgångspunkter

5.1 Lagens tillämpningsområde m.m.

Regeringens förslag: Den nya delgivningslagen gäller när delgivning ska ske i ett mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet eller i annat fall med stöd av en bestämmelse i lag eller annan författning.

Bestämmelserna i delgivningslagen är subsidiära till bestämmelser i andra författningar.

Lagen är tillämplig på delgivning av både handlingar och annat än handlingar. I vissa fall är det möjligt för en myndighet att i stället för att skicka eller lämna handlingar, besluta att handlingarna ska hållas tillgängliga på viss plats och att delge ett meddelande om detta.

Regeringens bedömning: Det bör inte ställas något krav på att handlingar som delges är i original eller bestyrkt kopia.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att den nuvarande övergångsbestämmelsen till 1970 års delgivningslag att delgivning i vissa fall ska ske även om det inte uttryckligen framgår av författning förs över till den nya lagen.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslagen eller bedömningen. Flera remissinstanser tillstyrker att det inte längre bör finnas något krav på att handlingar som delges ska vara i original eller bestyrkt kopia.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Delgivning ska enligt 1970 års delgivningslag ske om det framgår av föreskrift i lag eller annan författning att delgivning ska ske i mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet (1 § första stycket). Av övergångsbestämmelserna framgår att lagen dessutom är tillämplig i fråga om bestämmelse som avser kallelse, föreläggande eller annan underrättelse, om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen framgår att delgivning bör ske. Bestämmelser om delgivning i visst slag av mål eller ärende i annan författning har företräde framför delgivningslagens bestämmelser (1 § andra stycket). Dessutom anges i 22 § andra stycket att lagen gäller i tillämpliga delar när någon på grund av föreskrift i författning har att, utan samband med mål eller ärende, ombesörja delgivning.

Den valda konstruktionen innebär att det – förutom i de fall som avses i den undantagsregel som finns i övergångsbestämmelserna – uttryckligen måste framgå av lagtexten att delgivning ska ske för att delgivningslagen ska vara tillämplig (jfr t.ex. NJA 1996 s. 300). Frågan om

huruvida delgivningslagen ska tillämpas regleras sålunda i princip i respektive författning. Regeringen anser att detta även bör gälla i fortsättningen.

Undantagsregeln i övergångsbestämmelserna till 1970 års delgivningslag tillkom mot bakgrund av att det bl.a. i fråga om flertalet kallelser och förelägganden enligt rättegångsbalken vid den tidpunkten inte framgick på vilket sätt underrättelse skulle ske (prop. 1970:13 s. 219 f., 229 och 232). Sedan dess har bestämmelser om när delgivning ska ske förts in i 33 kap. 2 § första stycket rättegångsbalken, 47 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och 46 § lagen (1996:242) om domstolsärenden. Av dessa bestämmelser framgår numera direkt att delgivning ska användas om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske (prop. 1990/91:11 s. 14 f. och 75 f.). I allmän domstol och allmän förvaltningsdomstol är det således inte längre aktuellt att tillämpa övergångsbestämmelsen (jfr NJA 1991 s. 196). Bestämmelser om när delgivning ska ske finns numera även för hyres- och arrendenämnder, Marknadsdomstolen, Patentbesvärsrätten och Statens va-nämnd (30 § lagen [1973:188] om arrendenämnder och hyresnämnder, 20 § lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m., 16 § lagen [1977:729] om Patentbesvärsrätten, 18 § lagen [1976:839] om Statens va-nämnd). I förvaltningslagen har vidare förts in bestämmelser som ger myndigheten stort utrymme att välja om underrättelse ska ske genom delgivning eller på annat sätt (17 och 21 §§ förvaltningslagen [1986:223]). Mot den angivna bakgrunden är övergångsbestämmelsen till 1970 års delgivningslag numera överflödig. Den bör därför inte föras över till den nya lagen.

1970 års delgivningslag gäller vidare i tillämpliga delar även när en enskild person på grund av föreskrift i författning, utan samband med mål eller ärende, ska ombesörja delgivning (22 § andra stycket). De vanligaste situationerna där delgivningslagens bestämmelser tillämpas på denna grund är vid borgenärs delgivning av betalningsanmaning på sätt som föreskrivs i 2 kap. 9 § konkurslagen (1987:125), elleverantörers delgivning av underrättelse enligt 11 kap. 4 § första stycket ellagen (1997:857) om att överföringen av el kan komma att avbrytas om inte förfallna fordringar betalas, delgivning av testamenten för att klanderfristen ska börja löpa (14 kap. 4 § ärvdabalken) och hyresvärds delgivning av underrättelse om möjlighet att få tillbaka hyresrätten genom betalning av hyran i samband med uppsägning (12 kap. 44 § första stycket jordabalken). Regeringen anser att det är naturligt att den nya delgivningslagen ska gälla även i dessa fall.

Sammantaget bör alltså delgivningslagen gälla när delgivning ska ske i ett mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet eller i annat fall med stöd av en bestämmelse i lag eller annan författning.

Regeringen ansluter sig vidare till promemorians förslag att den nya lagen, liksom 1970 års lag, bör vara subsidiär till bestämmelser om delgivning i andra författningar.

Bestämmelserna i 1970 års delgivningslag behandlar situationer när handlingar ska delges. Enligt 22 § första stycket är dock bestämmelserna om delgivning av handling tillämpliga även vid delgivning av annat än handling. I lagens förarbeten nämns som exempel de situationerna att varuprover eller modeller ska delges (prop. 1970:13 s. 154). Regeringen

ansluter sig till promemorians förslag att även den nya lagen bör vara tillämplig när något annat än en handling ska delges.

Av 6 § första stycket 1970 års delgivningslag följer att en handling som ska delges ska överbringas i original eller styrkt kopia. Kopior som har framställts vid en myndighet behöver dock inte bestyrkas. Paragrafen fick sin nuvarande lydelse den 1 januari 1991. Dessförinnan krävdes att handlingen alltid överbringades i ”huvudskrift eller styrkt avskrift eller styrkt kopia”. Lagändringen tillkom bl.a. för att skapa förutsättningar för att en polismyndighet som anlitats för stämningsmannadelgivning i vissa fall skulle kunna skicka handlingarna i en delgivningsförsändelse med telefax till en annan polismyndighet (prop. 1990/91:11 s. 45).

Enligt promemorian kan det däremot diskuteras om den nuvarande regleringen gör det möjligt att använda telefax vid delgivning genom att handlingarna skickas direkt från myndigheten till en enskild person eftersom det kan hävdas att den kopia av handlingen som framställts i en sådan situation i vart fall delvis framställs av annan än myndigheten, nämligen av mottagaren. I promemorian görs mot denna bakgrund bedömningen att kravet på bestyrkande av kopior bör avskaffas helt. Regeringen anser att tiden får anses mogen att skapa förutsättningar för att i vissa fall kunna delge handlingar även på annan elektronisk väg, t.ex. med e-post (se närmare avsnitt 7.1). För att inte heller i övrigt lägga onödiga hinder i vägen för användande av elektronisk kommunikation bör den nya delgivningslagen inte ställa några generella krav på de handlingar som ska delges. I de fall det bedöms nödvändigt kan sådana krav i stället regleras i respektive författning. Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning i denna del.

I vissa fall kan handlingarna som ska delges vara mycket omfattande. Andra handlingar kan ha ett format som försvårar kopiering eller tillhandahållande i annat format. Så kan exempelvis vara fallet med kartor och ritningar. Andra handlingar kan vara svåra att kopiera med bibehållen läsbarhet. Den möjlighet som 1970 års delgivningslag ger för myndigheten att i sådana situationer besluta att handlingen ska hållas tillgänglig hos myndigheten eller på annan plats som myndigheten bestämmer och att delge ett meddelande om detta och om den tid under vilken handlingen hålls tillgänglig, bör därför gälla även enligt den nya lagen (jfr 6 § andra stycket i 1970 års delgivningslag).

5.2 Delgivning med person som befinner sig utomlands

Regeringens förslag: Delgivning med en person som vistas utomlands får ske enligt lagen på den utländska orten, om inte sådan delgivning skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper.

En kallelse av en målsägande, ett vittne, en sakkunnig eller någon som avses i 36 kap. 1 § andra och tredje styckena rättegångsbalken får inte ske vid vite om delgivning ska ske utomlands, om inte annat följer av lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens. I promemorian föreslås att utländska delgivningsbestämmelser ska få tillämpas vid delgivning utomlands om inte särskilda skäl

talat mot det och att den nuvarande bestämmelsen i 5 § andra stycket i 1970 års delgivningslag om kallelse förs över till 9 kap. 7 § rättegångsbalken.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslagen. *Hyres- och arrendenämnden i Stockholm* pekar på att vissa följändringar kan vara nödvändiga om den nuvarande bestämmelsen om kallelser av målsäganden och vittnen förs över till rättegångsbalken.

Skälen för regeringens förslag: Den särskilda reglering som gäller internationell delgivning är enligt regeringens uppfattning föråldrad och i behov av en översyn. Detta konstaterades bl.a. i samband med införandet av lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål (prop. 1999/2000:61 s. 73 f.). Till detta kommer att vissa nyare internationella instrument anvisar att postdelgivning med enskild i en annan stat ska kunna ske direkt och annars att bistånd kan sökas genom direktkontakter mellan myndigheter. Regeringen anser att behovet av en reform på detta område kvarstår. Som anförs i promemorian bör en sådan reform ske med utgångspunkt i den nya delgivningslag som nu föreslås. Några frågor som rör internationell delgivning och som behandlas i 1970 års delgivningslag tas emellertid upp redan i detta lagstiftningsärende.

Enligt 1970 års delgivningslag får delgivning med den som har känt hemvist utom riket eller vistas på ort utom riket ske enligt lagen på den orten (5 §). Myndigheten får välja om delgivning ska ske enligt de svenska delgivningsbestämmelserna eller enligt det andra landets lag. Det vanligaste torde vara att svenska myndigheter tillämpar svensk rätt (se t.ex. NJA 2006 s. 588 där förenklad delgivning godtog vid delgivning med person med adress i Danmark och NJA 2004 s. 407 där åtgärder för delgivning i Ukraina ansågs motsvara delgivning med stöd av 13 § i 1970 års delgivningslag).

I vissa fall kan det emellertid vara nödvändigt att lagen i det land där delgivningen äger rum tillämpas. Detta kan ibland vara en förutsättning för att utländska myndigheter ska bistå den svenska myndigheten med delgivningen. I artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EG:s delgivningsförordning) anges att det mottagande organet ska delge eller låta delge handlingen enligt lagstiftningen i den mottagande medlemsstaten eller på ett särskilt sätt som begärts av det sändande organet, såvida inte detta delgivningssätt är oförenligt med lagstiftningen i den medlemsstaten. I vissa situationer blir frågan om att tillämpa utländsk rätt inte aktuell eftersom den svenska myndigheten delger en enskild i en annan stat direkt (jfr t.ex. artikel 5 i 2000 års konvention om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan EU:s medlemsstater). För att delgivning ska kunna ske effektivt utomlands måste svenska myndigheter även i en del andra fall kunna tillämpa utländska delgivningsbestämmelser. Som anförs i promemorian kan dock en svensk myndighet i vissa undantagsfall vara förhindrad att tillämpa en utländsk delgivningsbestämmelse. Som exempel nämns att en utländsk bestämmelse medger att delgivning sker genom ett särskilt förfarande utan att några inledande försök görs att skicka eller lämna handlingen till personen i fråga. En sådan delgivning torde i vissa fall kunna innebära en kränkning av den enskildes rätt till en

rättvis rättegång enligt artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) och får i sådana fall inte godtas av en svensk domstol eller annan myndighet. Regeringen anser därför att bestämmelsen bör utformas så att delgivning med en person som vistas utomlands får ske enligt lagen på den utländska orten, om inte sådan delgivning skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper.

I 5 § andra stycket i 1970 års delgivningslag finns en bestämmelse om att en kallelse av en målsägande, ett vittne, en sakkunnig eller någon som avses i 36 kap. 1 § andra och tredje styckena rättegångsbalken inte får ske vid vite om delgivning ska ske i en annan stat, såvida inte lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt är tillämplig. Bestämmelsen tillkom mot bakgrund av att Sveriges konventionsåtaganden (1959 års europarådskonvention om inbördes rättshjälp i brottmål och 1990 års tillämpningskonvention till Schengenavtalet [Schengenkonventionen]) innebär att en svensk domstol inte får utdöma straff, viten eller andra tvångsåtgärder mot ett vittne eller en sakkunnig i ett brottmål som har delgetts en kallelse i en konventionsstat att inställa sig till en förhandling (prop. 1999/2000:61).

I promemorian föreslås med hänvisning till att delgivningslagen endast bör innehålla generella bestämmelser om delgivning att bestämmelsen i stället bör tas in i 9 kap. 7 § rättegångsbalken. Som *Hyres- och arrendenämnden i Stockholm* påpekar är emellertid bestämmelsen inte endast tillämplig i allmän domstol. Regeringen anser att det finns anledning att överväga i vilken utsträckning vitesförelägganden över huvud taget bör kunna riktas mot en person som befinner sig på ett annat lands territorium. Den aktuella bestämmelsen torde dessutom ha fått ett vidare tillämpningsområde än vad som varit avsett (jfr a. prop. s. 156 f., 335 och 353). Denna fråga ryms emellertid inte i detta lagstiftningsärendet och bestämmelsen bör därför tills vidare utan ändring föras över till den nya delgivningslagen.

5.3 EU-rätten

<p>Regeringens bedömning: De svenska delgivningsbestämmelserna bör överensstämma med de miniminormer för delgivning som finns inom EU i den utsträckning som det är ändamålsenligt.</p>
--

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot bedömningen. *Finansbolagens förening* understryker vikten av att svenska avgöranden kan verkställas i ett annat land på enklast möjliga sätt.

Skälen för regeringens bedömning: Medlemsstaternas delgivningslagstiftning är inte harmoniserad inom EU och lagstiftningen skiljer sig åt mellan medlemsstaterna. I gränsöverskridande situationer är dock EG:s delgivningsförordning tillämplig. I några EG-rättsliga instrument uppställs också krav på medlemsstaternas inhemska delgivningsbestämmelser. I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar finns s.k. miniminormer för delgivning (artiklarna 13 och 14). Hänvis-

ningar till dessa miniminormer finns även i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande och nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande. I dessa miniminormer anges de delgivningssätt som godtas för att en exekutionstitel ska få verkställas i en annan medlemsstat med stöd av dessa instrument utan något s.k. exekvaturförfarande.

För svensk del konstateras i promemorian att den svenska delgivningslagstiftningen i huvudsak är i överensstämmelse med miniminormerna. Kungörelsedelgivning genom annonsering och vissa former av s.k. surrogatdelgivning finns emellertid inte bland de uppräknade delgivningssätten. Detta innebär bl.a. att sådan delgivning inte kan användas av Kronofogdemyndigheten i ett mål om europeiskt betalningsföreläggande (prop. 2007/08:158 s. 19 f.).

Utöver de delgivningsformer som finns i 1970 års delgivningslag godtas enligt miniminormerna delgivning på elektronisk väg, t.ex. telefax eller e-post, där svaranden undertecknat och skickat tillbaka ett mottagningsbevis med angivande av datum för mottagandet (artikel 13 d), eller med automatisk sändningsbekräftelse, under förutsättning att svaranden i förväg uttryckligen har godkänt detta delgivningssätt (artikel 14.1 e).

För att svenska avgöranden ska kunna verkställas på enklast möjliga sätt inom EU är det i vissa fall en fördel om delgivning har skett i överensstämmelse med miniminormerna. Detta talar för att den nationella lagstiftningen bör utformas i enlighet med dessa normer. Minimिनormerna har dock utformats för att tillämpas på civilrättsliga fordringar. Den svenska delgivningslagen är till skillnad från ovan angivna EU-instrument tillämplig även på många andra rättsområden. Det stora flertalet delgivningar i Sverige rör också rent inhemska förhållanden. Delgivningslagen är dessutom tillämplig på många situationer där verkställighetsfrågan saknar betydelse. I likhet med promemorian anser därför regeringen att svenska delgivningsbestämmelser inte i alla delar behöver överensstämma med miniminormerna. En annan sak är att det kan finnas anledning för myndigheterna att vid val av delgivningssätt ta hänsyn till om en part har angett att det kan bli aktuellt att verkställa avgörandet i ett annat land.

5.4 Begreppsbyggnad i den nya lagen

Regeringens förslag: Den nya delgivningslagen gör åtskillnad mellan

- den som ska se till att delgivning sker,
- det rättssubjekt med vilket delgivning ska ske,
- den eller de fysiska personer som är delgivningsmottagare och
- den fysiska person till vilken handlingen ska lämnas.

Begreppet ordinär delgivning utmönstras ur lagen.

Promemorian förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian används benämningen ”den som söks för delgivning” i stället för delgivningsmottagare.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget. Ett antal remissinstanser, däribland *Gotlands tingsrätt* och *Länsstyrelsen i Jönköpings län*, ställer sig bakom förslaget att ersätta delgivningssättet ”ordinarie delgivning” i 1970 års delgivningslag med flera delgivningssätt. *Solna tingsrätt* anser att systematiken i den föreslagna delgivningslagen är avsevärt bättre än den nuvarande lagens men framhåller att en fråga som erfarenhetsmässigt vållar problem är skillnaden mellan den som ska delges och den som ska sökas för delgivning.

Skälen för regeringens förslag: I 1970 års delgivningslag används bl.a. uttrycken ”den med vilken delgivning skall ske”, ”den som ska sökas för delgivning” och ”den som handlingen får lämnas till”. Det första uttrycket avser det rättssubjekt som deltar i det förfarande inom vilket delgivningen ska ske, medan det andra avser den fysiska person delgivningsförsöken riktar sig mot. Det tredje uttrycket avser den person som handlingen rent faktiskt överlämnas till, vilket oftast men inte alltid är densamma som den som söks för delgivning. Om den som söks för delgivning inte påträffas, får i vissa situationer nämligen handlingen lämnas till någon annan än den sökte, s.k. surrogatdelgivning.

I promemorian anförs att svårigheten att hålla isär dessa begrepp av somliga anses vara en av orsakerna till att delgivningsbestämmelserna uppfattas som svåra att tillämpa. *Solna tingsrätt* instämmer i denna uppfattning. Enligt promemorian framstår emellertid det bakomliggande principiella synsättet i allt väsentligt som funktionellt och logiskt och svårigheterna torde främst bero på hur begreppen presenteras och förklaras i lagen. Ingen remissinstans invänder mot denna bedömning. Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning att den nämnda uppdelningen av begreppen bör behållas i den nya lagen. Uttrycken ”den som söks för delgivningen” och ”den sökte” framstår emellertid som omoderna och svåra att förstå. Uttrycket delgivningsmottagare används redan i aktiebolagslagen (2005:551). Enligt 8 kap. 40 § aktiebolagslagen ska styrelsen utse en särskild delgivningsmottagare som är behörig att ta emot delgivning på bolagets vägnar om bolaget inte har någon behörig ställföreträdare som är bosatt i Sverige. Det ligger därför nära till hands att betrakta en behörig ställföreträdare som bolagets ordinarie delgivningsmottagare. Större klarhet kan enligt regeringen uppnås i den nya lagen genom att benämningen ”delgivningsmottagare” ersätter ”den som söks för delgivning” när bestämmelser avser den som ensamt eller de som gemensamt är behöriga att ta emot delgivning.

I 1970 års delgivningslag används vidare begreppet ”den som ska ombesörja delgivning”. Även detta begrepp framstår som omodernt. Det bör därför ersättas med ”den som ska se till att delgivning sker”.

Med ordinär delgivning avses i 1970 års delgivningslag de delgivningsformer som är avsedda att användas i normalfallen och alltså i första hand tillämpas av myndigheterna (prop. 1970:13 s. 123 f.). När lagen trädde i kraft avsågs med ordinär delgivning endast delgivning med rekommenderat brev eller mottagningsbevis (s.k. vitt kort) och delgivning med bud. Ordinär delgivning innefattar emellertid numera även förenklad delgivning och särskild delgivning med aktiebolag. Enligt promemorian kan begreppet inte längre anses fylla någon egentlig funktion utan torde snarare ha bidragit till den begreppsförvirring som ibland förekommer i delgivningssammanhang och bör därför inte längre

användas. Samtliga remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Regeringen ansluter sig till förslaget att uttrycket ”ordinär delgivning” inte bör användas i den nya lagen. Delgivningssätten bör i stället redovisas var för sig. En uttömmande uppräknig av delgivningssätten bör tas in i den nya lagen.

5.5 Utgångspunkter vid val av delgivningssätt m.m.

Regeringens förslag: Delgivningssätt ska väljas med utgångspunkt från att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt.

Delgivning får inte ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås en bestämmelse av innebörd att en myndighet, när den väljer delgivningssätt, ska sträva efter att använda det delgivningssätt som är mest ändamålsenligt och som medför så ringa olägenhet och kostnad som möjligt för såväl myndigheten som för den som söks för delgivning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Det är inte möjligt att i författning ge uttömmande anvisningar om vilket delgivningssätt som ska väljas i varje situation. Regeringen anser dock att den nya lagen i större utsträckning än 1970 års delgivningslag bör ge vägledning om vilket delgivningssätt som ska användas.

I 1970 års delgivningslag anges det beträffande vissa delgivningsformer att de endast får användas om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna (förenklad delgivning och särskild delgivning med aktiebolag). Telefondelgivning får endast användas när det är lämpligt. Av lagtexten framgår däremot inte att några lämplighetsöverväganden ska göras när det gäller t.ex. surrogatdelgivning eller spikning. Det finns emellertid även situationer när det inte är lämpligt att använda dessa delgivningsformer. Av stor betydelse vid lämplighetsbedömningen är ofta handlingens innehåll och omfattning. Vissa delgivningsformer bör t.ex. undvikas om innehållet är särskilt känsligt eller om handlingen är omfattande. I många fall bör även förhållandena i det enskilda delgivningsärendet beaktas. Det handlar framför allt om de personliga förhållandena hos den person som ska ta emot handlingen. Myndighet bör inte heller i onödan använda delgivningssätt som medför höga kostnader, t.ex. stämmingsmannadelgivning (jfr 1 § andra stycket i 1979 års delgivningsförordning).

Mot den angivna bakgrunden anser regeringen att det i den nya lagen bör finnas en allmän bestämmelse som anger att delgivningssätt ska väljas med utgångspunkt från att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt. Vidare bör anges att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. En sådan lämplighetsbedömning bör inte endast göras vid val av

delgivningssätt utan även vid genomförandet av delgivningen. Frågan behandlas vidare i avsnitten om respektive delgivningssätt och i författningskommentaren.

I vissa specialförfattningar anges uttryckligen att vissa delgivningssätt inte får användas. Som exempel kan nämnas att varken kungörelse-delgivning, spikning eller surrogatdelgivning får användas vid delgivning av stämning i brottmål (33 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken) eller i ärenden enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (38 §). I 1 § andra stycket andra meningen i 1970 års delgivningslag anges dessutom att bestämmelserna i 12–15 §§, dvs. bestämmelserna om surrogatdelgivning, spikning och vissa fall av kungörelsedelgivning, inte ska tillämpas även om så inte uttryckligen föreskrivs i annan författning, om myndigheten finner att det på grund av målets eller ärendets beskaffenhet föreligger särskilda skäl mot att delgivning sker i den ordning som anges i dessa paragrafer. Denna bestämmelse infördes vid lagens tillkomst eftersom det ansågs alltför tidskrävande att i lagstiftningsärendet göra en genomgång av behovet av personlig delgivning i samtliga speciallagstiftningar. Syftet var i stället att en omprövning av författningars delgivningsregler skulle äga rum när respektive författning sågs över i annat sammanhang (prop. 1970:13 s. 103 f. och s. 119 f.). I promemorian anförs att den aktuella bestämmelsen närmast var avsedd att fylla en funktion som övergångsbestämmelse till dess tillfälle uppkommit att se över aktuella speciallagstiftningar. Det finns inte något avgörande från de högsta instanserna där delgivning underkänts med hänvisning till bestämmelsen (jfr RÅ 1987 ref. 44 och NJA 1991 s. 176). Sedan delgivningslagen trädde i kraft har som framgår ovan undantag från 12–15 §§ förts in i ett antal författningar. I avsnitt 13.6 föreslår regeringen ytterligare undantagsbestämmelser. Bestämmelsen framstår därför numera som överflödig. En sådan bestämmelse riskerar också att leda till att en myndighet felaktigt ger anvisningen att personlig delgivning är nödvändig vid stämningsmannadelgivning och är därför ägnad att motverka en enhetlig tillämpning eftersom sådana handläggningsbeslut inte kan bli föremål för överprövning. Regeringen anser mot bakgrund av det anförda att någon motsvarande bestämmelse inte bör finnas i den nya delgivningslagen.

6 Vem som ska se till att delgivning sker

6.1 Delgivning i mål och ärenden

Regeringens förslag: En myndighet som handlägger ett mål eller ärende ska se till att delgivning sker.

Begär en part att själv få se till att delgivning sker (partsdelgivning) ska myndigheten kunna medge detta om det inte är olämpligt. Vid partsdelgivning ska endast vanlig delgivning och stämningsmannadelgivning få användas.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att endast vanlig delgivning med post eller bud ska få användas vid partsdelgivning samt att myndigheten får medge parts-

delgivning om det kan ske utan olägenhet. I promemorian föreslås vidare att det i den nya delgivningslagen, liksom i 1970 års delgivningslag, ska finnas bestämmelser om att myndigheten får besluta att ny delgivning ska ske när delgivning inte har skett på rätt sätt och att invändning om att en handling inte har delgetts på föreskrivet sätt ska göras så snart det kan ske.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser yttrar sig i dessa delar. *Kronofogdemyndigheten* anser att det behövs ett förtydligande om vad begreppet olägenhet avser när det gäller beviljande av partsdelgivning. *Sveriges advokatsamfund* anser att stämmningsmannadelgivning i vissa fall bör få användas vid partsdelgivning.

Skälen för regeringens förslag

Myndighetens ansvar för att delgivning sker

Det är naturligt att den myndighet som handlägger ett mål eller ärende har ett ansvar för att delgivning sker. Regeringen anser i likhet med promemorian att utgångspunkten i delgivningslagen även fortsättningsvis bör vara att den myndighet som handlägger målet eller ärendet i första hand ska se till att delgivning sker.

Myndighetens ansvar för delgivningen innefattar valet av delgivningssätt. När det gäller valet mellan delgivningssätten så måste bedömningen göras utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet, varvid hänsyn bör tas såväl till vad målet rör som till parternas förhållanden (se närmare avsnitt 5.5).

En myndighets ansvar för att delgivning sker innefattar även en skyldighet att i efterhand kontrollera att de åtgärder som behöver vidtas har utförts för att avgöra om delgivning har skett. Om myndigheten finner att någon föreskriven åtgärd inte har vidtagits, exempelvis att ett kontrollmeddelande inte skickats eller att annonsering inte har skett i rätt tid, leder detta i många fall till effekten att delgivning inte har skett. I vissa fall får då nya handläggningsåtgärder vidtas i delgivningsärendet. I andra fall kan ändamålet med delgivningen ha förfallit, t.ex. vid delgivning av en kallelse till ett sammanträde som har ställts in eller om delgivningsmottagaren bekräftar att han eller hon mottagit handlingen. Regeringens anser till skillnad från promemorian att det inte är nödvändigt att ha en uttrycklig bestämmelse om hur myndigheten ska hantera en situation när något moment i de föreskrivna delgivningsåtgärderna inte har utförts på rätt sätt. Någon sådan bestämmelse bör därför inte föras in i den nya lagen (jfr 21 § första meningen i 1970 års delgivningslag).

En invändning om att en handling i mål eller ärende inte har delgetts på föreskrivet sätt ska enligt 1970 års delgivningslag göras så snart det kan ske (21 § andra meningen). Begränsningen till delgivning i mål eller ärende innebär att bestämmelsen inte är tillämplig på enskilda förhållanden, t.ex. delgivning av uppsägning av hyresavtal. Bestämmelsen har emellertid inte kopplats till någon påföljd. En försenad invändning om att delgivning inte har skett på föreskrivet sätt kan därför inte avvisas med stöd av delgivningslagen utan får i stället prövas enligt de handläggningsregler som är tillämpliga (jfr NJA 1975 s. 575). Regeringen anser

till skillnad från promemorian att den nuvarande bestämmelsen är obehövlig och dessutom kan innebära att en enskild misstar sig om sina möjligheter att vid ett senare tillfälle få prövat om delgivning har skett på rätt sätt. Någon motsvarande bestämmelse bör därför inte finnas i den nya lagen.

Partsdelgivning

Om part, sökande eller annan sakägare begär att själv få se till att delgivning sker kan myndigheten enligt 1970 års delgivningslag medge detta, om det kan ske utan olägenhet (2 § andra stycket). Myndigheten ska i sådant fall förelägga den som ska se till att delgivning sker att inom viss tid komma in till myndigheten med bevis om delgivning. Om sådant bevis inte kommit in till myndigheten inom föreskriven tid, ska myndigheten själv utan dröjsmål vidta åtgärder så att delgivning sker. Vid partsdelgivning används framför allt delgivning genom bud, t.ex. genom anlåtande av ett privat delgivningsföretag.

I vissa fall kan en part ha större framgång än myndigheten med ett delgivningsärende. Regeringen anser därför att parten liksom enligt 1970 års delgivningslag själv bör kunna få se till att delgivning sker. *Kronofogdemyndigheten* anför att rekvisitet ”om det kan ske utan olägenhet” orsakar tillämpningssvårigheter. Regeringen anser att bestämmelsen om när myndigheten ska medge partsdelgivning bör tydliggöras. En myndighet bör beakta parternas respektive intressen samt även vikten av att handläggningen av mål och ärenden bedrivs på ett rättssäkert sätt. Denna bedömning bör lämpligen formuleras på så sätt att partsdelgivning bör kunna medges om det inte är olämpligt (se närmare i författningskommentaren).

I promemorian föreslås att det av lagtexten bör framgå att partsdelgivning endast får ske genom delgivning med post eller bud. Som *Sveriges advokatsamfund* påpekar kan man tänka sig att en part anlitar ett privat delgivningsföretag för att utföra buddelgivning, men att personen som ska ta emot handlingen vägrar att göra detta. Under förutsättning att den person som utför delgivningen har behörighet att utföra stämningmannadelgivning bör delgivning i sådana fall också kunna ske (se närmare avsnitten 11.1–5). Regeringen anser därför att även stämningmannadelgivning bör få användas vid partsdelgivning. Om det finns behov av att utforma regleringen av partsdelgivning på annat sätt beträffande visst slag av mål eller ärende bör detta liksom hittills framgå av respektive specialförfattning (se t.ex. 33 kap. 6 § tredje stycket rättegångsbalken). Om en myndighet finner att vissa former av stämningmannadelgivning inte bör användas kan detta anges som villkor för myndighetens medgivande om partsdelgivning.

6.2 Delgivning utan samband med mål eller ärende

Regeringens förslag: När delgivning ska ske utan samband med ett mål eller ärende ska den enskilde själv se till att delgivning sker. Den enskilde får själv använda vanlig delgivning eller stämmingsmannadelgivning. En person som ska se till att delgivning sker får vända sig till en länsstyrelse eller, om delgivningen ska utföras utomlands, till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) för bistånd med delgivningen.

Länsstyrelsen får använda vanlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämmingsmannadelgivning och kungörelsedelgivning. Länsstyrelsen ska ta ut en ansökningsavgift för att handlägga en ansökan om bistånd med delgivning. Om inte avgiften betalas ska ansökan avvisas.

Länsstyrelsens beslut i delgivningsfrågor får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som uttalar sig i denna del tillstyrker förslagen eller lämnar dem utan invändning.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

I 22 § andra stycket i 1970 års delgivningslag anges att lagen gäller i tillämplig delar när någon på grund av föreskrift i författning har att, utan samband med mål eller ärende, ombesörja delgivning. Om annan än myndighet ska ombesörja delgivning får denne enligt 25 § andra stycket i 1970 års delgivningslag anlita stämmingsman. Bestämmelsen har funnits sedan lagens tillkomst. Vid denna tidpunkt var stämmingsmannaverksamheten organiserad så att en myndighet eller annan som ville få delgivning verkställd vände sig direkt till en viss stämmingsman med uppdraget. Stämmingsmännen förordnades då av länsstyrelserna. Stämmingsmannaverksamheten omorganiserades år 1979 och är sedan dess administrativt knuten till polismyndigheterna. Det ankommer alltså sedan länge på polismyndigheterna att uppdra åt en stämmingsman eller, om det är lämpligare, en polisman att utföra delgivningen (7 § första stycket i 1979 års delgivningsförordning). Det är därmed inte heller längre möjligt för en enskild att direkt anlita en stämmingsman utan han eller hon är hänvisad till att vända sig till polismyndigheten. Eftersom det i 25 § andra stycket i 1970 års delgivningslag anges att stämmingsman får anlitas får inte en polismyndighet låta en polisman utföra delgivning på uppdrag av enskild (JO 1996/97 s. 98). Enligt promemorian kan det ifrågasättas om denna ordning är rimlig och avsedd. När det gäller kungörelsedelgivning eller spikning får en enskild person enligt 22 § andra stycket i 1970 års delgivningslag begära biträde av länsstyrelsen som föranstaltar om delgivning på den enskildes bekostnad. Enligt nuvarande ordning får alltså den enskilde vända sig till polismyndighet för stämmingsmannadelgivning och till länsstyrelsen för beslut om kungörelsedelgivning respektive spikning.

Beträffande delgivning utomlands så anges i 25 § andra stycket i 1970 års delgivningslag att en enskild får påkalla biträde därmed i Utrikesdepartementet.

Överväganden

I avsnitt 5.1 föreslås att även den nya delgivningslagen ska vara tillämplig när delgivning enligt en bestämmelse i lag eller annan författning ska ske utan samband med ett mål eller ärende. När en person ska se till att delgivning sker kan denne utföra delgivningen själv eller t.ex. anlita ett delgivningsföretag. Denna ordning bör gälla även enligt den nya lagen. Liksom vid partsdelgivning bör den enskilde kunna använda vanlig delgivning eller stämmingsmannadelgivning. I vissa fall kan det finnas ett behov av bistånd med delgivningen.

Regeringen anser i likhet med promemorian att det varken är en lämplig eller effektiv ordning att den enskilde ska kunna hänvisas till att först vända sig till polismyndigheten och därefter till länsstyrelsen med sitt delgivningsärende. Som anförs i promemorian kan den nuvarande ordningen också leda till att stämmingsmannadelgivning används i onödan när delgivning borde ha kunnat ske på annat sätt, t.ex. med post. Regeringen anser att en bättre ordning kan uppnås om enskilda får möjlighet att vända sig till en enda myndighet med sitt delgivningsuppdrag och att myndigheten ges möjlighet att välja det delgivningssätt som är lämpligast i det enskilda fallet. Länsstyrelsen beslutar som nämns ovan enligt nuvarande ordning om spikning och kungörelsedelgivning på begäran av enskilda. Länsstyrelsen ser dessutom till att delgivning sker efter framställningar enligt den nordiska överenskommelsen den 26 april 1974 om inbördes rättshjälp genom delgivning och bevisupptagning. Denna överenskommelse gäller även i förhållandet mellan Sverige och Danmark respektive Finland i stället för EG:s delgivningsförordning (7 § förordningen [2008:808] med kompletterande föreskrifter till EG:s delgivningsförordning). Regeringen anser att det naturliga valet är att länsstyrelserna tilldelas denna uppgift. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att länsstyrelsen ska bistå med delgivning i Sverige när någon på grund av en föreskrift i författning ska se till att delgivning sker. Det är lämpligt att länsstyrelsen får använda vanlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämmingsmannadelgivning och kungörelsedelgivning. Däremot är det inte lämpligt att länsstyrelsen använder muntlig delgivning i dessa delgivningsärenden bl.a. eftersom de till sin natur påminner om delgivning av handlingar genom vilka ett förfarande i första instans inleds (se närmare avsnitt 9.2).

Det är rimligt att den enskilde betalar för det arbete som länsstyrelsen utför. Det framstår inte som en ändamålsenlig ordning att den enskilde ska krävas på betalning i efterhand. Länsstyrelsernas hantering av en ansökan om bistånd med delgivning bör därför finansieras genom en ansökningsavgift. Om avgiften inte betalas ska länsstyrelsen kunna avvisa ansökan.

Länsstyrelsens beslut i delgivningsfrågor får enligt nuvarande ordning överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätt krävs prövningstillstånd (22 § andra stycket i 1970 års

delgivningslag). Regeringen ansluter sig till promemorians förslag att denna ordning bör gälla även enligt den nya lagen.

När det gäller bistånd med delgivning som ska utföras utomlands skulle det kunna vara ett alternativ att låta länsstyrelserna sköta även den uppgiften. I promemorian anförs att det t.o.m. kan finnas anledning att överväga om det över huvud taget är en uppgift för det allmänna att bistå enskilda vid delgivning utomlands. Sådan delgivning gäller till övervägande del underrättelser från elbolag enligt 11 kap. 4 § första stycket ellagen (1997:857) om att överföringen av el kan komma att avbrytas om inte förfallna fordringar betalas.

Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning att frågan om i vilken utsträckning det allmänna bör bistå enskilda med delgivning utomlands och vem som i sådana fall ska tilldelas denna uppgift bör övervägas i annat sammanhang. Tills vidare bör därför det allmänna fortsätta att bistå enskilda vid delgivning utomlands. Den s.k. centralmyndighetsfunktionen för internationellt rättsligt samarbete i Justitiedepartementet har för närvarande denna uppgift. Bestämmelsen i den nya lagen bör därför utformas i enlighet härmed.

7 Vem som är delgivningsmottagare

7.1 Delgivning med fysiska personer

Regeringens förslag: När en fysisk person ska delges är huvudregeln att han eller hon också är delgivningsmottagare.

Om det finns en ställföreträdare för den fysiska person som ska delges, är i vissa fall i stället ställföreträdaren delgivningsmottagare. Om det finns skäl till det är den fysiska personen och ställföreträdaren tillsammans delgivningsmottagare.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget. *Svea hovrätt* framför synpunkter när det gäller delgivning med underåriga.

Skälen för regeringens förslag: Vem som ska sökas för delgivning när en fysisk person ska delges regleras i 7 § i 1970 års delgivningslag. I bestämmelsen används uttrycket enskild person. Eftersom enskild person även kan betyda ett privaträttsligt subjekt, i motsats till offentligrättsliga subjekt, bör det klargöras i den nya lagen att det som avses är fysiska personer (i motsats till juridiska personer). Regeringen ansluter sig till promemorians förslag att huvudregeln bör vara att personen som ska delges också är delgivningsmottagare.

Om det finns en ställföreträdare för en fysisk person och denne är behörig att företräda personen i målet eller ärendet, ska enligt 1970 års delgivningslag ställföreträdaren sökas för delgivning. Detta gäller t.ex. om personen är part och inte råder över tvisteföremålet eller tvisten rör en rättshandling som han eller hon själv inte får ingå. Som exempel kan nämnas att talan förs av t.ex. en konkursförvaltare eller en förmyndare (prop. 1970:13 s. 130). Om en fysisk person har ställföreträdare men har rätt att själv föra talan eller ska själv fullgöra något i målet, ska han eller

hon själv sökas för delgivning. Regeringen anser i likhet med promemorian att denna ordning bör gälla även enligt den nya lagen.

I 1970 års delgivningslag anges att både ställföreträdaren och den företrädde ska sökas för delgivning ”när anledning föreligger till det”. I förarbetena nämns som exempel att båda har behörighet att föra talan eller att den omyndige personligen ska fullgöra något och i princip är den som ska delges men det av praktiska skäl är motiverat att koppla in även ställföreträdaren vid delgivningen, t.ex. när ställföreträdarens medverkan behövs för att ett barn ska kunna inställa sig till en förhandling (a. prop. s. 131, jfr dock 26 § lagen [1964:167] med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare samt 9 kap. 9 § rättegångsbalken).

I promemorian föreslås att bestämmelsen utan ändring ska föras över till den nya lagen. *Svea hovrätt* lyfter fram att det kan uppstå tillämpningsproblem i samband med t.ex. delgivning av ett enskilt anspråk i brottmål. Regeringen anser det dock inte möjligt att i lagtexten ange exakt i vilka fall som ställföreträdaren och den företrädde tillsammans ska vara delgivningsmottagare. Vissa frågor får överlämnas till rättstillämpningen. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag.

7.2 Delgivning med staten

Regeringens förslag: Vid delgivning med staten är en person som är behörig att ta emot delgivning vid den myndighet som ska bevaka statens rätt i saken delgivningsmottagare.

Om det inte framgår av lag eller annan författning att viss myndighet ska bevaka statens rätt i saken är justitiekanslern, eller någon annan person som är behörig att ta emot delgivning för Justitiekanslerns räkning, delgivningsmottagare.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser, däribland *Justitiekanslern*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

När delgivning ska ske med staten ska handlingen enligt 1970 års delgivningslag överbringas till den myndighet som ska bevaka statens talan i målet eller ärendet eller till länsstyrelsen i det län där den myndighet finns hos vilken målet eller ärendet är anhängigt (8 §).

I de allra flesta fall torde det vara uppenbart vilken myndighet det är fråga om. Genom förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar har myndigheter under regeringen getts ansvar att själva bevaka och driva in vissa fordringar (13 §). Enligt 27 § första stycket myndighetsförordningen (2007:528) företräder en myndighet staten vid domstol inom sitt verksamhetsområde. Undantag från den generella processbehörigheten gäller enligt 27 § andra stycket myndighetsförordningen områden som är särskilt reglerade, nämligen de områden som

täcks av förordningen (1976:1021) om statliga kollektivavtal, m.m. (kollektivavtalsförordningen) och förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten (handläggningsförordningen). Enligt 9 § kollektivavtalsförordningen företräder Arbetsgivarverket, med vissa undantag, staten i tvister som rör förhållandet mellan staten som arbetsgivare och arbetstagare hos staten, om tvisten ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

I handläggningsförordningen finns bestämmelser om en ansvarsfördelning mellan Justitiekanslern, Kammarkollegiet och centrala förvaltningsmyndigheter. I 3 och 4 §§ räknas de anspråk upp som Justitiekanslern respektive Kammarkollegiet handlägger. Av 5 § framgår att övriga anspråk handläggs av den centrala förvaltningsmyndighet inom vars verksamhetsområde skadan inträffat. Om det inte finns någon central förvaltningsmyndighet för en viss verksamhet, handläggs anspråk på ersättning av Justitiekanslern.

Den myndighet som handlägger ett anspråk på ersättning för också statens talan inför domstol (6 §). Uppdelningen innebär bl.a. att Justitiekanslern för statens talan i mål som rör anspråk på ersättning som grundar sig på påstående om fel eller försummelse vid myndighetsutövning genom ett felaktigt beslut eller underlåtenhet att meddela beslut (s.k. beslutsskador) medan den centrala förvaltningsmyndigheten för talan beträffande andra skadeståndgrundande fel vid myndighetsutövning (s.k. faktiska skador).

Före den 1 januari 2008 framgick det i de allra flesta fall av myndigheternas instruktioner huruvida de var centrala förvaltningsmyndigheter. Numera anges inte detta längre i instruktionerna. Bedömningen av om en myndighet är en ”central förvaltningsmyndighet” eller inte anses få göras utifrån främst myndighetens organisatoriska funktion.

Av 10 § handläggningsförordningen framgår att Justitiekanslern får uppdra åt en annan myndighet att fullgöra de uppgifter som Justitiekanslern har enligt den förordningen respektive ta över handläggningen från en annan myndighet av sådana ärenden. För att undvika tillämpningsproblem vid bedömningen av huruvida vissa myndigheter är centrala förvaltningsmyndigheter i den mening som avses i handläggningsförordningen har Justitiekanslern genom generella delegationsbeslut med stöd av 10 § handläggningsförordningen uppdragit åt vissa myndigheter att reglera anspråk på skadestånd som avser s.k. faktiska skador enligt 5 § i handläggningsförordningen (se t.ex. JK beslut den 31 januari 2008, dnr 80-08-40 beträffande Centrala Studiestödsnämnden).

Länsstyrelsen svarar för den statliga förvaltningen i länet i den utsträckning inte någon annan myndighet har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter. Det torde vara mot den bakgrunden som delgivning med staten kan ske genom att handlingen lämnas till länsstyrelsen i det län där den myndighet finns hos vilken målet eller ärendet är anhängigt, se förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion. Enligt uppgift förekommer det i princip aldrig att delgivning sker genom länsstyrelsen. Delgivning genom att handlingen lämnas till länsstyrelsen kan dessutom enligt nuvarande ordning inte ske när enskild ska delge staten utan samband med mål eller ärende.

Överväganden

När delgivning ska ske med staten är det naturligt att handlingen, liksom hittills, i första hand lämnas till någon hos den myndighet som ska bevaka statens rätt i saken. Bestämmelsen om detta bör lämpligen utformas så att den person som är behörig att ta emot delgivning för myndighetens räkning är delgivningsmottagare. Om det inte framgår av myndighetens instruktion, arbetsordning eller på annat sätt vem som är delgivningsmottagare bör handlingen lämnas till myndighetens chef (4 och 5 §§ myndighetsförordningen [2007:515]).

Som framgår ovan kan det finnas en osäkerhet om huruvida Justitiekanslern eller en annan myndighet ska föra statens talan i ett mål eller ärende. Av 2 § förordningen (1975:1345) med instruktion för Justitiekanslern åligger det emellertid Justitiekanslern att under regeringen bevaka statens rätt. I mål som rör statens rätt ska Justitiekanslern, om det inte ankommer på någon annan myndighet, föra eller låta föra statens talan. Justitiekanslern får dessutom enligt paragrafens andra stycke överta uppgiften från annan myndighet att bevaka statens rätt i en tvist som prövas eller kan bli föremål för prövning av en allmän domstol. I promemorian föreslås mot denna bakgrund att delgivning med staten lämpligen bör ske med Justitiekanslern när det föreligger osäkerhet om vem som företräder staten och inte, som enligt hittills gällande ordning, med länsstyrelsen.

Justitiekanslern, som tillstyrker förslaget i och för sig, har framfört uppfattningen att det inte är helt ovanligt att det för domstolar och andra myndigheter framstår som oklart vem som ska företräda staten i mål och ärenden. För att delgivning inte slentrianmässigt ska ske med Justitiekanslern föreslås i promemorian att bestämmelsen om detta utformas så att justitiekanslern (dvs. den person som innehar ämbetet och är chef för myndigheten Justitiekanslern), eller annan person som är behörig att ta emot delgivning för Justitiekanslerns räkning, endast är delgivningsmottagare om det inte framgår av lag eller annan författning att viss myndighet ska bevaka statens rätt i saken. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

7.3 Delgivning med övriga juridiska personer

7.3.1 Allmänna bestämmelser

Regeringens förslag: Vid delgivning med annan juridisk person än staten är en person som har rätt att företräda den juridiska personen delgivningsmottagare. Om flera är behöriga tillsammans, är var och en av dem delgivningsmottagare. En verkställande direktör i ett aktiebolag är alltid delgivningsmottagare.

Om ett försök till delgivning med någon av de nämnda delgivningsmottagarna har misslyckats eller ett sådant delgivningsförsök bedöms som utsiktslöst, är suppleant för en behörig ställföreträdare delgivningsmottagare. Suppleanten ska se till att handlingen så snart det kan ske lämnas till någon som har rätt att företräda den juridiska personen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås inte att verkställande direktör i ett aktiebolag alltid ska vara delgivningsmottagare.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, däribland *Gotlands tingsrätt* och *Arbetsdomstolen*, anser att det bör införas en bestämmelse om att verkställande direktör i ett aktiebolag alltid är behörig delgivningsmottagare. En remissinstans, *Bolagsverket*, anser att det, liksom enligt 1970 års delgivningslag, bör framgå av lagtexten att suppleanten utan dröjsmål ska lämna handlingen till någon som har rätt att företräda den juridiska personen.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Vid delgivning med annan juridisk person än staten ska handlingen enligt nuvarande ordning överbringas till någon som har rätt att företräda den juridiska personen eller, om flera är gemensamt behöriga, till någon av dem. Vem som är ställföreträdare bestäms av de regler som gäller för den aktuella juridiska personen. Delgivning kan till exempel alltid ske genom att handlingen lämnas till en ordinarie styrelseledamot i ett aktiebolag (8 kap. 35 § aktiebolagslagen [2005:551], prop. 1970:13 s 134 och NJA 1990 s. 312). Saknas behörig ställföreträdare får handlingen enligt 1970 års lag i stället överbringas till någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i den juridiska personens angelägenheter (9 § första stycket). Vid den tidpunkt när 1970 års delgivningslag trädde i kraft torde bestämmelsens främsta betydelse bestått i att den öppnade en möjlighet att delge ett aktiebolag genom dess revisor. Vid den tidpunkten hade nämligen ett aktiebolags revisorer rätt att efter en viss beslutsprocedur själva sammankalla bolagsstämman (122 § i 1944 års aktiebolagslag). Vid införandet av 1975 års aktiebolagslag avskaffades dock den särskilda rätten för revisorerna att själva sammankalla bolagsstämma. I stället fick revisorn samma möjlighet som styrelseledamot, verkställande direktör och aktieägare att i vissa fall initiera bolagsstämma genom en anmälan till länsstyrelsen (9 kap. 12 § andra stycket i 1975 års aktiebolag, jfr 7 kap. 17 § i 2005 års aktiebolagslag). Högsta domstolen har med hänvisning till den ändrade innebörden av den aktiebolagsrättsliga regleringen på denna punkt funnit att revisor inte längre kan sökas för delgivning, om ett aktiebolag saknar behörig ställföreträdare (NJA 2005 s. 175). Revisorsnämnden har i ett tillsynsärende funnit att en revisor hade äventyrat sitt oberoende genom att åta sig uppdrag som särskild delgivningsmottagare i aktiebolag (RN-beslut 2002-04-17 i ärende dnr 1999-447).

Om ett försök till delgivning enligt 9 § första stycket i 1970 års delgivningslag har misslyckats eller sådana försök bedöms som utsiktslösa, får delgivning enligt andra stycket ske genom att handlingen överbringas till en suppleant för en behörig ställföreträdare. Suppleanten är enligt samma stycke skyldig att lämna handlingen till någon som har rätt att företräda den juridiska personen. Bestämmelsen innebär att delgivningsförsök i regel behöver ske med åtminstone en ordinarie

företrädare. Det uppställs däremot inte något krav på att samtliga ordinarie företrädare måste sökas innan delgivning sker genom suppleanten (prop. 1990/91:11 s. 33 f.).

Överväganden

Regeringen anser i likhet med promemorian att det är naturligt att en ställföreträdare för en juridisk person ska kunna ta emot handlingar för den juridiska personens räkning och alltså vara delgivningsmottagare. Om flera ställföreträdare är behöriga tillsammans bör liksom enligt 1970 års delgivningslag var och en av dem vara delgivningsmottagare.

Införandet av särskild delgivning med juridisk person (se närmare avsnitt 10) minskar behovet av att kunna lämna handlingen till en suppleant när en juridisk person ska delges. I vissa situationer kan den dock fortfarande komma till användning, t.ex. i brådskande delgivningsärenden eller beträffande sådana juridiska personer som inte omfattas av tillämpningsområdet för särskild delgivning med juridisk person. En suppleant bör därför vara delgivningsmottagare om ett försök till delgivning med en ställföreträdare har misslyckats eller sådana försök bedöms som utsiktslösa. Regeringen anser i likhet med Bolagsverket att det liksom enligt 1970 års delgivningslag bör framgå av lagtexten att suppleanten är skyldig att så snart det kan ske se till att handlingen lämnas till någon som är behörig att företräda den juridiska personen.

I vissa sammanhang har den uppfattningen framförts att delgivning med en juridisk person alltid bör kunna ske genom dess verkställande direktör. Någon bestämmelse av den innebörden finns varken i 1970 års delgivningslag eller i någon associationsrättslig författning. Den verkställande direktörens behörighet att företräda ett företag begränsas till frågor som ligger inom "den löpande förvaltningen" (8 kap. 36 § aktiebolagslagen). Det är en i doktrinen omdiskuterad fråga om mottagande av delgivning kan sägas ingå i den löpande förvaltningen (jfr Svernlöv i Svensk Juristidning 1995 s. 80 f.).

I promemorian görs bedömningen att det inte bör införas någon generell bestämmelse om att handlingarna ska kunna lämnas till den verkställande direktören för delgivning. Några remissinstanser har yttrat sig särskilt i denna fråga. Dessa föreslår att det införs en bestämmelse om att verkställande direktör i aktiebolag alltid ska vara behörig att ta emot delgivningar. *Arbetsdomstolen* uppger att det inte sällan inträffar att den verkställande direktören själv uppfattar sig ha sådan behörighet och returnerar ett av honom eller henne undertecknat mottagningsbevis till domstolen. I dessa fall måste alltså domstolen i vissa fall göra ett nytt delgivningsförsök. Det bör noteras att delgivning alltid får ske med en styrelseledamot även om han eller hon inte är behörig att själv teckna den juridiska personens firma. En ordning som innebär att även den verkställande direktören alltid är behörig att ta emot delgivning framstår också som lämplig och ändamålsenlig med hänsyn till den framskjutna position som den verkställande direktören i ett aktiebolag som regel har. Regeringen anser därför till skillnad från promemorian att det bör införas en bestämmelse av innebörd att den verkställande direktören i ett aktiebolag alltid är delgivningsmottagare för bolaget.

Liksom anförts i promemorian görs vidare bedömningen att bestämmelsen i 1970 års delgivningslag om att handlingen i vissa fall ska kunna lämnas till någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i den juridiska personens angelägenheter har spelat ut sin roll bl.a. mot bakgrund av de förändringar som har skett inom associationsrätten. Regeringen ansluter sig till denna bedömning.

Som framgår av avsnitt 5.1 är den nya delgivningslagen subsidiär i förhållande till andra författningar. I de lagar som reglerar en viss associationsforms inre organisation kommer även fortsättningsvis att kunna finnas särskilda bestämmelser om vem som är delgivningsmottagare. Som exempel kan nämnas att aktiebolag och ekonomiska föreningar i vissa fall är skyldiga att bemyndiga och till Bolagsverket anmäla en person som är bosatt i Sverige att på företagets vägnar ta emot delgivning (8 kap. 40 § aktiebolagslagen och 6 kap. 11 § fjärde stycket lagen om ekonomiska föreningar) Ett annat exempel är 6 kap. 31 § kommunallagen (1991:900) där det anges att delgivning med en kommunal nämnd sker genom att handlingen lämnas till ordföranden eller den som enligt ett reglemente eller ett särskilt beslut är behörig att ta emot delgivning. Vidare är en hyresvärd som är en juridisk person och vars ställföreträdare inte finns i landet, skyldig att i ett skriftligt meddelande som anslås på väl synlig plats i huset ange uppgifter om namn och adress på en i Sverige bosatt person som är behörig att på hyresvärdens vägnar ta emot delgivning (12 kap. 18 i § jordabalken).

7.3.2 Delgivning med dödsbon

Regeringens förslag: Om en boutredningsman har förordnats för ett dödsbo är han eller hon ensam delgivningsmottagare.

När boutredningsman inte har förordnats är dödsbodelägarna tillsammans delgivningsmottagare. En dödsbodelägare är dock ensam delgivningsmottagare om han eller hon sitter i boet eller om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet. I dessa fall ska den som mottagit handlingen underrätta övriga delägare om delgivningen så snart det kan ske.

Bestämmelserna om delgivning med dödsbon förs in i ärvdabalken.

När delgivning ska ske med Allmänna arvsfonden är chefen för Kammarkollegiet, eller någon annan person som är behörig att ta emot delgivningen för Kammarkollegiets räkning, delgivningsmottagare.

Promemorians förslag: Om boutredningsman har förordnats ska han eller hon vara delgivningsmottagare. Har boutredningsman inte förordnats ska var och en av dödsbodelägarna vara delgivningsmottagare.

Remissinstanserna: Det stora flertalet remissinstanser uttalar sig inte särskilt i denna del. Ett antal remissinstanser, bl.a. *Hovrätten för Nedre Norrland* och *Gotlands tingsrätt*, är tveksamma till förslaget eller avstyrker det. Några remissinstanser, bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, anser att det behövs framgå tydligt att den dödsbodelägare som tar emot handlingen är skyldig att underrätta övriga dödsbodelägare om delgivningen.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

När någon har avlidit ska dödsbodelägarna gemensamt förvalta den dödes egendom under boets utredning, om inte någon annan genom förordnande i testamente fått uppdraget att förvalta dödsboet (testaments-exekutor) (18 kap. 1 § ärvdabalken). Denna rättsliga gemenskap kallas för dödsbo. Ett dödsbo är en juridisk person. Dödsbodelägare är efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare. Alla dödsbodelägare måste vara eniga om de åtgärder som vidtas med kvarlåtenskapen. Om dödsbodelägare inte kan enas om förvaltningen av boet, kan någon av dem begära att rätten ska förordna en boutredningsman som övertar förvaltningen (19 kap. 1 § ärvdabalken). Ett sådant beslut innebär att dödsbodelägarna i princip inte längre har rätt att bestämma över förvaltningen. Dödsbodelägarnas förvaltningsrätt kan också, genom förordnande i testamente, överflyttas till en testaments-exekutor.

Bestämmelserna i 9 § första och andra styckena i 1970 års delgivningsslag om vem som ska sökas för delgivning när en juridisk person ska delges gäller inte delgivning med dödsbo. För delgivning med dödsbo finns det i stället särskilda bestämmelser i paragrafens fjärde och femte stycken. Bestämmelserna reglerar endast undantagssituationerna när det är möjligt att endast söka en av dödsbodelägarna för delgivning. Även om det inte anges uttryckligen är huvudregeln att delgivning ska ske med den eller de personer som förvaltar dödsboet, dvs. boutredningsman, testamentsexekutor eller dödsbodelägarna.

Om en dödsbodelägare sitter i boet är det enligt 9 § fjärde och femte styckena alltid tillräckligt att han eller hon söks för delgivning. Innebörden av uttrycket ”sitter i boet” framgår varken av förarbetena till delgivningsslagen eller ärvdabalken. Den vanligaste uppfattningen torde vara att det är en dödsbodelägare som bor kvar i den avlidnes bostad. Den som sitter i boet får sökas även om boet inte förvaltas av dödsbodelägarna. Dessutom får vem som helst av dödsbodelägarna sökas för delgivning, om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet. I de fall endast en av dödsbodelägarna söks för delgivning så åligger det honom eller henne att utan dröjsmål lämna handlingen till boutredningsman eller annan som har rätt att företräda boet eller, om sådan person inte finns, underrätta övriga delägare om delgivningen.

Regeln om att delgivning alltid kan ske med dödsbodelägare som sitter i boet fördes över från rättegångsbalken till 1970 års delgivningsslag. I lagstiftningsärendet övervägdes om regeln att handlingen får lämnas till en sådan delägare även när boutredningsman är förordnad borde avskaffas. Som skäl för att inte ändra bestämmelsen anfördes att bestämmelsen syntes ha fungerat tillfredsställande och att ingen anmärkning hade riktats mot den. Vidare bedömde man att det i fråga om fastighetsförhållanden inte så sällan skulle förekomma att det inte är bekant för den myndighet som ska ombesörja delgivningen att dödsboet har avträtts till förvaltning av boutredningsman, medan myndigheten

däremot borde kunna få kännedom om vem som sitter i boet (prop. 1970:13 s. 134).

Undantagsbestämmelsen beträffande dödsbon som innehar jordbruksfastighet infördes den 1 juli 1989. Bestämmelsen tillkom eftersom dödsboägda fastigheter ofta gav upphov till delgivningsproblem. I de fall dödsboet innehar en jordbruksfastighet ansågs det finnas anledning att ställa sådana krav på den inre organisationen såvitt gäller förvaltningen av den fasta egendomen att delgivning alltid borde kunna ske med vem som helst av delägarna utan att det torde innebära någon större risk för rättsförlust. Det förutsattes dock att delgivning i första hand även fortsättningsvis skulle ske med dödsbodelägare som sitter i boet (prop. 1988/89:9 s. 20 f.).

Överväganden

Genom datoriseringen av register för mål och ärenden går det numera snabbt och enkelt att kontrollera om en boutredningsman har förordnats för ett dödsbo. Möjligheten att i vissa fall kunna delge en av dödsbodelägarna trots att boutredningsman har förordnats framstår därför inte längre som nödvändig av praktiska skäl. Det kan dessutom konstateras att den nuvarande bestämmelsen framstår som mindre lämplig av rätts-säkerhetsskäl, eftersom bakgrunden till att boutredningsman har förordnats ofta är motstridiga intressen mellan delägarna. Regeringen ansluter sig mot denna bakgrund till promemorians förslag att endast boutredningsmannen ska vara delgivningsmottagare när en sådan har förordnats.

Samma skäl för en ändring gör sig emellertid inte gällande när dödsboet förvaltas av en testamentsexekutor. Det kan inte uteslutas att en ordning som innebär att endast denne är delgivningsmottagare kan leda till problem. I princip måste den som ska se till att delgivning sker ta del av förordnandet för att få veta vem som är testamentsexekutor och om förordnandet innebär att han eller hon är behörig att ta emot delgivning för dödsboet. Regeringen anser att denna ordning är mindre lämplig. Det framstår inte heller som lämpligt att behålla den ordning som gäller i dag, dvs. att den som ska se till att delger sker kan välja om testamentsexekutorn eller någon som sitter i boet ska sökas för delgivning. Bestämmelsen bör därför utformas på så sätt att testamentsexekutorn inte kan vara delgivningsmottagare. För att bli delgivningsmottagare bör en testamentsexekutor vara hänvisad till att ansöka om att bli förordnad till boutredningsman (19 kap. 1 och 3 §§ ärvdabalken).

När det gäller dödsbon där boutredningsman inte är förordnad föreslås i promemorian att det ska vara tillräckligt att en av dödsbodelägarna söks för delgivning oberoende av om någon av dem sitter i boet. Som skäl för förslaget anförs att en ordning som innebär att man, i de fall en boutredningsman inte är förordnad, alltid skulle behöva söka samtliga dödsbodelägare är otidsenlig och opraktisk. Enligt promemorian skulle det onekligen vara en stor fördel från effektivitetssynpunkt om det är tillräckligt att handlingen lämnas till någon av delägarna. Det konstateras vidare att det inte har framkommit att möjligheterna att delge en av dödsbodelägarna när han eller hon sitter i boet eller när dödsboet innehar en lantbruksegendom skulle ha gett upphov till rättsförluster.

Ett antal remissinstanser invänder mot förslaget. Dessa pekar främst på att dödsbons rättsliga karaktär skiljer sig från andra juridiska personers. Ett dödsbo uppstår i och med någons dödsfall. Det rör sig således inte om en rättslig gemenskap som har bildats frivilligt. Verksamheten i ett dödsbo går i regel enbart ut på att, med beaktande av samtliga berördas intressen, avveckla den avlidnes ekonomiska förhållanden. Dödsboförvaltningen är en mer eller mindre tillfällig verksamhet som upphör i och med att kvarlåtenskapen slutligt övergått till dem som ska ha del av den enligt lag eller testamente. När förvaltningen utövas av delägarna gemensamt måste de i princip alltid vara överens om de åtgärder som ska vidtas. Dessa skillnader talar enligt dessa remissinstanser mot att likställa dödsbon med övriga juridiska personer när det gäller delgivning och motiverar en ordning som innebär att samtliga dödsbodelägare bör vara delgivningsmottagare tillsammans.

Regeringen har förståelse för remisskritiken. Frågan om delgivning av dödsbon är nära förknippade med övriga regler om dödsbon i ärvdabalken och det är inte lämpligt att ytterligare revidera delgivningsreglerna utan att se över bestämmelserna om dödsbon i övrigt. Bestämmelserna i 1970 års delgivningslag som anger när en av dödsbodelägarna är delgivningsmottagare bör därför inte ändras. De bör dock lämpligen placeras i ärvdabalken.

En annan fråga som behandlas i promemorian rör den situationen att Allmänna arvsfonden är dödsbodelägare (5 kap. ärvdabalken och lagen [1994:243] om Allmänna arvsfonden). Kammarkollegiet företräder Allmänna arvsfonden. Om fonden är enda arvinge eller om fonden är testamentstagare, ska Kammarkollegiet förordna en god man att företräda fonden vid boutredningen (17 § i lagen om Allmänna arvsfonden). För sådan god man gäller vad som är föreskrivet om sysslomän i 18 kap. handelsbalken. Den gode mannen ska hantera den praktiska avvecklingen av boet. Det är emellertid fortfarande Kammarkollegiet som bevakar fondens rätt till egendom och som för fondens talan i mål och ärenden som rör fonden (15 § lagen om Allmänna arvsfonden). När dödsboet ska delges bör därför inte den gode mannen utan chefen för Kammarkollegiet eller annan person som är behörig att ta emot delgivningen för Kammarkollegiets räkning, vara delgivningsmottagare. Regeringen instämmer därför i promemorians förslag att det – för att det inte ska råda någon tvekan om detta – bör föras in en särskild bestämmelse av denna innebörd i lagen om Allmänna arvsfonden.

7.4 Delgivning med delägare i samfällighet m.m.

Regeringens förslag: Vid delgivning med delägare i en samfällighet eller med medlemmar i en sammanslutning är, om det finns en styrelse eller annan som är utsedd att förvalta samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter, styrelseledamot eller förvaltare delgivningsmottagare.

Om det varken finns styrelse eller förvaltare är den som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter delgivningsmottagare.

Om försök att delge styrelseledamot respektive förvaltare har misslyckats eller bedöms sådana försök som utsiktslösa, är en suppleant för ledamot av styrelsen delgivningsmottagare. Suppleanten ska se till att handlingen lämnas till någon som har rätt att företräda delägarna respektive medlemmarna eller underrätta dem som avses med delgivningen.

Vid delgivning med andelshavare i en koncession enligt minerallagen (1991:45) är även gruvföreståndaren delgivningsmottagare. En bestämmelse om detta tas in i minerallagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: När flera personer äger den egendom som ett mål eller ärende rör är utgångspunkten att delgivning sker genom att handlingen sänds eller lämnas till samtliga delägares delgivningsmottagare. Regeringen anser i likhet med promemorian att denna utgångspunkt bör gälla även fortsättningsvis.

Vid delgivning med delägare i samfällighet eller med medlemmar i en sammanslutning får dock, om det finns en styrelse eller annan som är utsedd att förvalta samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter, delgivning ske genom att handlingen lämnas till styrelseledamot eller förvaltaren (10 § första stycket första meningen i 1970 års delgivningslag). I andra hand får handlingen lämnas till den som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter (10 § första stycket andra meningen). Om försök enligt första stycket misslyckats eller bedöms som utsiktslöst får i stället delgivning ske genom att handlingen lämnas till en suppleant för en ledamot av styrelsen (10 § andra stycket). Suppleanten ska i sådana fall se till att handlingen lämnas till någon som har rätt att företräda delägarna eller medlemmarna eller underrätta dem som avses med delgivningen. Syftet med bestämmelsen är att underlätta delgivning så att delgivning inte behöver ske med samtliga delägare eller medlemmar. Bestämmelsen är tillämplig endast på samfälligheter som inte är juridisk person. I annat fall tillämpas bestämmelsen om delgivningsmottagare för juridiska personer (jfr 1 och 18 §§ lagen [1973:1150] om förvaltning av samfälligheter och prop. 1970:13 s. 136).

I promemorian anförs att ingenting har framkommit som talar för att det finns ett behov av att ändra bestämmelsen. Det föreslås att bestämmelsen utan ändring i sak ska föras över till den nya lagen, dock

att det av lagtexten bör framgå att bestämmelsen inte är tillämplig när det är fråga om delgivning med juridiska personer. Ingen remissinstans invänder mot förslaget. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

Enligt 10 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag får delgivning med samtliga delägare av en gruva ske genom att handlingen lämnas till gruvföreståndaren. Sedan den 1 juli 1992 har gruvlagen (1974:342), lagen (1974:890) om vissa mineralfyndigheter och lagen (1989:658) om inlösen i vissa fall av rätt till gruva m.m. ersatts av minerallagen (1991:45). I minerallagen används uttrycket koncession i stället för gruva. Om flera har andel i en koncession är de enligt 12 kap. 2 § minerallagen skyldiga att välja en föreståndare för verksamheten (gruvföreståndare). Val av föreståndare ska anmälas till bergmästaren (jfr förordning [2008:1233] med instruktion för Sveriges geologiska undersökning). Sker inte sådan anmälan eller har någon utsetts som inte är behörig, ansvarar varje andelshavare som om han eller hon var föreståndare. Gruvföreståndaren ansvarar i andelshavarnas ställe för att verksamheten bedrivs enligt vissa bestämmelser i minerallagen. I promemorian föreslås att bestämmelsen i 1970 års delgivningslag utan saklig ändring förs över till minerallagen. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

De nämnda bestämmelserna innebär alltså att en person i vissa fall kan vara gemensam delgivningsmottagare för flera rättssubjekt. Bestämmelserna hindrar dock inte att delgivning sker genom att handlingen lämnas till den eller de personer som är delgivningsmottagare för respektive rättssubjekt.

7.5 Delgivning när den som ska delges företräds av ombud

Regeringens förslag: När den som ska delges företräds av ett ombud är även ombudet delgivningsmottagare. Om handlingen lämnas till annan delgivningsmottagare än ombudet bör ombudet underrättas om det.

Om handlingen innehåller ett föreläggande för huvudmannen att fullgöra något personligen är dock ombudet inte delgivningsmottagare.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Om den med vilken delgivning ska ske har ombud, bör enligt 1970 års delgivningslag delgivning vanligtvis ske med ombudet. En förutsättning för detta är naturligtvis att ombudet är behörigt att ta emot handlingen. Ett ombud anses enligt 1970 års delgivningslag behörigt att ta emot handlingar för huvudmannens räkning om inte annat framgår av fullmakten. Ombudet är dock inte behörigt om handlingen innehåller ett föreläggande som är riktat till huvudmannen personligen, t.ex. en kallelse att inställa sig personligen till ett sammanträde eller ett föreläggande att fullgöra något vid äventyr av vite. (11 § andra stycket).

Om delgivning sker med huvudmannen, trots att ombudet är behörigt, finns det en risk för att huvudmannen felaktigt utgår från att även ombudet har fått del av handlingarna. Ombudet bör därför underrättas om att så har skett (11 § första stycket andra meningen). Detta anses även gälla om myndigheten tidigare under handläggningen har godtagit att en advokat uppträder som ombud utan att förete fullmakt (JO 1999/2000 s. 336).

Eftersom bestämmelsen om delgivning med ombud inte är tvingande finns det alltså ett utrymme för myndigheten att välja om delgivning ska ske med huvudmannen eller ombudet (NJA 1985 s. 661 och NJA 1998 s. 814). Enligt vad som uttalas i förarbetena kan det t.ex. vara lämpligt att myndigheten väljer att delge huvudmannen om det är känt att det råder missförhållanden mellan denne och ombudet (prop. 1970:13 s. 137 f.). Ett annat skäl kan vara att det är oklart om en fullmakt har återkallats eller inte.

Regeringen instämmer i promemorians uppfattning att det i de allra flesta fall är lämpligt och ändamålsenligt att delgivning sker med ombudet, om inte något hinder för detta föreligger. Såsom anförs i promemorian finns det emellertid skäl att bevara den flexibilitet som nuvarande ordning ger. Bestämmelserna i 11 § i 1970 års delgivningslag bör därför utan ändring i sak föras över till den nya delgivningslagen. Det saknas anledning att i delgivningslagen särskilt reglera presumtionen om att ett ombud har behörighet att vara delgivningsmottagare om inte något annat följer av fullmakten (jfr t.ex. 10 § lagen [1915:218] om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område [avtalslagen] och 12 kap. 14 § rättegångsbalken).

8 Vanlig delgivning

8.1 Allmänt om delgivningssättet

Regeringens förslag: Vanlig delgivning sker genom att handlingen skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren.

Vanlig delgivning får användas vid all delgivning.

Endast myndighet får vid vanlig delgivning skicka handlingen på elektronisk väg.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag att delgivning ska kunna ske genom att handlingen skickas med post eller lämnas på annat sätt och att detta ska utgöra ett eget delgivningssätt som benämns vanlig delgivning. Flertalet remissinstanser, däribland *Skatteverket* och *Domstolsverket*, tillstyrker promemorians förslag att myndigheter vid vanlig delgivning i vissa fall ska kunna skicka handlingarna på elektronisk väg. Några remissinstanser, bl.a. *Göteborgs tingsätt*, anser att promemorians förslag är alltför restriktivt när det gäller översändande av handlingar på elektronisk väg. Andra remissinstanser, bl.a. *Datainspektionen*, uttrycker farhågor när det gäller användningen av elektronisk kommunikation. *Datainspektionen*, som uppger sig inte kunna tillstyrka förslaget på det

underlag som redovisas i promemorian, anser bl.a. att sändande av handlingar med exempelvis e-post innebär påtagliga integritetsrisker.

Skälen för regeringens förslag: Det vanligaste sättet att delge handlingar är att skicka handlingen med post eller överlämna den med bud. Som bevis att delgivningsmottagaren har mottagit handlingen begärs normalt delgivningskvitto eller mottagningsbevis (s.k. vitt kort).

I avsnitt 5.5 föreslår regeringen att begreppet ordinär delgivning utmönstras eftersom begreppet, som numera omfattar en rad olika delgivningsformer, inte längre kan anses fylla någon egentlig funktion. I promemorian föreslås att delgivningssättet vanlig delgivning införs för de situationer där delgivningsmottagaren bevisligen får del av handlingen. Ingen remissinstans invänder mot förslaget. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag. Det är angeläget att bestämmelsen om vanlig delgivning utformas på ett sätt som ger en myndighet som ska delge flexibilitet när det gäller hur handlingen skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren. Ingenting bör t.ex. hindra att en vanlig delgivning genomförs genom att handlingen lämnas till någon annan än delgivningsmottagaren så länge mottagaren vidarebefordrar handlingen till delgivningsmottagaren och myndigheten får bevis om att så har skett, normalt genom att delgivningsmottagaren personligen bekräftar mottagandet. Det finns inte några skäl att begränsa vem som ska få använda vanlig delgivning eller vilka handlingar som får delges genom vanlig delgivning. Vanlig delgivning bör således kunna användas vid all delgivning.

I promemorian föreslås vidare att myndigheter ska få skicka handlingar på elektronisk väg om det inte är olämpligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning eller omständigheterna i övrigt. Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Den remisskritik som framförs tar sikte på hur tillämpningsområdet avgränsas. Vissa remissinstanser, däribland *Göteborgs tingsrätt*, anser att promemorians förslag är för restriktivt, medan andra anser att förslaget riskerar att få ett för vidsträckt tillämpningsområde. *Datainspektionen* anser att promemorians förslag kräver ytterligare överväganden när det bl.a. gäller vilka säkerhetskrav som ska ställas.

En fördel med att skicka handlingar med post eller lämna dem med bud är att handlingar kan lämnas i samma format som de har upprättats. En annan fördel är att det inte förutsätter att mottagaren har tillgång till någon teknisk utrustning och att överföringen därmed inte heller medför några kostnader för mottagaren. Genom att kravet på att en handling som ska delges ska vara original, bestyrkt kopia eller kopia framställd hos myndigheten tas bort (se närmare avsnitt 5.1) skapas emellertid förutsättningar att skicka handlingar på elektronisk väg, t.ex. med telefax eller e-post. En fördel med överföring med exempelvis e-post är, som *Domstolsverket* pekar på, att många människor numera bevakar sin e-post i större utsträckning än den traditionella posten. Åtkomsten till e-post kan dessutom i många fall ske från ett obegränsat antal platser och ökar möjligheten till delgivning t.ex. i den situationen när delgivningsmottagaren befinner sig på resa. Användande av elektronisk kommunikation kan alltså innebära förbättrade möjligheter för såväl delgivningsmottagare som för dem som ska se till att delgivning sker.

En nackdel med att skicka handlingar på elektronisk väg kan vara att det ibland kan föreligga osäkerhet i fråga om ett telefaxnummer eller en e-postadress tillhör delgivningsmottagaren. Till skillnad från vad som gäller vid översändande med traditionell post saknas det, i varje fall för närvarande, ofta möjlighet att på något tillförlitligt sätt kontrollera att t.ex. en e-postadress är korrekt. Vissa e-postadresser kan inte heller med någon säkerhet knytas till en viss användare eller ett visst abonnemang. Det är dessutom särskilt angeläget att handlingar som skickas elektroniskt hamnar rätt eftersom det, till skillnad från vid användande av post- och budtjänster där handlingen läggs i ett kuvert, saknas möjligheter att hemlighålla innehållet för den person som felaktigt råkar få handlingen skickad till sig. När enskild utför delgivning utan samband med ett mål eller ärende sker det dessutom inte någon kontroll av om delgivning har skett eller om det har varit olämpligt att använda delgivningssättet. En felaktigt utförd delgivning kan också få stora konsekvenser för den som delgivningen avser. Mot bakgrund av det anförda anser regeringen att tiden inte är mogen för att låta enskilda delge handlingar på elektronisk väg. Vid vanlig delgivning bör således endast myndigheter som ska delge handlingar i ett mål eller ärende tillåtas skicka handlingarna på elektronisk väg.

I avsnitt 5.5 föreslår regeringen en generell bestämmelse i delgivningslagen som innebär att myndigheten ska använda ett delgivningssätt som är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medför så lite kostnader och besvär som möjligt. Vidare föreslås en annan generell bestämmelse som innebär att delgivning inte ska få ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Denna bestämmelse måste således beaktas när myndigheten bedömer om en handling ska skickas på elektronisk väg. Det bör i regel krävas att handlingen skickas till en adress som den som är delgivningsmottagare har uppgett i målet eller ärendet (se närmare i avsnitt 14.3 angående parterns skyldighet att uppge e-postadress m.m.).

En situation då det kan finnas anledning för myndigheten att avstå från att skicka handlingen på elektronisk väg eller vidta särskilda säkerhetsåtgärder är när innehållet i handlingen är särskilt känsligt. Av 31 § personuppgiftslagen (1998:204) framgår att den personuppgiftsansvarige måste vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna måste alltid ställas i relation till de tekniska möjligheter som finns, kostnaderna för att genomföra åtgärderna, de risker som finns med behandlingen av personuppgifterna samt hur pass känsliga uppgifterna är. I 13 § personuppgiftslagen finns en uppräknning av uppgifter som utgör känsliga personuppgifter enligt den lagen. Det handlar om personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening samt uppgifter som rör hälsa eller sexualliv. Enligt Datainspektionens praxis får sådana uppgifter endast lämnas ut till användare vars identitet är säkerställd genom e-legitimation eller motsvarande. Uppgifterna ska dessutom enligt denna praxis vid överföring via öppna nät förses med krypteringsskydd (se t.ex. Datainspektionens beslut i tillsynsärende med dnr 473-2008). Enligt *Datainspektionen* bör uppgifter som omfattas av sekretess samt uppgifter om lagöverträdelse likställas med känsliga

personuppgifter när det gäller säkerhet. Regeringen delar *Datainspektionens* uppfattning att sådana uppgifter måste hanteras med särskild försiktighet. Ett sätt att delge sådana handlingar på elektronisk väg kan vara att skicka ett meddelande på elektronisk väg om att handlingen finns tillgänglig på t.ex. en domstols webbplats och att delgivningsmottagaren, efter identitetskontroll med t.ex. e-legitimation, kan ta del av handlingens innehåll och därigenom också bekräfta mottagandet.

Mottagande av handlingar som överförts på elektronisk väg kan också vara förenat med utskriftskostnader för delgivningsmottagaren. Dessa är obetydliga om det bara handlar om enstaka sidor men kan vara stora och innebära andra olägenheter om det är fråga om omfattande dokument. Vissa handlingar kan dessutom, t.ex. på grund av deras format eller omfattning, vara svåra att ta del av om de inte skrivs ut. I vissa fall är det därför inte ändamålsenligt att skicka handlingar på elektronisk väg.

När det gäller sändande av handlingar på elektronisk väg till utlandet anser *Datainspektionen* att det bör klargöras hur det avsedda uppgiftslämnandet förhåller sig till förbudet i 33 § personuppgiftslagen mot överföring av personuppgifter till tredje land. Enligt den bestämmelsen är det förbjudet att till tredje land föra över personuppgifter som är under behandling om landet inte har en adekvat skyddsnivå för skyddet av personuppgifterna. Frågan om skyddsnivån är adekvat ska bedömas med hänsyn till samtliga omständigheter som har samband med överföringen. Av 34 § personuppgiftslagen framgår att det utan hinder av förbudet i 33 § är tillåtet att föra över personuppgifter till tredje land om överföringen är nödvändig för vissa i bestämmelsen angivna ändamål. Av särskild betydelse i detta sammanhang är undantaget om överföringen är nödvändig för att rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras. Det kan antas att flertalet delgivningar är nödvändiga för sådana ändamål. Det tillämpningsområde som avses gälla för att skicka handlingar på elektronisk väg kommer därmed i de allra flesta fall inte i konflikt med personuppgiftslagens bestämmelser.

Sammantaget bör alltså myndigheter vid vanlig delgivning kunna skicka handlingar på elektronisk väg till delgivningsmottagaren om det är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och under förutsättning att det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet.

8.2 Delgivningstidpunkten

Regeringens förslag: Vanlig delgivning sker när delgivningsmottagaren tar emot handlingen, oavsett på vilket sätt den har kommit honom eller henne till handa.

Om en postförsändelse hämtats av bud, ska handlingen anses ha kommit delgivningsmottagaren till handa när den hämtats av budet.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, bl.a.

Hovrätten över Skåne och Blekinge och Skatteverket, efterlyser förtydliganden om vilka krav som bör ställas på delgivningsmottagarens bekräftelse av mottagandet.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

I 3 § i 1970 års delgivningslag anges att myndighet ombesörjer delgivning genom att sända handlingen med post eller överlämna den med bud eller på annat sätt varvid som bevis att denne har mottagit försändelsen begärs delgivningskvitto eller mottagningsbevis. I 3 § i 1979 års delgivningsförordning finns vissa närmare bestämmelser om bekräftelsen. Där anges att det till handlingen ska fogas ”en blankett för delgivningskvitto” av vilken ska framgå bl.a. handlingens delgivningsnummer samt myndighetens namn och postadress. I lagtexten anges alltså inte uttryckligen att den sökta måste bekräfta mottagandet skriftligen utan endast att myndigheten ska begära delgivningskvitto eller mottagningsbevis. Av 19 § första stycket i 1970 års delgivningslag framgår vidare att delgivning har skett genom att den som söks för delgivning själv har mottagit handlingen, oavsett på vilket sätt den kommit honom eller henne till handa. I förarbetena nämns emellertid inte att den sökta skulle kunna bekräfta mottagandet på något annat sätt än genom att underteckna delgivningskvittot eller mottagningsbeviset. Tvärtom anförde departementschefen att användandet av delgivningsformen medför ”att adressaten måste medverka genom att sända tillbaka ett delgivningserkännande eller genom att bege sig till en postanstalt för att kvittera ut den rekommenderade försändelsen” (prop. 1970:13 s. 98).

I samband med att telefondelgivning infördes som ny delgivningsform övervägdes om det krävdes lagändring för att skapa förutsättningar för att låta den som ska delges bekräfta vid ett telefonsamtal att han eller hon har mottagit en delgivningsförsändelse. I förarbetena anfördes att en sådan bekräftelse inte var att jämställa med telefondelgivning utan endast innebar ett alternativt sätt att skaffa bevisning om att delgivning har skett. Den dåvarande regleringen ansågs redan ge utrymme för ett sådant tillvägagångssätt utan att någon särskild föreskrift om det behövde införas (prop. 1984/85:109 s. 60).

Överväganden

Det vanligaste sättet att få information om att delgivningsmottagaren har fått del av en handling är att han eller hon undertecknar ett mottagningsbevis eller delgivningskvitto och returnerar detta till avsändaren. Bekräftelse genom egenhändigt undertecknande av mottagningsbevis har från bevisynpunkt vissa fördelar framför t.ex. telefonbekräftelse eller bekräftelse med e-post. En sådan fördel är att det är lättare att i efterhand få klarhet i om rätt person har bekräftat mottagandet om delgivningen ifrågasätts. Det finns emellertid nackdelar med att kräva egenhändigt undertecknade mottagningsbevis. En sådan ordning komplicerar i många fall på ett onödigt sätt förfarandet både för avsändaren och delgivningsmottagaren. Risken för att någon felaktigt ger sig ut för att vara delgivningsmottagaren och bekräftar mottagandet i dennes ställe torde heller

inte vara påtagligt större när det gäller andra bekräftelseformer än undertecknande av ett skriftligt mottagningsbevis. Till detta kommer att många myndigheter under lång tid har godtagit muntliga bekräftelser utan att det har framkommit att detta har inneburit något problem från rättssäkerhetssynpunkt. Mot den angivna bakgrunden föreslås i promemorian att vanlig delgivning ska ha skett när delgivningsmottagaren har tagit emot handlingen oavsett på vilket sätt den har kommit honom eller henne till handa.

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Domstolsverket* anser att det är klargörande att bestämmelsen om delgivningskvitto och mottagningsbevis tas bort eftersom det förekommit olika tolkningar av om bekräftelse av mottagande av handling får ske per telefon eller på elektronisk väg. Förändringen kan enligt verkets mening antas öka effektiviteten i flera delgivningssituationer. Några remissinstanser anser att det av lagtexten tydligare bör framgå på vilka sätt bekräftelse av mottagandet kan ske. Regeringen anser i likhet med *Domstolsverket* att det är en fördel om bestämmelsen är teknikneutral och inte ställer några formkrav när det gäller bekräftelser av mottagande vid delgivning. Vid alla former av bekräftelser ankommer det naturligtvis på myndigheten att ta ställning till om det finns anledning att ifrågasätta om det är delgivningsmottagaren som har bekräftat mottagandet. Den osäkerhet som har funnits om t.ex. en muntlig bekräftelse kan godtas som bevis på att delgivning har skett upphör om det i lagtexten inte längre anges att delgivningskvitto eller mottagningsbevis ska begäras som bevis för att handlingen har mottagits. Närmare föreskrifter om förfarandet bör i stället lämpligen meddelas i förordning.

Bestämmelsen bör utformas så att vanlig delgivning har skett när delgivningsmottagaren har tagit emot handlingen, oavsett på vilket sätt den har kommit honom eller henne till handa. Detta innebär också att delgivningens giltighet inte i sig påverkas av om en myndighet har förfarit på ett sätt som inte avsetts när en handling har skickats på elektronisk väg. Bestämmelsen om överföring på elektronisk väg utgör en handlingsregel för myndigheten. Så länge delgivningsmottagaren har fått del av handlingen har vanlig delgivning skett. En annan sak är att det i sådana fall kan finnas anledning för myndigheten att vara särskilt försiktig vid prövningen av om delgivning har skett. En felaktig överföring på elektronisk väg kan föranleda skadeståndsansvar (48 § personuppgiftslagen).

En särskild situation som också behöver regleras är när handlingen hämtas av ett bud på delgivningsmottagaren uppdrag, vilket kan vara aktuellt när det gäller t.ex. en rekommenderad postförsändelse. Om det finns en möjlighet för adressaten eller annan person som är delgivningsmottagare att låta ett bud hämta handlingen bör, som föreslås i promemorian, delgivningstidpunkten infalla när den hämtas av budet (jfr 19 § första stycket i 1970 års delgivningslag).

9 Muntlig delgivning

9.1 Allmänt om delgivningssättet

Regeringens förslag: Muntlig delgivning sker genom att innehållet i en handling läses upp för delgivningsmottagaren.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De allra flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Domstolsverket* anser att förslaget både är klargörande och ökar möjligheten till en effektiv och rättssäker delgivning. En remissinstans, *Sveriges advokatsamfund*, avstyrker förslaget och anser att de muntliga delgivningsformerna inte bör sammanföras till ett delgivningssätt. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* och *Malmö tingsrätt* anser att det uttryckligen bör framgå av lagtexten att muntlig delgivning även kan tillämpas när en kallelse, ett föreläggande eller annat beslut som ännu inte har fått skriftlig form ska delges.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

I 1970 års delgivningslag finns två bestämmelser som medger att delgivning sker muntligen. I 20 § anges att delgivning av ett föreläggande eller annat beslut som meddelas vid förhandling, förhör eller annat sammanträde anses ha skett med den som var närvarande när beslutet meddelades (mötesdelgivning). Om den som delgivningen avsett begär det, ska myndigheten skyndsamt tillhandahålla en utskrift av beslutet. Bestämmelsen har en undanskymd plats i lagen och finns inte med i uppräknningen av delgivningssätt i 3 §. I förarbetena anges att det är fråga om "en bestämmelse som ger myndighet möjlighet att underlåta förmilig delgivning" (prop. 1970:13 s. 152). År 1985 infördes telefondelgivning som nytt delgivningssätt. Bestämmelsen fick sin nuvarande lydelse den 1 januari 1991. Med telefondegivning avses att en företrädare för myndigheten läser upp innehållet vid ett telefonsamtal med den sökte varefter handlingen sänds till honom eller henne med post. Telefondegivning får endast användas när det är lämpligt och vid delgivning av handlingar som "inte är omfattande eller annars av svårtillgängligt innehåll" (3 § tredje stycket). Som exempel på handlingar som får telefondegelges nämns i förarbetena ett föreläggande till en part att komplettera sitt överklagande i hovrätten vid påföljd att överklagandet annars kan komma att avvisas (prop. 1990/91:11 s. 28). Den som delges ska kunna tillgodogöra sig innehållet i den aktuella handlingen redan vid telefonsamtalet. Det kan alltså inte komma i fråga att myndigheten endast läser upp en del av handlingen och därefter hänvisar personen i fråga till att läsa resten själv när handlingen kommit fram med post. Om tjänstemannen får klart för sig att personen på grund av någon orsak inte kan tillgodogöra sig innehållet i samtalet får telefondegivning inte användas. Som exempel på sådana orsaker nämns i förarbetena språksvårigheter och alkoholpåverkan (prop. 1984/85:109 s. 65). En

annan begränsning är att telefondelegivning inte får användas vid delgivning av stämmingsansökningar eller andra handlingar genom vilka förfarandet vid en myndighet inleds.

Överväganden

Mötesdelgivning och telefondelegivning reglerar likartade situationer men bestämmelserna skiljer sig åt i flera avseenden. Vid telefondelegivning anses delgivning ha skett först när handlingen efter samtalet har skickats med post, medan vid mötesdelgivning delgivning anses ha skett genast. Dessutom är tillämpningsområdet för telefondelegivning som framgår ovan begränsat, medan det i lagtexten inte finns några begränsningar alls beträffande vilka förelägganden och beslut som får delges genom mötesdelgivning. I promemorian görs bedömningen att det är fråga om likartade delgivningssätt. Enligt promemorian kan lagens uppdelning i olika former av muntlig delgivning ge upphov till tillämpningsproblem och gränsdragningssvårigheter. Det anses t.ex. vara oklart om man kan använda mötesdelgivning för att delge en kallelse till nästa förhandlings-tillfälle om ett vitne inställer sig först efter det att rätten har beslutat att ställa in förhandlingen. Dessutom kan man enligt promemorian ifrågasätta varför det inte ska vara möjligt att delge ett föreläggande muntligen när en part besöker myndigheten för att ställa frågor till handläggaren om ärendet. När det gäller telefondelegivning kan den tekniska utvecklingen leda till oklarhet om telefondelegivning är tillämplig på t.ex. videosamtal. I promemorian föreslås mot den angivna bakgrunden att det införs ett nytt teknikneutralt delgivningssätt som ersätter mötesdelgivning och telefondelegivning.

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. En remissinstans, *Sveriges advokatsamfund*, avstyrker förslaget och anser att telefondelegivning och mötesdelgivning inte bör sammanföras till ett delgivningssätt. Advokatsamfundet framhåller att myndigheten vid mötesdelgivning kan bilda sig en uppfattning om mottagarens status och förståelse för informationen på ett helt annat sätt än vid telefondelegivning. Telefondelegivning bör därför enligt advokatsamfundet begränsas till mycket enkla meddelanden, t.ex. kallelser.

Regeringen har förståelse för *Sveriges advokatsamfunds* synpunkter, men anser skillnaderna mellan delgivning vid t.ex. ett möte och ett telefonsamtal inte är större än att de i tillräcklig utsträckning bör kunna beaktas vid en allmän bedömning av ändamålsenligheten inom ramen för tillämpningen av ett och samma delgivningssätt. Vid en sådan bedömning bör normalt endast innehåll som är kortfattat och enkelt delges vid ett telefonsamtal. Det kan t.ex. vara fråga om en kallelse till ett sammanträde eller ett föreläggande att inkomma med ett yttrande senast ett visst datum vid påföljd att målet eller ärendet annars kan komma att avgöras i befintligt skick. Regeringen anser därför i likhet med promemorian att muntlig delgivning bör införas som ett nytt teknikneutralt delgivningssätt och ersätta de nuvarande delgivningsformerna mötesdelgivning och telefondelegivning.

Som framgår ovan krävs i fråga om telefondelegivning och mötesdelgivning att hela innehållet i handlingen, meddelandet eller beslutet läses upp för delgivningsmottagaren. De skäl som ligger bakom denna

ordning – i första hand risken för att delgivningsmottagaren inte ges förutsättningar att tillgodogöra sig innehållet i det som ska delges – gör sig gällande i samma grad i fråga om den nya delgivningsformen muntlig delgivning. Dessutom föreslås i avsnitt 9.3 att muntlig delgivning ska ha skett redan när innehållet har lästs upp. Det bör därför inte vara tillräckligt att endast läsa upp en del av innehållet och sedan hänvisa till att handlingen senare kommer att skickas med post.

Innehållet som ska delges har oftast dokumenterats i en handling. När det gäller kallelser, förelägganden och andra beslut som meddelas vid ett sammanträde är dock så normalt inte fallet. Även i den situationen ska muntlig delgivning, liksom mötesdelgivning enligt 1970 års delgivningslag, kunna användas. I avsnitt 5.1 föreslås att delgivningslagens bestämmelser om delgivning av handlingar ska tillämpas vid delgivning av annat än handling. Bestämmelserna om muntlig delgivning är därmed tillämpliga även när en kallelse, ett föreläggande eller annat beslut som inte har fått skriftlig form ska delges, vilket t.ex. är fallet när ett beslut meddelas muntligen vid ett sammanträde. Det bedöms inte nödvändigt att särskilt behandla denna situation i lagtexten.

9.2 Förutsättningar för att använda muntlig delgivning

Regeringens förslag: En myndighet får använda muntlig delgivning när en handling i ett mål eller ärende ska delges.

Muntlig delgivning får inte användas när en handling genom vilken ett förfarande inleds ska delges.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet av remissinstanserna tillstyrker promemorians förslag eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, bl.a. *Göteborgs tingsrätt* och *Svea hovrätt*, invänder mot förslaget att muntlig delgivning inte ska få avse handlingar varigenom ett förfarande inleds. *Kammarkollegiet* anser att det tydligare bör framgå att enskild inte får använda muntlig delgivning.

Skälen för regeringens förslag: Utgångspunkten för delgivnings sättet är att delgivningsmottagaren ska kunna tillgodogöra sig hela innehållet redan när det läses upp. Regeringen anser därför att det är rimligt att möjligheterna att använda muntlig delgivning begränsas på likartat sätt som enligt 1970 års delgivningslag gäller för telefondelgivning.

Regeringen anser i likhet med promemorian att de överväganden som behöver göras när det gäller att bedöma om muntlig delgivning får användas samt behovet av dokumentation och säkerhet när det gäller sändande av handlingen efter delgivningen (se närmare avsnitt 8.3) innebär att delgivnings sättet endast bör kunna användas av myndigheter som ska delge handlingar i mål och ärenden.

Några remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt* och *Göteborgs tingsrätt*, invänder mot promemorians förslag att muntlig delgivning aldrig bör få användas när handlingar varigenom ett förfarande inleds ska delges. Skulle muntlig delgivning av stämningsansökningar tillåtas skulle det onekligen kunna bidra till att effektivisera delgivningsförfarandet. Det torde emellertid ofta vara svårt för en delgivningsmottagare att bilda sig

en uppfattning av vad som krävs av honom eller henne när denne för första gången får kännedom om att ett mål eller ärende har anhängiggjorts. Enligt regeringens bedömning är det dessutom endast i sällsynta undantagsfall som en stämningsansökan eller en annan handling som inleder ett förfarande är så kortfattad att det är lämpligt att använda muntlig delgivning. Tillämpningsområdet för muntlig delgivning av sådana handlingar skulle därför vara mycket litet. Bedömningen av i vilka fall som det skulle vara lämpligt att använda muntlig delgivning torde dessutom bli svår. På grund härav anser regeringen att stämningsansökningar och andra handlingar varigenom ett förfarande inleds inte ska få delges genom muntlig delgivning.

9.3 Delgivningstidpunkten och sändande av handlingen

Regeringens förslag: Muntlig delgivning har skett när innehållet lästs upp för delgivningsmottagaren.

Myndigheten bör skicka eller lämna handlingen till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås huvudregeln vara att myndigheten så snart det kan ske, dock senast inom en vecka från delgivningstillfället, ska lämna eller sända handlingen till delgivningsmottagaren med post eller på annat sätt som har överenskommit vid den muntliga delgivningen. Har delgivning skett vid förhör, förhandling eller annat sammanträde behöver myndigheten dock endast lämna eller sända handlingen om delgivningsmottagaren har begärt det. I förslaget till författningskommentar anges att för det fall myndigheten skulle försumma att sända handlingen så ska delgivningen anses felaktig.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar promemorians förslag utan erinran. Några remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Stockholm*, ifrågasätter om inte muntlig delgivning bör anses ha skett när innehållet har lästs upp även om myndigheten missar att i efterhand sända handlingen till delgivningsmottagaren. Ett par remissinstanser, *Vänersborgs tingsrätt* och *Gotlands tingsrätt*, anser att handlingen endast bör sändas om delgivningsmottagaren har begärt det. *Hovrätten för Nedre Norrland* anser att delgivningstidpunkten i de fall sändande av handlingen är nödvändigt bör vara först när myndigheten har postat handlingen. *Skaraborgs tingsrätt* anser att delgivningstidpunkten bör vara när delgivningsåtgärden har protokollerats eller på annat sätt dokumenterats genom tjänsteanteckning om åtgärden.

Skälen för regeringens förslag: Utgångspunkten är, som nämns i avsnitt 9.1, att delgivningsmottagaren ska kunna tillgodogöra sig innehållet i dess helhet redan när det läses upp. Därmed är det enligt promemorian naturligt att muntlig delgivning anses ha skett redan vid den tidpunkt då innehållet läses upp, liksom vid mötesdelgivning och inte när handlingen därefter skickas med post, såsom är fallet vid telefondelgivning. Ett fåtal remissinstanser invänder mot promemorians förslag. Regeringen anser det ändamålsenligt med en enhetlig delgivningstidpunkt för alla former av muntlig delgivning. Med en sådan kan delgiv-

ningsmottagaren inte påverka delgivningstidpunkten och behöver inte heller sväva i ovisshet om vid vilken tidpunkt som den muntliga delgivningen har skett. Regeringen anser därför att delgivningstidpunkten för muntlig delgivning bör inträffa redan när innehållet har lästs upp och inte kopplas till en efterföljande åtgärd.

Eftersom delgivningstidpunkten knyts till den tidpunkt då innehållet läses upp kan det ifrågasättas om myndigheten ska behöva vara skyldig att därefter skicka eller lämna handlingen eller utskriften av innehållet till delgivningsmottagaren. Översändandet fyller emellertid en funktion som påminnelse om vad delgivningen avsåg. Dessutom minimeras risken för att delgivningsmottagaren missuppfattar eller glömmer vad delgivningen avsåg. Regeringen anser därför att myndigheten i normalfallet bör skicka eller lämna handlingen till delgivnings mottagaren efter den muntliga delgivningen.

För att åtgärden ska fylla den avsedda funktionen är det angeläget att handlingen skickas så snart det kan ske. Om delgivningen avser en handling som finns hos myndigheten, bör den kunna skickas eller lämnas samma eller närmast följande arbetsdag. Om ett föreläggande eller ett annat beslut meddelas vid ett sammanträde, bör dock expediering normalt kunna anstå till dess att anteckningar eller protokoll från sammanträdet har färdigställts. Enligt regeringens uppfattning saknas det anledning att i lagtexten ange när handlingen ska skickas.

En situation där muntlig delgivning per telefon kan vara ändamålsenlig är när delgivningsmottagaren inte kan få del av delgivningsförsändelser som skickats med post men däremot kan nås på sin mobiltelefon. Det bör därför vara möjligt för myndigheten att i vissa fall kunna skicka handlingen på annat sätt, t.ex. med e-post, om den person som är delgivningsmottagare önskar detta. Det finns dock situationer där det är orimligt att myndigheten ska vara tvungen att skicka handlingen. Framst gäller det när delgivningsmottagaren inte har något intresse av att handlingen skickas utan anser det vara fullt tillräckligt att han eller hon har fått innehållet uppläst för sig. Enligt regeringens uppfattning bör det ligga på myndigheten att klargöra om delgivningsmottagaren önskar få handlingen skickad till sig. Vidare kan muntlig delgivning komma att användas när myndigheten har gjort försök till vanlig delgivning och redan skickat handlingen till den adress som delgivningsmottagaren anvisar. Om delgivningsmottagaren inte bekräftar mottagandet av handlingen vid samtalet, t.ex. för att han eller hon befinner sig på resa och inte har kunnat ta del av posten, framstår det inte som rimligt att myndigheten ska skicka handlingen ytterligare en gång med post. Detsamma gäller den situationen att ändamålet med delgivningen, t.ex. den förhandling som kallelsen som ska delges avser, kommer att inträffa innan handlingen kommer att kunna nå delgivningsmottagaren. I sådant fall är det naturligt att myndigheten inte behöver skicka handlingen.

När myndigheten har läst upp innehållet för delgivningsmottagaren bör denne upplysas om att delgivning därigenom har skett. Om delgivningsmottagaren förklarar att han vill få handlingen skickad till sig på visst sätt är det naturligt att han eller hon förlitar sig på att handlingen kommer att skickas. Om handlingen inte kommer fram är det enligt regeringens uppfattning emellertid inte rimligt att delgivningsmottagaren förhåller sig passiv utan det är naturligt att han eller hon uppmärksammar myndig-

heten på detta förhållande. Regeringen anser därför att muntlig delgivning ska ha skett även om myndigheten av förbiseende skulle underlåta att skicka handlingen. Bestämmelsen bör därför lämpligen utformas på så sätt att handlingen bör skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövligt.

10 Förenklad delgivning

10.1 Allmänt om delgivningssättet

Regeringens förslag: Förenklad delgivning sker genom att handlingen skickas till delgivningsmottagaren och därefter skickar ett kontrollmeddelande om att handlingen skickats.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker promemorians förslag att förenklad delgivning ska vara ett delgivningssätt i den nya lagen eller lämnar det utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: En nackdel med delgivningssätt som kräver ett positivt bevis på att delgivningsmottagaren har tagit emot handlingen är att det är enkelt för denne att fördröja ett förfarande genom att avstå från att bekräfta mottagandet. Delgivningsmottagaren kan också glömma bort att bekräfta mottagandet. Förenklad delgivning, som regleras i 3 a § i 1970 års delgivningslag, bygger på tanken att det är rimligt att kräva att den som vet om att ett visst mål eller ärende som rör honom eller henne pågår vid en myndighet med viss regelbundenhet bevakar sin post. Förenklad delgivning innebär enligt 1970 års lag i praktiken att myndigheten sänder handlingen med post till delgivningsmottagaren under dennes senast kända adress och minst en dag senare skickar ett meddelande om att handlingen har skickats. Myndigheten förutsätts dokumentera att meddelandet har skickats, t.ex. genom en anteckning i akten.

I samband med att förenklad delgivning infördes diskuterades frågan om det skulle införas ett krav på dubbla försändelser – delgivningshandling och ett meddelande om att handlingen har skickats (ett s.k. kontrollmeddelande) – eller om det var tillräckligt med ett brev för varje delgivningsfall. Övervägande skäl ansågs tala för det första alternativet. Syftet med kontrollmeddelandet är att delgivningsmottagaren ska få tillfälle att reagera om den delgivningsförsändelse som meddelandet hänvisar till inte har nått honom eller henne. I förarbetena framförs att risken för fel i postens hantering blir i det närmaste obefintlig genom användande av dubbla försändelser. Som ytterligare skäl för kravet på dubbla försändelser anförs att det innebär att även olyckor efter det att brevet kan sägas ha kommit fram till adressaten förebyggs. Som exempel nämns situationerna att försändelsen tillgrips ur brevlådan eller att någon medlem av samma hushåll slarvar bort den. Dessutom anses kontrollmeddelandet fungera som en påminnelse och som kompletterande information om delgivningen (prop. 1990/91:11 s. 23 f.).

Förenklad delgivning har inneburit viktiga effektiviseringsvinster i myndigheternas handläggning utan att de krav på rättssäkra förfarande-

regler som rimligen bör ställas har satts åt sidan. Regeringen avser därför att förenklad delgivning bör vara ett av delgivningssätten i den nya lagen. Som regeringen konstaterar i avsnitt 4.2 är det rimligt att i den nya delgivningslagen lägga ett större ansvar på parter och andra som ska delges att bevaka handlingar som myndigheter skickar i pågående mål och ärenden. Det finns därför anledning att utöka användningsområdet för bestämmelserna om förenklad delgivning.

10.2 Förutsättningar för att använda förenklad delgivning

Regeringens förslag: Förenklad delgivning får användas av myndigheter för att delge handlingar med den som är part eller har liknande ställning i mål eller ärende.

En förutsättning för att använda förenklad delgivning är att den delgivningssättet ska användas mot dessförinnan har fått information om att delgivningssättet kan komma att användas.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Länsrätten i Stockholms län* anser att det endast ska anses olämpligt att använda förenklad delgivning om det framgår att rör sig om en person vars förutsättningar att förstå vad som krävs är klart begränsade. *Malmö tingsrätt* anser att det finns skäl att överväga om förenklad delgivning ska få användas för delgivning med vittnen och målsäganden.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 1970 års lag får förenklad delgivning endast användas av myndigheter. Regeringen anser att rätts-säkerhetskänsligheten förutsätter att delgivningssättet används under ordnade former och att det finns möjlighet att i efterhand kontrollera hur och när handlingar och kontrollmeddelanden har skickats. Myndigheter är skyldiga att dokumentera när handlingar expedieras. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att förenklad delgivning även fortsättningsvis bör vara förbehållet myndigheter.

Förenklad delgivning får enligt nuvarande ordning endast användas i förhållande till den som är part eller som har liknande ställning i ett mål eller ärende och under förutsättning att denne har informerats om att delgivningssättet kan komma att användas. Uttrycket ”liknande ställning” tar sikte på mål och ärenden där inte någon part utan myndigheten själv har tagit initiativet till ärendet, t.ex. vid återkallelse av ett tidigare beviljat tillstånd (prop.1991/92:169 s. 5 f.). Motsatsvis följer att förenklad delgivning inte får användas exempelvis när en domstol delger ett vittne en kallelse till en förhandling. I promemorian föreslås att detta bör gälla även fortsättningsvis.

Malmö tingsrätt anser att det finns skäl att på nytt överväga om förenklad delgivning inte också ska kunna användas gentemot vittnen respektive målsäganden som inte är part i mål eller ärende. Enligt regeringens uppfattning skulle det visserligen innebära fördelar från effektivitetssynpunkt om domstolarna i vissa situationer skulle kunna delge kallelser till huvudförhandling med förenklad delgivning även i förhållande till vittnen, t.ex. om en förhandling ska ställas in och sättas ut

vid ett senare tillfälle. I den situationen kan emellertid ofta muntlig delgivning användas på ett enkelt och snabbt sätt. Regeringen anser att promemorians bedömning att det inte är lika naturligt att ställa krav på andra än de som har ett eget intresse av saken att fortlöpande följa handläggningen av målet eller ärendet och bevaka sin post är rimlig. Förenklad delgivning bör därför även i den nya lagen endast få användas i förhållande till den som är part eller har liknande ställning. Liksom hittills bör förenklad delgivning endast få användas om parten eller den person som är delgivningsmottagare för parten i förväg har fått information om att förenklad delgivning kan komma att användas. Hur informationen ska ges behandlas i avsnitt 10.3.

Enligt nuvarande ordning får förenklad delgivning inte användas om det är olämpligt med hänsyn till omständigheterna. I avsnitt 5.5 föreslås att det införs en generell bestämmelse om att myndigheten ska använda ett delgivningssätt som är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och som medför så lite kostnader och besvär som möjligt och en generell bestämmelse om att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet.

I förarbetena till den nuvarande bestämmelsen nämns att förenklad delgivning inte bör användas ”under tid för vanlig sommarsemester och längre helger” (prop. 1990/91:11 s. 49). Sedan förenklad delgivning infördes har det emellertid blivit svårare att ange vad som avses med ”vanlig sommarsemester”. Av betydelse för bedömningen är dessutom vid vilken tidpunkt det som delgivningen avser ska fullgöras. I rättsfallet NJA 1999 s. 376 ansågs det t.ex. inte vara olämpligt att i början av juni månad skicka en kallelse med förenklad delgivning till ett sammanträde som skulle hållas i mitten av augusti. En annan omständighet som kan inverka på bedömningen av om förenklad delgivning bör användas i semestertider är på vilket sätt handlingen eller kontrollmeddelandet skickas (se närmare avsnitt 10.5). En myndighet bör naturligtvis inte använda förenklad delgivning om parten särskilt har anmält att han eller hon kommer att vara bortrest under viss tid – oavsett vid vilken tid på året det gäller – under förutsättning att uppgiften kan bedömas som trovärdig och inte som ett försök att undandra sig delgivning. Viss försiktighet bör vidare iaktas med att använda förenklad delgivning gentemot personer som på goda grunder kan antas ha särskilt svårt att förstå vad som krävs av dem och att tillvarata sina intressen.

En annan situation när det i vissa fall är olämpligt att använda förenklad delgivning är när delgivningsmottagaren har postadress utomlands. Vid prövningen av om förenklad delgivning kan användas utomlands måste särskilt beaktas dels den främmande statens inställning till att andra stater delger personer som befinner sig på dess territorium med post, dels om postgången i landet kan antas ske tillräckligt snabbt och tillförlitligt (jfr NJA 2006 s. 588 där förenklad delgivning ansågs kunna användas mot en part som hade hemvist i Danmark).

Om ärendets handläggningstid blir mycket lång, har det hittills ansetts att de krav som ställs på den enskilde att bevaka sin post framstår som alltför hårda. I förarbetena anfördes att det någonstans borde gå en tidsgräns, men att det skulle överlåtas åt myndigheterna att pröva frågan inom ramen för den allmänna lämplighetsprövningen (a. prop. s. 20).

Enligt regeringens uppfattning är det svårt att ge några generella riktlinjer för under hur lång tid förenklad delgivning bör få användas. Regeringen anser dock att det vid bedömningen av om det är olämpligt att använda förenklad delgivning särskild vikt bör fästas vid hur lång tid som har gått sedan myndigheten senast kommunicerade med parten. I mål och ärenden där det inte förekommit några längre väntetider hos myndigheten bör förenklad delgivning normalt kunna användas under hela handläggningstiden fram till avgörandet.

10.3 Närmare om informationen att förenklad delgivning kan komma att användas

Regeringens förslag: Huvudregeln är att informationen att förenklad delgivning kan komma att användas ska delges. Vid sådan delgivning får vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person och vissa former av stämmingsmannadelgivning användas.

Informationen får lämnas formlöst, dvs. utan krav på delgivning, om parten har gett in en handling och informationen lämnas i nära anslutning till att handlingen har kommit in till myndigheten.

Utgångspunkten är att informationen ska lämnas i varje mål och i varje instans.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. I promemorian används dock, liksom i 1970 års lag, uttrycket ”upplysning om förenklad delgivning”.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Jönköping*, anser att det bör införas en generell bestämmelse av innebörd att information om förenklad delgivning inte behöver lämnas i varje instans.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 10.2 är en grundläggande förutsättning för att förenklad delgivning ska få användas att den som delgivningssättet ska användas mot har fått information om detta i förväg och att det därför för denne står klart att han eller hon med viss regelbundenhet bör bevaka handlingar som myndigheten skickar i målet eller ärendet. Regeringen anser att det är naturligt att informationen som huvudregel ska delges. De delgivningssätt som bör kunna användas är enligt regeringens uppfattning de där myndigheten med hög grad av säkerhet kan anta att delgivningsmottagaren faktiskt får del av informationen. Vidare ska det stå klart för delgivningsmottagaren till vilken adress delgivningsförsändelserna fortsättningsvis kommer att skickas. Dessa krav leder till bedömningen att informationen bör kunna delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämmingsmannadelgivning där delgivningsmottagaren påträffas samt spikning. Kungörelsedelgivning och surrogatdelgivning bör alltså inte få användas.

Enligt nuvarande ordning behöver information om förenklad delgivning inte delges, om parten har gett in en handling till myndigheten och informationen lämnas i nära anslutning till att handlingen har kommit in till myndigheten (3 a § andra stycket andra meningen i 1970 års delgiv-

ningslag). Bestämmelsen tillämpas vanligen på så sätt att informationen om att förenklad delgivning kan komma att användas i målet eller ärendet skickas till parterna med vändande post i samband med att de första gången ger in en handling till myndigheten. Utgångspunkten för bedömningen av om informationen behöver delges är i 1970 års lag när handlingen har kommit in till myndigheten. Regeln kan därför få olika innebörd beroende på om informationen lämnas i ett pågående ärende eller i anslutning till att parten ger in ett överklagande. Bestämmelsen har fått denna utformning för att en överinstans ska kunna lämna informationen formlöst i samband med att underinstansen har lämnat över målet, dvs. när underinstansens akt och överklagandet har kommit in till överinstansen (prop. 1990/91:11 s. 48). Regeringen anser att det är angeläget att en part som har förlorat ett mål eller ärende inte ska kunna fördröja att avgörandet vinner laga kraft genom att överklaga och sedan hålla sig undan delgivning. För delgivningssättets effektivitet är det angeläget att så även får ske enligt den nya lagen. En motsvarande bestämmelse bör således tas in i den nya lagen.

Enligt nuvarande ordning måste vidare, som huvudregel, information om förenklad delgivning lämnas i varje mål eller ärende och i varje instans. Som skäl för den ordningen anförs i förarbetena att det kan vara svårt att i en information i första instans precisera vid vilken myndighet saken kan komma att handläggas i ett senare skede och i så fall under vilka omständigheter. Det skulle enligt förarbetena också kunna uppkomma tveksamhet om sakens identitet i olika skeden, alltså om vad som egentligen är samma mål eller ärende. Vidare anförs att det kan gå lång tid från det att informationen har lämnats i första instans till det att målet eller ärendet kommer upp i andra instans och eventuellt också i tredje instans och att det inte bör begäras av en part att han eller hon under denna tid ska hålla informationen om förenklad delgivning i minnet och stå till förfogande för delgivning på det sätt som är tänkt vid denna delgivningsform (a. prop. s. 22 f.).

I promemorian görs bedömningen att huvudregeln även fortsättningsvis bör vara att information om förenklad delgivning lämnas i varje mål eller ärende och i varje instans. Det föreslås dock vissa undantag från denna huvudregel. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Jönköping*, anser att det bör vara tillräckligt att informationen lämnas av den myndighet där ett mål eller ärende inleds. Regeringen anser att det i vissa situationer bör vara tillräckligt att endast den myndighet där ett mål eller ärende inleds lämnar informationen om att förenklad delgivning kommer att användas. Dessa situationer behandlas i avsnitten 10.7.2–10.7.4. Regeringen gör dock bedömningen att tiden inte är mogen för att ta steget att införa en allmän bestämmelse av sådant slag som *Kammarrätten i Jönköping* föreslår. Utgångspunkten i delgivningslagen bör därför även fortsättningsvis vara att information om att förenklad delgivning kan komma att användas ska lämnas i varje mål eller ärende och i varje instans.

10.4 När kontrollmeddelandet ska skickas

Regeringens förslag: Kontrollmeddelandet ska alltid skickas närmast följande arbetsdag efter det att handlingen har skickats.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser, bl.a. *Hovrätten för Nedre Norrland*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Ett par remissinstanser, *Hovrätten över Skåne och Blekinge* och *Arbetsdomstolen*, invänder mot promemorians förslag att kontrollmeddelandet alltid ska sändas närmast följande arbetsdag.

Skälen för regeringens förslag: För att kontrollmeddelandet ska fylla sin funktion fullt ut får det inte skickas samma dag som handlingen. Om så sker anses delgivning inte ha skett (se t.ex. Högsta domstolens beslut den 3 december 2007 i mål nr Ö 1757-07). I den nuvarande bestämmelsen anges att kontrollmeddelandet ska skickas minst en dag efter det att handlingen skickats. I förarbetena till bestämmelsen om förenklad delgivning sägs dock att syftet med kontrollmeddelandet motverkas om man dröjer för länge med att skicka detta och att riktmärket därför bör vara att meddelandet skickas påföljande arbetsdag eller, om så undantagsvis inte kan ske, en eller ett par dagar därefter (prop. 1990/91:11 s. 48). Lagtextens ordalydelse hindrar emellertid inte att kontrollmeddelandet skickas långt efter att handlingen skickats. Även om detta normalt inte torde förekomma anser regeringen i likhet med promemorian att det finns anledning att skärpa lagtexten.

I promemorian föreslås att kontrollmeddelandet alltid ska sändas närmast följande arbetsdag. Uttrycket ”närmast följande arbetsdag” används redan i rättegångsbalken (33 kap. 3 §), förvaltningslagen (10 § andra stycket) och lagen (1996:242) om domstolsärenden (44 § andra stycket) och torde enligt promemorian inte medföra några tillämpnings-svårigheter (jfr lagen [1930:173] om beräkning av lagstadgad tid och lagen [1989:253] om allmänna helgdagar).

Arbetsdomstolen, som i och för sig instämmer i att kontrollmeddelandet inte ska få sändas långt efter att handlingen har skickats, anser att hanteringen bör vara flexibel och föreslår att kontrollmeddelandet bör få skickas inom förslagsvis en vecka efter det att handlingen har avsänts.

En sådan bestämmelse skulle emellertid ställa högre krav på delgivningsmottagaren att kontinuerligt bevaka sin post för att vara säker på att inte en handling har kommit på avvägar. Regeringen anser vidare att risken får anses vara mycket liten för att en myndighet kommer att förbise att skicka kontrollmeddelandet närmast följande arbetsdag. Det är enligt nuvarande ordning vanligt förekommande att myndigheten skriver ut kontrollmeddelandet samtidigt som handlingen skickas och lägger det tillsammans med andra försändelser som ska expedieras närmast följande arbetsdag. Om det vid något enstaka tillfälle skulle inträffa att myndigheten missar att skicka kontrollmeddelandet i rätt tid, som *Hovrätten över Skåne och Blekinge* befarar, kan myndigheten antingen göra om den förenklade delgivningen eller delge handlingen på annat sätt. Frågan om när kontrollmeddelandet ska skickas hänger dessutom

ihop med hur delgivningstidpunkten ska beräknas (se närmare avsnitt 10.6). Sammantaget anser regeringen att fördelarna med att införa ett krav på att kontrollmeddelandet alltid ska skickas närmast följande arbetsdag efter det att handlingen har skickats överväger nackdelarna. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag.

10.5 Hur ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas?

Regeringens förslag: Handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress.

Om delgivningsmottagarens senast kända adress inte kan användas får myndigheten skicka handlingen och kontrollmeddelandet till delgivningsmottagarens folkbokföringsadress.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att handlingen och kontrollmeddelandet ska sändas med post om inte annat har överenskommit.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, däribland *Skatteverket* och *Göteborgs tingsrätt*, anser att handlingen eller kontrollmeddelandet i större utsträckning bör få sändas på annat sätt än med vanlig post. Ett par remissinstanser, bl.a. *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, anser att det bör anges i lagtexten att handlingen och kontrollmeddelandet ska sändas till folkbokföringsadressen även om endast kontrollmeddelandet har kommit i retur till myndigheten.

Skälen för regeringens förslag: Vid förenklad delgivning måste enligt nuvarande ordning handlingen och kontrollmeddelandet sändas med post. När delgivningsformen infördes 1991 fanns det anledning för de allra flesta att regelbundet bevaka sin post för att få del av räkningar och andra postförsändelser. Numera finns det genom ökad användning av banktjänster på Internet, autogiro och elektroniska fakturor inte alltid samma behov att bevaka sin post. Det torde också ha blivit vanligare att personer under längre perioder vistas på en annan ort än folkbokföringsorten, till exempel i samband med arbete på annan ort. Med den utveckling som har skett sedan förenklad delgivning infördes framstår kravet på att handlingen och kontrollmeddelandet måste skickas med post enligt regeringens uppfattning som mindre lämpligt. För en del parter, t.ex. sådana som ofta befinner sig på resa eller byter boende, skulle det vara enklare att bevaka handlingar som skickas med t.ex. e-post. Bestämmelsen bör därför vara teknikneutral. Det bör därför anges att handlingen och kontrollmeddelandet ska skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress.

En av utgångspunkterna för delgivningssättet är redan enligt nuvarande ordning att parten i stor utsträckning ska kunna välja vart handlingen ska skickas. Regeringen ansluter sig till tidigare ställningstaganden och bedömer därför att det i nuläget inte är lämpligt att som *Skatteverket* föreslår införa en möjlighet att skicka handlingen på elektronisk väg utan att parten har anvisat ett sådant överföringssätt. Liksom gäller för muntlig delgivning bör dock delgivningsmottagaren inte kunna kräva att

handlingen eller kontrollmeddelandet ska skickas på ett sätt som myndigheten saknar tekniska förutsättningar för (se närmare avsnitt 9.3). Parten bör alltså inte ges en ovillkorlig rätt att bestämma på vilket sätt handlingen ska skickas, utan rätten bör begränsas av de sätt som myndigheten har praktiska förutsättningar att tillhandahålla. En sådan ordning har dessutom den fördelen att myndigheterna kan erbjuda olika alternativ allteftersom de har tillgång till nödvändiga tekniska förutsättningar.

Enligt 33 kap. 1 § sista stycket rättegångsbalken och 3 § sista stycket förvaltningsprocesslagen är en part skyldig att utan dröjsmål anmäla adressändring. I 25 § folkbokföringslagen (1991:481) finns dessutom en skyldighet att inom en vecka anmäla flyttning till Skatteverket, Försäkringskassan eller Posten AB. Anmälningskyldigheten i folkbokföringslagen är straffsanktionerad (43 §). Dessutom har den enskilde möjlighet att begära eftersändning eller på annat sätt säkerställa att han eller hon kan nås av sin post. Det är bl.a. mot den bakgrunden som det i förarbetena anses rimligt att parten själv får stå risken vid förenklad delgivning vid underlåtenhet att meddela rätt adress till myndigheten. I lagstiftningsärendet ansågs vidare myndigheten få en god garanti för att även en från början feladresserad försändelse kan nå den sökta genom postens rutin att till avsändaren återställa försändelser där adressen inte är riktigt angiven, t.ex. med påteckningen ”Adressaten okänd på angiven adress”. Det konstateras att delgivning självfallet inte skulle anses ha skett i en sådan situation och att man därigenom undvek rättsförluster för den enskilde, om myndigheten av någon anledning skulle ha angett fel adress på försändelsen (prop. 1990/91:11 s. 18).

De nämnda förarbetsuttalandena har på en del håll tolkats som att delgivning ska anses ha skett om myndigheten har skickat försändelsen till den adress som en part har uppgett även om försändelsen återställs av postbefordringsföretaget till myndigheten med exempelvis meddelandet ”Adressaten har flyttat utan att begära eftersändning”. Från andra håll har emellertid ifrågasatts om en sådan tolkning är förenlig med lagtextens krav att det inte får framstå som osannolikt att handlingen före tvåveckorsfristens utgång har kommit fram till den söktes senast kända adress. Regeringen anser att det är rimligt att ställa krav på att den som har fått information om att förenklad delgivning kan komma att användas också är skyldig att anmäla ändrad adress till myndigheten. Underlåtenhet att anmäla adressändring ska inte kunna leda till att delgivningen försenas. Det skulle emellertid vara orimligt att anse att förenklad delgivning har skett även i de fall där försändelsen bevisligen inte har kommit fram till delgivningsmottagarens adress då han eller hon inte ens har haft en teoretisk möjlighet att ta del av handlingens innehåll. I vissa fall kan det också vara ursäktligt att den enskilde har glömt eller missuppfattat informationen om delgivningsformen och därför felaktigt tror att ändrad folkbokföringsadress automatiskt kommer till myndighetens kännedom. För det fall delgivningsförsändelsen kommer i retur när den skickats till den adress som delgivningsmottagaren har uppgett och det uppmärksammas att denne har en annan folkbokföringsadress, så bör handlingen och kontrollmeddelandet i stället kunna skickas till folkbokföringsadressen. I avsnitt 13.2.3 föreslår regeringen vidare att myn-

digheten ska kunna använda kungörelsedelgivning om inte heller folkbokföringsadressen kan användas vid förenklad delgivning.

I promemorian anförs att det för delgivningsmottagaren i vissa fall kan vara en fördel om kontrollmeddelandet skickas på annat sätt än handlingen, t.ex. om handlingen skickas med post och kontrollmeddelandet som ett textmeddelande (SMS) till delgivningsmottagarens mobiltelefon. Mot detta kan enligt regeringens uppfattning invändas att en ordning som innebär att kontrollmeddelandet skickas på annat sätt än delgivningsförsändelsen skulle öka risken för att handlingarna skickas på fel sätt eller till fel adress. Regeringen anser till skillnad från promemorian att det inte bör införas någon möjlighet att skicka handlingen och kontrollmeddelandet till olika adresser. En sådan ordning hindrar naturligtvis inte att myndigheten som en serviceåtgärd underlättar parten om delgivningen på annat sätt.

10.6 Delgivningstidpunkten

Regeringens förslag: Förenklad delgivning har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades om handlingen och kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen kommit fram inom denna tid.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens men innebär en något annan lagteknisk lösning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, bl.a. *Hovrätten för Nedre Norrland*, anser att det bör framgå av lagtexten att sändandet av kontrollmeddelandet är en förutsättning för att delgivning ska anses ha skett. *Malmö tingsrätt* anser att det bör framgå av lagtexten att delgivning inte heller anses ha skett om det är osannolikt att handlingen har kommit fram till folkbokföringsadressen.

Skälen för regeringens förslag: Förenklad delgivning anses enligt nuvarande ordning ha skett två veckor efter det att kontrollmeddelandet skickades, om det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen kommit fram till den senast kända adressen inom två veckor från det att kontrollmeddelandet skickades (19 § tredje stycket i 1970 års lag). Det krävs alltså inte att den sökta faktiskt ska ha fått del av handlingen. Parten får därmed själv stå risken för att handlingen skulle komma bort efter det att den kommit fram till adressen (prop. 1990/91:11 s. 26).

Frågan om när förenklad delgivning ska ha skett hänger samman med hur lång tid som den eller de personer som är delgivningsmottagare ska kunna lämna sin post obebakad. I ett tidigare lagstiftningsärende har det ansetts att en frist om en vecka är alltför kort tid och att det knappast är av värde att förkorta tiden till någonting mellan en och två veckor (prop. 1994/95:188 s. 19). Genom att förkorta tidsfristen skulle handläggningstakten hos myndigheterna kunna öka och förenklad delgivning skulle dessutom bli användbart i fler delgivningssituationer. Det finns

därför fördelar med att korta tidsfristen om det kan ske med bibehållande av tillräckliga rättssäkerhetskrav.

Om handlingen skickas med e-post eller SMS, kommer det att bli lättare för den enskilde att bevaka delgivning. Det kan också förväntas bli vanligare att enskilda ges möjlighet att följa handläggningen av sitt ärende genom att ta del av diariet på myndighetens webbplats. Regeringen ansluter sig dock till promemorians bedömning att en markant förkortning av den tidsfrist då parter anses delgivna vid förenklad delgivning bör anstå till dess elektronisk kommunikation används i större utsträckning mellan myndigheter och parter. I nuläget framstår därför en frist på två veckor som väl avvägd. Det är dock mer rimligt att knyta delgivningstidpunkten till den tidpunkt då handlingen – inte kontrollmeddelandet – skickas. Tidsfristen bör därför, till skillnad från nuvarande ordning, beräknas från den dag då delgivningshandlingen skickas. Som framgår av avsnitt 10.4 föreslås att kontrollmeddelandet fortsättningsvis alltid ska skickas närmast följande arbetsdag. Förenklad delgivning bör ha skett när två veckor dagar har förflutit från det att handlingen skickades under förutsättning att det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen kommit fram före fristens utgång. I praktiken innebär detta alltså att den tidpunkt då delgivning anses ha skett tidigareläggs någon dag i förhållande till den nuvarande ordningen.

I likhet med bl.a. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser regeringen att det klart bör framgå att en förutsättning för att förenklad delgivning ska ha skett är att kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt. Sammantaget bör förenklad delgivning ha skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades om handlingen och kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen kommit fram inom denna tid.

10.7 Delgivning av handlingar som inleder ett förfarande

10.7.1 Regleringen i delgivningslagen

Regeringens förslag: Enligt den generella regleringen i delgivningslagen får förenklad delgivning inte avse handlingar som inleder ett förfarande vid en myndighet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 1970 års delgivningslag är huvudregeln att förenklad delgivning inte får avse stämningsansökningar eller andra handlingar genom vilka förfarandet vid en myndighet inleds (3 a § tredje stycket). Skälet för undantaget är att särskilt starka krav bör ställas vid delgivning av handlingar som typiskt sett har mycket stor betydelse för mottagaren, vilket är fallet beträffande handlingar av detta slag. Regeringen anser i likhet med promemorian att utgångspunkten i delgivningslagen även fortsättningsvis bör vara att sådana handlingar inte får delges genom förenklad delgivning.

I vissa situationer anser regeringen dock att det finns anledning att tillåta att förenklad delgivning används när en handling som inleder ett förfarande ska delges. Dessa situationer behandlas i avsnitten 10.7.2–10.7.4.

10.7.2 Mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning

Regeringens förslag: Förenklad delgivning får användas i förhållande till svaranden i mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning som överlämnats till tingsrätt, Arbetsdomstolen eller Statens va-nämnd efter bestridande eller ansökan om återvinning. Bestämmelser om detta tas in i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning, lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd och i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser yttrar sig i denna del. Samtliga dessa, däribland *Statens va-nämnd* och *Vänersborgs tingsrätt*, tillstyrker förslagen eller lämnar dem utan invändning.

Skälen för regeringens förslag: Mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning handläggs hos Kronofogdemyndigheten enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. Myndigheten delger svaranden ett föreläggande att yttra sig över ansökan. Till föreläggandet fogas normalt information om att förenklad delgivning fortsättningsvis kommer att användas i målet. Om svaranden bestrider ansökan i rätt tid, ska sökanden genast underrättas om det. Sökanden kan vidhålla sitt yrkande och begära att målet överlämnas till tingsrätt (33 §). Om svaranden däremot inte bestrider ansökan i rätt tid, ska Kronofogdemyndigheten snarast meddela utslag i enlighet med ansökan. Om svaranden har bestritt endast en del av ansökan, ska utslag meddelas i enlighet med den obestridda delen av ansökan (42 §). Är svaranden missnöjd med ett utslag får denne ansöka om återvinning. Ansökan om återvinning ska ha kommit in till Kronofogdemyndigheten inom en månad från dagen för utslaget. Om återvinning har sökts i rätt tid, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till tingsrätt för fortsatt handläggning. Av 2 och 3 §§ lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd, följer att Kronofogdemyndigheten beträffande vissa arbetstvister och fordringar på avgift till huvudmannen för en allmän vatten- och avloppsanläggning i stället ska överlämna målet till Arbetsdomstolen respektive Statens va-nämnd.

Sedan den 1 juli 1995 får svaranden i ett mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning som efter bestridande överlämnats till tingsrätt, Arbetsdomstolen eller Statens va-nämnd delges sökandens begäran om överlämnande och andra handlingar i målet genom förenklad delgivning om svaranden under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har delgetts upplysning om att förenklad delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten, Arbetsdomstolen eller Statens va-

nämnd. Sedan den 12 december 2008 gäller motsvarande även för mål om europeiskt betalningsföreläggande.

Denna ordning fungerar väl. Regeringen anser därför att motsvarande undantag även fortsättningsvis bör gälla. Om svaranden inte bestrider ansökan och Kronofogdemyndigheten meddelar utslag och svaranden ansöker om återvinning gäller däremot inte den information om förenklad delgivning som har lämnats av Kronofogdemyndigheten i målet i domstolen eller nämnden. Domstolen eller nämnden måste då informera svaranden på nytt om att förenklad delgivning kommer att användas. Om informationen skickas till svaranden i omedelbar anslutning till att målet kommit in till domstolen eller nämnden, behöver den dock inte delges utan kan skickas med s.k. lösbrev.

I promemorian ifrågasätts varför förenklad delgivning inte lika gärna ska kunna tillämpas direkt i återvinningsfallen som i överlämnandefallen. Svaranden torde ofta till och med ha större beredskap för att delgivningssättet kan komma att användas om denne har ansökt om återvinning än i överlämnandefallen. En fördel med att låta informationen om förenklad delgivning gälla även i förhållande till en återvinnings sökande är – utöver det förhållandet att domstolen eller nämnden inte behöver skicka informationen – att återvinnings sökandens skyldighet att anmäla ändrad adress skärps. Detta har betydelse om återvinnings sökanden vill skjuta upp det slutliga avgörandet, t.ex. genom att undandra sig delgivning.

Regeringen ansluter sig till promemorians överväganden i denna del. Förenklad delgivning bör således kunna tillämpas direkt av tingsrätt, Arbetsdomstolen och Statens va-nämnd även i förhållande till en svarande som har ansökt om återvinning av ett utslag från Kronofogdemyndigheten i mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning under förutsättning att denne dessförinnan har informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas i målet. Liksom vid all förenklad delgivning ska delgivningssättet endast få tillämpas om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet (se närmare avsnitten 5.5 och 10.2).

Den nya delgivningslagen bör så långt som möjligt endast innehålla generella bestämmelser om delgivning. De nämnda undantagsbestämmelserna bör därför föras in i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning respektive lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd och lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande.

10.7.3 Förenklad delgivning i överinstanserna

Regeringens förslag: Förenklad delgivning får användas i tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen respektive i kammarrätt och Regeringsrätten, även i de fall informationen om att delgivningssättet kan komma att användas har lämnats av Kronofogdemyndigheten, Statens va-nämnd, hyresnämnd, arrendenämnd, tingsrätt eller hovrätt respektive förvaltningsrätt eller kammarrätt.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att det i rättegångsbalken och förvaltningsprocesslagen tas in bestämmelser om att förenklad delgivning ska kunna användas i hovrätt och Högsta domstolen respektive kammarrätt och Regeringsrätten, även om information om delgivningssättet kan komma att användas har lämnats i tingsrätt eller hovrätt respektive länsrätt eller kammarrätt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, däribland *Svea hovrätt* och *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, anser att tillämpningsområdet bör utvidgas. En remissinstans, *Hovrätten för Nedre Norrland*, förordar att förenklad delgivning i överinstanserna endast ska få användas vid delgivning med klaganden. En remissinstans, *Sveriges advokatsamfund*, avstyrker förslaget helt.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

När ett mål eller ärende överklagas ankommer det enligt nuvarande ordning alltid på överinstansen att lämna information om att förenklad delgivning kan komma att användas oavsett om delgivningssättet har använts av underinstansen eller inte. Informationen ska lämnas i varje myndighet i varje mål och ärende. Vidare får förenklad delgivning inte avse handlingar varigenom ett förfarande inleds. I förhållande till klaganden behöver informationen inte delges om den lämnas så snart överklagandet kommer in till överinstansen (prop. 1990/91:11 s. 48). I avsnitt 10.2 föreslår regeringen att denna ordning ska gälla även enligt den nya lagen.

Som skäl för att förenklad delgivning inte omedelbart ska kunna användas i överinstansen har tidigare anförts att det skulle vara svårt att i en information i första instans precisera vid vilken myndighet saken kan komma att handläggas och att tveksamhet kan uppkomma om sakens identitet, dvs. om vad som egentligen är samma mål eller ärende i olika situationer. Vidare har anförts att varje myndighet själv bör få bestämma vilka delgivningsformer den vill använda och att en annan ordning ofta skulle kunna leda till att parter blev tvungna att hålla sig anträffbara under längre tid än som ansetts vara skäligt (prop. 1990/91:11 s. 22 f. och 1994/95:188 s. 12 f.).

När det gäller mål och ärenden i domstol är det emellertid ofta uppenbart vilken instans som ska överpröva ett överklagat avgörande. Vid en utvärdering som Domstolsverket gjort av tillämpningen av förenklad delgivning (DV-rapport 2009:6) såg en klar majoritet av domstolarna inte något hinder mot att införa en ordning där underrätten lämnar information om att förenklad delgivning kan komma att användas även i överrätt.

Som det viktigaste skälet mot att låta överinstanser direkt använda förenklad delgivning har det förhållandet lyfts fram att det skulle kunna komma att gå lång tid från det att information om förenklad delgivning lämnas i första instans till dess att målet kommer upp i andra instans och eventuellt också i tredje instans. Det har därför ansetts orimligt att begära

av parter att under denna tid hålla informationen om förenklad delgivning i minnet och stå till förfogande för delgivning på det sätt som är tänkt vid användandet av förenklad delgivning. Därtill kommer att det inte har ansetts stå särskilt mycket att vinna på en sådan utvidgning, eftersom den klagande parten, som torde vara den som oftast kan ha ett intresse av att ett slutligt avgörande försenas, kan tillställas informationen från överinstansen utan krav på delgivning (prop. 1994/95:188 s 14).

Överväganden

Regeringen anser att den nuvarande ordningen – att informationen kan skickas formlöst till klaganden i samband med att målet överlämnas till överinstansen – har nackdelar. Den tid som går från det att klaganden ger in sitt överklagande till dess att information om att förenklad delgivning skickas i lösbrev kan vara förhållandevis lång. För klaganden skulle det öka förutsebarheten om det klargjordes redan i underinstansen att förenklad delgivning kan komma att användas även i överinstansen. Om överinstanserna ges möjlighet att använda förenklad delgivning genast, utan att behöva lämna information om delgivningssättet, skulle detta enligt regeringens bedömning innebära en påtaglig effektivisering av delgivningsförfarandet i överrätt. Detta har bekräftats av bl.a. *Svea hovrätt* vid remissbehandlingen av promemorian. Fördelarna från effektivitetssynpunkt blir särskilt stora i kombination med regeringens förslag i avsnitt 10.5 att handlingen ska kunna skickas till folkbokföringsadressen om en part underlåter att anmäla adressändring och förslaget i avsnitt 13.2.3 om att kungörelsedelgivning ska kunna användas i de fall då en part dessutom underlåter att registrera en folkbokföringsadress dit handlingarna kan skickas i andra hand. Som nämns ovan är en av regeringens utgångspunkter i denna reform att det bör läggas ett större ansvar på parterna att hålla sig underrättade om handläggningen sedan de har fått kännedom om att ett rättsligt förfarande har inletts. Det framstår mot den bakgrunden som ett rimligt krav att parterna håller informationen om förenklad delgivning i minnet även under handläggningen i överinstansen.

Sveriges advokatsamfund ifrågasätter vilka förutsättningar parterna har att redan vid förfarandet i underrätt ta till sig informationen om att förenklad delgivning kan komma att användas även i överinstansen. Regeringen anser att denna farhåga inte bör överdrivas. Det bör naturligtvis framgå tydligt av den information som lämnas vad delgivningssättet innebär. Dessutom kan underinstansen i samband med att målet eller ärendet avgörs i anslutning till upplysningen om vad som gäller vid överklagande av avgörandet ange i förhållande till vilken eller vilka parter som förenklad delgivning kan komma att användas av överinstansen om målet överklagas dit. Därigenom tydliggörs också vart parten ska vända sig för att anmäla adressändring.

När det gäller den vinnande parten i underinstansen görs i promemorian den bedömningen att skälen mot att fortsätta att använda förenklad delgivning i överinstansen väger något tyngre än i förhållande till klaganden. *Hovrätten för Nedre Norrland* anser också att den som har vunnit ett mål eller ärende i underinstansen sannolikt inte alltid räknar med att det kan bli fråga om ett nytt förfarande och därför har mindre

anledning att hålla överinstansen underrättad om ändrad adress. En ordning där överinstansen endast får använda förenklad delgivning direkt i förhållande till klaganden skulle dock innebära att informationen om delgivningssättets användning i överinstansen måste villkoras av utgången i underinstansen. En sådan information skulle enligt regeringens bedömning vara betydligt svårare för parterna att tillgodogöra sig och skulle öka riskerna för missförstånd. Det kan också uppkomma besvärliga gränsdragningsituationer i de fall då parterna är ömsom vinnande och ömsom förlorande och båda överklagar ett avgörande. Förutsebarheten ökar därför om förenklad delgivning får tillämpas direkt i överinstansen i förhållande till båda parterna. Den vinnande parten har dessutom i de allra flesta fall ett intresse av att bevaka om ett avgörande har vunnit laga kraft. Enligt regeringens uppfattning är det inte orimligt att kräva av en vinnande part, som fått information om att förenklad delgivning kan komma att fortsätta att användas om avgörandet överklagas, att denne i vissa fall bör söka information om motparten har överklagat (jfr prop. 1994/95:188 s. 14). Redan enligt nuvarande ordning anser dessutom en del domstolar att det faller inom ramen för myndighetens serviceskyldighet att genast underrätta den vinnande parten om att den förlorande parten har överklagat beslutet eller domen. En sådan ordning kan också vara arbetsbesparande för domstolen eftersom den slipper upprepade telefonförfrågningar om huruvida ett avgörande har överklagats. Sådana förfrågningar föranleds i allmän domstol ofta av att en part som endast delvis har vunnit framgång med sin talan vid tingsrätten överväger att föra talan mot avgörandet anslutningsvis, dvs. inom en vecka efter den ordinarie överklagandefristens utgång under förutsättning att motparten överklagat avgörandet självständigt (50 kap. 2 § och 51 kap. 2 § rättegångsbalken). Mot bakgrund av det anförda ansluter sig regeringen till promemorians förslag att hovrätt och Högsta domstolen respektive kammarrätt och Regeringsrätten (I prop. 2009/10:80 föreslås att Regeringsrätten den 1 januari 2011 ska byta namn till Högsta förvaltningsdomstolen) inte ska behöva informera parterna om att förenklad delgivning kan komma att användas i målet eller ärendet om parterna har fått information om detta i underinstansen.

Några remissinstanser anser att det i promemorian föreslagna tillämpningsområdet för bestämmelsen bör utvidgas. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* föreslår att en motsvarande bestämmelse bör tas in i lagen (1996:242) om domstolsärenden. *Svea hovrätt* föreslår att förenklad delgivning ska kunna användas direkt i hovrätt och i Högsta domstolen även i de fall då informationen om delgivningssättet endast har lämnats hos Kronofogdemyndigheten. *Statens va-nämnd* föreslår att hovrätt bör få tillämpa förenklad delgivning direkt även då informationen har lämnats under handläggningen i nämnden. *Hyres- och arrendenämnden i Stockholm* föreslår att förenklad delgivning även bör kunna användas i hovrätt när information om delgivningssättet har lämnats av en hyres- eller arrendenämnd.

Regeringen ansluter sig till remissinstansernas synpunkter i denna del. Det är naturligt att bestämmelsen också ska gälla i de fall som remissinstanserna tar upp. Bestämmelsen bör alltså även vara tillämplig när målet eller ärendet har prövats hos Kronofogdemyndigheten eller

vissa domstolsliknande nämnder, nämligen Statens va-nämnd och hyres- och arrendenämnd, i första instans. Det bör alltså i dessa avseenden göras undantag från huvudregeln att informationen om förenklad delgivning ska lämnas i varje instans. Undantagsbestämmelserna bör tas in i rättegångsbalken, lagen om domstolsärenden, förvaltningsprocesslagen och lagen om betalningsföreläggande och handräckning.

I förvaltningsmyndighet används inte delgivning i någon större utsträckning. Dessutom ankommer det i vissa fall på förvaltningsmyndigheten att ompröva sitt beslut innan målet eventuellt lämnas över till förvaltningsrätt (27 och 28 §§ förvaltningslagen [1986:223]). Det framstår mot den bakgrunden i vart fall i nuläget inte som lämpligt att låta nämnda undantag även omfatta mål som överklagas till förvaltningsrätt. Förvaltningsrätt som avser att tillämpa förenklad delgivning i målet bör därför även fortsättningsvis vara hänvisad till att skicka information om detta till klaganden med lösbrev i samband med att målet kommer in till domstolen.

En särskild fråga är, som *Migrationsverket* påpekar, om migrationsdomstolarna ska kunna använda förenklad delgivning om informationen har lämnats under handläggningen hos Migrationsverket. Denna fråga kräver dock särskilda överväganden mot bakgrund av de särskilda förhållanden som råder i migrationsmålen. Bland annat måste frågor om tolkning, folkbokföringsadress och lämpligheten av att skicka handlingar med förenklad delgivning till ett tillfälligt boende övervägas. Regeringen saknar underlag för att ta ställning till frågan i detta lagstiftningsärende. Detsamma gäller om motsvarande undantagsbestämmelser bör gälla i t.ex. Arbetsdomstolen och Marknadsdomstolen.

10.7.4 Stämning i brottmål

Regeringens förslag: Förenklad delgivning får i vissa fall användas i förhållande till den tilltalade vid delgivning av stämning och andra handlingar i ett brottmål.

Förenklad delgivning får endast användas om den tilltalade vid ett personligt sammanträffande med polisman, åklagare, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen har delgetts information om att sådan delgivning kan komma att användas i tingsrätten.

En ytterligare förutsättning för att förenklad delgivning ska få användas är att inte längre tid än sex veckor har förflutit från det att den tilltalade delgavs informationen om förenklad delgivning till dess att handlingarna skickas.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som har yttrat sig över promemorians förslag att stämningsansökningar i brottmål ska kunna delges genom förenklad delgivning under en viss begränsad tid tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Riksdagens ombudsmän (JO)*, som inte har någon erinran mot förslaget i sig, understryker vikten av att det i varje enskilt fall görs en bedömning av om det är lämpligt att använda förenklad delgivning. *Justitiekanslern*, som tillstyrker förslaget, anser, med hänvisning bl.a. till artikel 6 i Europakonventionen, att

promemorians förslag uppfyller de krav på rättssäkerhet som måste ställas i ett brottmål. *Rikspolisstyrelsen* anser att den förslagna bestämmelsen kommer att vara ett viktigt instrument för att förkorta genomströmningstiderna i rättskedjan. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* framhåller att en viktig följd av förslaget är att färre brott kommer att preskriberas på grund av delgivningssvårigheter. *Sveriges advokatsamfund* anmärker att det skulle innebära en positiv effekt om förfarandet med förenklad delgivning utgör ett incitament för berörda myndigheter till att förkorta ledtiderna till väckande av åtal. Flertalet remissinstanser, däribland *Hovrätten för Nedre Norrland*, *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, tillstyrker promemorians förslag när det gäller den tid under vilken förenklad delgivning ska få användas eller lämnar förslaget utan invändning. Några remissinstanser, bl.a. *Göteborgs tingsrätt*, föreslår att tidsfristen förlängs. *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om inte tidsfristen om sex veckor bör räknas från det att anmälan har upprättats. Endast ett fåtal remissinstanser yttrar sig särskilt i frågan om informationen om förenklad delgivning ska delges vid ett personligt sammanträffande. *Justitiekanslern* tillstyrker promemorians förslag och anser att det är angeläget att informationen lämnas vid ett personligt sammanträffande, medan *Domstolsverket* ställer sig tveksamt till detta krav. *Jönköpings tingsrätt* föreslår att en bestämmelse motsvarande den nuvarande 3 b § i 1970 års delgivningslag förs över till den nya lagen. *Åklagarmyndigheten* anser att det finns anledning att överväga om inte skyldigheten för den tilltalade att bevaka handlingar i målet och ärendet bör skärpas ytterligare.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

År 2001 infördes ett undantag från huvudregeln att stämningsansökningar inte får delges genom förenklad delgivning. Denna regel är utformad på så sätt att en tilltalad i ett brottmål får delges stämningsansökan och andra handlingar i målet genom förenklad delgivning om han eller hon i samband med föreläggande av ordningsbot eller utredning av ett brott som enligt 48 kap. 13 § rättegångsbalken får beivras genom ett sådant föreläggande, har delgetts information om att förenklad delgivning kan komma att användas i brottmålet (3 b § andra stycket i 1970 års delgivningslag). I förarbetena uttalas att bestämmelser om i vilka fall och i vilka former som misstänkta ska delges information om att förenklad delgivning kan komma att tillämpas i domstol bör tas in i förordning. Det anges dock att siktet bör vara ställt på att delgivning av underrättelse som huvudregel ska ske vid ett personligt sammanträffande mellan den misstänkte och polismannen respektive tulltjänstemannen (prop. 2000/01:108 s. 31 f.). I 13 § ordningsbotskungörelsen (1968:199) infördes i samband med lagändringen en bestämmelse om att en polis i samband med utredning av ett brott som får beivras genom ett föreläggande om ordningsbot om möjligt ska delge den misstänkte upplysningar om förenklad delgivning om den misstänkte förnekar brott, den misstänkte medges rådrum eller föreläggande av ordningsbot av någon annan anledning inte utfärdats *vid ett ingripande*. I Rikspolis-

styrelsens föreskrifter och allmänna råd om upplysningar om förenklad delgivning enligt 3 b § delgivningslagen (1970:428), (RPSFS 2002:4, FAP 261-2) anges att den misstänkte inte bör delges information om förenklad delgivning om den misstänkte bedöms inte kunna tillgodogöra sig informationen, t.ex. på grund av berusning eller stark sinnesrörelse, det finns anledning att anta att talan om enskilt anspråk kommer att föras i målet eller ärendets handläggning inte innefattar något personligt sammanträffande mellan den misstänkte och polisen.

Genom en ändring av 48 kap. 16 § rättegångsbalken, som trädde i kraft den 1 juli 2006, togs kravet på att ett föreläggande om ordningsbot ska undertecknas bort (prop. 2005/06:187). Syftet var att åstadkomma en mer effektiv handläggning vid utfärdande av ordningsbotsföreläggande, särskilt vid överträdelser genom automatisk trafiksäkerhetskontroll (s.k. hastighetskameror). I samband därmed ändrades 13 § ordningsbotskungörelsen på så sätt att kravet på att delgivningen måste ske *vid ett ingripande* togs bort. Rikspolisstyrelsens ovan nämnda föreskrifter på området har dock inte ändrats.

Under tidsperioden den 1 juli 2004 – 30 juni 2008 gällde lagen (2004:505) om försöksverksamhet med snabbare handläggning av brottmål. Lagen var inte begränsad till vissa brottstyper. Försöksverksamheten (det s.k. snabbspåret) innebar, såvitt gäller undantag från gällande delgivningsbestämmelser, att den tilltalade fick delges stämningsansökan och andra handlingar i ett brottmål genom förenklad delgivning, om han eller hon vid en polismyndighet eller Åklagarmyndigheten hade delgetts information om att sådan delgivning kunde komma att användas i brottmålet. För att förenklad delgivning skulle få användas krävdes dessutom att det vid tidpunkten för delgivningen av stämningsansökan inte längre tid än fem veckor hade förflutit från det att anmälan om brottet upprättades. Eftersom delgivning vid förenklad delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från det att kontrollmeddelandet sändes med post, var alltså tingsrätten i praktiken tvungen att skicka stämningen till den tilltalade inom tjugo dagar från det att brottsanmälan hade upprättats. Den tidsbegränsade lagen skulle från början ha gällt till och med den 30 juni 2006. Brottsförebyggande rådet (BRÅ) fick i juni 2004 i uppdrag att utvärdera försöksverksamheten. BRÅ presenterade i maj 2005 delrapporten Snabbspåret – En utvärdering av försöksverksamheten med snabbare handläggning av brottmål. Enligt BRÅ visade den dittills genomförda uppföljningen att förhållandevis få ärenden hade handlagts i försöksverksamheten. Regeringen ansåg att det var av stor vikt att de berörda myndigheterna inom ramen för en förlängd försöksverksamhet gavs möjlighet att ”med kraft kunna vidareutveckla och ytterligare effektivisera såväl arbetsformer som arbetsmetoder för mängdbrottsbekämpningen” (prop. 2005/06:119 s. 8). Lagens giltighetstid förlängdes därför med två år till den 30 juni 2008. Försöksverksamheten ägde från början endast rum vid Stockholms tingsrätt. Under tidsperioden 15 mars 2007 – 30 juni 2008 bedrevs försöksverksamheten även vid Uppsala tingsrätt och Helsingborgs tingsrätt. Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Domstolsverket, Kriminalvården och Rättsmedicinalverket fick den 8 februari 2007 i uppdrag att utvärdera försöksverksamheten. Uppdraget redovisades i en rapport som överlämnades till Justitiedepartementet den 15 oktober 2008 (dnr Ju2008/8451/Å). I

rapporten konstateras att det förenklade delgivningsförfarandet hade lett till effektivitetsvinster utan att detta hade gått ut över rättssäkerheten. Vidare görs bedömningen att den tid under vilken förenklad delgivning får användas bör förlängas från fem till åtta veckor från det att anmälan om brottet upprättades och att även en sådan tillämpning av förenklad delgivning bedöms vara rättssäkert (rapporten s. 93).

Överväganden

Förenklad delgivning har alltsedan delgivningsformen infördes med gott resultat använts vid delgivning av kallelse till huvudförhandling i brottmål. Inga brister från rättssäkerhetssynpunkt har framkommit. Försöksverksamheten med det s.k. snabbspåret visar enligt utvärderingarna och promemorians bedömning att användning av förenklad delgivning vid delgivning av stämningsansökningar och andra handlingar i brottmål kan leda till effektivitetsvinster utan att detta går ut över rättssäkerheten. Regeringen gör, i likhet med bl.a. *Justitiekanslern*, samma bedömning. Regeringen anser därför att tiden nu är mogen att införa en generell och permanent bestämmelse om förenklad delgivning av stämning, stämningsansökningar och andra handlingar i brottmål.

Frågan är då vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att förenklad delgivning ska få användas. Regeringen anser att det, liksom gällt inom ramen för försöksverksamheten med det s.k. snabbspåret, endast bör ställas krav på att en brottsmisstänkt person håller sig underrättad i åtalsfrågan under en kortare tid. En sådan begränsning torde även vara nödvändig för att bestämmelsen ska leva upp till de krav på en rättvis rättegång som ställs i artikel 6 i Europakonventionen. Försöksverksamheten med det s.k. snabbspåret tog sikte på att uppnå ett snabbare flöde i hela rättskedjan från det att brottsanmälan upprättas till det att tingsrätten utfärdar stämning i målet. Det var därför som tidsfristen för att få använda förenklad delgivning i försöksverksamheten räknades från tidpunkten för upprättandet av anmälan. Den principiella frågan i detta lagstiftningsärende är dock under hur lång tid som det kan krävas att den misstänkte bevakar åtalsfrågan.

I promemorian görs bedömningen, liksom i utvärderingen av det s.k. snabbspåret, att det framstår som rimligt att ställa krav på att den misstänkte bevakar om åtal väcks under något längre tid än vad som gällt under försöksverksamheten. Vidare föreslås att tidsperioden räknas från det att den misstänkte har delgetts informationen om att förenklad delgivning kan komma att användas till dess att tingsrätten utfärdar stämning och expedierar stämningsansökningen till honom eller henne.

Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning och förslag, med den skillnaden att regeringen inte bör hindra att tingsrätten uppdrar åt åklagare att utfärda stämning (45 kap. 1 § andra stycket rättegångsbalken). Förenklad delgivning bör således kunna användas för delgivning av stämning och andra handlingar i brottmål om inte längre tid än sex veckor förflutit från det att den tilltalade delgavs information om att delgivningssättet kan komma att användas till dess att handlingarna skickas till honom eller henne.

För att det inte ska finnas någon risk att den misstänkte missuppfattar vad förenklad delgivning innebär anser regeringen i likhet med

promemorian att informationen om delgivningssättet ska delges vid ett personligt sammanträffande med en sådan person som har behörighet att utfärda strafföreläggande eller ordningsbot, dvs. åklagare, polisman, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen. Den misstänkte ska vid delgivningen även få uppgift om till vilken myndighet som han eller hon kan vända sig för att bevaka om åtal väcks och för att anmäla adressändring. Kravet på ett personligt sammanträffande innebär alltså att det inte längre kommer att vara möjligt att använda förenklad delgivning i de fall där inte något sammanträffande med den misstänkte har ägt rum. Det gäller framför allt de fall där föreläggande om ordningsbot har utfärdats efter automatisk trafiksäkerhetskontroll och åtal har väckts sedan den misstänkte inte har godkänt föreläggandet. Det har inte framkommit att det är motiverat med en särskild bestämmelse för dessa fall.

Regeringen gör i likhet med promemorian bedömningen att det saknas anledning att göra någon begränsning beträffande vid vilka brott som förenklad delgivning ska få användas. En annan sak är att det vid bedömningen av om ett mål ska få avgöras i en delgiven tilltalads utereo finns anledning att göra skillnad mellan brott av olika svårhetsgrad. Den frågan tas om hand genom bestämmelserna i 46 kap. 15 a § rättegångsbalken.

Åklagarmyndigheten, som tillstyrker promemorians förslag i och för sig, anser att det finns anledning att överväga om inte skyldigheten för den tilltalade att bevaka handlingar i målet och ärendet bör skärpas ytterligare. I de fall den tilltalade inte kan nås av handlingar som skickas med förenklad delgivning bör han eller hon enligt *Åklagarmyndigheten* vara skyldig att vända sig till tingsrätten eller annan instans för att ta del av handlingarna. Delgivning skulle i en sådan situation anses ha skett efter en viss tid även om den tilltalade inte har vänt sig till myndigheten och fått del av stämningen och stämningsansökan. Regeringen anser att det inte finns tillräckligt underlag för ett ställningstagande till *Åklagarmyndighetens* förslag i detta lagstiftningsärende. Det får därför övervägas i annat sammanhang.

11 Särskild delgivning med juridisk person

11.1 Bakgrund

Särskild delgivning med aktiebolag

År 1997 infördes ett nytt förenklat sätt att delge aktiebolag i vissa fall, särskild delgivning med aktiebolag. Bakgrunden till den nya delgivningsformen var att delgivning med bl.a. aktiebolag ofta skapade problem som tog både tid och resurser i anspråk. Problemen bestod i att arbetet med adress- och behörighetskontroller samt förändringar i företrädarkretsen i vissa bolag ansågs alltför resurskrävande för det allmänna. Fördröjningar i delgivningen innebar dessutom att det såväl för staten som för enskilda borgenärer kunde uppkomma ränteförluster och värdefall om ett förfarande drar ut på tiden (prop. 1996/97:132 s. 15).

Särskild delgivning med aktiebolag innebär att, om ett försök till delgivning med en behörig ställföreträdare har misslyckats eller bedöms

som utsiktslöst, delgivning får ske genom att en handling sänds till den postadress som bolaget registrerat i aktiebolagsregistret. På samma sätt som vid förenklad delgivning ska ett kontrollmeddelande om delgivningen skickas till adressen. Delgivningsformen får bara användas om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna. Aktiebolaget anses normalt delgivet när tre veckor har förflutit från det att kontrollmeddelandet skickades. I förarbetena anfördes som skäl för att låta delgivningsformen endast omfatta aktiebolag att högre krav kunde ställas på ett aktiebolags inre organisation än på andra juridiska personer och att verksamhet som bedrivs av t.ex. handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser ofta är av mindre omfattning eller mindre kontinuerligt slag. Reformen begränsades av dessa skäl till att i ett första steg endast gälla aktiebolag (prop. 1996/97:132 s. 18).

Justitiedepartementet har utvärderat tillämpningen av bestämmelserna om särskild delgivning med aktiebolag genom att i december 2002 bereda 22 instanser (domstolar och andra myndigheter samt företagar- och revisorsorganisationer) tillfälle att skriftligen redogöra för sina erfarenheter av tillämpningen. I skrivelsen angav Justitiedepartementet att uppgifter av särskilt intresse var i vilken omfattning delgivningsformen hade använts och om några fall var kända där rättsförluster eller risk för rättsförluster hade förekommit. Samtliga myndigheter som hade erfarenheter av särskild delgivning med aktiebolag uttalade sig positivt. Som exempel kan nämnas att Stockholms tingsrätt uppgav att delgivningsformen hade använts i mer än hälften av de konkursärenden som berört aktiebolag utan att det i något fall hade konstaterats rättsförluster eller risk för sådana. Patent- och registreringsverket (som vid den tidpunkten fortfarande ansvarade för de uppgifter som numera har förts över till Bolagsverket) uppgav att särskild delgivning med aktiebolag användes i ungefär en tredjedel av ärendena om tvångslikvidation, vilket innebar att ungefär 1 000 likvidationsförelägganden årligen delgavs på detta sätt, och att erfarenheterna var mycket goda. Dåvarande Riksskatteverket uppgav att särskild delgivning med aktiebolag använts inom den summariska processen (mål om betalningsföreläggande och handräckning) i ca 17 000 fall under år 2002. Av den redovisning som hade lämnats av kronofogdemyndigheterna framgick att tillämpningen inte i något känt fall hade lett till rättsförlust. I färre än fem fall hade det rapporterats att det hade förekommit en risk för rättsförlust för aktiebolaget. De rutiner som hade förorsakat risken hade därefter ändrats. Det kan också noteras att det inte framfördes några negativa erfarenheter av tillämpningen från vare sig Riksdagens ombudsmän (JO), Sveriges Advokatsamfund eller Föreningen Auktoriserade revisorer (FAR). Svenskt Näringsliv uppgav sig känna till ett fåtal fall där seriösa aktiebolag hade ansetts delgivna utan att någon ställföreträdare känt till delgivningsförsändelsen. Av promemorian framgår att det vid senare underhandskontakter med myndigheter har framkommit att erfarenheterna av särskild delgivning med aktiebolag är fortsatt mycket goda.

Särskild delgivning med aktiebolag innebär som framgår ovan att handlingen ska sändas till den postadress som är registrerad i aktiebolagsregistret. Enligt 2 kap. 22 § aktiebolagslagen (ABL) ska ett aktiebolag anmälas för registrering inom sex månader från stiftelseurkundens undertecknande. Bolaget ska för registrering i aktiebolagsregistret

anmäla bl.a. bolagets postadress. Om bolaget ändrar postadress, ska detta genast anmälas (8 kap. 43 och 44 §§ ABL). Aktiebolagsregistret förs av Bolagsverket. En förutsättning för att delgivningssättet ska kunna användas är att den juridiska personens postadress är registrerad i ett offentligt register. I det följande behandlas de juridiska personer som, utöver aktiebolag, ska registreras och därmed kan vara aktuella vid en utvidgning av tillämpningsområdet.

Föreningsregistret

En ekonomisk förening får rättskapacitet, dvs. kan förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt föra tala inför domstolar och andra myndigheter, sedan den har registrerats (1 kap. 2 § lagen [1987:667] om ekonomiska föreningar, LEF). En ekonomisk förening ska normalt anmälas för registrering senast sex månader efter det att beslut fattats om att bilda den (2 kap. 3 § LEF). Bolagsverket är registreringsmyndighet och för ett föreningsregister för varje län (15 kap. 1 § LEF). Av 9 kap. 2 och 3 §§ bostadsrättslagen (1991:614), 2 kap. 1 och 2 §§ lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt samt 5 § lagen (1975:417) om sambruksföreningar framgår att registreringsplikten enligt 2 kap. 3 § LEF även gäller för bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar respektive sambruksföreningar och att dessa föreningar också blir juridiska personer genom registreringen. I 4 § förordningen (1987:978) om ekonomiska föreningar framgår att anmälan för registrering enligt lagen om ekonomiska föreningar, bostadsrättslagen, lagen om kooperativ hyresrätt eller lagen om sambruksföreningar ska innehålla bl.a. föreningens postadress samt styrelseledamöternas postadresser. Om föreningens postadress ändras, ska föreningen genast anmäla det för registrering (6 kap. 15 § tredje stycket LEF).

Handelsregistret

I handelsregistret registreras bl.a. handelsbolag (inklusive kommanditbolag) samt ideella föreningar och registrerade trossamfund som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet. Ett handelsbolag föreligger om två eller flera har avtalat att gemensamt utöva näringsverksamhet i bolag och bolaget har förts in i handelsregistret (1 kap. 1 § lagen [1980:1102] om handelsbolag och enkla bolag). Ett handelsbolag har rättskapacitet (1 kap. 4 §). Likaså har ett trossamfund som har registrerats rättskapacitet (7–9 §§ lagen [1998:1593] om trossamfund). Ideella föreningar och registrerade trossamfund är dock endast skyldiga att registrera sig om de enligt bokföringslagen (1999:1078) är skyldiga att upprätta en årsredovisning. En sådan skyldighet föreligger om mer än ett av tre kriterier avseende antalet anställda (50 personer), balansomslutningen (25 miljoner kronor) och nettoomsättningen (50 miljoner kronor) är uppfyllda (6 kap. 1 § första stycket 6 bokföringslagen). Handelsregistret förs av Bolagsverket. Enligt 4 § handelsregisterlagen (1974:157) ska postadress registreras för handelsbolags huvudkontor respektive föreningen eller samfundet. Om postadressen ändras, ska anmälan om det utan dröjsmål göras till Bolagsverket (13 § första stycket).

Filialregistret

Utländska företag ska bedriva sin näringsverksamhet i Sverige genom ett avdelningskontor med självständig förvaltning (filial). Bestämmelser om filialer finns i lagen (1992:160) om utländska filialer. Näringsverksamheten får påbörjas när anmälan om registrering har skett (15 §). Filialer registreras i filialregistret som förs av Bolagsverket.

Europabolagsregistret

Ett europabolag är en europeisk associationsform för gränsöverskridande samverkan i aktiebolagsform. Bestämmelser om europabolag finns i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag. Kompletterande bestämmelser till förordningen finns i lagen (2004:575) om europabolag. Europabolag registreras i europabolagsregistret, som förs av Bolagsverket (7 § i lagen om europabolag). För registreringarna tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret eller, om europabolaget driver bankrörelse, bankregistret (se nedan om bankregistret). Det innebär att även europabolag är skyldiga att registrera en postadress.

Europakooperativregistret

Ett europakooperativ är en europeisk associationsform för gränsöverskridande samverkan i form av vad som närmast kan liknas vid en svensk ekonomisk förening. Bestämmelser om europakooperativ finns i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar). För svensk del kompletteras förordningen av bestämmelserna i lagen (2006:595) om europakooperativ. Europakooperativ ska enligt 10 § registreras i europakooperativregistret, som förs av Bolagsverket. För registreringarna tillämpas bestämmelserna i aktiebolagslagen och andra författningar om registrering i aktiebolagsregistret. Även europakooperativ är därmed skyldiga att registrera postadress.

Bankregistret

I bankregistret registreras bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och utländska banker med filial i Sverige (13 kap. 1 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse). Registret förs av Bolagsverket. Ett bankaktiebolag är ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse. För bankaktiebolag gäller i fråga om registrering vad som är föreskrivet för aktiebolag i allmänhet. Ett bankaktiebolag registreras dock inte i aktiebolagsregistret (10 kap. 1 § och 13 kap. 1 § första stycket lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse och 27 kap. 1 § andra stycket ABL). En sparbank har till ändamål att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet (1 kap. 1 § sparbankslagen [1987:619]). En sparbank ska anmälas för registrering i bankregistret senast sex månader efter det att tillstånd att driva bankrörelse har beviljats. Genom registreringen blir sparbanken en juridisk person

(2 kap. 11 och 13 §§). Om en sparbank ändrar postadress, ska detta genast anmälas för registrering (3 kap. 17 § tredje stycket). En medlemsbank är en ekonomisk förening som har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva bankverksamhet i vilken medlemmarna deltar genom att använda bankens tjänster som insättare eller på annat sätt (1 kap. 2 § lagen [1995:1570] om medlemsbanker). En nybildad medlemsbank ska anmälas för registrering i bankregistret senast fyra månader från det att den fick tillstånd att driva bankrörelse. Genom registreringen blir medlemsbanken en juridisk person (2 kap. 5 och 6 §§). Om en medlemsbank ändrar postadress, ska detta genast anmälas för registrering (6 kap. 17 § tredje stycket). Filialer till utländska bankföretag registreras i bankregistret och inte i det vanliga filialregistret (15 § första stycket lagen om utländska filialer).

Försäkringsregistret

Försäkringsrörelse får drivas av försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som fått tillstånd (koncession) till detta enligt försäkringsrörelselagen (1982:713). Dessa registreras i försäkringsregistret som förs av Bolagsverket (1 kap. 1 § och 20 kap. 1 § försäkringsrörelselagen). Ett försäkringsbolag ska anmälas för registrering senast sex månader efter det att koncession har beviljats (2 kap. 13 §). Genom registreringen blir försäkringsbolaget en juridisk person. Om bolaget ändrar postadress, ska detta genast anmälas för registrering (8 kap. 17 § tredje stycket).

Stiftelseregistret

Sedan den 1 januari 2010 ska alla stiftelser registreras i ett stiftelseregister och tilldelas organisationsnummer. Enligt övergångsbestämmelserna (p 8) fortsätter dock de äldre bestämmelserna om registrering att gälla fram till utgången av år 2015 för de stiftelser som inte var registrerade vid ikraftträdandet. Det sagda gäller inte om stiftelsen väljer att ansöka om registrering (SFS 2009:244, prop. 2008/09:84). Enligt äldre bestämmelser skulle en stiftelse vara registrerad om den enligt bokföringslagen var skyldig att upprätta årsredovisning eller om det följde av de av stiftaren i stiftelseförordnandet meddelade föreskrifterna.

11.2 Allmänt om delgivningssättet

Regeringens förslag: Särskild delgivning med juridisk person sker genom att en myndighet skickar den handling som ska delges till den juridiska personen och därefter skickar ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats.

Särskild delgivning med juridisk person får användas vid delgivning med juridiska personer som är registrerade i aktiebolagsregistret, handelsregistret, föreningsregistret, europabolagsregistret, europakoooperativsregistret, bankregistret och försäkringsregistret.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås dock att särskild delgivning med juridisk person

ska kunna tillämpas även vid delgivning med stiftelser och utländska filialer.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians bedömning att erfarenheterna från särskild delgivning med aktiebolag är mycket goda och att tillämpningsområdet bör utvidgas. Flertalet remissinstanser, däribland *Justitiekanslern* och *Bolagsverket*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. En remissinstans, *Hovrätten för Nedre Norrland*, ifrågasätter om särskild delgivning med juridisk person bör gälla stiftelser. En remissinstans, *Lantmäteriet*, anser att det bör övervägas om särskild delgivning med juridisk person ska kunna användas vid delgivning med samfällighetsföreningar.

Skälen för regeringens förslag: I promemorian görs bedömningen att särskild delgivning med aktiebolag har inneburit att delgivning med aktiebolag har effektiviserats samtidigt som erfarenheterna får anses visa att riskerna för att bolag som bedriver en seriös verksamhet lider rättsförluster är mycket små. Vidare konstateras att problemen med delgivning av andra juridiska personer än aktiebolag kvarstår. Att bedriva verksamhet i form av en juridisk person är förenat med ett ansvar för den juridiska personens skötsel. Flertalet juridiska personer är registreringspliktiga. I registreringsplikten ligger bl.a. en skyldighet för den juridiska personen att vid registreringen anmäla postadress och att anmäla om adressen senare skulle ändras. Även om kraven på den inre organisationen är högre ställda på aktiebolag än på de flesta andra juridiska personer måste det enligt regeringens uppfattning anses vara ett rimligt krav att även andra juridiska personer, som under straffansvar åläggs en rad andra långtgående förpliktelser t.ex. bokföringsskyldighet, med vissa jämna mellanrum bevakar inkommande post. Ett behov av att bevaka posten bör för övrigt redan finnas av andra anledningar, t.ex. för att bevaka betalningar, offerter, fakturor och annan korrespondens med såväl myndigheter som privata aktörer. Mot den angivna bakgrunden och med beaktande av de goda erfarenheter som finns från mer än tio års användning av särskild delgivning med aktiebolag föreslås i promemorian att delgivningssättet särskild delgivning med juridisk person, med särskild delgivning med aktiebolag som förebild, införs.

Ett stort antal remissinstanser tillstyrker promemorians förslag att införa delgivningssättet särskild delgivning med juridisk person. Ingen remissinstans invänder mot det principiella ställningstagandet att utvidga tillämpningsområdet till att gälla andra registreringspliktiga juridiska personer. *Justitiekanslern* bedömer att förslaget kommer att leda till förhållandevis stora effektivitetsvinster utan några påtagliga risker för rättsförluster.

En remissinstans, *Hovrätten för Nedre Norrland*, ifrågasätter dock om särskild delgivning med juridisk person bör kunna tillämpas för delgivning med stiftelser. Hovrätten påpekar att bestämmelserna om registrering av stiftelser redan enligt nuvarande ordning innebär att också förhållandevis små stiftelser ska vara registrerade i stiftelseregister. På sikt ska samtliga stiftelser vara registrerade. Hovrätten är därför inte övertygad om att det är rimligt att tillämpa samma delgivningsbestämmelser på dessa juridiska personer som på näringsdrivande juridiska personer av annat slag.

Som framgår ovan har omfattande ändringar i stiftelselagen rörande bl.a. registreringsplikten nyligen trätt i kraft. Övergångsbestämmelserna innebär att ändringarna inte kommer att få fullt genomslag förrän den 1 januari 2016. Mot denna bakgrund anser regeringen att frågan om stiftelser ska omfattas av tillämpningsområdet för särskild delgivning med juridisk person är för tidigt väckt. Stiftelser bör därför i vart fall för närvarande inte kunna delges genom särskild delgivning med juridisk person.

I promemorian föreslås vidare att särskild delgivning med juridisk person ska kunna tillämpas på utländska filialer. Regeringen har den 21 december 2009 gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av lagstiftningen om utländska filialer m.m. (dir. 2009:120). Regeringen anser därför att inte heller utländska filialer i nuläget bör omfattas av tillämpningsområdet.

Lantmäteriet väcker frågan om särskilt delgivning med juridisk person också bör omfatta samfällighetsföreningar som registreras enligt 25 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter. När det gäller samfällighetsföreningar anser regeringen att underlaget i detta lagstiftningsärendet inte är tillräckligt för att överblicka konsekvenserna av att även dessa skulle omfattas av delgivningssättet. Detsamma gäller understödsföreningar som registreras enligt 3 § lagen (1972:262) om understödsföreningar.

I övrigt instämmer regeringen i promemorians bedömning av vilka juridiska personer som bör kunna delges genom särskild delgivning med juridisk person. Särskild delgivning med juridisk person bör sålunda kunna tillämpas vid delgivning med juridiska personer som är registrerade i aktiebolagsregistret, handelsregistret, föreningsregistret, europabolagsregistret, europakooperativsregistret, bankregistret och försäkringsregistret.

11.3 Närmare om förutsättningarna för att använda särskild delgivning med juridisk person

Regeringens förslag: Särskild delgivning med juridisk person får användas av en myndighet om ett försök att delge en behörig ställföreträdare genom vanlig delgivning eller förenklad delgivning har misslyckats i delgivningsärendet eller ett sådant försök bedöms som utsiktslöst.

Särskild delgivning med juridisk person får användas för delgivning av alla slags handlingar.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, däribland *Uppsala tingsrätt*, anser att det bör vara tillräckligt att ett försök att delge en behörig ställföreträdare har misslyckats för att särskild delgivning med juridisk person därefter ska kunna användas under den fortsatta handläggningen av målet eller ärendet. En remissinstans, *Vänersborgs tingsrätt*, anser att det inte bör ställas något krav på inledande delgivningsförsök.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande ordning måste särskild delgivning med aktiebolag föregås av åtminstone ett delgivningsförsök med en behörig ställföreträdare eller med någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i aktiebolagets angelägenheter. Något inledande försök behövs dock inte om det bedöms som utsiktslöst. Delgivningsförsöket kan enligt förarbetena ske t.ex. genom att myndigheten skickar försändelsen med mottagningsbevis till bolagets adress eller till någon ordinarie företrädares registrerade postadress. Några särskilda åtgärder för att efterforska alternativa adresser behöver däremot inte vidtas (prop. 1996/97:132 s. 21). I den praktiska tillämpningen av bestämmelsen görs enligt promemorian det inledande delgivningsförsöket ofta genom att delgivningsförsändelsen skickas till både bolagets adress och till någon företrädare för bolaget. Bolagsverket skickar regelmässigt likvidationsförelägganden med mottagningsbevis till samtliga ställföreträdare medan Kronofogdemyndigheten inom den summariska processen skickar föreläggandet till bolagets adress samt till åtminstone en ställföreträdare.

I promemorian föreslås att det ska krävas att ett försök att delge den juridiska personen med vanlig delgivning har misslyckats eller bedöms som utsiktslöst för att särskild delgivning med juridisk person ska få tillämpas. En remissinstans, *Vänersborgs tingsrätt*, invänder mot detta förslag och anser att delgivning med en juridisk person alltid bör kunna ske genom det förenklade delgivnings sättet. Regeringen ansluter sig dock till promemorians bedömning att en sådan ordning skulle försena handläggningen i de många fall där ställföreträdare för seriösa juridiska personer omgående returnerar det undertecknade mottagningsbeviset till myndigheten. Om det inte längre behövde göras något inledande delgivningsförsök med en behörig ställföreträdare torde det dessutom vara nödvändigt att förlänga tidsfristen för när delgivning ska anses ha skett. Någon sådan förlängning är inte önskvärd. Regeringen anser därför att särskild delgivning med juridisk person endast ska få användas om ett försök till vanlig delgivning eller förenklad delgivning har misslyckats eller bedöms som utsiktslöst. Vilka delgivningsförsök som bör göras innan särskild delgivning med juridisk person används får, liksom gäller för särskild delgivning med aktiebolag enligt 1970 års delgivningslag, bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet.

Vid utvärderingen av delgivningsformen särskild delgivning med aktiebolag har framkommit att det finns olika uppfattningar om när delgivningsformen får användas. Vissa menar att det räcker att ett vanligt delgivningsförsök har misslyckats för att det sedan ska vara möjligt att delge alla försändelser i målet eller ärendet på det förenklade sättet. Andra är av uppfattningen att ett delgivningsförsök på vanligt sätt måste ha gjorts i varje delgivningsärende innan det förenklade sättet får användas. Av förarbetena framgår att det sistnämnda synsättet har varit lagstiftarens avsikt (prop. 1996/97:132 s. 21). Bestämmelsens ordalydelse torde emellertid lämna utrymme för båda tolkningarna (se t.ex. Justitiekanslerns beslut den 17 juni 2002, dnr 3439-99-40). Det är mot den bakgrunden angeläget att det tydligt framgår av lagtexten under vilka förutsättningar som särskild delgivning med juridisk person får användas.

På grund av att kravet på det inledande delgivningsförsöket ställs förhållandevis lågt skulle enligt promemorian en ordning som innebär att

alla försändelser i målet eller ärendet därefter kan delges på det förenklade sättet innebära en mycket långtgående förändring. I promemorian föreslås i stället att det ska göras ett inledande delgivningsförsök i varje delgivningsärende. Flertalet remissinstanser, bl.a. *Domstolsverket*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Verket anser att det uttryckliga kravet att ett försök till vanlig delgivning ska ha skett i delgivningsärendet är klargörande och resursbesparande eftersom tolkningsproblem undviks. Några remissinstanser, bl.a. *Uppsala tingsrätt*, anser dock att det av effektivitetsskäl bör vara tillräckligt att ett försök har gjorts att delge en ställföreträdare för att särskild delgivning med juridisk person därefter ska kunna användas under resten av handläggningen.

Regeringen har förståelse för uppfattningen att ett krav på inledande delgivningsförsök i varje delgivningsärende i vissa fall kan minska effektiviteten. För det fall myndigheten kan förutse att ytterligare handlingar kommer att behöva delges i målet eller ärendet kan emellertid myndigheten samtidigt delge information om att förenklad delgivning kan komma att användas. I sådana fall uppkommer inte några effektivitetsförluster. Därtill kommer att regeringen i avsnitt 11.5 föreslår att tidsfristen för när delgivning ska anses ha skett kortas i förhållande till vad som gäller för särskild delgivning med aktiebolag enligt 1970 års delgivningslag. Regeringen anser därför att särskild delgivning med juridisk person endast ska få användas om ett försök till vanlig delgivning eller förenklad delgivning har misslyckats eller bedöms som utsiktslöst i det aktuella delgivningsärendet.

Särskild delgivning med aktiebolag får endast användas av myndigheter. Som skäl för detta anförs i förarbetena bl.a. behovet av kontroll, dokumentation och säkerhet. Några begränsningar av vilka handlingar som får delges finns inte (prop. 1996/97:132 s. 24 f.). I promemorian föreslås att detta ska gälla även för särskild delgivning med juridisk person. Ingen remissinstans invänder mot förslaget i dessa delar. De skäl som i dessa avseenden anfördes vid införandet av särskild delgivning med aktiebolag gäller även för särskild delgivning med juridisk person. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag. Delgivningssättet bör alltså få användas av myndigheter och även vid delgivning av stämningsansökningar och andra handlingar genom vilka ett förfarande vid myndigheten inleds. Av den generella bestämmelse som föreslås i avsnitt 5.5 följer slutligen bl.a. att särskild delgivning med juridisk person inte får användas om det är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet (jfr a. prop. s. 28).

11.4 Närmare om kontrollmeddelandet

Regeringens förslag: Kontrollmeddelandet ska skickas närmast följande arbetsdag efter det att handlingen skickats.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget att ett kontrollmeddelande ska sändas till den juridiska personen. En remissinstans, *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, anser att det inte bör ställas

något krav på att kontrollmeddelandet alltid måste sändas närmast följande arbetsdag och att delgivningstidpunkten bör beräknas från när kontrollmeddelandet skickats.

Skälen för regeringens förslag: Vid särskild delgivning med aktiebolag ska enligt 1970 års delgivningslag ett kontrollmeddelande skickas en dag efter det att handlingen har sänts med post. Liksom vid förenklad delgivning anses kravet på dubbla försändelser innebära att risken för att varken delgivningsförsändelsen eller kontrollmeddelandet aldrig når adressaten i det närmaste är obefintlig. Därtill kommer att meddelandet kan fungera som en påminnelse och som kompletterande information (prop. 1996/97:132 s. 22). Regeringen anser i likhet med promemorian att ordningen med ett kontrollmeddelande bör gälla även för särskild delgivning med juridisk person.

Vid särskild delgivning med aktiebolag ska enligt nuvarande ordning kontrollmeddelandet skickas minst en dag efter det att handlingen har skickats. Denna ordning överensstämmer med vad som enligt nuvarande ordning gäller för förenklad delgivning. I avsnitt 10.4 föreslås att kontrollmeddelandet vid förenklad delgivning alltid ska skickas närmast följande arbetsdag efter det att delgivningshandlingens skickats. Regeringen anser att de skäl som anförs för en sådan ordning beträffande förenklad delgivning även gör sig gällande i fråga om särskild delgivning med juridisk person. Kontrollmeddelandet bör alltså alltid skickas närmast följande arbetsdag efter det att handlingen har skickats.

11.5 Hur ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas?

Regeringens förslag: Handlingen och kontrollmeddelandet ska skickas till den juridiska personens registrerade postadress.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att det införs en möjlighet för juridiska personer att registrera en särskild delgivningsadress som ska kunna användas för delgivning.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser yttrar sig särskilt i denna del. *Bolagsverket* avstyrker förslaget att införa en möjlighet för juridiska personer att registrera en särskild delgivningsadress.

Skälen för regeringens förslag: Vid särskild delgivning med aktiebolag ska enligt nuvarande ordning handlingen och kontrollmeddelandet skickas till den postadress som är registrerad för bolaget. Särskild delgivning med juridisk person föreslås kunna användas för delgivning med olika kategorier av juridiska personer med stora skillnader i fråga om inre organisation. I promemorian görs bedömningen att det för vissa juridiska personer skulle vara enklare att bevaka delgivningar om handlingarna skickades till en annan adress än den postadress som har registrerats för den juridiska personen. Man kan enligt promemorian t.ex. tänka sig att en av ställföreträdarna har ett särskilt ansvar för juridiska frågor eller att sådana frågor hanteras av en externt anlitad jurist. I promemorian föreslås mot den bakgrunden att det för att underlätta bevakningen av delgivning för sådana juridiska personer och för att minimera risken för

rättsförluster bör finnas en möjlighet att registrera en särskild delgivningsadress. Om den juridiska personen inte har registrerat någon särskild delgivningsadress, ska handlingarna alltså skickas till den vanliga registrerade postadressen.

Bolagsverket avstyrker förslaget att införa en möjlighet för juridiska personer att registrera en särskild delgivningsadress och anför att en sådan ordning riskerar att leda till missförstånd hos juridiska personer, bl.a. eftersom det är okänt för många vad som inryms i begreppet delgivning. Vidare anser verket att det finns en risk att juridiska personer missar att ändra den särskilda delgivningsadressen när det behövs. Regeringen anser att det inte går att bortse från de risker som *Bolagsverket* pekar på. Regeringen anser därför att det inte utan ytterligare överväganden bör införas någon möjlighet för juridiska personer att registrera en särskild delgivningsadress. Liksom gäller för särskild delgivning med aktiebolag enligt 1970 års delgivningslag bör därför handlingen och kontrollmeddelandet skickas till den registrerade postadressen.

11.6 Delgivningstidpunkten

Regeringens förslag: Särskild delgivning med juridisk person har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen inom denna tid har kommit fram.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget att delgivning ska anses ha skett två veckor efter det att handlingen har skickats. Några remissinstanser, bl.a. *Hovrätten för Nedre Norrland*, har lagtekniska synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: Vid särskild delgivning med aktiebolag anses delgivning ha skett när tre veckor har förflutit från det att kontrollmeddelandet sänts med post och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen före treveckorsfristens utgång kommit fram till den registrerade postadressen. I propositionen föreslogs att tidsfristen skulle vara två veckor. Regeringen anförde att man kunde kräva att ett seriöst skött aktiebolag utför någon form av kontroll av den post som anländer till bolaget åtminstone en gång var fjortonde dag (prop. 1996/97:132 s. 23). Vid riksdagsbehandlingen förlängdes emellertid tidsfristen till tre veckor (bet. 1996/97:JuU16 och rskr. 1996/97:215).

Den nuvarande treveckorsfristen innebär att det finns en mycket väl tilltagen säkerhetsmarginal. Fristen leder dock enligt promemorian till att delgivningsformen i vissa fall inte anses tillräckligt effektiv och den har därigenom fått ett något mindre användningsområde än önskvärt. Vid bestämmande av fristens längd måste enligt promemorian beaktas att delgivningsformen endast får användas när ett annat delgivningsförsök misslyckats. För att ett delgivningsförsök ska kunna sägas ha misslyckats bör den juridiska personens ställföreträdare ha getts rimlig tid att bekräfta

mottagandet. Även om delgivningstidpunkten ändras till två veckor från det att handlingen skickats innebär detta – med hänsyn till att viss tid måste förflyta från det att det inledande delgivningsförsöket har genomförts till dess att särskild delgivning med juridisk person genomförs – att den juridiska personen bara behöver bevaka sin post ungefär en gång i månaden. Till detta kommer att myndigheten alltid ska medge parten skälig tid att fullgöra det som föreläggandet avsett. Denna tid räknas från den tidpunkt då delgivning har skett. För att en juridisk person ska riskera att lida rättsförlust krävs därmed, även om den nuvarande fristen kortas ned till två veckor, normalt att denna under mer än en månad underlåter att bevaka sin post.

Med hänvisning till ovanstående och till erfarenheterna från särskild delgivning med aktiebolag föreslås i promemorian att delgivningstidpunkten vid särskild delgivning med juridisk person ska vara två veckor från det att handlingen skickats. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag. Liksom i fråga om förenklad delgivning bör delgivningstidpunkten räknas från den dag då handlingen skickas (se närmare avsnitt 10.6). Som några remissinstanser, bl.a. *Hovrätten för Nedre Norrland*, har anfört bör det framgå direkt av lagtexten att en förutsättning för att särskild delgivning ska ha skett är att kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt.

12 Stämmingsmannadelgivning

12.1 Allmänt om delgivningssättet

Regeringens förslag: Stämmingsmannadelgivning sker genom att en person med stämmingsmannabehörighet lämnar en handling eller ett meddelande till delgivningsmottagaren eller på annat föreskrivet sätt.

Intyg som upprättas i samband med stämmingsmannadelgivning tillerkänns inte längre legal bevisverkan.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Ett par remissinstanser, bl.a. *Sveriges Advokatsamfund*, tillstyrker förslaget att slopa den legala bevisverkan som intyg över stämmingsmannadelgivning tillerkänns i 1970 års delgivningslag. Två remissinstanser, *Kronofogdemyndigheten* och *Svensk Inkasso*, avstyrker förslaget och anser att det bör finnas någon form av bevisregel även i den nya delgivningslagen.

Skälen för regeringens förslag: I promemorian görs bedömningen att även den nya delgivningslagen bör innehålla bestämmelser om stämmingsmannadelgivning och att stämmingsmannadelgivning bör utgöra ett särskilt delgivningssätt. Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del. Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning.

I promemorian anføres vidare att regleringen av stämmingsmannadelgivning i 1970 års delgivningslag av många uppfattas som svårtillgänglig. I den lagen finns det inte någon definition av begreppet stämmingsmannadelgivning. I 3 § anges endast att stämmingsmannadelgivning sker genom stämmingsman eller annan person, vars intyg

enligt 24 § första stycket utgör fullt bevis om delgivning. Vad stämmingsmannadelgivning är framgår endast delvis och indirekt av andra bestämmelser i lagen. Regeringen anser att det finns skäl att tydliggöra innebörden av detta delgivnings sätt i den nya lagen. I lagtexten bör anges att stämmingsmannadelgivning sker genom att en person med stämmingsmannabehörighet lämnar en handling eller ett meddelande till delgivningsmottagaren eller på något annat i lagen särskilt föreskrivet sätt.

Ett intyg över delgivningen, som utfärdats i tjänsten av en stämmingsman eller en annan person med stämmingsmannabehörighet, tillerkänns legal bevisverkan i 1970 års delgivningslag. Det innebär att ett sådant intyg gäller som fullt bevis för att delgivning har skett på sätt som anges i intyget (24 §). Regeln fanns ursprungligen i den gamla rättegångsbalken (11 kap. 38 §) och överfördes till den nuvarande rättegångsbalken trots kritik i samband med lagrådsbehandlingen (NJA 1943 II s. 438). Bakgrunden till att intyg om stämmingsmannadelgivning har getts legal bevisverkan är att sådana intyg utfärdas av personer som anses åtnjuta en särskild trovärdighet. Som skäl för att behålla den legala bevisregeln även i samband med delgivningslagens tillkomst anfördes att det ”uppenbarligen [är] praktiskt att ha schablonmässiga bestämmelser om att vissa intyg utan särskild prövning skall kunna godtas som fullt bevis om delgivning” (prop. 1970:13 s. 158).

I svensk rätt har i övrigt den legala bevis teorin för länge sedan övergetts. I stället gäller principen om fri bevisprövning som i vissa fall kompletteras med presumptionsregler. Som exempel på lagregler om bevispresumtion kan nämnas 2 kap. 8 och 9 §§ konkurslagen (1987:672), 30 § andra stycket lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (avtalslagen) och 21 § lagen (1991:351) om handelsagentur. Som konstateras i promemorian stämmer alltså bestämmelsen om intygets legala bevisverkan mindre väl överens med numera vedertagna principer för bevisvärdering. Bestämmelsen får också i någon mån anses vara missvisande. Om en person i efterhand kan visa att stämmingsmannen tagit fel på person och av misstag intygat att delgivning skett, kan nämligen ett avgörande som en domstol har meddelat på grundval av delgivningen undanröjas med extraordinära rättsmedel efter klagan över domvilla (se t.ex. NJA 1998 C 16 och 1999 C 29). Dessutom torde bevisregeln ha fått den oönskade bieffekten att en del myndigheter synes obenägna att godta intyg om delgivning som har upprättats av personer som saknar stämmingsmannabehörighet.

I promemorian föreslås mot denna bakgrund att stämmingsmannaintyget inte längre ska tillerkännas legal bevisverkan. Flertalet remissinstanser, bl.a. *Sveriges advokatsamfund* och *Domstolsverket*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Svensk Inkasso* befarar att ett avskaffande av stämmingsmannaintygets legala bevisverkan kommer att medföra betydande bevisvårigheter inom den summariska processen med tanke på dess masshanteringskaraktär. *Kronofogdemyndigheten* förordar att den legala bevisregeln ersätts med en presumptionsregel och anser att stämmingsmannadelgivning även fortsättningsvis bör ha en viss exklusivitet i jämförelse med vanlig delgivning genom bud. *Kronofogdemyndigheten* befarar att hanteringen kommer att försvåras om en bedömning måste göras av varje intyg som ges in vid återredovisning från en stämmingsman.

Regeringen instämmer i *Kronofogdemyndighetens* och *Svensk Inkassos* uppfattning att det inte är önskvärt att myndigheterna lägger ned ett tidskrävande arbete på att bedöma om stämmningsmannadelgivning har skett och att det är angeläget att det inte uppstår osäkerhet om vilket beviskrav som ska gälla. Regeringen delar emellertid inte farhågorna att frånvaron av en särskild bevisregel kommer att fördröja eller komplicera handläggningen. Myndigheterna kan förväntas godta ett intyg som har upprättats av en person som har anförtrotts uppgiften att utföra stämmningsmannadelgivning, om det inte föreligger några särskilda omständigheter som talar i annan riktning. Under förutsättning att det framgår att nödvändiga åtgärder och kontroller har utförts kan i praktiken myndigheten lägga det till grund för bedömningen av om delgivning har skett. Det saknas därmed anledning att i lag ge intygen någon särskild tyngd i bevishänseende. Någon bevisregel bör därför inte finnas i den nya delgivningslagen.

12.2 Offentlig stämmningsmannabehörighet

Regeringens förslag: Polismyndigheten förordnar stämmningsmän inom sitt polisdistrikt.

Utöver stämmningsman är anställd vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och svensk utlandsmyndighet behörig att utföra stämmningsmannadelgivning.

När det gäller delgivning med en person som är frihetsberövad, är anställda vid respektive inrättning behöriga att utföra stämmningsmannadelgivning.

Nämndemän i tingsrätt och notarius publicus, som har stämmningsmannabehörighet enligt 1970 års delgivningslag, ska inte längre ha sådan behörighet.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås dock inte att samtliga anställda vid polismyndighet och åklagarmyndighet ska ha stämmningsmannabehörighet utan endast poliser och åklagare. Vidare föreslås inte att det införs någon behörighet för anställda vid Skatteverket att utföra stämmningsmannadelgivning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, däribland *Skatteverket* och *Rikspolisstyrelsen*, föreslår att även andra personalkategorier ges behörighet att utföra stämmningsmannadelgivning. *Sveriges advokatsamfund* anser att det bör ställas krav på viss utbildning för anställda inom offentlig förvaltning innan de ges behörighet att utföra stämmningsmannadelgivning.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Före den 1 juli 1979 låg uppgiften att förordna stämmningsmän hos länsstyrelserna. Enligt nuvarande ordning förordnar polismyndighet det antal stämmningsmän som behövs i varje polisdistrikt. Utöver stämmnings-

man har åklagare, polisman, tjänsteman vid svensk utlandsmyndighet, kronofogde och exekutiv tjänsteman vid Kronofogdemyndigheten behörighet att utföra stämmingsmannadelgivning (24 § i 1970 års delgivningslag). Dessutom har notarius publicus sådan behörighet. Detsamma gäller nämndeman i tingsrätt vid delgivning för tingsrättens räkning. Vidare har tjänstemän vid vissa särskilt angivna inrättningar, t.ex. kriminalvårdsanstalter och häkten, också stämmingsmannabehörighet, om delgivningen avser en person som är intagen på inrättningen. Enligt förarbetena har två principer varit avgörande för att bestämma vilka kategorier som förutom stämmingsman bör anförtros uppgiften att utföra stämmingsmannadelgivning. Behörigheten bör endast anförtros sådana personer ”vilkas trovärdighet är sådan att deras intyg i princip inte bör kunna ifrågasättas”. Dessutom bör stämmingsmannabehörighet inte komma i fråga i andra fall än då det är ”motiverat av praktiska och ekonomiska skäl att annan än stämmingsman utför stämmingsmannadelgivning” (prop. 1978/79:11 s. 33).

Förordnande av stämmingsmän

Polisverksamhetsutredningen har föreslagit att polismyndigheternas arbetsuppgifter med och ansvar för stämmingsmannadelgivning för myndigheters och enskildas räkning ska flyttas över till Kronofogdemyndigheten (SOU 2001:87 s. 127 f. och SOU 2002:70 s. 151 f.). Vid remissbehandlingen år 2002 tillstyrktes förslaget av *Rikspolisstyrelsen* och avstyrktes av dåvarande *Riksskatteverket* som vid den aktuella tidpunkten var chefsmyndighet för exekutionsväsendet. Verket anförde att verksamheten inte kan anses ligga inom Kronofogdemyndighetens uppgifter, då den stämmingsmannadelgivning som polisen utför företrädesvis gäller delgivning för domstolarna. Verket anförde också att Kronofogdemyndighetens bristande tillgång till polisens register skulle kunna leda till en minskad effektivitet i delgivningsförfarandet och problem med att genomföra nödvändiga säkerhetsbedömningar.

Regeringen anser att Polisverksamhetsutredningens förslag inte bör genomföras. Polisen är väl utbredd i hela landet och har på det sättet goda förutsättningar att utföra verksamheten. Som Riksskatteverket påpekat innebär polisens tillgång till registeruppgifter att polisen också är väl lämpad att göra de bedömningar som krävs i delgivningsförfarandet, bl.a. av säkerhetsskäl. Även fortsättningsvis bör det alltså ankomma på polismyndigheterna att förordna stämmingsmän inom respektive polisdistrikt.

Andra personalkategorier med stämmingsmannabehörighet

Frågan är vilka andra personalkategorier som bör anförtros behörighet att utföra stämmingsmannadelgivning. Till en början får som anføres i promemorian det anses självklart att polis och åklagare ska ha stämmingsmannabehörighet. Polisens medverkan i särskilt svåra delgivningsärenden, t.ex. med våldsbenägna personer, är nödvändig och åklagare har i vissa situationer ett behov av att kunna delge underrättelse om förundersökning samt kallelser och andra handlingar, se t.ex. 23 kap. 18 § och 45 kap. 16 § rättegångsbalken samt 12 a § förundersökningskungörelsen

(1947:948). *Rikspolisstyrelsen* anser att stämningsmannadelgivning ska kunna utföras inte enbart av polismän utan av all personal vid polismyndigheterna. Genom en sådan ändring skapas förutsättningar för att polismän kan frigöras till sådana uppgifter som förutsätter polisär kompetens och att även civila brottsutredare ges möjlighet att utföra delgivningsuppdrag. Regeringen delar *Rikspolisstyrelsens* uppfattning. Motsvarande skäl kan enligt regeringens mening anföras för anställda vid åklagarmyndighet, dvs. hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. Samtliga anställda vid polis- och åklagarmyndighet bör alltså vara behöriga att utföra stämningsmannadelgivning.

Kronofogdemyndigheten har de senaste åren byggt upp en egen delgivningsorganisation. Behovet av delgivning i egen regi finns främst inom den summariska processen. Kronofogdemyndigheten försöker även kombinera delgivningsuppdragen med information till delgivningsmottagaren, om han eller hon har betalningssvårigheter. Begränsningen av stämningsmannabehörigheten till kronfogdar och exekutiva tjänstemän medför praktiska problem för verksamheten. Regeringen ansluter sig därför till promemorians uppfattning att det får anses lämpligt att alla anställda vid Kronofogdemyndigheten ges stämningsmannabehörighet.

I promemorian föreslås vidare att samtliga anställda vid domstol bör ha stämningsmannabehörighet. *Domstolsverket* tillstyrker detta förslag och ingen remissinstans invänder mot det. Buddelgivning som utförs av anställda i domstol skulle underlättas påtagligt om de anställda ges stämningsmannabehörighet. Det gäller särskilt den situationen då någon vägrar att ta emot den handling som ska delges. Som anføres i promemorian anser regeringen därför att det bör införas en behörighet för alla anställda vid allmän domstol och allmän förvaltningsdomstol att utföra stämningsmannadelgivning. Delgivningsuppdragen kan i huvudsak förväntas avse delgivningar för den egna domstolens räkning. Det kan emellertid förekomma att en domstol kan hjälpa en annan domstol med en stämningsmannadelgivning, t.ex. om en delgivningsmottagare ska inställa sig till ett sammanträde vid den domstolen. Det bör mot denna bakgrund inte införas någon begränsning av innebörd att stämningsmannabehörigheten endast gäller delgivningar för den egna domstolens räkning.

I promemorian övervägs vidare om det finns anledning att införa stämningsmannabehörighet för anställda vid Skatteverket. I promemorian anføres att det kan finnas ett behov av sådan behörighet när en skattebrottsutredare ska delge en underrättelse till en misstänkt om att han eller hon är skäligen misstänkt för brott (14 § andra stycket skattebrottslagen [1971:69]), men att behovet torde vara litet bl.a. med hänvisning till att en sådan underrättelse måste delges på sätt som gäller för delgivning av stämning i brottmål, dvs. utan användning av surrogatdelgivning eller spikning. *Skatteverket* och *Göteborgs tingsrätt* invänder mot promemorians bedömning och föreslår att anställda vid Skatteverket bör ges stämningsmannabehörighet. *Skatteverket* anför att det finns behov av stämningsmannabehörighet inte endast för skattebrottsutredare utan även i Skatteverkets borgenärsverksamhet. Skatteverket har sedan den 1 januari 2008 tagit över rollen från Kronofogdemyndigheten som borgenärsföreträdare såvitt avser de s.k. offensiva borgenärsuppgifterna. I denna roll har Skatteverket behov av att delge betalningsuppsmaningar

enligt 2 kap. 9 § konkurslagen som medför presumtion om obestånd. I det sammanhanget är det naturligtvis angeläget att delgivning kan ske på ett så enkelt och smidigt sätt som möjligt. Regeringen ansluter sig till Skatteverkets bedömning. Även samtliga anställda vid Skatteverket bör därför ges stämmningsmannabehörighet.

För delgivning med en person som har hemvist i eller uppehåller sig i ett annat land kan det som anförs i promemorian i vissa fall vara värdefullt om stämmningsmannadelgivning kan ske med hjälp av en anställd vid svensk utlandsmyndighet. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att även dessa personer, liksom enligt nuvarande ordning, bör ha stämmningsmannabehörighet. Mot bakgrund av förslaget i avsnitt 11.1 att intyg som upprättas i samband med stämmningsmannadelgivning inte längre ska tillerkännas legal bevisverkan finns det däremot inte något behov av en bestämmelse om att annan intygsgivares behörighet ska kunna styrkas av tjänsteman vid svensk utlandsmyndighet (jfr 24 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag).

Det kan dessutom, som *Hyses- och arrendenämnden i Stockholm* anför, finnas behov av att utvidga kretsen som får utföra stämmningsmannadelgivning ytterligare. En sådan utvidgning kräver dock ytterligare överväganden och bör därför behandlas i annat sammanhang.

I 1970 års delgivningslag har notarius publicus och nämndemän i tingsrätt behörighet att utföra stämmningsmannadelgivning. Enligt promemorian torde behörigheten sällan användas och det kan därför ifrågasättas om det finns något behov av den. Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag att dessa personkategorier inte längre bör ha stämmningsmannabehörighet. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag i denna del.

Sammantaget bör alltså samtliga anställda vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och svensk utlandsmyndighet vara behöriga att utföra stämmningsmannadelgivning.

När delgivningsmottagaren är frihetsberövad är det såsom anförs i promemorian normalt ändamålsenligt att delgivningen utförs av personalen där han eller hon befinner sig. Personalen bör därför ha stämmningsmannabehörighet. Sådan behörighet har enligt 1970 års lag tjänstemän vid kriminalvårdsanstalter, häkten, undersökningsenheter som avses i 5 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning, vårdinrättningar som avses i 6 § första stycket lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga samt hem som avses i 22 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall. Denna personkrets bör även fortsättningsvis ha stämmningsmannabehörighet. Liksom föreslås i promemorian bör detsamma gälla personal vid en sådan sjukvårdsinrättning som avses i 15 § första stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård. Som föreslås i promemorian bör dock behörigheten i likhet med nuvarande ordning begränsas till delgivning med delgivningsmottagare som är intagna där personalen i fråga tjänstgör.

Sveriges advokatsamfund anser att det bör ställas krav på viss utbildning för stämmningsmannabehörighet. Regeringen delar uppfattningen att det är viktigt att den som utför stämmningsmannadelgivning har

fått för uppgiften tillräcklig utbildning. En myndighet har alltid ansvar för att dess anställda har tillräcklig kunskap och erfarenhet för de arbetsuppgifter som de ska utföra på eget ansvar (jfr t.ex. 3 kap. 6 a § polisförordningen [1998:1558]). Utbildningsbehovet kan även variera beroende på vilka varianter av stämmningsmannadelgivning som tillämpas. Regeringen anser därför att det inte finns något behov av att i lag ställa upp särskilda krav på utbildning.

12.3 Privat stämmningsmannabehörighet

Regeringens förslag: Anställda vid auktoriserade delgivningsföretag ges samma delgivningsbefogenheter som offentliga stämmningsmän.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En klar majoritet av remissinstanserna, däribland *Riksdagens ombudsmän (JO)*, *Justitiekanslern*, *Hovrätten för Nedre Norrland*, *Länsstyrelsen i Stockholms län*, *Tullverket*, *Kammarkollegiet*, *Aklagarmyndigheten* och *Sveriges advokatsamfund* tillstyrker förslaget att anställda vid auktoriserade delgivningsföretag ska få utföra stämmningsmannadelgivning eller lämna förslaget utan invändning. Två remissinstanser, *Rikspolisstyrelsen* och *Polisförbundet*, avstyrker förslaget. Ett fåtal remissinstanser uttalar sig särskilt i frågan om det bör införas ett förbud mot att bedriva delgivningsverksamhet utan auktorisation. *Länsstyrelsen i Stockholms län*, ställer sig bakom promemorians bedömning att auktorisationen ska vara frivillig. Några remissinstanser, bl.a. *Datainspektionen*, invänder mot bedömningen och anser att det ska vara obligatoriskt med auktorisation för privata delgivningsföretag.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande ordning

I 1970 års delgivningslag görs skillnad mellan ordinär delgivning med bud och stämmningsmannadelgivning. Buddelgivning innebär att handlingen överlämnas personligen till den person som söks för delgivning. Det finns inte några begränsningar i fråga om vem som får utföra buddelgivning. I Sverige finns ett antal privata delgivningsföretag som utför buddelgivning. Dessa utför främst delgivning på uppdrag av enskilda men det förekommer även att myndigheter anlitar dem. Som exempel kan nämnas att Kronofogdemyndigheten i vissa delar av Sverige anlitar privata delgivningsföretag för delgivning inom den summariska processen.

Uppdragen från enskilda består dels av sådana ärenden där delgivning är föreskriven i författning, dels av sådana ärenden där delgivning inte är föreskriven men ändå används i syfte att säkra bevisning om att motparten har fått del av en viss handling, t.ex. ett betalningskrav som kan utgöra preskriptionsavbrott. Enligt uppgift från privata delgivningsföretag utför de sammanlagt fler delgivningsuppdrag än polisens stämmningsmän. Det finns flera anledningar till att de privata delgivningsföretagen anlitas i stället för stämmningsmän. De privata delgivnings-

företagen anses i många fall erbjuda konkurrenskraftiga priser. Mot en högre ersättning erbjuder vissa företag dessutom en särskilt intensiv eftersökning i brådskande ärenden. Enligt uppgift utför dessutom de privata delgivningsföretagen förhållandevis ofta eftersökningar på kvällar och helger.

När det gäller befogenheter vid delgivning finns ett antal skillnader mellan stämmingsmän och anställda vid privata delgivningsföretag. Till skillnad från stämmingsmän får anställda vid privata delgivningsföretag inte utföra surrogatdelgivning eller verkställa beslut om spikning. Dessutom anses, till skillnad från vad som gäller vid stämmingsmannadelgivning, inte delgivning ha skett när en delgivningsmottagare vägrar att ta emot handlingen av en privat delgivningsman. Flertalet av stämmingsmannadelgivningarna utförs på sådant sätt att delgivningsmottagaren personligen frivilligt tar emot handlingen. Det är i sådana fall i princip fråga om buddelgivning, dock med den skillnaden att det intyg som upprättas över en stämmingsmannadelgivning tillerkänns legal bevisverkan enligt 1970 års delgivningslag.

Behovet av en reform

Stämmingsmannaverksamheten bedrivs på olika sätt hos polismyndigheterna. Det torde bl.a. bero på att de geografiska och organisatoriska förutsättningarna för att bedriva en ändamålsenlig stämmingsmannaverksamhet varierar mellan länen. Vissa myndigheter använder sig av poliser eller anlitar uppdragstagare som ersätts för varje ärende. Andra myndigheter har en fast civilanställd stämmingsmannaorganisation. Drygt hälften av polismyndigheterna har valt att använda det av Rikspolisstyrelsen framtagna verksamhetsstödet (Delgivningssystemet, DS). Enligt promemorian har arbetsrutinerna utvecklats olika hos polismyndigheterna och skillnaderna i effektivitet mellan polismyndigheterna framstår enligt promemorian som betydande.

I promemorian anförts att det från domstolar och andra uppdragsmyndigheter har framförts kritiska synpunkter på hur stämmingsmannaverksamheten fungerar i vissa delar av landet. I Domstolsverkets undersökning av inställda huvudförhandlingar i brottmål (se närmare avsnitt 4.2) misslyckades 55 procent av stämmingsmannauppdragen under den aktuella tidsperioden.

Privata delgivningsföretags tjänster efterfrågas i allt högre grad. Det har i flera sammanhang framförts att det finns ett behov av en lagreglering för att säkerställa att verksamheten bedrivs under ordnade former. Finansinspektionen och Datainspektionen har t.ex. pekat på att det finns en risk för att privat delgivningsverksamhet i vissa fall kan få karaktären av indrivning och att det är önskvärt att delgivningsverksamheten regleras och att någon form av kvalifikationskrav ställs på aktörerna (Finansinspektionens rapport 2006:3).

Stämmingsmannaverksamheten hos polismyndigheterna visar sedan flera år betydande underskott. Rikspolisstyrelsen har i en skrivelse till regeringen föreslagit att stämmingsmannaavgiften höjs från 250 kr till 800 kr. Vid en nyligen genomförd upphandling av buddelgivningstjänster från privata delgivningsföretag för delgivning inom den summariska processen har de avgivna anbudet enligt promemorian legat i intervallet

185 – 340 kr per uppdrag. Detta tyder enligt promemorian på att åtminstone enklare delgivningsärenden i vissa delar av landet hanteras mer effektivt hos privata delgivningsföretag än av polisens stämmingsmannorganisation. Ett flertal remissinstanser, bl.a. *Malmö tingsrätt* och *Justitiekanslern*, instämmer i promemorians överväganden angående behovet av en reform. *Rikspolisstyrelsen* uppger att den ser allvarligt på den kritik som riktas mot polisen i promemorian och att styrelsen nu avser att ser över verksamheten och hur styrelsen i övrigt kan bidra till verksamhetsförbättringar.

Tidigare förslag

Redan i departementspromemorian Vissa effektiviseringar på delgivningsområdet (Ds 1994:129) väcktes frågan om det borde införas en ordning där privat arbetande stämmingsmän skulle kunna ställas under offentlig kontroll och ges samma behörighet som offentliganställda tjänstemän med stämmingsmannabehörighet. I promemorian redovisades översiktligt och i skissform de huvudsakliga komponenterna i ett sådant system. Polisverksamhetsutredningen berörde också frågan men ansåg att det inte kunde uteslutas att ekonomiska vinstintressen skulle konkurrera med rättsäkerheten på ett olämpligt sätt om stämmingsmannadelgivning tillåts utföras som näringsverksamhet (SOU 2002:70 s. 161 f).

Domstolsverkets arbetsgrupp för processrättsliga frågor överlämnade år 2002 promemorian Delgivning. I samband med remissbehandlingen av denna framförde flera remissinstanser att det borde införas en möjlighet till privat stämmingsmannadelgivning. Arbetsgruppen lämnade därefter år 2005 ett förslag till en lag om auktorisation av privata stämmingsmannaföretag i promemorian Inställda huvudförhandlingar i brottmål II. Förslaget innebar en frivillig auktorisation av privata stämmingsmannaföretag. Företagen föreslogs få ansvaret för kontrollen av de anställda. Bland annat föreslogs en skyldighet att ge in utdrag ur belastningsregistret för den som erbjuds anställning i ett auktoriserat stämmingsmannaföretag. Det stora flertalet remissinstanser tillstyrkte förslaget att införa privat stämmingsmannadelgivning. Det framfördes dock en del synpunkter på olika delar av förslaget.

Stämmingsmannadelgivning i privat regi

Det finns flera exempel på privata verksamheter som bedrivs genom ett tillstånds- eller auktorisationsförfarande med fortlöpande tillsyn över verksamheten. Som exempel kan nämnas verksamhet som bedrivs av bevakningsföretag, ordningsvakter och pantbanker samt inkassoverksamhet. Erfarenheterna från dessa verksamheter är i huvudsak goda. I promemorian anförs att möjligheten till privata alternativ leder till ökad konkurrens och ökad mångfald samtidigt som auktorisationsförfarandet och tillsynen möjliggör att de krav i fråga om rättssäkerhet som bör ställas kan upprätthållas. I promemorian föreslås mot denna bakgrund och med hänsyn till vad som anförs om den nuvarande situationen på delgivningsområdet (se ovan) att tiden kan anses mogen att införa privat stämmingsmannadelgivning som ett komplement till den offentliga verksamheten.

Det stora flertalet remissinstanser, däribland *JO, Justitiekanslern, Länsstyrelsen i Stockholms län, Hovrätten för Nedre Norrland* och *Sveriges advokatsamfund*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Två remissinstanser, *Rikspolisstyrelsen* och *Polisförbundet* avstyrker förslaget. *Rikspolisstyrelsen* ställer sig mycket tveksam till om samtliga konsekvenser av ett införande av privat stämmningsmannadelgivning är uppmärksammade och noggrant övervägda. Styrelsen anser att det delade ansvaret mellan polisens stämmningsmän och auktoriserade delgivningsföretag kommer att göra verksamheten svår att hantera. Slutligen befarar styrelsen att det kan uppstå en risk vid en auktorisation av privata delgivningsföretag för att den organiserade brottsligheten på olika sätt utnyttjar de nya möjligheterna för sina egna syften. *Polisförbundet* anser bl.a. att ekonomiska vinstintressen kan komma att konkurrera med rättssäkerheten på ett icke önskvärt sätt. Dessutom pekar *Polisförbundet* på det förhållandet att det enligt förbundet alltid finns en risk för hot och våld i samband med delgivningar. Dessa bör därför utföras av en myndighetsperson med kunskap om hur man arbetar på ett säkert sätt.

De farhågor som *Rikspolisstyrelsen* och *Polisförbundet* ger uttryck för måste naturligtvis tas på allvar. Risken för att kriminella kommer att försöka utnyttja sig av auktorisationsmöjligheten för att t.ex. påverka en rättsprocess, måste dock anses vara mycket liten. Risken kan enligt regeringens uppfattning dessutom minimeras genom de registerkontroller som föreslås ska göras vid auktorisation och godkännande av personal (se närmare avsnitt 15.1–15.2). Det kan noteras att *Länsstyrelsen i Stockholms län*, som får anses vara en av remissinstanserna som har störst erfarenhet av den oauktoriserade buddelgivningsverksamhet som redan finns, inte har stött på någon oseriös privat delgivningsverksamhet.

Inte heller anser regeringen att farhågan att ekonomiska intressen skulle kunna medföra att anställda vid privata delgivningsföretag tillämpar delgivningsbestämmelserna på ett felaktigt sätt i syfte att effektivisera sin verksamhet framstår som så välgrundad att den utgör ett skäl att avstå från att tillåta privat stämmningsmannadelgivning. Vidare avser regeringen att vidta åtgärder för att skärpa kraven på att de eftersökningsåtgärder som har utförts ska dokumenteras. I likhet med bl.a. *Justitiekanslern* anser regeringen att ändamålsenligt utformade bestämmelser om auktorisation och tillsyn måste anses ge ett tillräckligt skydd för att verksamheten bedrivs på ett korrekt och rättssäkert sätt. Enligt regeringens uppfattning kommer de privata delgivningsföretagen dessutom av ekonomiska skäl ha ett intresse av att utföra delgivningsuppdragen noggrant. Ett företag vars hantering av delgivningsuppdrag underkänns i efterhand kommer att riskera sitt anseende hos såväl enskilda som offentliga uppdragsgivare. Upprepade felaktigheter kommer sannolikt att leda till att den person som utfört uppdraget får sitt personliga godkännande återkallat. Företaget riskerar också att auktorisationen återkallas (se närmare avsnitt 15.5). Mot den angivna bakgrunden anser regeringen att stämmningsmannadelgivning även bör få utföras av auktoriserade delgivningsföretag.

En fråga som också diskuteras i promemorian är om privata stämmningsmän bör ges lika vidsträckta befogenheter som polismyndigheternas stämmningsmän. Ett alternativ skulle enligt promemorian kunna vara att

befogenheterna att delge genom spikning och surrogatdelgivning (se närmare avsnitt 12.7–12.11) förbehålls polisens stämmingsmän. I promemorian avfärdas emellertid detta alternativ. Som skäl för detta anförs bl.a. att en sådan begränsning skulle kunna leda till att det i spikningsfallen blir nödvändigt att först vända sig till ett auktoriserat delgivningsföretag och därefter, sedan det konstaterats att personlig delgivning inte är möjlig, till polismyndigheten. En sådan ordning skulle också försämra de auktoriserade delgivningsföretagens förutsättningar att konkurrera med den offentliga verksamheten, vilket skulle kunna förfela syftet med reformen. Det skulle också kunna innebära att incitamentet att söka auktorisation inte blir tillräckligt starkt och att reformen därmed riskerar att inte få önskat genomslag (se vidare nedan).

Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning och anser att anställda vid auktoriserade delgivningsföretag bör ges samma delgivningsbefogenheter som stämmingsmän och andra personkategorier med stämmingsmannabehörighet. Bestämmelserna om auktorisation av privata delgivningsföretag bör tas in i en särskild lag. Denna lag behandlas i avsnitt 15.

12.4 Förutsättningar för att använda stämmingsmannadelgivning

Regeringens förslag: Det bör inte uppställas något krav på att andra delgivningssätt måste ha prövats för att stämmingsmannadelgivning ska få användas.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att stämmingsmannadelgivning ska få användas om ett försök till vanlig delgivning eller delgivning med annat tillämpligt delgivningssätt har misslyckats eller sådana delgivningsförsök bedöms som utsiktslösa.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser yttrar sig i denna del. *Svea hovrätt* anser att det är tveksamt om det bör finnas någon särskild bestämmelse om när stämmingsmannadelgivning får användas.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 1970 års delgivningslag får stämmingsmannadelgivning användas om inte delgivning kan ske genom ordinär delgivning, särskild postdelgivning eller telefondelgivning (3 § fjärde stycket). Särskild postdelgivning används dock i princip inte längre (se närmare avsnitt 14.1). Vidare följer av 1 § andra stycket i 1979 års delgivningsförordning att myndigheten alltid ska sträva efter att använda delgivningssätt som medför så ringa olägenhet och kostnad som möjligt såväl för myndigheten som för den som ska delges.

I promemorian föreslås att stämmingsmannadelgivning endast ska få användas om ett försök till vanlig delgivning har misslyckats eller bedöms vara utsiktslöst. Som *Svea hovrätt* påpekar kan man även tänka sig situationer när det är befogat att använda stämmingsmannadelgivning trots att inte något annat delgivningsförsök vare sig har prövats eller bedöms vara utsiktslöst. Stämmingsmannadelgivning bör kunna användas direkt om det finns anledning att anta att delgivningsmottagaren inte frivilligt kommer att bekräfta mottagandet vid vanlig delgivning. Så kan t.ex. vara fallet om det tidigare har förekommit delgivningsproblem i

målet eller ärendet. Andra exempel är när delgivningsärendet är särskilt brådskande, t.ex. när det sammanträde som en kallelse avser snart ska äga rum, eller när myndigheten saknar kontaktuppgifter beträffande delgivningsmottagaren. Slutligen är det, som *Svea hovrätt* framhåller, ofta lämpligt att använda stämmingsmannadelgivning direkt när delgivningsmottagaren är frihetsberövad.

Den generella bestämmelse som regeringen föreslår i avsnitt 5.5 om att myndigheterna alltid ska välja ett delgivningssätt som är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och som medför så lite kostnader och besvär som möjligt innebär att stämmingsmannadelgivning inte ska användas när andra delgivningssätt, som är snabbare, billigare och mindre ingripande för den person som söks, kan användas. Regeringen anser därför att det inte behövs någon särskild bestämmelse om att andra delgivningssätt måste ha prövats för att stämmingsmannadelgivning ska få användas.

12.5 Överlämnande av handlingen till delgivningsmottagaren

Regeringens förslag: Vid stämmingsmannadelgivning ska handlingen lämnas till delgivningsmottagaren om han eller hon påträffas. Om delgivningsmottagaren vägrar att ta emot handlingen ska den som huvudregel lämnas på platsen.

Delgivning har skett när delgivningsmottagaren har tagit emot handlingen. Om delgivningsmottagaren vägrar ta emot handlingen anses delgivning ändå ha skett.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Vid stämmingsmannadelgivning bör, om det är möjligt, handlingen lämnas till delgivningsmottagaren. I 1970 års delgivningslag anges inte vad som ska göras med handlingen om delgivningsmottagaren vägrar att ta emot den. Det anges endast att delgivningen i sådana fall ändå anses ha skett (19 § andra stycket). Regeringen anser att det är angeläget att en delgivningsmottagare inte kan undandra sig delgivning genom att vägra att ta emot handlingen. Även i den nya lagen bör delgivning anses ha skett i en sådan situation. En förutsättning för att stämmingsmannadelgivning ska ha skett är att delgivningsmottagaren vid delgivningsförsöket förstår att det rör sig om ett försök till delgivning. Detta innebär normalt att det måste ha förekommit personlig kontakt mellan stämmingsmannen och delgivningsmottagaren (NJA 1978 s. 222). Vägran att ta emot handlingen behöver inte ske i form av en muntlig förklaring utan kan ta sig olika former, t.ex. att delgivningsmottagaren vägrar att öppna dörren sedan han eller hon har fått klart för sig att det är fråga om ett delgivningsförsök. För att delgivning ska anses ha skett i en sådan situation krävs naturligtvis att det är klarlagt att det är delgivningsmottagaren som befinner sig på andra sidan dörren (prop. 1978/79:11 s. 38 och NJA 2008 N 51).

I förarbetena till 1970 års delgivningslag anges att stämmingsmannen vid vägran ska försöka lämna handlingen så att den kan tas om hand

(prop. 1970:13 s. 149). Vid vägran att öppna dörren, bör alltså handlingen om möjligt lämnas i brevinkastet eller brevlådan. I en sådan situation är det alltså inte fråga om spikning (jfr avsnitt 12.11). Det bör direkt av lagtexten framgå att handlingen ska lämnas så att delgivningsmottagaren senare kan ta om hand den om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

12.6 Överlämnande av meddelande när inte handlingen finns tillgänglig

Regeringens förslag: När handlingen inte finns tillgänglig får vid stämmningsmannadelgivning i stället ett skriftligt meddelande med handlingens innehåll delges.

Delgivning har skett när delgivningsmottagaren har tagit emot meddelandet. Om delgivningsmottagaren vägrar ta emot meddelandet anses delgivning ändå ha skett.

Handlingen bör skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att en myndighet, om delgivningsmottagaren begär det, ska sända handlingen till delgivningsmottagaren med post eller på annat sätt som överenskommit vid delgivningen.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser, däribland *Kronofogdemyndigheten*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Ett par remissinstanser, bl.a. *Solna tingsrätt*, som inte invänder mot förslaget i och för sig, ifrågasätter dock om bestämmelsen är tillräckligt effektiv när det gäller svårdelgivna tilltalade som ska delges stämmningsansökan i brottmål. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Jönköping*, anser att det bör klargöras att handlingen endast ska sändas till delgivningsmottagaren om han eller hon begärt det ”vid delgivningstillfället”. En remissinstans, *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, anser att delgivningen bör villkoras av att handlingen sänds inom föreskriven tid. Några remissinstanser, bl.a. *Vänersborgs tingsrätt*, har lagtekniska synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 4 § i 1970 års delgivningslag får regeringen meddela bestämmelser om befordran av ett meddelande som ska delges ”genom telefon, telegram eller på annat liknande sätt till den på vilket delgivningsuppdraget ankommer”. I 10 § i 1979 års delgivningsförordning anges att uppdragsmyndigheten, om särskild skyndsamhet är påkallad, inte behöver sända själva handlingen utan kan ”genom telefon, telegram, telex eller på annat liknande sätt” befordra det meddelande som ska delges till den som ska ombesörja stämmningsmannadelgivningen. Om meddelandet läses upp på telefon, ska mottagaren enligt samma bestämmelse ”uppteckna meddelandet samt kontrollera och låta skriva ut det”. Stämmningsmannadelgivningen verkställs sedan genom att meddelandet lämnas till den sökta och delgivningskvitto tecknas på en avskrift eller en kopia av meddelandet.

I promemorian konstateras att det ovan beskrivna förfarandet sällan används i praktiken, vilket till viss del antas bero på att bestämmelsen är förhållandevis okänd hos många myndigheter. I promemorian konstate-

ras dock att det inte är ovanligt att en delgivningsmottagare som eftersöks för stämningssmannadelgivning påträffas i något annat sammanhang, t.ex. vid en poliskontroll. Vid en registerkontroll kan framkomma att personen i fråga söks för delgivning. Polis mannen kan i sådana fall kontakta uppdragsmyndigheten och få det meddelande som delgivningen avser uppläst för sig, skriva ned meddelandet och delge detta i stället för själva handlingen.

I promemorian görs bedömningen att denna metod med upparbetade rutiner torde kunna vara effektiv när personlig delgivning är nödvändig. Den remisskritik som framförs mot förslaget tar huvudsakligen sikte på att bestämmelsen inte innebär någon lösning på problemet med svår-delgivna personer i brottmål. Regeringen delar promemorians bedömning. Möjligheten till delgivning av skriftliga meddelanden bör därför finnas kvar och tas in i den nya lagen. Bestämmelsen bör vara teknik-neutral så att den inte i sig lägger hinder i vägen för att elektronisk kommunikation kan användas för att befordra meddelandet till den som ska utföra stämningssmannadelgivningen.

Delgivning av skriftligt meddelanden bör även fortsättningsvis främst tillämpas i brådskande fall. I promemorian föreslås dock att det nuvarande kravet att särskild skyndsamhet ska vara påkallad avskaffas. Som skäl för detta anförs att bestämmelsen därigenom även kan användas t.ex. när delgivningen rör personer som saknar känt hemvist eller är notoriskt svår-delgivna. Som *Uppsala* tingsrätt påpekar kommer denna ändring förhoppningsvis att öka användningsområdet. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag att det inte bör ställas något krav i lagtexten på att särskild skyndsamhet ska vara påkallad.

En av orsakerna till att bestämmelsen om delgivning av skriftliga meddelanden så sällan tillämpats torde vara att den nuvarande regleringen innebär att meddelandet ska befordras från uppdragsmyndigheten till den som ska utföra delgivningen. Bestämmelsen skulle kunna användas mer effektivt om en polisman även har möjlighet att kontakta den polismyndighet som har tillgång till handlingen och få del av dess innehåll. Bestämmelsen bör därför inte ställa något krav att uppdragsmyndigheten ska kontaktas utan även skapa förutsättningar för att uppgifter om handlingens innehåll lämnas av stämningssman eller polismyndighet.

Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag att handlingen i vissa fall ska skickas till delgivningsmottagaren i efterhand. En remissinstans, *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, anser dock att delgivningen ska villkoras av att handlingen skickas. Enligt regeringens uppfattning bör dock delgivningstidpunkten liksom hittills vara när meddelandet lämnas. Det ligger i linje med regleringen av delgivningstidpunkten vid muntlig delgivning, nämligen att den bör knytas till den tidpunkt då delgivningsmottagaren har fått den information som delgivningen avser.

I promemorian föreslås att, om delgivningsmottagaren har begärt det, handlingen ska sändas med post eller på annat sätt som har överenskommit.

Enligt regeringens uppfattning bör det ligga på den som utför stämningssmannadelgivningen att klargöra om delgivningsmottagaren önskar få handlingen skickad till sig. Om delgivningsmottagaren senare skulle ändra sig och vända sig till myndigheten faller det naturligtvis

inom ramen för myndighetens serviceskyldighet att i efterhand skicka handlingen till honom eller henne. Eftersom de åtgärder som föreskrivs för att stämmingsmannadelgivning ska ha skett då redan har utförts utgör en sådan situation inte något praktiskt problem. Det finns även andra situationer där det är orimligt att handlingen ska behöva skickas. Det kan t.ex. förekomma att ändamålet med delgivningen, t.ex. den förhandling som kallelsen som ska delges avser, kommer att inträffa innan handlingen kommer att kunna nå delgivningsmottagaren. I sådant fall är det naturligt att handlingen inte behöver skickas. Regeringen anser vidare att det är en fördel om skyldigheten att skicka eller lämna handlingen utformas på likartat sätt som vid muntlig delgivning (se närmare avsnitt 9.3). Myndigheten bör således skicka eller lämna handlingen till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

I promemorian har inte angetts några begränsningar av vilka handlingar som får delges på det föreslagna sättet. Några sådana begränsningar finns inte heller i 1970 års delgivningslag. *Kronofogdemyndigheten* anser att det bör klargöras vilka handlingar som får delges på det aktuella sättet. Delgivning av meddelanden torde ha sitt största användningsområde när det gäller delgivning av handlingar som inleder ett förfarande vid myndigheten. Regeringen anser därför att även sådana handlingar, t.ex. stämmingsansökningar, ska få delges på detta sätt. Liksom vid all delgivning ska delgivningssättet endast användas om det är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning (se närmare avsnitt 5.5).

12.7 Allmänna förutsättningar för surrogatdelgivning

Regeringens förslag: Vid stämmingsmannadelgivning får i vissa fall den handling som ska delges lämnas till en annan person än delgivningsmottagaren, s.k. surrogatdelgivning. Handlingen får endast lämnas till en person som samtycker till det och som inte är motpart i samma mål eller ärende till den som ska delges. En underrättelse om att delgivning har skett och vem handlingen har lämnats till ska skickas till delgivningsmottagaren.

Delgivning har skett när handlingen har lämnats och underrättelse till delgivningsmottagaren har skickats.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att underrättelse om delgivningen och vem handlingen har lämnats till alltid ska sändas med post till delgivningsmottagaren under hans eller hennes senast kända adress.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Enligt nuvarande ordning får handlingen i vissa fall lämnas till annan person än delgivningsmottagaren, s.k. surrogatdelgivning (12–14 §§). Surrogatdelgivning får endast användas vid stämmingsmannadelgivning.

Det framgår motsatsvis av bestämmelsen om att ordinär delgivning (genom bud) och särskild postdelgivning endast får ske genom att handlingen lämnas till den sökta (3 § första och andra styckena). Den bakomliggande tanken med surrogatdelgivning är att den person som tar emot handlingen ska vidarebefordra den till den sökta. Som en extra säkerhetsåtgärd föreskrivs dessutom att stämningssmannen ska sända ett meddelande till den sökta om att surrogatdelgivning har skett och vem som har mottagit handlingen för den söktes räkning. Meddelandet ska sändas med vanligt brev till den sökta på hans eller hennes vanliga adress. Delgivning anses ha skett när handlingen har lämnats och meddelandet har sänts. Förfarandet med surrogatdelgivning bygger på frivillighet. Personen som tar emot handlingen är alltså inte skyldig att göra det. Det är viktigt att den som utför stämningssmannadelgivningen upplyser personen som mottar handlingen om detta och om skyldigheten att lämna handlingen till den sökta så snart det kan ske. Vid eventuell underlåtenhet att vidarebefordra handlingen påverkas inte delgivningens giltighet. Däremot har det ansetts att skadeståndsansvar för den som mottagit handlingen åtminstone i vissa fall torde uppkomma (prop. 1970:13 s. 225). Av 18 § i 1970 års delgivningslag följer att handlingen inte får lämnas till någon som i samma mål eller ärende har motpart till den som ska delges handlingen.

Överväganden

Surrogatdelgivning kan i många fall vara en ändamålsenlig delgivningsmetod. Delgivningsmottagaren har ofta bättre förutsättningar att få del av handlingen om den lämnas till en annan person för vidarebefordran till honom eller henne än när spikning eller kungörelsedelgivning används, vilket kan bli följden i en del fall där surrogatdelgivning inte kan användas. Det gäller särskilt om delgivningsmottagaren underrättas om att delgivning har skett och vem som handlingen har lämnats till. Regeringen anser därför att de allmänna förutsättningar som gäller för att surrogatdelgivning ska få tillämpas enligt 1970 års delgivningslag bör gälla även i den nya lagen. I avsnitt 5.5. föreslås en generell bestämmelse om att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Redan av denna bestämmelse följer att handlingen inte får lämnas till den en person som är motpart till den som ska delges. För att underlätta tillämpningen bör det dock framgå av bestämmelsen om surrogatdelgivning att handlingen endast får endast lämnas till en person som samtycker till det och som inte är motpart i samma mål eller ärende till den som ska delges.

I 1970 års delgivningslag krävs att underrättelsen sänds med post till delgivningsmottagarens senast kända adress. Regeringen anser, till skillnad från promemorian, att det inte finns något bärande skäl för att i lagtexten ange på vilket sätt underrättelsen ska skickas. Det kan t.ex. finnas situationer då delgivningsmottagaren inte kommer att nås av en underrättelse som skickas med post, men däremot om underrättelsen skickas på elektronisk väg. I bestämmelsen bör därför endast anges att en underrättelse om delgivningen och vem handlingen har lämnats till ska skickas till delgivningsmottagaren.

I vissa fall kan frågan om huruvida en person är behörig att ta emot handlingen i delgivningsmottagarens ställe kräva särskilt noggranna överbåganden. I vissa författningar krävs dessutom att det kan antas att delgivningsmottagaren har avvikit eller på annat sätt håller sig undan för att surrogatdelgivning ska få användas (se t.ex. 33 kap. 6 § andra stycket rättegångsbalken som gäller delgivning av stämning i tvistemål och 2 kap. 15 § konkurslagen som gäller kallelse till konkursförhandling). Mot bakgrund härav anser regeringen att det är rimligt att endast den som har behörighet att utföra stämmingsmannadelgivning får lämna handlingarna till en annan person än den som är delgivningsmottagare. Om stämmingsmannen får information eller gör iakttagelser som gör att det framstår som ovisst om handlingen kommer att lämnas till delgivningsmottagaren, får surrogatdelgivning inte användas. Detta följer av den generella bestämmelsen att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet (se närmare avsnitt 5.5).

12.8 Surrogatdelgivning vid bostaden

Regeringens förslag: Om en delgivningsmottagare som söks för delgivning inte påträffas i hemvistet, får surrogatdelgivning ske genom att handlingen lämnas till en vuxen medlem av det hushåll som delgivningsmottagaren tillhör.

Det ska inte längre vara möjligt att lämna handlingen till hyresvärd eller motsvarande.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag att surrogatdelgivning ska kunna ske med vuxen hushållsmedlem. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, har lagtekniska synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: Surrogatdelgivning får enligt nuvarande ordning ske bl.a. när en enskild person med känt hemvist i Sverige söks för delgivning men inte påträffas vid stämmingsmans besök i bostaden. Handlingen får i sådana fall i stället lämnas till en annan vuxen medlem av samma hushåll eller till hyresvärd, om denne bor i samma hus, eller till annan som i hyresvärdens ställe har tillsyn över huset och bor där (12 § första stycket i 1970 års delgivningslag). För att handlingen ska få lämnas till hushållsmedlem krävs alltså att han eller hon befinner sig i bostaden vid delgivningstillfället. Det är följaktligen inte tillåtet att söka upp en hushållsmedlem på annan plats för att överlämna handlingen. Med hemvist avses i delgivningssammanhang den adress där den sökte stadigvarande bor. Om han eller hon är folkbokförd där saknar däremot självständig betydelse (NJA 1988 s. 89).

Av statistikuppgifter framgår att denna form av surrogatdelgivning används i en inte obetydlig omfattning. Några negativa erfarenheter från tillämpningen har inte framkommit. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att möjligheten att använda surrogatdelgivning genom att lämna handlingen till en vuxen hushållsmedlem bör behållas.

Ett par remissinstanser, däribland *Kronofogdemyndigheten*, invänder mot användningen av uttrycket vuxen medlem av samma hushåll. För att bestämmelsen ska stå sig över tiden bör dock inte någon uttömmande uppräkningslista av vem handlingen får lämnas till tas in i lagtexten. Frågan behandlas vidare i författningskommentaren (se närmare avsnitt 18.1).

I promemorian anförs vidare att det har framkommit att möjligheten att lämna handlingen till hyresvärd eller annan som bor i samma hus och som har tillsyn över huset används mycket sällan. I promemorian anförs att boendeförhållandena har förändrats sedan bestämmelsen infördes och att den roll som portvakten förr kunde ha i flerbostadsfastigheter praktiskt taget inte längre existerar. I princip den enda situation där bestämmelsen torde kunna få praktisk betydelse är enligt promemorian den då delgivningsmottagaren disponerar ett rum i hyresvärdens bostad. I promemorian dras slutsatsen att det saknas tillräckliga skäl för att ha en särskild möjlighet till surrogatdelgivning för sådana fall. Regeringen ansluter sig till förslag att surrogatdelgivning inte längre bör kunna ske med hyresvärd eller motsvarande.

12.9 Surrogatdelgivning på arbetsplatsen

Regeringens förslag: Om en delgivningsmottagare som söks för delgivning inte påträffas på sin arbetsplats under sin vanliga arbetstid, får surrogatdelgivning ske genom att handlingen lämnas till hans eller hennes arbetsgivare.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet remissinstanser lämnar förslaget utan invändning. En remissinstans, *Kronofogdemyndigheten*, anser att kretsen av personer på arbetsplatsen som får ta emot handlingen bör utvidgas.

Skälen för regeringens förslag: Surrogatdelgivning får enligt 1970 års delgivningslag ske när en delgivningsmottagare söks för delgivning på sin arbetsplats men inte påträffas där under sin vanliga arbetstid. Handlingen får i sådana fall lämnas till arbetsgivaren (12 § första stycket i 1970 års delgivningslag). Av lagtexten framgår att med arbetsgivare avses en person i företagsledande eller därmed jämförlig ställning eller chefen för den personaladministrativa verksamheten på den söktes arbetsplats. Med jämförlig ställning avses ledningen för andra typer av arbetsplatser än företag, t.ex. en myndighet eller en organisation (prop. 1990/91:11 s. 32).

I promemorian anförs att möjligheten till surrogatdelgivning med arbetsgivare har inneburit en effektivisering av delgivningen. Surrogatdelgivning med delgivningsmottagarens arbetsgivare har enligt promemorian fungerat väl i praktiken och bör enligt promemorian finnas kvar i den nya lagen. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

I promemorian görs bedömningen att övervägande skäl talar mot att tillåta att surrogatdelgivning får ske genom att handlingen lämnas till delgivningsmottagarens närmaste chef eller arbetsledare. *Kronofogdemyndigheten* invänder mot denna bedömning och anser att handlingen bör kunna lämnas till chef i arbetsledande ställning.

Det kan visserligen hävdas att surrogatdelgivningen skulle effektiviseras ytterligare om kretsen av personer som handlingen får lämnas till vidgas. Regeringen delar emellertid promemorians bedömning att det skulle vara svårt att avgränsa bestämmelsen på ett ändamålsenligt sätt utan att tillämpningsproblem uppstår. Regeringen anser därför att den krets av personer på arbetsplatsen som ska få ta emot handlingen i delgivningsmottagares ställe inte bör ändras i förhållande till nuvarande reglering.

12.10 Surrogatdelgivning genom kontorsanställd

Regeringens bedömning: Det bör inte finnas någon möjlighet till surrogatdelgivning genom att lämna handlingen till någon som är anställd på en juridisk persons eller en enskild näringsidkares kontor (s.k. kontorsdelgivning). Som en konsekvens härav bör ställföreträdare för juridiska personer med kontor inte längre undantas från bestämmelserna om surrogatdelgivning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Om den person som söks driver rörelse med fast kontor men inte påträffas där under vanlig arbetstid, får handlingen enligt nuvarande ordning lämnas på kontoret till någon som är anställd där (12 § första stycket tredje meningen i 1970 års delgivningslag). Bestämmelsen fanns tidigare i rättegångsbalken och överfördes till delgivningslagen i samband med dess tillkomst. Enligt 13 § i 1970 års delgivningslag får handlingen lämnas till vem som helst som är anställd på en juridisk persons kontor, att förvaltningen förs där samt att någon som har rätt att ta emot delgivning för den juridiska personens räkning vanligen har sitt arbete på detta kontor men inte träffas där under vanlig arbetstid. Vid delgivning med kommun får handlingen även i annat fall lämnas på kontor där förvaltningen förs, om någon som har rätt att motta delgivning för kommunen inte träffas på kontoret under vanlig arbetstid.

I promemorian anförs att de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att denna typ av delgivning ska få användas innefattar flera gränsdragningsproblem. Därtill kommer att bestämmelsen enligt tillgängliga statistikuppgifter bara används vid ett förhållandevis litet antal tillfällen varje år. Mot bakgrund av förslaget om särskild delgivning med juridisk person kommer dessutom behovet av stämmingsmannadelgivning när en juridisk person ska delges att minska. I promemorian görs därför bedömningen att de ovan nämnda bestämmelserna framstår som överflödiga och inte bör föras över till den nya lagen. Ingen remissinstans invänder mot denna bedömning. Regeringen gör inte någon annan bedömning.

Enligt nuvarande ordning får surrogatdelgivning inte användas när en ställföreträdare söks för delgivning i bostaden eller hos en annan arbetsgivare än den juridiska person som delgivningen avser. Undantaget gäller dock endast i de fall som den juridiska personen har ett kontor och

kontorsdelgivning kan tillämpas (13 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag). Liksom anförs i promemorian anser regeringen att bestämmelserna om surrogatdelgivning med hushållsmedlem och arbetsgivare bör vara tillämpliga också när en ställföreträdare för en juridisk person är delgivningsmottagare. Någon undantagsbestämmelse av det slag som finns i 1970 års lag bör således inte föras över till den nya lagen.

12.11 Spikning

Regeringens förslag: Vid stämmningsmannadelgivning får handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i avslutning till hemvistet (spikning), om

- delgivningsmottagaren har känt hemvist men inte påträffas i där,
- surrogatdelgivning inte kan ske med vuxen medlem av det hushåll som delgivningsmottagaren tillhör,
- det inte kan klarläggas var delgivningsmottagare uppehåller sig, och
- det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Delgivning har skett när handlingen har lämnats.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser har synpunkter på att bedömningen av om förutsättningarna för spikning är uppfyllda ska göras av den som utför stämmningsmannadelgivningen. *Hovrätten för Nedre Norrland*, som i och för sig inte invänder mot förslaget, anser att det är angeläget att stämmningsmannens dokumenterar sin bedömning så att det i efterhand går att kontrollera om bedömningen var riktig. Två remissinstanser, *JO* och *Sveriges advokatsamfund*, avstyrker förslaget i denna del och anser att den nuvarande ordningen att uppdragsmyndigheten beslutar om spikning bör behållas. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, anser att det bör framgå av lagtexten när spikning respektive kungörelsedelgivning ska väljas.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Enligt 1970 års delgivningslag får under vissa förutsättningar delgivning ske genom att handlingen i slutet kuvert lämnas i den söktes hemvist eller fästs på dörren till hans eller hennes bostad (spikning). Spikning fanns som delgivningsform redan i 1734 års lag för tvistemål och överfördes till den gamla rättegångsbalken. I samband med den nuvarande rättegångsbalkens införande försvann den som delgivningsmetod i domstol men behölls i dåvarande utsökningslagen (60 §). Av 33 kap. 12 § andra stycket rättegångsbalken följde att kungörelsedelgivning i stället fick användas. Spikning återinfördes som delgivningsform år 1961.

Numera regleras spikning i 15 § andra stycket i 1970 års delgivningslag. En första förutsättning för att delgivning genom spikning ska kunna

användas är att möjligheten att åstadkomma delgivning på ordinär väg har prövats i det aktuella ärendet (prop. 1994/95:188 s. 23 samt NJA 1983 s. 544 och NJA 1998 s. 814). I sådana fall får spikning användas efter beslut av uppdragsmyndigheten, om den person som söks för delgivning har känt hemvist inom riket men inte påträffas där och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig. Dessutom krävs att surrogatdelgivning med hushållsmedlem inte kan användas och att det finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Bedömningen av om den sökta har avvikit eller håller sig undan får grundas även på omständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök (18 a § i 1970 års delgivningslag).

Stämningssmannen eller annan tjänsteman med stämningssmannabehörighet redovisar sina efterforskningar för myndigheten som prövar om förutsättningarna för spikning är uppfyllda. Vilka rutiner som ska gälla för utfärdande av s.k. eftersökningsbevis framgår av Rikspolisstyrelsens allmänna råd om delgivningsverksamheten (RPSFS 2001:9, FAP 611-1) som har utfärdats med stöd av bemyndigandet i 17 § andra stycket i 1979 års delgivningsförordning. Enligt dessa allmänna råd bör stämningssmannens eftersökning pågå under minst tre veckor under vilken tid delgivningen aviserats minst tre gånger, dvs. att meddelande har lämnats om att delgivningsförsök har gjorts. Den sökta måste vidare ha varit synlig under eftersökningstidens sista månad. Det ska slutligen ha kunnat konstateras att surrogatdelgivning inte är möjlig och att det är klarlagt att den personen som söks bor på adressen.

Om förutsättningarna för spikning är uppfyllda, kan myndigheten i stället välja att använda kungörelsedelgivning. Varken lagtexten eller förarbetena ger någon vägledning i frågan om när spikning respektive kungörelsedelgivning ska väljas. I den praktiska tillämpningen styrs valet av bedömningen om den sökta har avvikit från bostaden eller om han eller hon endast håller sig undan. För att spikning ska få användas krävs, som framgår ovan, att den sökta har varit synlig vid bostaden under den senaste månaden. Om den sökta däremot inte har synt till under mer än en månads tid men inte heller bevisligen har avflyttat från bostaden, används i stället kungörelsedelgivning.

Regleringen av spikning har gett upphov till många tillämpningsproblem. Det beror enligt promemorian främst på att det finns olika uppfattningar om vad spikning är för delgivningssätt (jfr t.ex. prop. 1970:13 s. 124, prop. 1978/79:11 s. 180 f, prop. 1984/85:109 s. 19, prop. 1989/90:85 s. 62, RH 1998:53, Svea hovrätts beslut den 28 maj 2003 i mål nr Ö 8469-02, Hovrättens över Skåne och Blekinge beslut den 22 mars 2005 i mål nr Ö 262-05, RH 2005:54 och Justitiekanslerns beslut den 23 oktober 2006, dnr 4919-05-22).

Förutsättningar för att kunna använda spikning

Regeringen anser att det är angeläget att regelverket utformas så att delgivning i så stor utsträckning som möjligt kan ske även när den person som är delgivningsmottagare försöker undandra sig delgivning. Spikning är en effektiv delgivningsform som dessutom i vissa fall ger delgivningsmottagaren bättre förutsättningar att få del av handlingen än vid kungörelsedelgivning. Regeringen anser därför, i enlighet med vad som

föreslås i promemorian, att delgivning även i den nya lagen bör kunna ske genom spikning. De nuvarande förutsättningarna för att spikning ska få användas framstår som lämpligt utformade och bör gälla även enligt den nya lagen. Regeringen anser dock att det bör framgå direkt av bestämmelsen om spikning att bedömningen av om delgivningsmottagaren har avvikit eller håller sig undan får grundas även på omständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök med honom eller henne (se närmare avsnitt 14.2).

När det gäller möjligheten att välja mellan spikning och kungörelsedelgivning anføres i promemorian att den praktiska tillämpningen enligt nuvarande ordning framstår som rimlig. Flertalet remissinstanser tillstyrker promemorians förslag eller lämnar det utan invändning. *Rikspolisstyrelsen* anser att även om kungörelsedelgivning är ett alternativ till spikning bör kungörelsedelgivning användas om det inte kan klarläggas var den enskilde befinner sig. *Kronofogdemyndigheten* menar att om det är avsett att vara en skillnad mellan när spikning och kungörelsedelgivning ska användas så bör detta framgå av lagtexten.

Regeringen har förståelse för de synpunkter som *Rikspolisstyrelsen* och *Kronofogdemyndigheten* framför. Enligt regeringens uppfattning är det dock inte lämpligt att i lagtexten avgränsa tillämpningsområdena för spikning respektive kungörelsedelgivning på ett tydligare sätt. Som anføres i promemorian kan det i vissa fall vara i princip omöjligt att avgöra om en person som har avvikit fortfarande kan anses ha känt hemvist. Ett försök att i lagtext skilja de båda situationerna åt skulle med stor sannolikhet leda till svårbemästrade gränsdragningsproblem. Om kungörelsedelgivning och spikning får användas i båda situationerna så saknar den frågan praktisk betydelse. Regeringen anser därför att det liksom enligt 1970 års delgivningslag bör finnas ett utrymme att välja mellan kungörelsedelgivning och spikning i de aktuella situationerna (se närmare avsnitt 13.2.2).

Vem ska besluta om spikning?

Målsättningen i varje delgivningsärende bör vara att delgivningsprocessen sker effektivt. Den nuvarande ordningen att spikning endast får användas efter beslut av uppdragsmyndigheten leder till att delgivningen fördröjs. Myndigheten ska tillställas ett eftersökningsbevis och det kan i vissa fall dröja åtskilliga dagar innan beslut om spikning meddelas respektive verkställs. Myndigheten är i praktiken hänvisad till att förlita sig på uppgifterna i det eftersökningsbevis som redovisas, vilket i sin tur följer de kriterier som anges i Rikspolisstyrelsens föreskrifter. Dessutom har lagstiftaren anförtrott åt stämmingsmannen att självständigt bedöma om det finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan i samband med surrogatdelgivning av stämning i tvistemål och av konkursansökningar (33 kap. 6 § andra stycket rättegångsbalken och 2 kap. 15 § konkurslagen). Bedömningen av om förutsättningarna är uppfyllda överläts i de fallen alltså på den som utför stämmingsmannadelgivningen och uppdragsmyndigheten anger endast som s.k. delgivningsanvisning att det är fråga om en sådan handling som endast får surrogatdelges om det finns anledning att anta att den person som eftersöks har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

I promemorian görs bedömningen att den ordning som tillämpas i samband med surrogatdelgivning av bl.a. stämning i tvistemål och konkursansökningar framstår som ändamålsenlig även för spikning och att det således bör överlåtas till stämmningsmannen att avgöra om det finns förutsättningar för spikning eller inte. Inom ramen för en sådan ordning ska det enligt promemorian självfallet vara möjligt för stämmningsmannen att i tveksamma fall redovisa omständigheterna för den uppdragsgivande myndigheten som om det bedöms lämpligt kan besluta att ett annat delgivningssätt, t.ex. kungörelsedelgivning, ska användas.

En klar majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *JO* och *Sveriges advokatsamfund* anser dock att det är viktigt att någon annan fattar beslut om delgivningsform än den som tillhandahåller underlaget för beslutet. *JO* hänvisar bl.a. till att handlingarna vid spikning liksom vid kungörelsedelgivning inte lämnas direkt till en fysisk person. Fördelarna med förslaget överväger enligt *JO* inte nackdelarna ur rättssäkerhetssynpunkt särskilt mot bakgrund av förslaget att anställda vid auktoriserade delgivningsföretag föreslås få samma behörighet. *Sveriges advokatsamfund* anser att promemorians förslag bör övervägas ytterligare från rättssäkerhetssynpunkt.

I promemorian anförs i huvudsak effektivitetsskäl för att införa en ordning där spikning utförs inom ramen för stämmningsmannadelgivningen utan något mellanliggande beslut från uppdragsmyndigheten. Det står klart att den föreslagna ordningen skulle medföra betydande effektivitetsvinster. Regeringen anser, liksom *JO* och *Sveriges advokatsamfund*, att det är viktigt att en sådan förändring är godtagbar från rättssäkerhetssynpunkt. Som anförs i promemorian är uppdragsmyndigheten redan enligt nuvarande ordning vid sitt beslutsfattande i mycket stor utsträckning hänvisad till att förlita sig på det eftersökningsunderlag som redovisas. Det har inte heller framkommit några brister när stämmningsmän självständigt gör bedömningen i frågan om förutsättningar föreligger att delge t.ex. stämning i tvistemål genom surrogatdelgivning. Enligt vad som framkommit från länsstyrelsernas tillämpning godtas i mycket stor utsträckning det underlag som lämnas från såväl stämmningsmän som anställda vid privata delgivningsföretag när beslut om spikning fattas på ansökan från enskild som ska utföra delgivning utan samband med mål eller ärende. När det gäller privata delgivningsföretag kan konstateras att ett delgivningsföretag som felaktigt utför spikningar kommer att riskera sitt anseende hos såväl enskilda som offentliga uppdragsgivare. Upprepade felaktigheter kommer dessutom att kunna innebära att det personliga godkännandet eller t.o.m. företagets auktorisation återkallas. När spikning har utförts ankommer det på uppdragsmyndigheterna att i efterhand kontrollera om bestämmelserna har tillämpats på rätt sätt. I likhet med *Hovrätten för Nedre Norrland* anser regeringen att det är angeläget att myndigheten får tillräckligt underlag för att kunna kontrollera om den bedömning som legat till grund för spikningen var riktig. Det finns därför anledning att skärpa kraven på dokumentation och att överväga om de föreskrifter som Rikspolisstyrelsen har meddelat på området är lämpligt utformade och tillräckligt detaljerade. Därtill kommer att det finns anledning att överväga om det bör införas mer detaljerade föreskrifter om vilka uppgifter som myndigheten ska lämna om tidigare delgivningsförsök och

utförda registerkontroller i målet eller ärendet. Genom dessa förbättringar saknas det enligt regeringens bedömning anledning att befara att promemorians förslag kommer att innebära någon ökad risk för att spikning utförs felaktigt. Sammantaget anser alltså regeringen att spikning bör utföras inom ramen för stämmningsmannadelgivning.

Hur ska handlingen lämnas vid spikning?

Enligt nuvarande ordning ska handlingen lämnas i slutet kuvert i hemvistet eller, om detta inte kan ske, fästas på dörren till bostaden. Ursprungligen spikades handlingen på dörren, därav uttrycket spikning. Med uttrycket ”lämnas i hemvistet” avses enligt förarbetena att kuvertet får läggas i brevinkastet eller brevlåda som sitter på ytterdörren eller på husväggen men dock inte i en brevlåda ”utan yttre samband med bostaden, t.ex. vid en grind eller närmaste korsväg” (prop. 1960:85 s. 19 f.). Vid den praktiska tillämpningen godtas dock i allmänhet att handlingen lämnas i brevlåda vid tomtgränsen.

Regeringen anser i likhet med promemorian att det väsentliga vid avlämnandet är att det sker på ett sätt så att delgivningsmottagaren ges goda möjligheter att få del av handlingen och att risken för att någon obehörig tar handlingen kan bedömas som liten. Handlingen bör därför kunna lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på annan lämplig plats i anslutning till hemvistet.

Delgivningstidpunkten

I promemorian föreslås att delgivning vid spikning, liksom enligt nuvarande ordning ska ha skett när handlingen lämnats. Ingen remissinstans invänder mot förslaget. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag. Vid spikning har alltså delgivning skett när handlingen har lämnats i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hemvistet. För att delgivning ska ha skett krävs naturligtvis att förutsättningarna i övrigt för spikning har varit uppfyllda.

12.12 Öppnande av delgivningsförsändelser

Regeringens förslag: En polismyndighet får öppna en delgivningsförsändelse som har lämnats till myndigheten för stämmningsmannadelgivning, om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten eller till en annan polismyndighet för delgivning med delgivningsmottagaren. Försändelsen får dock inte öppnas om uppdragsgivaren har angett att så inte får ske.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Sedan den 1 januari 1991 finns i 1970 års delgivningslag en bestämmelse som ger polismyndigheten rätt att öppna en delgivningsförsändelse som lämnats till myndigheten för delgivning, om det behövs för att för att innehållet ska kunna överbringas till en annan polismyndighet för delgivning med den sökta (29 a §).

Uppdragsgivaren har dock möjlighet att ange att försändelsen inte får öppnas. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra för en polismyndighet att skicka handlingarna med telefax till en annan polismyndighet, om den sökte påträffas i ett annat polisdistrikt. Om en person grips eller medtas till förhör och det vid registerkontroll framkommer att han eller hon söks för delgivning av en annan polismyndighet, finns det normalt inte tid att skicka delgivningsförsändelsen med post eftersom omhändertagandet i många fall bara varar några timmar.

I promemorian föreslås att en motsvarande bestämmelse bör tas in i den nya lagen, men att tillämpningsområdet utvidgas så att en delgivningsförsändelse får öppnas även när innehållet ska vidarebefordras inom samma myndighet. Enligt promemorian är den nuvarande utformningen av bestämmelsen ett problem. Som en konsekvens av att polisdistrikten har blivit färre och större sedan bestämmelsen infördes finns det numera ett större behov av att skicka innehållet inom samma myndighet. Enligt promemorian är det förhållandevis vanligt att svårdelgivna personer påträffas i en annat del av samma polisdistrikt och att delgivning i sådana fall inte kan genomföras eftersom avståndet är för långt för att det ska vara rimligt att avsätta resurser för att åka dit.

Såväl den nuvarande ordningen som promemorians förslag innebär en begränsning av delgivningsmottagarens rätt till brevhemlighet (2 kap. 6 § regeringsformen). En sådan begränsning får bara göras om den tillgodoser ett ändamål som är godtagbart i ett demokratiskt samhälle och som inte går utöver vad som är nödvändigt för med hänsyn till ändamålet med begränsningen (2 kap. 12 § regeringsformen). Möjligheten att öppna en delgivningsförsändelse kan vara avgörande för om en handling kan delges. Försenad eller utebliven delgivning leder till att rättsliga förfaranden fördröjs. Begränsningen får därför anses vara godtagbar. Mot bakgrund av att det normalt är fråga om allmänna handlingar som delgivningsförsändelsen innehåller och den möjlighet som finns för uppdragsgivaren att ange att försändelsen inte får öppnas anser regeringen att begränsningen inte kan anses vara oproportionerlig.

Regeringen ansluter sig till promemorians förslag att en delgivningsförsändelse ska få öppnas även när innehållet ska vidarebefordras inom samma polismyndighet. Dessutom bör den kunna öppnas om det behövs för att innehållet i handlingen ska kunna vidarebefordras, vilket är fallet när delgivning ska ske av ett meddelande (se närmare avsnitt 12.6).

12.13 Skyldighet för fastighetsägare och arbetsgivare att lämna uppgifter

Regerings förslag: Arbetsgivare och fastighetsägare är skyldiga att lämna uppgifter om delgivningsmottagaren vid stämmingsmannadelgivning. Personer som är närstående till delgivningsmottagaren undantas från upplysningsskyldigheten.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att arbetsgivares uppgiftsskyldighet liksom enligt 1970 års delgivningslag ska vara straffsanktionerad.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorianas förslag.

Skälen för regeringens förslag: Fastighetsägare (med vilka jämställs innehavare av tomträtt), arrendatorer och innehavare av bostadslägenhet är enligt nuvarande ordning skyldiga att på förfrågan av en stämmingsman (eller annan person med sådan behörighet) uppge om den som söks för delgivning är bosatt eller på annat sätt disponerar utrymme på fastigheten (26 § i 1970 års delgivningslag). Vidare är en arbetsgivare skyldig att svara på frågan om den som söks för delgivning är anställd hos honom eller henne. Om så är fallet, är arbetsgivaren också skyldig att lämna upplysningar rörande anställningen som kan underlätta delgivningen, t.ex. i fråga om arbetstider (27 § i 1970 års delgivningslag). Upplysningsskyldigheten gäller dock inte om den tillfrågade är släkt med den som söks för delgivning på sådant sätt att det inte skulle ha förelegat skyldighet att vittna mot denne (28 § i 1970 års delgivningslag samt 36 kap. 3 § rättegångsbalken).

Som skäl för upplysningsskyldigheten för arbetsgivare anges i förarbetena att vissa arbetsgivare tidigare vägrade lämna upplysningar om arbetstider och den anställdes bostadsadress samt att det även förekom att arbetsgivare hjälpte den anställda att hålla sig undan delgivning. Vidare hänvisas till att arbetsgivare sedan tidigare har en upplysningsskyldighet i förhållande till Kronofogdemyndigheten (4 kap. 15 § utsökningsbalken), Försäkringskassan (20 kap. 9 § lagen [1962:381] om allmän försäkring) och Skatteverket (dåvarande 37 § taxeringslagen [1956:623] och numera 6 kap. 1 och 2 §§ lagen [2001:1227] om självdeklarationer och kontrolluppgifter). Beträffande fastighetsägare hänvisas till att de redan hade en sådan upplysningsskyldighet i förhållande till pastorsämbetet i den församling där fastigheten var belägen enligt dåvarande 35 § folkbokföringslagen (1967:198) (prop. 1984/85:109 s. 51 f.). Numera har den upplysningsskyldigheten avskaffats och ersatts av en möjlighet för Skatteverket att förelägga en fastighetsägare att uppge till vilka han eller hon upplåter bostad och vilka som enligt hans eller hennes kännedom bor i bostaden. Om fastighetsägaren inte följer föreläggandet, kan Skatteverket förelägga vite (32 och 37 §§ folkbokföringslagen [1991:481]).

Arbetsgivarens upplysningsskyldighet är straffsanktionerad i 1970 års delgivningslag. Den som uppsåtligen underlåter att lämna uppgifter eller lämnar oriktiga uppgifter kan dömas till penningböter (30 §). Däremot är fastighetsägarens upplysningsskyldighet inte straffsanktionerad. I promemorian föreslås att den nuvarande ordningen utan ändring i sak ska föras över till den nya delgivningslagen. För en effektiv stämmingsmannadelgivning är det angeläget att den som utför delgivningen får tillgång till uppgifter om var delgivningsmottagaren kan påträffas. Upplysningsskyldigheten fyller därför en viktig funktion. Om en arbetsgivare underlåter att fullgöra sin uppgiftsskyldighet kan den som utför stämmingsmannadelgivning ha rätt att få tillträde till arbetsplatsen (se närmare avsnitt 12.14). Regeringen anser däremot att det saknas tillräckliga skäl att straffsanktionera uppgiftsskyldigheten. Någon straffbestämelse bör därför inte tas in i den nya lagen.

12.14 Tillträde till enskilt område som inte utgör bostad

Regeringens förslag: Den som har en allmän rätt att utföra stämmingsmannadelgivning, förutom anställd vid svensk utlandsmyndighet, har rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att utföra delgivning.

Om en polisman vägras tillträde till enskilt område får han eller hon, efter beslut av polismyndigheten, själv bereda sig tillträde. Om någon annan behörig person vägras tillträde ska polismyndigheten på begäran lämna biträde.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian också att de personkategorier som ska ha allmän rätt att utföra stämmingsmannadelgivning, förutom anställd vid svensk utlandsmyndighet, ska ha rätt att få tillträde. I promemorian föreslås dock att delvis andra personkategorier ska ha rätt att utföra stämmingsmannadelgivning (jfr avsnitt 12.2).

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget. *Kronofogdemyndigheten* anser att det bör övervägas om inte stämmingsman ska kunna begära ut uppgift om portkoder direkt från Posten AB och liknande företag.

Skälen för regeringens förslag: För att verkställa delgivning har enligt nuvarande ordning stämmingsman, åklagare, polisman, kronofogde och exekutiv tjänsteman vid Kronofogdemyndigheten rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad. Om polisman vägras tillträde till enskilt område, får han eller hon, efter beslut av polismyndighet, själv bereda sig tillträde. Vägras någon annan av de ovanstående personkategorierna tillträde, ska polismyndighet på begäran lämna biträde (29 § i 1970 års delgivningslag).

Enligt promemorian torde bestämmelserna främst ha betydelse när det gäller att komma in i trappuppgången till ett flerfamiljshus, t.ex. genom utfående av portkod eller för att få tillträde till den söktes arbetsplats (prop. 1984/85:109 s. 67). I promemorian görs bedömningen att bestämmelserna är nödvändiga för att stämmingsmannadelgivning ska kunna användas effektivt. Det föreslås därför att bestämmelserna förs över till den nya lagen. Samtliga personer som föreslås ha full stämmingsmannabehörighet med undantag för anställda vid svensk utlandsmyndighet föreslås få denna befogenhet. Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Som anförs i promemorian torde det vara mycket ovanligt att den som ska utföra stämmingsmannadelgivning bereder sig tillträde med tvång. En bestämmelse som ger en sådan möjlighet torde dock vara effektiv som påtryckningsmedel mot en hyresvärd eller arbetsgivare som vägrar medverka till delgivningen. Regeringen delar därför promemorians bedömning att denna möjlighet bör finnas kvar i den nya lagen. När det gäller den personkrets som bestämmelsen ska omfatta så bör den i förhållande till nuvarande ordning ändras så att den omfattar stämmingsman samt anställda vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och auktoriserat delgivningsföretag som utför stämmingsmannadelgivning.

Regeringen har i och för sig förståelse *Kronofogdemyndighetens* synpunkt att det skulle kunna vara en effektiv ordning ur delgivningssynpunkt om en person som är behörig att utföra stämningsmannadelgivning får begära ut uppgift om portkoder direkt från Posten AB och liknande företag. I detta lagstiftningsärende saknas dock tillräckligt underlag för att överblicka konsekvenserna av en sådan bestämmelse.

13 Kungörelsedelgivning

13.1 Allmänt om delgivningssättet

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning sker genom att myndigheten beslutar att en handling hålls tillgänglig på viss plats och ett meddelande om detta och handlingens huvudsakliga innehåll kungörs på föreskrivet sätt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Kungörelsedelgivning sker enligt 1970 års delgivningslag genom att en handling som ska delges hålls tillgänglig viss tid hos en myndighet eller på plats som myndigheten bestämmer (17 § första stycket). Ett meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll ska dessutom ges spridning på föreskrivet sätt, t.ex. genom annonsering i tidning (se närmare avsnitt 12.3). Kungörelsedelgivning har funnits som delgivningsmetod i Sverige under lång tid. I en del andra länder får däremot kungörelsedelgivning inte användas. I sådana länder kan emellertid, till skillnad från vad som gäller i Sverige, mål och ärenden i vissa situationer avgöras trots att en part inte har blivit delgiven.

I promemorian anförs att det från en del håll har hävdats att chansen att de som söks för delgivning får kännedom om kungörelsedelgivning är så liten att man kan tala om fiktiv delgivning (jfr prop. 1976:77:63 s. 194 f.). Med ett sådant synsätt skulle man kunna argumentera för att avstå från sådan delgivning. Det förekommer emellertid enligt promemorian i ett inte försumbart antal mål att en part ger sig till känna efter kungörelsedelgivning och det finns anledning att anta att effektiviteten hos delgivningssättet har ökat genom publiceringen av Post- och Inrikes Tidningar på Internet (se närmare avsnitt 13.3.1). Regeringen ansluter sig mot denna bakgrund till promemorians förslag att kungörelsedelgivning bör vara ett av delgivningssätten även i den nya delgivningslagen. Kungörelsedelgivning bör liksom enligt nuvarande ordning ske genom att den handling som ska delges hålls tillgänglig på viss plats och ett meddelande om detta och handlingens huvudsakliga innehåll kungörs på föreskrivet sätt.

13.2 Förutsättningar för att använda kungörelsedelgivning

13.2.1 När delgivningsmottagaren saknar känt hemvist

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning får ske när den person som är delgivningsmottagare saknar känt hemvist och det inte heller kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag.

Skälen för regeringens förslag: Kungörelsedelgivning får enligt 1970 års delgivningslag bl.a. användas om den som söks för delgivning saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig (15 § första stycket). Vilken utredning som krävs för att det ska kunna konstateras att det inte kan klarläggas var den sökta uppehåller sig får avgöras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. I promemorian anförs att kungörelsedelgivning kan vara ett lämpligt delgivningssätt när myndigheten saknar uppgifter om var den sökta finns. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

13.2.2 När delgivningsmottagaren har känt hemvist

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning får användas när delgivningsmottagaren har känt hemvist men inte påträffas i hemvistet om

- surrogatdelgivning inte kan ske med vuxen medlem av det hushåll som denne tillhör,
- det inte kan klarläggas var delgivningsmottagaren uppehåller sig, och
- det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Ett fåtal remissinstanser uttalar sig särskilt i denna del. Av dessa anser bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, att det bör framgå av lagtexten när spikning respektive kungörelsedelgivning ska användas.

Skälen för regeringens förslag: Om förutsättningarna för spikning är uppfyllda har myndigheten enligt nuvarande ordning möjlighet att i stället besluta att kungörelsedelgivning ska användas. Förutsättningarna för att få använda spikning behandlas i avsnitt 12.11. I promemorian anförs att valet mellan spikning och kungörelsedelgivning sker genom en bedömning av hur stor sannolikhet det är att den sökta får kännedom om delgivningen om spikning respektive kungörelsedelgivning sker. I promemorian föreslås att det liksom enligt nuvarande ordning ska vara möjligt att tillämpa såväl spikning som kungörelsedelgivning i den aktuella situationen. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, anser att det bör framgå av lagtexten när spikning respektive kungörelsedelgivning ska väljas. Som anförs under avsnitt 12.11 kan det

uppstå situationer där det kan sägas vara ett gränsfall om den person som söks har avvikit eller håller sig undan. Regeringen ansluter sig därför till promemorians bedömning att det inte är lämpligt att i lagtexten ange när spikning respektive kungörelsedelgivning ska väljas. Kungörelsedelgivning bör därför liksom enligt nuvarande ordning kunna ske om samma formella förutsättningar är uppfyllda som vid spikning, dvs. när delgivningsmottagaren har känt hemvist men inte påträffas i hemvistet, surrogatdelgivning inte kan ske med vuxen hushållsmedlem, när det inte kan klarläggas var delgivningsmottagare uppehåller sig, och det, med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren, finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

13.2.3 När en delgivningsmottagare har underlåtit att anmäla adressändring vid förenklad delgivning

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning får användas om förenklad delgivning inte kan användas till följd av att den person som är delgivningsmottagare har ändrat postadress utan att anmäla detta vare sig till den myndighet som handlägger målet eller ärendet eller till Skatteverket, Försäkringskassan eller postbefordringsföretag för folkbokföring.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. En remissinstans, *Sveriges advokatsamfund*, avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 33 kap. 1 § sista stycket rättegångsbalken och 3 § sista stycket förvaltningsprocesslagen är en part skyldig att utan dröjsmål anmäla adressändring. I 25 § folkbokföringslagen (1991:481) finns dessutom en skyldighet för den som flyttat att inom en vecka anmäla flyttningen till Skatteverket, Försäkringskassan eller ett postbefordringsföretag som regeringen bestämmer (Posten AB). Anmälningsskyldigheten i folkbokföringslagen är straffsanktionerad (43 §).

I avsnitt 10.5 föreslås att myndigheten ska få skicka handlingen med förenklad delgivning till en delgivningsmottagares folkbokföringsadress om han eller hon underlåtit att anmäla adressändring direkt till myndigheten. Om inte heller folkbokföringsadressen kan användas för delgivning, bör ansvaret ligga på den som är delgivningsmottagare att vidta åtgärder för att hålla sig underrättad om handläggningen av målet eller ärendet. I promemorian föreslås att det bör införas en möjlighet att direkt använda kungörelsedelgivning i en sådan situation utan att myndigheten behöver göra ytterligare efterforskningar för att försöka finna uppgifter om en delgivningsmottagares nya hemvist eller om var han eller hon uppehåller sig.

En remissinstans, *Sveriges advokatsamfund*, avstyrker förslaget och anför att det inte är rimligt att en utebliven adressändring ska kunna leda till att kungörelsedelgivning tillämpas. Som framgår av tidigare avsnitt är en av utgångspunkterna för regeringens förslag till ny delgivningslag att

ett större ansvar bör läggas på den enskilde att medverka till att handläggningen av mål och ärenden sker effektivt, bl.a. genom att fullgöra skyldigheten att anmäla adressändring. För att en skärpning av denna skyldighet ska kunna få avsedd effekt är det enligt regeringens uppfattning rimligt att det ankommer på den enskilde att bevaka om några handläggningsåtgärder har vidtagits i målet eller ärendet om han eller hon underlåter att fullgöra sin skyldighet att anmäla ändrad adress. Om den enskilde omöjliggör myndighetens användning av förenklad delgivning genom att underlåta att anmäla adressändring måste delgivning snabbt och effektivt kunna ske på ett annat sätt. Det är inte rimligt att en myndighet i en sådan situation ska vara skyldig att vidta omfattande efterforskningar för att antingen kunna konstatera att delgivningsmottagaren numera saknar känt hemvist innan kungörelsedelgivning sker eller, om myndigheten lyckas finna uppgifter om var personen möjligen kan uppehålla sig, vara tvungen att göra nya försök till vanlig delgivning eller stämningssänddelgivning. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att kungörelsedelgivning ska få användas om förenklad delgivning inte kan användas till följd av att den person som är delgivningsmottagare har ändrat postadress utan att anmäla detta vare sig till den myndighet som handlägger målet eller ärendet eller till Skatteverket, Försäkringskassan eller postbefordringsföretag för folkbokföring. För att kungörelsedelgivning ska kunna användas i denna situation krävs naturligtvis också att det med hänsyn till omständigheterna i övrigt inte hade varit olämpligt att använda förenklad delgivning om adressändringen hade anmälts (se närmare avsnitten 5.5 och 10.2).

13.2.4 När en obestämd krets eller ett stort antal personer ska delges

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning får användas när en obestämd krets ska delges. Detsamma gäller när ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivningsåtgärder ska vidtas mot var och en av dem. Vidare ska kungörelsedelgivning få användas i vissa fall när fler än tio delägare eller medlemmar i en samfällighet respektive sammanslutning ska delges.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Vissa mål och ärenden kan röra ett stort antal personer eller en obestämd krets personer. För dessa delgivningssituationer får under vissa förutsättningar kungörelsedelgivning användas enligt 1970 års delgivningslag. Bestämmelsen om att kungörelsedelgivning används när en obestämd krets personer ska delges (16 § första stycket i 1970 års delgivningslag) kan t.ex. vara tillämplig när okända sakägare ska delges. I andra stycket i

samma paragraf anges ytterligare situationer som tillåter kungörelsedelgivning när delgivningsåtgärder skulle behöva vidtas gentemot många personer om något annat delgivningsätt tillämpades. Enligt punkten 1 får kungörelsedelgivning användas om ett stort antal personer ska delges och det skulle innebära större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med delgivningen att överbringa handlingen (eller meddelande om att en omfattande eller svårkopierad handling hålls tillgänglig) till var och en av dem. Kungörelsedelgivning får enligt punkten 2 också användas om det är fråga om delgivning med en samfällighet eller sammanslutning som har fler än tio medlemmar eller delägare och de inte företräds av känd styrelse eller förvaltare och det inte heller finns någon sammankallande.

Överväganden

I likhet med promemorian anser regeringen att kungörelsedelgivning även fortsättningsvis ska användas när en obestämd krets personer ska delges. Som framgår ovan får enligt nuvarande ordning kungörelsedelgivning dessutom användas när en bestämd krets av ett stort antal personer ska delges. I sådana fall kan kostnaderna för delgivning med var och en av dem bli orimliga i förhållande till ändamålet med delgivningen. Så kan vara fallet när den sak som målet eller ärendet gäller kan antas vara av begränsad betydelse för dem som delgivningen avser. Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning att det är rimligt att kungörelsedelgivning även fortsättningsvis ska kunna användas i dessa situationer. Hur många personer som det ska vara fråga om för att kungörelsedelgivning ska få ske bör, liksom hittills, bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet och då särskilt med beaktande av ändamålet med delgivningen.

Delägare i en samfällighet eller medlemmar i en sammanslutning har möjlighet att utse styrelse eller förvaltare. Om de väljer att inte göra detta, framstår det som orimligt att en myndighet alltid ska vara tvungen att delge var och en av dem. Det gäller särskilt när det är fråga om många delägare respektive medlemmar. Den nuvarande avvägningen att kungörelsedelgivning ska få användas om de är fler än tio framstår enligt promemorian som väl avvägd. I enlighet med promemorians bedömning anser regeringen att en bestämmelse av motsvarande innehåll bör föras in i den nya lagen.

Sammantaget ska alltså kungörelsedelgivning få användas när en obestämd krets ska delges, när ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning ska ske med var och en av dem och när fler än tio delägare eller medlemmar i en samfällighet respektive sammanslutning ska delges.

13.2.5 När juridisk person har underlåtit att fullgöra sin registreringsplikt

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning får användas när en juridisk person, med vilken särskild delgivning med juridisk person inte kan användas, i strid mot gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare och någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att på den juridiska personens vägnar ta emot delgivning samt försök till delgivning med andra tillämpliga delgivningssätt har misslyckats eller sådana försök bedöms som utsiktslösa.

Kungörelsedelgivning får även användas om en juridisk person, med vilken särskild delgivning med juridisk person får användas, saknar registrerad postadress.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Kungörelsedelgivning med en juridisk person får enligt 1970 års delgivningslag användas i vissa fall när denne har underlåtit att fullgöra sin registreringsplikt. Enligt 16 § andra stycket 3 får kungörelsedelgivning användas om en juridisk person i strid mot gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare och någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att på den juridiska personens vägnar ta emot delgivning samt delgivningsförsök enligt 9 och 11–13 §§ i samma lag har misslyckats eller bedömts som utsiktslösa. Om den juridiska personen har en registrerad postadress, ska ett meddelande om kungörelsedelgivningen sändas med post till den adressen. Bestämmelsen syftar till att underlätta delgivning med juridiska personer som åsidosätter skyldigheten att anmäla ändringar i företrädarkretsen för registrering. För att bestämmelsen ska vara tillämplig krävs att andra delgivningsmöjligheter inte står till buds. Om det t.ex. kan konstateras att en viss person är behörig att företräda den juridiska personen, utan att detta har antecknats i registret, ska i första hand försök göras att överlämna handlingen till honom eller henne (prop. 1992/93:68 s. 65 f. och 82 f.). Behovet av den aktuella bestämmelsen kommer att minska påtagligt genom införandet av delgivningssättet särskild delgivning med juridisk person (jfr NJA 2005 s. 175). Den kan dock fylla en viktig funktion när en juridisk person som inte omfattas av tillämpningsområdet för särskild delgivning med juridisk person åsidosätter sin registrerings-skyldighet, t.ex. en stiftelse (se närmare avsnitt 11.2) Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att en motsvarande bestämmelse bör tas in i den nya delgivningslagen.

Samtidigt med bestämmelserna om särskild delgivning med aktiebolag infördes en bestämmelse om att kungörelsedelgivning ska kunna användas om ett aktiebolag saknar en registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med aktiebolag (16 § andra stycket 4 i 1970 års delgivningslag). Bestämmelsen tillkom för att ett aktiebolag inte ska kunna hindra en effektiv delgivning genom att underlåta att registrera en aktuell och användbar postadress (prop. 1996/97:132 s. 25 f.). I avsnitt 11.2 föreslås att det nya delgivningssättet särskild delgivning med

juridisk person ska få användas vid delgivning med ytterligare ett antal juridiska personer som är skyldiga att ha en registrerad postadress. Kungörelsedelgivning bör därför kunna användas när en juridisk person saknar en registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med juridisk person.

13.2.6 Mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning

Regeringens bedömning: Möjligheten att använda kungörelsedelgivning i mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning bör inte utökas.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att svaranden i mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning ska delges föreläggandet enligt samma regler som de som gäller för delgivning av stämning i tvistemål. Det innebär att kungörelsedelgivning föreslås kunna ske i alla slags mål i den summariska processen.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser yttrar sig särskilt i denna del. *Kronofogdemyndigheten*, som i huvudsak är positiv till förslaget, framför vissa synpunkter på de konsekvenser som förslaget medför och anser att det bör klargöras hur en utvidgad möjlighet till kungörelsedelgivning förhåller sig till bestämmelserna om att sökanden kan erbjudas att utföra partsdelgivning. *Svensk inkasso* avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning

Bakgrund

Enligt lagen (1946:808) om lagsökning och betalningsföreläggande (lagsökningslagen) fick en ansökan om lagsökning delges i enlighet med vad som enligt rättegångsbalken gällde för delgivning av stämning i tvistemål. När lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning infördes övervägdes delgivningsförfarandet på nytt. Slutsatsen blev att spikning kunde godtas som delgivningssätt men däremot inte kungörelsedelgivning. Som skäl för denna slutsats anförs i förarbetena att man vid spikning har rimliga garantier för att handlingarna verkligen når den sökta medan chansen att svaranden genom kungörelse verkligen får del av handlingarnas innehåll generellt sett får betraktas som liten. I lagtexten (29 §) angavs att delgivning inte fick ske genom kungörelse enligt 15 § i 1970 års delgivningslag. Undantaget gäller alltså inte kungörelsedelgivning enligt 16 §. Den paragrafen gällde dock, enligt dess dåvarande lydelse, endast för sådana situationer som knappast kunde förväntas bli aktuella i mål om betalningsföreläggande eller vanlig handräckning. Däremot ansågs kungörelsedelgivning kunna användas i mål om särskild handräckning eftersom utslaget i ett sådant mål inte får rättskraft över det bakomliggande rättsförhållandet (prop. 1989/90:85 s. 61 f.).

En utvärdering av de genom lagen om betalningsföreläggande och handräckning genomförda ändringarna i den summariska processen ledde till att det år 1997 blev möjligt att tillgripa kungörelsedelgivning i mål om betalningsföreläggande såvitt gäller en begäran om fastställelse till

betalning ur viss egendom. Utrymmet för att tillämpa kungörelsedelgivning i mål om betalningsföreläggande och handräckning har därefter utvidgats genom ändringar i 1970 års delgivningslag. Sedan lagen om betalningsföreläggande och handräckning trädde i kraft har 16 §, som inte omfattas av undantaget i 29 § lagen om betalningsföreläggande och handräckning, ändrats så att kungörelse enligt den paragrafen även får ske i vissa fall då en juridisk person saknar registrerad behörig ställföreträdare (prop. 1992/93:68 s. 65 f.) samt när ett aktiebolag saknar en registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med aktiebolag (prop. 1996/97: 132 s. 25 f.).

När Kronofogdemyndigheten inte lyckas delge svaranden med de delgivningssätt som står till buds får myndigheten erbjuda sökanden att själv ombesörja delgivningen. Om sökanden inte antar erbjudandet, ska ansökningen avvisas (30 § lagen om betalningsföreläggande och handräckning). Sökanden kan då välja att ansöka om stämning vid tingsrätt och där i sista hand få till stånd delgivning av ett tredskodomsföreläggande genom kungörelsedelgivning.

Överväganden

Mot bakgrund av de förändringar som redogörs för ovan anges i promemorian att de skäl som tidigare har anförts mot att generellt tillåta kungörelsedelgivning i mål om betalningsföreläggande och vanlig handräckning inte längre har samma tyngd. I promemorian konstateras att ett kvarstående argument mot att utvidga tillämpningsområdet för kungörelsedelgivning inom den summariska processen kan vara risken för att en sådan ordning leder till onödiga kostnader om utslagen sällan kan verkställas vilket ofta torde vara fallet när svaranden är en fysisk person som saknar känt hemvist. I promemorian görs bedömningen att fördelarna med att låta Kronofogdemyndigheten använda kungörelsedelgivning fullt ut inom den summariska processen överväger de nämnda nackdelarna.

Endast ett fåtal remissinstanser yttrar sig särskilt i frågan. *Kronofogdemyndigheten*, som i huvudsak är positiv till förslaget anser att det bör klargöras hur förslaget att utvidga möjligheterna till kungörelsedelgivning förhåller sig till bestämmelsen att en ansökan ska avvisas om inte ett erbjudande om partsdelgivning antas (30 § lagen om betalningsföreläggande och handräckning). *Kronofogdemyndigheten* anser vidare att de ekonomiska konsekvenserna av förslaget underskattas. Inom den summariska processen erbjöds under år 2008 partsdelgivning i nästan 27 000 mål och hinder mot delgivning av något slag förväntas för år 2009 uppkomma i sammanlagt ca 90 000 mål. *Svensk Inkasso* avstyrker förslaget och anser att promemorians förslag kommer att medföra såväl en ökad arbetsbelastning i form av ökade utredningsinsatser som ökade kostnader för annonsering. *Svensk Inkasso* befarar att dessa konsekvenser kan komma att innebära förlängda handläggningstider i hela den summariska processen.

Regeringen anser att promemorians förslag har vissa fördelar. Det ligger dessutom i linje med de åtgärder som på senare år har vidtagits på andra områden för att renodla domstolarnas uppgifter genom att flytta ärenden som är rättsligt okomplicerade från domstolarna till andra

myndigheter. Som konstateras i promemorian finns det därmed ett intresse för det allmänna att verka för att fler obestridda krav avgörs inom den summariska processen i stället för i domstol. Som *Kronofogdemyndigheten* och *Svensk Inkasso* anför finns det dock andra konsekvenser av promemorians förslag som kan tala mot att genomföra det. Regeringen anser sig därför inte ha tillräckligt underlag för att i detta lagstiftningsärende föreslå en utvidgning av möjligheterna att använda kungörelsedelgivning inom den summariska processen.

13.3 Närmare om kungörandet m.m.

13.3.1 Annonsering

Regeringens förslag: Huvudregeln är att ett meddelande om kungörelsedelgivning annonseras i tidning. Annonsering ska alltid ske i Post- och Inrikes Tidningar. Om det finns skäl till det, ska annonsering även ske i ortstidning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. Endast ett fåtal remissinstanser yttrar sig särskilt i denna del. Några remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Jönköping* och *Sveriges advokatsamfund*, ifrågasätter om annonsering i Post- och Inrikes Tidningar verkligen har samma spridningseffekt som annonsering i ortstidningar. *Arbetsdomstolen* anser att det ska vara fakultativt för myndigheten att välja om annonsering även ska ske i ortstidning.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Huvudregeln vid kungörelsedelgivning är enligt 1970 års delgivningslag att meddelandet om att handlingen hålls tillgänglig och om handlingens huvudsakliga innehåll ska införas i Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning eller endera av dessa. Bestämmelser om kungörande i ortstidning finns i lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m. Kungörande i ortstidning innebär att kungörelsen ska införas i alla lokala dagstidningar som har en spridning av någon betydelse bland dem inom orten till vilka kungörelsen riktar sig (3 § första stycket). Lokal dagstidning ska anses ha sådan spridning om den kan beräknas vara spridd till minst fem procent av hushållen i orten eller om den kan beräknas vara spridd till minst femtio procent av hushållen i viss kommun inom det berörda området. Om myndigheten finner det uppenbart att syftet med tillkännagivandet kan nås även om kungörelsen införs endast i ett mindre antal lokala dagstidningar, får dock detta ske (3 § andra stycket). Med dagstidning avses allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär, som normalt ges ut med minst ett nummer varje vecka och som har en på vardagar i huvudsak abonnerad upplaga (3 § tredje stycket). Legaldefinitionen av begreppet ortstidning har bl.a. motiverats av att det från allmänt demokratiska synpunkter är av särskild betydelse att ingen diskrimineras på grund av sitt tidningsval. När det gäller valet

mellan Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning enligt nuvarande ordning anförs i förarbetena att det ankommer på den kungörande myndigheten att med ledning av omständigheterna bestämma hur tidningskungörandet ska anordnas. Valet ska ske med utgångspunkt i respektive tidningsforms användningsområde (prop. 1976:77:63 s. 194). Dessutom finns i en rad olika författningar särskilda bestämmelser om att kungörelse i ett visst slags mål eller ärende ska tas in endast i ortstidning respektive endast i Post- och Inrikes Tidningar (t.ex. 22 kap. 3 och 11 §§ miljöbalken samt 13 kap. 20 § jordabalken) eller kungöras på annat sätt. I vissa författningar gäller särskilda bestämmelser om kungörande som i andra avseenden innebär avvikelser från delgivningslagens bestämmelser. Som exempel kan nämnas att rätten i konkursärenden får besluta att kungörelser som rör annat än själva konkursbeslutet endast ska införas i någon eller några av ortstidningarna.

Överväganden

Sedan den 1 januari 2007 publiceras Post- och Inrikes Tidningar på Bolagsverkets webbplats på Internet. Förändringen har inneburit att kungörelserna publiceras snabbare och därmed också kommer snabbare till allmänhetens kännedom. Webbplatsen har utformats på ett sådant sätt att det finns ett flertal olika sökfunktioner. Kungörelserna är sökbara efter bl.a. publiceringsdatum, kungörelsetyp, kungörelseobjekt efter namn eller person-/organisationsnummer, län och uppgiftslämnare (dvs. myndigheten). I promemorian görs bedömningen att kungörelserna genom denna förändring har fått en avsevärt bättre spridning än vad som var fallet tidigare. Utöver den ökade spridningen har publiceringen av Post- och Inrikes Tidningar på Internet inneburit lägre kungörandekostnader för det allmänna. I promemorian anförs vidare att det enligt nuvarande ordning är svårt för en enskild person att bevaka sina intressen genom att ta del av kungörelser i mål och ärenden. För att vara helt säker på att få del av kungörelser måste han eller hon dagligen läsa minst en dagstidning samt Post- och Inrikes Tidningar. Syftet med annonseringen är naturligtvis att den som delgivningen avser ska få kännedom om detta (se t.ex. prop. 1970:13 s. 146). Vid en jämförelse framstår enligt promemorian annonsering i Post- och Inrikes Tidningar numera i flertalet fall som ett bättre kungörandeform än ortstidning. För att öka förutsebarheten i tillämpningen föreslås mot den bakgrunden att annonsen, om tidningsannonsering ska ske, alltid införs i Post- och Inrikes Tidningar. I promemorian konstateras att det i vissa fall finns skäl som talar för att annonsering sker även i ortstidning. Det gäller främst kungörelser som rör en enskild person som på goda grunder kan antas uppehålla sig på en viss ort eller som riktar sig uteslutande till personer på en viss ort. I promemorian görs bedömningen att det i sådana fall får anses lämpligt att myndigheten för in meddelandet även i ortstidning.

Flertalet remissinstanser tillstyrker promemorians förslag eller lämnar det utan invändning. Några remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Jönköping* och *Sveriges advokatsamfund*, ifrågasätter om annonsering i Post- och Inrikes Tidningar verkligen har samma spridningseffekt som annonsering i ortstidningar. *Arbetsdomstolen* anser tvärtom att det bör

vara fakultativt för myndigheten att välja om annonsering även ska ske i ortstidning.

Regeringen instämmer i promemorians bedömning att förutsebarheten ökar om annonsering alltid sker i Post- och Inrikes Tidningar. När det gäller kungörelsedelgivning av en juridiska personer som har underlåtit att fullgöra sin registreringskyldighet (avsnitt 13.2.5) är sådan annonsering tillräcklig. I de fall som bl.a. *Kammarrätten i Jönköping* och *Sveriges advokatsamfund* torde avse bör dock, liksom föreslås i promemorian, annonsering även ske i ortstidning. Om bestämmelsen görs helt fakultativ, som *Arbetsdomstolen* föreslår, minskar förutsebarheten och det finns en risk att bestämmelsen tillämpas alltför restriktivt av vissa myndigheter. Bestämmelsen bör därför för övriga fall utformas på så sätt att annonsering alltid ska ske i Post- och Inrikes Tidningar och, om det finns skäl till det, i ortstidning.

13.3.2 Anslag i myndighetens lokal

Regeringens förslag: Myndigheten ska i vissa fall kunna avstå från tidningsannonsering om kungörelsedelgivning redan har använts i målet eller ärendet. I sådana fall ska ett meddelande i stället anslås i myndighetens lokal. Däremot ska myndigheten inte längre kunna avstå från tidningsannonsering på den grunden att det finns särskild anledning att anta att annonsering i tidning är meningslöst.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser yttrar sig i denna del. *Kriminalvården* anser att det bör övervägas om det i vissa andra fall också ska kunna göras undantag från kravet på tidningsannonsering. *Malmö tingsrätt* anser att förslaget om att annonsering i tidning endast ska få underlåtas om kungörelsedelgivning redan har använts i målet eller ärendet utgör en försämring i förhållande till nuvarande ordning och kan förväntas leda till ökade kostnader för Sveriges Domstolar.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

En myndighet får enligt nuvarande ordning avstå från tidningsannonsering om antingen kungörelsedelgivning har ägt rum och därefter ny delgivning ska ske i samma mål eller ärende eller det finns särskild anledning att anta att införande i tidning är meningslöst (17 § första stycket andra och tredje meningarna i 1970 års delgivningslag). I sådana fall ska meddelandet i stället anslås i myndighetens lokaler. Enligt bestämmelsens tidigare lydelse fick myndigheten avstå från att annonsera i tidning och i stället anslå handlingen i myndighetens lokaler, om införande i tidning var ”uppenbarligen meningslöst”. Som exempel på när rekvisitet skulle anses uppfyllt nämns i förarbetena den situationen att det är känt att den sökta sedan länge har lämnat landet (prop. 1970:13 s. 108). Undantaget utvidgades år 1994 då bestämmelsen fick sin nuvarande lydelse. I förarbetena till denna ändring anförts att det egentligen är svårt att se när ett så strängt rekvisit som ”uppenbarligen

meningslöst” med fog kan anses uppfyllt. Lagens utformning ansågs därför inte särskilt lämplig för att urskilja de fall där det är berättigat att frånga tidningsannonsering och inskränka sig till att anslå meddelandet i fråga i myndighetens lokal. Syftet med förändringen var alltså att utvidga möjligheterna för myndigheterna att avstå från tidningsannonsering. Det uttalas dock att bestämmelsens nya lydelse inte innebär att myndigheten slentrianmässigt kan underlåta att kungöra genom annonsering i tidning (prop. 1993/94:19 s. 15 f. och 25).

Överväganden

I föregående avsnitt görs bedömningen att förutsättningarna för att en person som är delgivningsmottagare faktiskt får kännedom om kungörelsedelgivningen har ökat genom publiceringen av Post- och Inrikes Tidningar på Internet. Detta gäller särskilt när personen i fråga befinner sig utomlands. Om meddelandet vid tidningsannonsering alltid publiceras i Post- och Inrikes Tidningar får personer som befinner sig utomlands i princip lika goda förutsättningar att få vetskap om kungörelser som om de hade befunnit sig i Sverige. I promemorian görs med hänvisning till det anförda bedömningen att det därför är svårt att se någon situation där det numera är befogat att helt underlåta annonsering i Post- och Inrikes Tidningar när kungörelsedelgivning inte tidigare har använts i målet eller ärendet. I promemorian föreslås därför att det inte längre bör finnas någon möjlighet att helt avstå från tidningsannonsering på den grunden att det finns särskild anledning att anta att införande i tidning är meningslöst. Om kungörelsedelgivning tidigare har ägt rum i målet eller ärendet och ingen delgivningsmottagare har avhört bör dock enligt promemorians förslag kungörelsedelgivning fortfarande kunna ske endast genom anslag i myndighetens lokaler. Bestämmelsen föreslås dock, liksom enligt 1970 års delgivningslag, endast kunna tillämpas i de fall då antingen en delgivningsmottagare saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig eller det är fråga om en sådan situation då även spikning får användas (se närmare avsnitten 13.2.1–13.2.3).

En remissinstans, *Malmö tingsrätt*, invänder mot förslaget och anser att det innebär en försämring mot nuvarande ordning. Regeringen konstaterar att promemorians förslag innebär visst merarbete och ökade kostnader i de fall där det enligt nuvarande ordning är tillåtet att helt underlåta att annonsera i tidning på den grunden att det finns särskild anledning att anta att sådan annonsering i tidning är meningslöst. En av utgångspunkterna för den nya delgivningslagen är dock att ett större ansvar läggs på parterna att bevaka pågående mål och ärenden. I linje med detta synsätt är det en fördel om enskilda ges ökade möjligheter att få kännedom om kungörelsedelgivning. Det bör därför inte finnas något utrymme för att avstå från att annonsera i tidning första gången kungörelsedelgivning används i ett mål eller ärende. Har kungörelsedelgivning redan används i målet eller ärendet och meddelandet införts i tidning anser regeringen däremot att det är rimligt att låta det ankomma på den som delgivningen avser att bevaka sina intressen i målet eller ärendet. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att myndigheten i samma utsträckning som enligt nuvarande ordning ska

kunna avstå från tidningsannonsering om kungörelsedelgivning redan har använts i målet eller ärendet och att meddelandet i dessa fall i stället ska anslås i myndighetens lokal.

13.3.3 Ytterligare delgivningsåtgärder i samband med kungörelsedelgivning

Regeringens förslag: Vid kungörelsedelgivning ska i vissa fall ytterligare delgivningsåtgärder, utöver annonsering eller anslag i myndighetens lokaler, vidtas inom tio dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.

När kungörelsedelgivning sker med en obestämd krets, ett stort antal personer eller med delägare i samfällighet eller medlemmar i en sammanslutning ska meddelandet skickas till några av de personer som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som delgivningen avser. Om statlig myndighet eller kommun ingår bland dem som avses med delgivningen ska meddelandet alltid skickas till myndigheten eller kommunen.

När kungörelsedelgivning sker med ett stort antal personer som hyr eller annars innehar lägenheter i samma fastighet ska ett meddelande anslås i den fastighet där de som delgivningen avser bor.

När en juridisk person som i strid mot gällande bestämmelser saknar en registrerad företrädare delges genom kungörelsedelgivning, ska ett meddelande om delgivningen skickas till den registrerade postadressen om en sådan finns.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att bestämmelsen i 17 § andra stycket i 1970 års delgivningslag om att handlingen i vissa fall ska sändas med post till var och en av de personer som ska delges ska föras över till den nya lagen.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: När kungörelsedelgivning avser en obestämd krets, ett stort antal personer eller fler än tio delägare eller medlemmar i en samfällighet respektive sammanslutning ska meddelandet sändas med post till någon eller några av de personer som delgivningen avser under deras vanliga adresser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Meddelandet ska alltid sändas med post till statlig myndighet och kommun som ingår i kretsen som ska delges (17 § andra stycket i 1970 års delgivningslag).

I promemorian görs bedömningen att den nuvarande ordningen att meddelandet ska skickas med post till någon eller några av dem som delgivningen avser inte framstår som självklar. En sådan ordning lämnar ett stort utrymme för myndigheten att välja till hur många och till vilka som meddelandet ska skickas. Den praktiska betydelsen av detta moment i delgivningsförfarandet kan därför i hög grad skilja sig från fall till fall. I promemorian dras dock slutsatsen att det ändå får anses vara en rimlig ordning att vissa ytterligare åtgärder vidtas för att åtminstone en del av den krets personer som delgivningen avser med större sannolikhet får kännedom om meddelandets innehåll. Mot denna bakgrund och då några

särskilda problem med den nuvarande ordningen inte är kända anser regeringen i likhet med promemorian att en motsvarande ordning ska gälla enligt den nya delgivningslagen.

Enligt 17 § andra stycket i 1970 års delgivningslag ska ett sådant meddelande som nämnts i det föregående alltid sändas. Av lagtexten framgår emellertid inte att det ska inverka på bedömningen av om delgivning ska anses ha skett om myndigheten felaktigt underlåter att sända meddelanden med post (19 § i 1970 års lag). I rättfallet RÅ 1991 ref. 49 fann dock Regeringsrätten att myndighets underlåtenhet att sända meddelande med post till åtminstone någon person utgjorde skäl att återställa försutten tid för att överklaga myndighetens beslut. I promemorian föreslås att det bör tas in en bestämmelse som innebär att ett meddelande om kungörelsedelgivning ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser och att så har skett i dessa fall bör vara en förutsättning för att kungörelsedelgivning ska anses ha skett. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

När kungörelsedelgivning används på den grunden att ett stort antal personer ska delges ska, om personerna i fråga hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet, enligt 1970 års delgivningslag meddelandet även anslås inom fastigheten på lämpligt sätt (16 § andra stycket 1). Meddelandet anslås på anslagstavla som är avsedd för meddelanden till de boende. Om sådan anslagstavla saknas, ska meddelandet i stället anslås väl synligt i husets huvudingång. Dessutom ska handlingen (eller meddelandet om handlingen är mycket omfattande) sändas med post till var och en av de personer som ska delges, om inte detta förfarande skulle medföra större kostnad och besvär än vad som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med delgivningen. I promemorian görs bedömningen att den nuvarande bestämmelsen om att meddelandet ska anslås inom fastigheten innebär att myndigheten på ett förhållandevis enkelt sätt kan öka förutsättningarna för att de boende ska få kännedom om delgivningen. Regeringen anser i likhet med promemorian att bestämmelsen bör föras över till den nya delgivningslagen.

Bestämmelsen om att handlingen ska skickas med post till samtliga personer som hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet innebär att proportionalitetsbedömningar som är av samma slag ska göras vid två tillfällen; dels när myndigheten fattar beslut om att kungörelsedelgivning ska få användas, dels när myndigheten fattar beslut om att handlingen dessutom ska skickas med post. Enligt regeringens uppfattning framstår en sådan ordning inte som lämplig. För att kungörelsedelgivning över huvud taget ska få användas krävs att det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning ska ske med samtliga personer. Om denna förutsättning är uppfylld bör det vara tillräckligt att meddelandet anslås i fastigheten och skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser. Regeringen anser därför att bestämmelsen om att handlingen i vissa undantagsfall dessutom ska skickas till samtliga som delgivningen avser inte bör föras över till den nya lagen.

I avsnitt 13.2.5 föreslås att kungörelsedelgivning ska få användas i vissa fall när en juridisk person har underlåtit att registrera en behörig företrädare. Liksom enligt nuvarande ordning anser regeringen att ett meddelande om delgivningen dessutom ska skickas till den juridiska personens registrerade postadress om en sådan finns (jfr 16 § andra

stycket 3 och 17 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag). En sådan bestämmelse bör därför tas in i den nya lagen.

Regeringen ansluter sig till promemorianas förslag att handlingen ska skickas inom tio dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.

13.4 Delgivningstidpunkten

Regeringens förslag: Kungörelsedelgivning har skett två veckor efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att kungörandet och övriga föreskrivna åtgärder har verkställts inom föreskriven tid.

Promemorianas förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser uttalar sig särskilt i denna del. *Länsstyrelsen i Stockholms län* tillstyrker förslaget att förlänga delgivningstidpunkten till två veckor från beslutet. *Sveriges advokatsamfund* anser att delgivningstidpunkten bör infalla tidigast en vecka efter kungörandet av meddelandet.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 1970 års delgivningslag anses delgivning ha skett på tionde dagen efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att kungörandet skett vid den tidpunkten (19 § tredje stycket). Att låta tidpunkten för när delgivning ska anses ha skett bestämmas med utgångspunkt från vilken dag som beslutet om kungörelsedelgivning fattas i stället för dagen för publiceringen av meddelandet inger enligt promemorian vissa principiella betänkligheter. Hur lång tid som den person som är delgivningsmottagare har på sig att få kännedom om delgivningen blir beroende av dels hur snabbt efter beslutet som myndigheten lämnar annonsmanus, dels hur snabbt respektive tidning publicerar meddelandet. I promemorian konstateras att det från principiell utgångspunkt framstår som mer rimligt att bestämma tidpunkten då delgivning ska anses ha skett utifrån när kungörande-åtgärderna har verkställts. När kungörelsen ska införas i flera tidningar är det emellertid inte säkert att publicering kan ske samma dag i samtliga tidningar. I sådana fall uppkommer svårigheter att bestämma vid vilken tidpunkt som delgivning ska anses ha skett. Det är dessutom en fördel att delgivningstidpunkten kan beaktas vid utformningen av annonsmanus. Därigenom är det t.ex. möjligt att i meddelandet ange att svaromål i ett tvistemål ska ha kommit in till tingsrätten senast ett visst angivet datum vid påföljd att treskodom annars kan komma att meddelas. I promemorian görs med hänsyn till det anförda sammantaget bedömningen att den nuvarande ordningen, att bestämma delgivningstidpunkten från beslutet om kungörelsedelgivningen, får anses ha sådana fördelar att den bör behållas. Regeringen instämmer i denna bedömning.

I promemorian konstateras vidare att förutsättningarna för att personer som är delgivningsmottagare får kännedom om kungörelsen torde ha ökat sedan Post- och Inrikes Tidningar började publiceras på Internet. Vid publicering på Internet ökar dessutom chansen att delgivningsmottagaren nås av meddelandet ju längre tid som meddelandet finns tillgängligt. Slutligen anförts i promemorian att förslagen om när kungörelsedelgivning ska få användas innebär att användningen av delgivningssättet kan förväntas öka något. Mot denna bakgrund föreslås i

promemorian att tidsfristen utsträcks så att kungörelsedelgivning ska anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

Flertalet remissinstanser framför inte några invändningar mot förslaget. *Sveriges advokatsamfund* invänder dock att tidsfristen är för kort eftersom tiden kan uppgå till endast fyra dagar från det att meddelandet kungörs till dess att delgivning har skett. Regeringen anser att det är viktigt att myndigheten alltid vidtar åtgärder för verkställande av kungörandet så snart det kan ske. När det gäller Post- och Inrikes Tidningar publiceras annonser mycket snabbt, i regel inom två arbetsdagar. I vissa ortstidningar publiceras emellertid annonser flera dagar senare. När det gäller ortstidningar som inte ges ut dagligen kan det därmed dröja en tid från det att myndigheten beslutar om kungörelsedelgivning till dess att meddelandet införs i ortstidning. I förhållande till nuvarande ordning, där det är tillräckligt att kungörandet har skett samma dag som delgivning anses ha skett, anser regeringen att promemorians förslag innebär en klar förbättring för de enskilda som berörs av delgivningen. Regeringen anser dessutom, i likhet med *Länsstyrelsen i Stockholms län*, att det från principiell synpunkt är en fördel om delgivningssätten i stor utsträckning har enhetliga tidsfrister. Regeringen anser därför att kungörelsedelgivning bör ha skett två veckor efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att kungörandet och andra föreskrivna åtgärder har verkställts inom tio dagar från beslutet. Skyldigheten för myndigheten att vidta åtgärder för verkställande av kungörandet så snart det kan ske bör lämpligen föreskrivas i förordning.

14 Övriga delgivningsfrågor

14.1 Särskild postdelgivning

Regeringens förslag: Särskild postdelgivning avskaffas som delgivningssätt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget. *Posten AB* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Särskild postdelgivning innebär enligt nuvarande ordning att den handling som ska delges överlämnas till den sökta av en brevbärare hos Posten AB. Delgivning anses ha skett även om den sökta vägrar att ta emot handlingen (3 § andra stycket och 19 § andra stycket i 1970 års delgivningslag samt 4 och 5 §§ i 1979 års delgivningsförordning). Användningen av särskild postdelgivning är förbehållen vissa myndigheter, däribland domstolarna.

Användningen av särskild postdelgivning har minskat markant de senaste decennierna. Från att år 1967 ha använts i ungefär en halv miljon ärenden om året hade antalet ärenden år 2000 sjunkit till knappt 700. Enligt promemorian är en av orsakerna till den minskade användningen att delgivningsformen förlorade i effektivitet när lördagsutdelningen av post avskaffades.

Mot bakgrund av den minskade användningen har det i tidigare lagstiftningsärenden övervägts om inte den särskilda postdelgivningen borde avskaffas (Ds Ju 1974:15 och prop. 1978/79 s. 25 f.). Dåvarande Riksskatteverket anförde i en rapport från 1999 beträffande användning av särskild postdelgivning inom den summariska processen att delgivningsformen borde användas endast i begränsad omfattning, eftersom det bedömdes vara i en högst begränsad andel av målen där särskild postdelgivning kunde antas ha förutsättningar att lyckas när ordinär delgivning hade misslyckats (RSV 1999:5 s. 25 f.). I sitt remissyttrande över promemorian Delgivning tillstyrkte Posten AB att särskild postdelgivning avskaffas. I yttrandet upplyste Posten att bolaget annars skulle tvingas inrätta en särskild organisation för den särskilda postdelgivningen och att priset för tjänsten i sådana fall skulle komma att höjas avsevärt (Ju2002/1756).

Som framgår ovan har användningen av särskild postdelgivning minskat kraftigt de senaste decennierna. I promemorian anføres att den minskade användningen innebär att det finns risk för brister i rätts-säkerheten vid användningen av delgivningsformen. Behovet av särskild postdelgivning minskar dessutom ytterligare genom de övriga förändringar som nu föreslås. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att särskild postdelgivning avskaffas som delgivnings sätt.

14.2 Beaktande av omständigheter som framkommit vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren

Regeringens förslag: Bedömningen av om en person som är delgivningsmottagare har avvikit eller på annat sätt håller sig undan får grundas på omständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök med honom eller henne.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Om det för att ett visst delgivnings-sätt ska få användas föreskrivs att det ska finnas anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan, får bedömningen enligt nuvarande ordning grundas även på omständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök (18 a § i 1970 års delgivningslag). I delgivningslagen kan bestämmelsen tillämpas vid spikning och vid kungörelsedelgivning när samma förutsättningar som för spikning är uppfyllda. Dessutom finns motsvarande krav i vissa författningar för att surrogatdelgivning ska få användas. Det gäller t.ex. delgivning av stämning i tvistemål (33 kap. 6 § andra stycket rättegångsbalken), betalningsuppsmaning som kan grunda presumtion för obestånd vid konkursansökan enligt 2 kap. 9 § konkurslagen och föreläggande enligt 29 § lagen om betalningsföreläggande och vanlig handräckning.

Den aktuella bestämmelsen i delgivningslagen tar särskilt sikte på delgivning av notoriskt svårdelgivna personer, där det vid tidigare delgivningsförsök har konstaterats att det finns anledning att anta att de har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. För att utredningsunderlag från tidigare delgivningsärenden ska kunna tillmätas någon större vikt

krävs enligt förarbetena att materialet är ”någorlunda färskt”. Normalt bör material som i ett annat delgivningsärende nyligen har lett fram till exempelvis surrogatdelgivning av stämning i tvistemål eller spikning kunna tillmätas stor betydelse för bedömningen av ett senare fall, om det inte har kommit fram uppgifter som talar i en annan riktning. När det gäller spikning och kungörelsedelgivning krävs dock att personen vid något tillfälle getts tillfälle att själv bekräfta mottagandet samt att det i det aktuella delgivningsärendet har konstaterats att surrogatdelgivning inte är möjlig (prop. 1994/95:188 s. 23 f, jfr även NJA 1983 s. 544).

Regeringen ansluter sig till promemorians bedömning att den gällande ordningen framstår som lämplig. Myndigheter bör därför även fortsättningsvis kunna beakta uppgifter som framkommit vid andra delgivningsförsök med den person som är delgivningsmottagare. För att göra lagstiftningen mer lättillgänglig bör bestämmelsen införlivas i de delgivningsbestämmelser där den är tillämplig.

14.3 Skyldighet för parter att uppge mobiltelefonnummer och e-postadress

Regeringens förslag: I rättegångsbalken, förvaltningsprocesslagen och lagen om domstolsärenden införs en skyldighet för parterna att uppge mobiltelefonnummer och e-postadress. Parterna ska inte längre vara skyldiga att ange sitt yrke.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att skyldigheten införs i rättegångsbalken och förvaltningsprocesslagen.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* och *Statens va-nämnd* föreslår att motsvarande skyldighet förs in i lagen om domstolsärenden respektive lagen om Statens va-nämnd.

Skälen för regeringens förslag: För att myndigheterna ska kunna kommunicera med parterna finns en skyldighet i rättegångsbalken och förvaltningsprocesslagen att lämna kontaktuppgifter. Enligt 33 kap. 1 § rättegångsbalken och 3 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska en enskild parts första inlägga till domstolen innehålla uppgift om bl.a. partens yrke, postadress, adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning genom stämningssman, telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen samt förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom eller henne. (Den som har hemligt telefonabonnemang behöver dock endast uppge numret om rätten begär det.) Uppgifterna ska gälla förhållandena när de lämnas till rätten. Det är i sammanhanget viktigt att notera att parten är skyldig att utan dröjsmål anmäla till rätten om något av de angivna förhållandena ändras eller om en uppgift är ofullständig eller felaktig.

Som anförs i promemorian är numera de mest effektiva sätten att snabbt komma i kontakt med en part ofta att ringa till hans eller hennes mobiltelefon eller skicka ett e-postmeddelande till honom eller henne. Som framgår av tidigare avsnitt föreslås e-postadressen och mobiltelefonnumret dessutom i vissa fall kunna användas vid vanlig delgiv-

ning, förenklad delgivning och muntlig delgivning. I promemorian konstateras att även de nuvarande bestämmelserna i rättegångsbalken och förvaltningsprocesslagen kan anses rymma en uppgiftsskyldighet för mobiltelefonnummer och e-postadress genom formuleringen ”förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med parten”. Det föreslås att bestämmelserna ändå kompletteras med en sådan uttrycklig uppgiftsskyldighet.

Regeringen ansluter sig till promemorians förslag. Uppgifterna torde dessutom, som anförs i promemorian, kunna användas för att effektivisera handläggningen av mål och ärenden genom att myndigheten snabbt kan nå parterna med meddelanden som inte kräver formell delgivning, t.ex. besked om att en förhandling har ställts in eller en påminnelse om att parten ska bekräfta mottagandet av en handling. En sådan ordning möjliggör för myndigheten att utveckla det datoriserade verksamhetsstödet bl.a. genom att systemet kan skicka påminnelser om förelägganden och kallelser till parterna med e-post eller SMS. Regeringen anser vidare att det inte längre är motiverat att parterna alltid ska ange yrke. Denna skyldighet bör därför tas bort.

Genom hänvisningarna till 33 kap. 1 § rättegångsbalken får ändringen betydelse även inom den summariska processen och i skuldsaneringsärenden (18 § lagen om betalningsföreläggande och vanlig handräckning samt 11 § första stycket 1 skuldsaneringslagen [2006:548]). En motsvarande ändring bör, som *Hovrätten över Skåne och Blekinge* föreslagit, lämpligen också göras i 5 § lagen om domstolsärenden. Det kan också finnas anledning att införa en motsvarande uppgiftsskyldighet i andra författningar. Dessa frågor bör övervägas i annat sammanhang.

14.4 Delgivningsbestämmelser i diskrimineringslagen

Regeringens förslag: Det ska framgå av diskrimineringslagen (2008:567) att vitesförelägganden som Diskrimineringsombudsmannen meddelar med stöd av 4 kap. 4 § diskrimineringslagen ska delges.

Det ska också av diskrimineringslagen framgå att förelägganden som Nämnden mot diskriminering meddelar med stöd av 4 kap. 8 § diskrimineringslagen, kallelse till förhandling enligt 11 och 15 §§ diskrimineringslagen samt andra handlingar som en arbetsgivare eller någon annan ska tillhandahållas ska delges.

Det ställs inte längre några särskilda villkor för att surrogatdelgivning ska få användas såvitt avser vitesförelägganden som meddelas med stöd av diskrimineringslagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Nämnden mot diskriminering* tillstyrker förslaget att ta bort den nuvarande begränsningen av möjligheten att använda surrogatdelgivning. I övrigt yttrar sig ingen remissinstans särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Av 1 § andra stycket i 1970 års delgivningslag följer att bestämmelser om delgivning i visst slag av mål eller ärende i annan författning har företräde framför delgivningslagens bestämmelser. I avsnitt 5.1 föreslås att detta även ska gälla för den nya

lagen. Nästan alla delgivningsbestämmelser som innebär avvikelser från delgivningslagen har lagform. Ett undantag är delgivning av vitesförelägganden enligt 4 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567). Bestämmelsen om delgivning av sådana förelägganden har tagits in i 9 § förordningen (2008:1401) med instruktion för Diskrimineringsombudsmannen. Av den bestämmelsen följer dels att ett vitesföreläggande enligt 4 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567) ska delges, dels att ett vitesföreläggande får delges genom surrogatdelgivning bara om det finns skäl att anta att den som föreläggandet riktas mot har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Ytterligare ett undantag är delgivning av vitesförelägganden som beslutats av Nämnden mot diskriminering. Enligt 4 kap. 13 § tredje stycket diskrimineringslagen ska nämndens beslut vara skriftligt och delges den som framställningen riktas mot. Av 12 § förordningen (2008:1328) med instruktion för Nämnden mot diskriminering följer att ett vitesföreläggande får delges genom surrogatdelgivning bara om det finns skäl att anta att den som föreläggandet riktas mot har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Vidare följer av 11 § förordningen med instruktion för Nämnden mot diskriminering att förelägganden enligt 4 kap. 8 § diskrimineringslagen, kallelser till förhandlingar samt andra handlingar som en arbetsgivare eller någon annan ska få del av ska delges.

Begränsningen i användningen av surrogatdelgivning motsvarar vad som gäller för bl.a. delgivning av stämning i tvistemål. Det kan enligt promemorian ifrågasättas om en motsvarande begränsning är motiverad när det gäller delgivning av ett vitesföreläggande som riktar sig mot en arbetsgivare, en utbildningsanordnare eller någon annan enligt 4 kap. 4 och 5 §§ diskrimineringslagen. I promemorian anmärks att arbetsgivare, utbildningsanordnare m.fl. endast kan föreläggas vite om de har underlåtit att rätta sig efter en begäran från Diskrimineringsombudsmannen att lämna uppgifter, ge tillträde till arbetsplats (eller annan lokal) eller komma till en överläggning (4 kap. 3 § diskrimineringslagen). Det är enligt promemorian även av betydelse att övriga nu aktuella vitesförelägganden får meddelas arbetsgivare eller utbildningsanordnare av Nämnden mot diskriminering först efter att arbetsgivaren eller utbildningsanordnaren delgetts ett föreläggande om att inom en viss tid yttra sig (4 kap. 8 § diskrimineringslagen och 11 § förordningen med instruktion för Nämnden mot diskriminering). Någon inskränkning av möjligheten till surrogatdelgivning av ett sådant föreläggande finns inte. Därtill kommer att vitesförelägganden med stöd av diskrimineringslagen ofta kommer att kunna delges genom det nya delgivningssättet särskild delgivning av juridisk person. I promemorian föreslås med hänvisning till det anförda att övervägande skäl får anses tala för att de aktuella begränsningarna av tillämpningen av surrogatdelgivning avskaffas. *Nämnden mot diskriminering* tillstyrker förslaget. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

Av diskrimineringslagen framgår vidare att ett beslut av Nämnden mot diskriminering ska delges. I likhet därmed bör enligt promemorian bestämmelsen om att ett vitesföreläggande av Diskrimineringsombudsmannen ska delges tas in i diskrimineringslagen. För att samla aktuell reglering om delgivning i lag bör bestämmelsen att förelägganden enligt 4 kap. 8 § diskrimineringslagen ska delges tas in i en ny bestämmelse i

diskrimineringslagen. Av den bestämmelsen bör enligt promemorian också framgå att kallelser till förhandlingar enligt 11 och 15 §§ diskrimineringslagen samt andra handlingar som en arbetsgivare eller någon annan ska tillhandahållas ska delges. Detta föranleder att en följdändring bör göras i 4 kap. 7 § diskrimineringslagen. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

14.5 Bestämmelser om när surrogatdelgivning, spikning eller kungörelsedelgivning inte får användas

Regeringens förslag: Lagar som anger att kungörelsedelgivning enligt 15 § i 1970 års delgivningslag inte får användas ändras så att det framgår att undantagen avser såväl spikning som kungörelsedelgivning. Vidare ska det i flertalet av dessa författningar framgå att kungörelsedelgivning inte heller får användas i de situationer som regleras i 16 § i 1970 års delgivningslag, dvs. när delgivning ska ske med en obestämd krets, när juridiska personer i strid med gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare, m.m.

Det ska framgå av 7 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) att surrogatdelgivning, spikning och kungörelsedelgivning inte får användas när ett beslut om körkortsingripande ska delges.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag: I 15 § i 1970 års delgivningslag finns bestämmelser om vissa situationer när fysiska personer får delges genom kungörelsedelgivning och spikning. Bestämmelser om när kungörelsedelgivning får användas finns även i 16 §. Sedan lagens tillkomst har det förts in nya bestämmelser om när kungörelsedelgivning får användas i 16 §. I ett antal författningar finns hänvisningar till 15 § i 1970 års delgivningslag. I vissa av dessa författningar anges att 15 § inte får tillämpas (t.ex. 46 § lagen [1991:1128] om psykiatrisk tvångsvård, 11 kap. 12 § socialtjänstlagen [2001:453] och 8 kap. 10 § smittskyddslagen [2004:168]). I andra författningar anges att undantaget avser kungörelsedelgivning enligt 15 § (t.ex. lagen [2007:1150] om tillsyn över hundar och katter och lagen [2005:321] om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang) Avsikten torde dock ha varit att dessa undantag även skulle gälla spikning. I avsnitt 5.5 görs bedömningen att det inte bör finnas någon bestämmelse om att surrogatdelgivning, spikning och kungörelsedelgivning inte ska tillämpas om det, utan att det uttryckligen framgår av annan författning, på grund av målets eller ärendets särskilda beskaffenhet föreligger särskilda skäl mot att delgivning sker med användande av dessa delgivningsformer (jfr 1 § andra stycket andra meningen i 1970 års delgivningslag). Liksom föreslås i promemorian anser regeringen att de ifrågavarande författningarna ska ändras så att det framgår direkt av dem när surrogatdelgivning, spikning respektive kungörelsedelgivning inte får användas.

Enligt 7 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) ska ett beslut om körkortsingripande delges den som beslutet rör. Bestämmelsen innehåller inget uttryckligt förbud mot att använda surrogatdelgivning, spikning eller

kungörelsedelgivning. I promemorian anförs dock att dessa former av delgivning inte används enligt praxis eftersom det anses att beslutet bör delges den enskilde personligen. I promemorian föreslås att det av lagtexten klart bör framgå att så bör ske. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag.

14.6 Husrannsakan för delgivning

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i rättegångsbalken om husrannsakan för delgivning bör inte ändras.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Husrannsakan för delgivning av stämning eller kallelse till förhandling med tilltalad i brottmål får tillämpas om försök till delgivning har misslyckats eller bedöms som utsiktslösa (28 kap. 2 § rättegångsbalken). Beslut om husrannsakan för delgivning ska alltid meddelas av rätten. Frågan får tas upp av rätten självmant eller på yrkande av polismyndighet eller åklagaren (28 kap. 4 § första och andra styckena rättegångsbalken).

När bestämmelsen infördes år 1985 fick husrannsakan endast användas för delgivning av stämning i mål om ansvar för brott beträffande vilket fängelse ingår i straffskalan. Sedan den 1 juli 1995 får emellertid husrannsakan tillgripas oavsett brottets svårhetsgrad och även för delgivning av kallelse till förhandling i brottmål. Som påpekades i propositionen ska dock, liksom vid all tvångsmedelsanvändning, proportionalitetsprincipen iakttagas (28 kap. 3 a § rättegångsbalken). Detta innebär att i varje enskilt fall det intrång som husrannsakan för delgivning innebär ska uppvägas av de skäl som talar för att åtgärden vidtas. I förarbetena anfördes att proportionalitetsprincipen innebär att husrannsakan knappast kan komma i fråga i helt bagatellartade fall. Som regel bör det också föreligga särskilda omständigheter, såsom fara i dröjsmål, för att husrannsakan ska få användas (prop. 1994/95:188 s. 21).

Enligt promemorian torde husrannsakan för delgivning inte tillämpas särskilt ofta men har visat sig kunna vara en effektiv åtgärd beträffande vissa svårdelgivna tilltalade. En effektiv tillämpning verkar emellertid förutsätta att det finns ett väl fungerande samarbete mellan tingsrätt och polismyndighet och upparbetade rutiner för brådskade delgivningsärenden, något som i första hand tingsrätten bör ta initiativ till (jfr 10 c § i 1979 års delgivningsförordning).

Delgivning i andra mål och ärenden än brottmål skulle självfallet kunna utföras mer effektivt om husrannsakan fick tillämpas även för sådan delgivning. Regeringen anser dock att det inte är rimligt att tillåta en så ingripande åtgärd som husrannsakan i bostaden för att kunna överlämna handlingar till andra personer än tilltalade i brottmål. Behovet av en sådan åtgärd är dessutom större i brottmål eftersom t.ex. surrogatdelgivning och spikning aldrig får användas. Regeringen ansluter sig därför till promemorians bedömning att det inte bör införas någon möjlighet till husrannsakan för delgivning i andra typer av mål och ärenden.

I promemorian övervägs också om det bör införas en möjlighet för polis att omhänderta eller kvarhålla en tilltalad i brottmål för delgivning av stämningsansökningar och andra handlingar. I promemorian görs bedömningen att en sådan möjlighet inte bör införas. Några remissinstanser, bl.a. *Rikspolisstyrelsen* och *Åklagarmyndigheten*, är dock av motsatt uppfattning. Regeringen anser att det är angeläget att minska andelen inställda huvudförhandlingar i brottmål. Som anförs i promemorian skulle ett frihetsberövande för delgivning – även om det handlar om en förhållandevis kort tid – vara en mycket ingripande åtgärd. För att införa en sådan möjlighet måste det finnas ett påtagligt behov som inte kan uppfyllas på något annat mindre ingripande sätt. I promemorian anförs att förslaget att utvidga möjligheterna vid stämningsmannadelgivning att delge ett meddelande med handlingens innehåll med upparbetade rutiner torde kunna öka effektiviteten vid stämningsmannadelgivning. Även om det som några remissinstanser påpekar skulle vara betydligt mer effektivt att kort kunna frihetsberöva en person för delgivning, anser regeringen att det inte i detta lagstiftningsärende finns underlag för att anse att en sådan ingripande åtgärd är motiverad.

15 Auktorisation av privata delgivningsföretag

15.1 Förutsättningar för auktorisation

Regeringens förslag: Auktorisation av ett delgivningsföretag får beviljas om det med hänsyn till organisation, ledning och ägande kan antas att verksamheten kommer att bedrivas i överensstämmelse med lag och på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. Med ett delgivningsföretag avses i lagen den som yrkesmässigt utför delgivning enligt delgivningslagen.

Rikspolisstyrelsen ska beredas tillfälle att yttra sig innan ett företag beviljas auktorisation.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om auktorisation.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot de krav som enligt förslaget ska ställas på ett delgivningsföretag för att auktorisation ska beviljas. En remissinstans, *Länsstyrelsen i Stockholms län*, ifrågasätter om det är nödvändigt att Rikspolisstyrelsen ska beredas tillfälle att yttra sig i samtliga ansökningsärenden.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 12.3 föreslås att det införs en ny lag om auktorisation av privata delgivningsföretag och att anställda vid sådana företag ges samma delgivningsbefogenheter som offentliga stämningmän. För att stämningmannadelgivning ska kunna anförtros privata delgivningsföretag krävs enligt regeringens uppfattning att det är fråga om seriösa företag som har förutsättningar att uppfylla högt ställda krav på verksamheten.

Det bör krävas att företaget kan antas uppfylla de skyldigheter gentemot det allmänna som följer med verksamheten. Det handlar t.ex.

om bokföring och fullgörande av skyldigheter att betala skatt och socialförsäkringsavgifter. När det gäller ägare med bestämmande inflytande över verksamheten är det angeläget att det är fråga om personer som kan förväntas bedriva en seriös verksamhet. Auktorisation bör inte få beviljas om någon av dem t.ex. har näringsförbud eller är försatt i konkurs. För att kraven på ledning och ägare med bestämmande inflytande ska vara verkningfulla bör företagen vara skyldiga att skyndsamt anmäla ändringar i denna krets.

Vid prövningen bör också företagets förutsättningar att bedriva stämmingsmannaverksamhet bedömas. Företaget måste ha en lämplig organisation och planläggning av verksamheten. Planläggningen måste bl.a. innefatta utbildning av de anställda (se närmare avsnitt 15.3).

Tillståndsmyndigheten bör göra en helhetsbedömning av om det kan antas att företaget har förutsättningar att bedriva verksamheten professionellt och i enlighet med gällande föreskrifter. I lagen kan detta lämpligen komma till uttryck genom att auktorisation endast får beviljas om det med hänsyn till organisation, ledning och ägande kan antas att verksamheten kommer att bedrivas i överensstämmelse med lag och på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. I lagen bör med delgivningsföretag avses den som yrkesmässigt åtar sig att utföra delgivning enligt delgivningslagen.

I vissa fall kan polisen ha tillgång till upplysningar som kan vara av avgörande betydelse för prövningen. Det kan t.ex. handla om att personer i ett företags ledning har anknytning till verksamhet som gör dem olämpliga att anförtros tillstånd att bedriva stämmingsmannaverksamhet. Mot denna bakgrund föreslås i promemorian att Rikspolisstyrelsen bör beredas tillfälle att yttra sig innan en ansökan om auktorisation beviljas. Om det däremot står klart att ansökan bör avslås saknas det anledning att inhämta uppgifter från Rikspolisstyrelsen. Något yttrande bör alltså inte inhämtas i samtliga ansökningsärenden. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag i denna del.

I promemorian övervägs frågan huruvida auktorisationen bör vara frivillig eller obligatorisk. Enligt regeringens uppfattning är försiktighet påkallad när det gäller att införa ett obligatoriskt krav på auktorisation för verksamhet som tidigare har fått bedrivas utan tillstånd. En sådan ordning riskerar att leda till en ökad byråkrati och en onödig formalisering. Den kan också innebära svåra gränsdragningsproblem när det gäller vilken typ av verksamhet och aktivitet som ska omfattas av auktorisationskravet. Det anförda talar för att auktorisationen ska vara frivillig. I promemorian anförs att det kan hävdas att en nackdel med frivillig auktorisation är att företag som väljer att fortsätta sin delgivningsverksamhet utan att ansöka om auktorisation kommer att ha lägre omkostnader och därigenom kunna erbjuda lägre priser än auktoriserade företag. Reformen skulle i sådan fall riskera att inte få önskat genomslag. Mot ett system med frivillig auktorisation kan enligt promemorian också invändas att det inte nödvändigtvis förhindrar den typen av oseriös delgivningsverksamhet som Finansinspektionen och Datainspektionen pekat på i tidigare sammanhang (se närmare avsnitt 12.3).

I promemorian görs bedömningen att auktorisation av privata delgivningsföretag bör vara frivillig. Flertalet remissinstanser, däribland *Svensk Inkasso* och *Svenska Kravek AB*, lämnar förslaget utan invänd-

ning. Ett par remissinstanser, bl.a. *Datainspektionen*, anser att det ska vara obligatoriskt med auktorisation för privata delgivningsföretag. Ett par remissinstanser, *Domstolsverket* och *Svensk DelgivningsService AB*, är tveksamma och ifrågasätter om inte auktorisationen bör vara obligatorisk. *Datainspektionen* befarar att ett antal delgivningsföretag kommer att avstå från att ansöka om auktorisation och erbjuda en billigare service då inga krav på kontroller och utbildning krävs.

Regeringen delar promemorians bedömning att det finns anledning att anta att auktoriserade delgivningsföretag kommer att ha betydande konkurrensfördelar när det gäller anseende och kvalitet i förhållande till företag som fortsätter att utföra buddelgivning utan auktorisation. Dessutom kommer de auktoriserade företagen att ha ett försteg genom att anställda vid sådana företag ges samma delgivningsbefogenheter som offentliga stämmingsmän. Dessa faktorer bör enligt regeringens bedömning rimligen leda till att flertalet företag väljer att ansöka om auktorisation. Regeringen anser därför att det inte finns något större behov av att göra auktorisationen obligatorisk. Det bör följaktligen vara frivilligt för privata delgivningsföretag att ansöka om auktorisation. Det bör således inte heller i fortsättningen vara förbjudet att bedriva buddelgivningsverksamhet utan tillstånd.

15.2 Godkännande av företagets ledning och personal

Regeringens förslag: All personal hos ett auktoriserat delgivningsföretag ska vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller den som leder verksamheten samt ledamöter och suppleanter i delgivningsföretagets styrelse.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om godkännandeprovningen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att endast personalen behöver vara godkänd.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser, bl.a. *Datainspektionen*, tillstyrker förslaget eller lämnar det utan invändning. *Kammarrätten i Jönköping* anser att inte bara personalen utan även den som leder verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse bör omfattas av en godkännandeprovning. *Kammarrätten i Stockholm* och *Arbetsdomstolen* ifrågasätter om det är nödvändigt att all personal hos ett auktoriserat delgivningsföretag behöver vara godkänd.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser att en grundläggande förutsättning för att stämmingsmannadelgivning i privat regi ska införas är att höga krav på laglydnad och lämplighet kan ställas på anställda hos delgivningsföretagen. En utgångspunkt bör vara de krav som ställs på de stämmingsmän som polismyndigheterna förordnar. Enligt Rikspolisstyrelsens allmänna råd för polismyndigheternas delgivningsverksamhet bör endast den förordnas till stämmingsman som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 men inte 65 år. Polismyndigheten bör vid prövning av sökandens lämplighet bl.a. göra en registerkontroll i belastningsregistret och miss-

tankeregistret samt av uppgifter om omhändertagande enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB) i körkortsregistret.

Regeringen anser att det är angeläget att inte kriminellt belastade personer utför stämningmannadelgivning för auktoriserade delgivningsföretag. Först och främst skulle det allvarligt skada förtroendet för verksamheten om stämningmannadelgivning kom att utföras av sådana personer. En viss jämförelse bör göras med de krav som ställs på personal vid bevakningsföretag. Beträffande sådan personal gäller normalt att den som är dömd för brott under de senaste fem åren före ansökan inte blir godkänd. Undantag görs för mindre allvarlig brottslighet, t.ex. trafikförseelser.

I promemorian föreslås att all personal hos auktoriserade delgivningsföretag ska vara godkänd. Detta motsvarar vad som gäller för bevakningsföretagen. För prövning av en person, som inte redan är anlitad av ett bevakningsföretag, inhämtar godkännandemyndigheten (länsstyrelsen) uppgifter ur belastningsregistret och misstankeregistret. Inhämtandet sker genom direktåtkomst enligt 20 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister och 7 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister (10 § förordningen [1989:149] om bevakningsföretag m.m.). I promemorian görs bedömningen att samma ordning bör gälla i fråga om godkännande av personal i privata delgivningsföretag. Ingen remissinstans invänder mot promemorians bedömning.

Enligt regeringens mening måste en avvägning göras mellan den personliga integriteten och det motstående intresse som ska tillgodoses genom registerkontroll. Införandet av en registerkontroll måste vara proportionerlig i förhållande till sitt ändamål och till de motstående intressen som kan finnas. Regeringen anser att höga krav på laglydnad måste ställas på personer som ska anförtros ansvaret att utföra stämningmannadelgivning. Om en person har begått brott så bör detta emellertid inte automatiskt innebära att kravet inte är uppfyllt. Av betydelse för prövningen är brottets svårhetsgrad, vilken slags brott det är fråga om och hur nära i tiden brottet har begåtts. I vissa undantagsfall kan redan en misstanke om brott vara en sådan omständighet som bör beaktas vid prövningen av om en person ska kunna godkännas. Godkännandemyndigheten bör därför få tillgång till uppgifter i både belastnings- och misstankeregistret. Detta motsvarar också den ordning som gäller vid polismyndigheternas förordnande av stämningmän.

Regeringen instämmer i promemorians bedömning att det finns flera fördelar med att låta godkännandemyndigheten själv ombesörja kontrollen i de ifrågavarande registren. En fördel är att det därigenom skapas bättre förutsättningar att inom ramen för tillsynsverksamheten upptäcka om en anställd senare gör sig skyldig till brott.

För att bli godkänd att utföra stämningmannadelgivning för ett auktoriserat delgivningsföretag anser regeringen att personen i fråga, utöver kravet på laglydnad, även i övrigt bör vara lämplig för uppgiften. Omständigheter som bör kunna tillmätas betydelse är främst sökandens personliga och ekonomiska förhållanden. I promemorian föreslås att kravet på godkännande ska gälla all personal hos delgivningsföretaget. Flertalet remissinstanser lämnar förslaget i denna del utan invändning. *Arbetsdomstolen* och *Kammarrätten i Stockholm* ifrågasätter dock om det

är nödvändigt att även personal som inte utför delgivningsuppdrag ska vara godkända. Som framgår i följande avsnitt föreslår regeringen att de auktoriserade delgivningsföretagen att kunna få tillgång till sekretessbelagda fotografier ur det centrala passregistret och vägregistret. Det görs vidare bedömningen att anställda i sådan utsträckning kan förväntas få tillgång till känsliga uppgifter om personliga förhållanden att det är motiverat att införa en tystnadsplikt (se närmare avsnitten 15.8 och 15.9). Mot denna bakgrund anser regeringen att det är motiverat att all personal vid ett auktoriserat delgivningsföretag måste vara godkänd. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att alla anställda hos ett auktoriserat delgivningsföretag ska vara godkända med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. En annan sak är att högre krav på lämplighet kan behöva ställas på personal som utför stämmingsmannadelgivning än den som utför administrativa uppgifter inom företaget. Närmare föreskrifter om godkännandeprövningen bör meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

I promemorian föreslås att endast personalen behöver vara godkänd. Företagets ledning kommer visserligen att granskas även vid prövningen av om auktorisation ska beviljas. Det är emellertid viktigt att en prövning sker även när personer i företagets ledning byts ut. I likhet med *Kammarrätten i Jönköping* anser regeringen därför att även den som leder verksamheten samt ledamöter och suppleanter i företagets styrelse bör omfattas av kravet på godkännandeprövning (jfr 4 § lagen om bevakningsföretag).

15.3 Utbildning av personal

Regeringens förslag: De auktoriserade delgivningsföretagen ansvarar för att personalen ges nödvändig utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om utbildningen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans uttalar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Anställda hos ett auktoriserat delgivningsföretag måste få för uppgiften nödvändig utbildning. Den som ska utföra stämmingsmannadelgivning måste vara väl förtrogen med det regelverk som gäller för delgivning. Dessutom är det angeläget att han eller hon har kunskap om huvuddragen i regelverket för handläggningen av mål och ärenden hos domstolar och andra myndigheter. Några formella krav på kvalifikationerna behöver dock inte ställas. Vidare måste den som utför stämmingsmannadelgivning uppträda på ett lämpligt sätt. Utbildningen av personal bör innehålla både teoretiska och praktiska moment. Den praktiska delen av utbildningen kan lämpligen bestå i att nyanställd personal den första tiden får följa med en mer erfaren kollega. Regeringen anser i likhet med promemorian att ansvaret för att de anställda ges nödvändig utbildning bör ligga hos de auktoriserade delgivningsföretagen. Närmare föreskrifter om utbildning-

en bör meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

15.4 Tillsynen

Regeringens förslag: Auktoriserade delgivningsföretag ska till tillsynsmyndigheten varje år ge in en redogörelse för verksamheten under föregående år. De ska därutöver lämna tillsynsmyndigheten de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Tillsynsmyndigheten har rätt att inspektera auktoriserade delgivningsföretag och att få del av samtliga handlingar som rör företagets delgivningsverksamhet eller utbildning av anställda.

Tillsynsmyndigheten får förelägga ett auktoriserat delgivningsföretag att vidta rättelser eller andra åtgärder som föranleds av tillsynen. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillsynen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser uttalar sig särskilt i denna del. Ett par av dessa, bl.a. *Kammarrätten i Jönköping*, ifrågasätter om det inte bör anges i lagen hur ofta tillsynsmyndigheten ska inspektera delgivningsföretagen.

Skälen för regeringens förslag: För att säkerställa att verksamheten hos de auktoriserade delgivningsföretagen fungerar tillfredsställande är det enligt regeringens uppfattning nödvändigt med en effektiv tillsyn. Tillsynen bör först och främst innefatta en kontroll av om förutsättningarna för auktorisationen och de personliga godkännandena fortfarande är uppfyllda. Denna tillsyn kan i stor utsträckning genomföras genom införande av skriftliga uppgifter och på förekommen anledning förnyade registerkontroller. Därigenom kan bl.a. uppmärksammas om någon anställd har dömts för brott efter godkännandet. För att underlätta tillsynen bör de auktoriserade delgivningsföretagen, på samma sätt som gäller för bevakningsföretagen enligt 9 § andra stycket lagen om bevakningsföretag, varje år lämna en redogörelse för verksamheten. En myndighet som konstaterar att stämningmannadelgivning har utförts felaktigt kan också underrätta tillsynsmyndigheten om detta. Enskilda bör också för tillsynsmyndigheten kunna påtala brister i hanteringen av ett delgivningsärende. För att tillsynen ska kunna fungera effektivt bör de auktoriserade delgivningsföretagen vara skyldiga att lämna tillsynsmyndigheten de upplysningar som den begär. Tillsynsmyndigheten bör även ges rätt att inspektera auktoriserade delgivningsföretag och ta del av handlingar som rör stämningmannaverksamheten. Ett par remissinstanser väcker frågan om det bör anges i lag hur ofta tillsynsmyndigheten ska inspektera delgivningsföretagen. Regeringen anser visserligen att inspektioner kan utgöra ett viktigt inslag i tillsynen över delgivningsföretagen. Med hänsyn till de skiftande förhållanden som kan råda mellan delgivningsföretagen saknas det dock anledning att i lag ange hur ofta inspektioner ska äga rum. I likhet med promemorian anser regeringen vidare att tillsynsmyndigheten ska kunna förelägga ett

auktoriserat delgivningsföretag att vidta rättelser eller andra åtgärder som föranleds av tillsynen. För att föreläggandet ska vara verkningfullt bör det kunna förenas med vite.

15.5 Återkallelse av auktorisation och godkännande

Regeringens förslag: Auktorisation av delgivningsföretag och godkännande av personal ska kunna återkallas när det inte längre finns förutsättningar för auktorisationen respektive godkännandet eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett fåtal remissinstanser uttalar sig i denna del. *Kammarrätten i Stockholm* anser att sambandet mellan auktorisation och godkännande av personal bör klargöras, t.ex. vilka konsekvenser det kan få för ett auktoriserat delgivningsföretag att en anställd vid företaget inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande.

Skälen för regeringens förslag: Om det uppmärksammas att förutsättningarna för auktorisationen av ett delgivningsföretag eller godkännande av en anställd vid företaget inte längre föreligger, bör auktorisationen respektive godkännandet återkallas. I promemorian anförs att auktorisationen alltid bör återkallas om ett delgivningsföretag försätts i konkurs eller om verksamheten av annan anledning upphör. Vidare bör återkallelse kunna ske om det framkommer att företags ledning eller ägare med bestämmande inflytande inte längre uppfyller de krav som gäller för dessa (se närmare avsnitt 15.1) eller om det förekommit allvarlig eller upprepad misskötsamhet av verksamheten. Även underlåtenhet att fullgöra skyldigheter i förhållande till tillsynsmyndigheten bör kunna leda till återkallelse. Man kan också tänka sig att ett delgivningsföretag själv begär att auktorisationen återkallas, t.ex. därför att företaget vill ändra sin verksamhetsinriktning. Om delgivningsföretaget vidtar rättelse bör återkallelse i vissa fall kunna underlåtas.

När det gäller återkallelse av godkännande av personal konstateras i promemorian att sådan bör ske om personen i fråga lämnar sin anställning och inte övergår till anställning i ett annat auktoriserat delgivningsföretag. I promemorian konstateras vidare att godkännandet bör kunna återkallas om den som godkännandet avser döms för brott av sådant slag eller i sådan omfattning att denne inte längre uppfyller kravet på laglydnad. Godkännandet bör enligt promemorian också återkallas beträffande person som allvarligt eller vid upprepade tillfällen har brutit mot de bestämmelser som gäller för stämmingsmannadelgivning. Regeringen instämmer i vad som anförs i promemorian. Regeringen anser vidare att en återkallelse av ett godkännande bör kunna leda till att auktorisationen återkallas om inte personen i fråga lämnar företaget. Att i lagtexten uttömmande ange de omständigheter som bör föranleda återkallelse av auktorisation eller godkännande låter sig inte göras. Regeringen ansluter sig därför till promemorians förslag att en allmänt utformad bestämmelse införs av innebörd att auktorisation av delgivningsföretag och godkännande av personal ska kunna återkallas när

det inte längre finns förutsättningar för auktorisationen respektive godkännandet eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

15.6 Auktorisations- och tillsynsmyndighet

Regeringens förslag: Ett auktoriserat delgivningsföretag ska stå under tillsyn av en länsstyrelse som är tillsynsmyndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som är tillsynsmyndigheter och om deras tillsynsområden. Tillsynsmyndigheten prövar också frågor om auktorisation och godkännande.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att det i lag ska anges att Länsstyrelsen i Stockholms län ska vara tillsynsmyndighet samt pröva frågor om auktorisation av delgivningsföretag och godkännande av personal.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot promemorians bedömning att länsstyrelsen är en lämplig myndighet att pröva ansökningar enligt lagen och att vara tillsynsmyndighet. Några remissinstanser, bl.a. *Vänersborgs tingsrätt*, tillstyrker promemorians förslag att endast en länsstyrelse bör tilldelas uppgiften att vara auktorisations- och tillsynsmyndighet. Några remissinstanser, bl.a. *Länsstyrelsen i Östergötland*, anser att uppgiften bör anförtros fler länsstyrelser än en. Ett par remissinstanser, bl.a. *Kammarkollegiet*, anser att uppgiften bör ligga på samtliga länsstyrelser. *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *Kronofogdemyndigheten* anför att det bör övervägas om det finns behov av att införa en bestämmelse om sekretess hos tillsynsmyndigheten. *Kronofogdemyndigheten* pekar på att en sådan bestämmelse kan underlätta överföringen av sekretessbelagda uppgifter.

Skälen för regeringens förslag: I promemorian görs bedömningen att det saknas anledning att inrätta en ny myndighet för uppgiften att vara tillsynsmyndighet och pröva frågor om auktorisation och godkännande. Uppgiften bör enligt promemorian i stället tillkomma en befintlig myndighet som har uppgifter på tillsynsområdet och kunskap om näringsverksamhet. Det konstateras även att det är en fördel om myndigheten har kunskap om delgivningsfrågor. Med dessa utgångspunkter framstår enligt promemorian länsstyrelsen som det naturliga valet. Ingen remissinstans invänder mot promemorians bedömning i denna del. Länsstyrelserna har god kännedom om tillämpningen av delgivningsbestämmelserna genom sin uppgift att bistå enskilda med kungörelsedelgivning och spikning samt som mottagande myndigheter när det gäller delgivningsuppdrag från de nordiska grannländerna. Därtill kommer att länsstyrelserna redan fyller en viktig funktion som statlig tillsynsmyndighet och dessutom har utarbetade rutiner för ett effektivt och modernt auktorisationsförfarande när det gäller bevakningsföretag och väktare. Regeringen ansluter sig till promemorians förslag att länsstyrelsen bör vara tillsynsmyndighet samt pröva frågor om auktorisation av delgivningsföretag och godkännande av personal

I promemorian föreslås att uppgiften som auktorisations- och tillsynsmyndighet koncentreras till en länsstyrelse, Länsstyrelsen i Stockholms län. Som skäl för att koncentrera uppgiften anförts att de allra flesta

tillsynsuppgifter kommer att kunna bedrivas på distans, genom registerkontroll och granskning av handlingar. Vidare anförs att det är angeläget att bestämmelserna får en enhetlig tillämpning över landet och att det är rimligt att anta att den privata stämmingsmannaverksamheten framför allt kommer att bedrivas av ett mindre antal större delgivningsföretag. Som skäl för att Länsstyrelsen i Stockholms län ska tilldelas uppgifterna anförs att de rikstäckande privata delgivningsföretag som redan är etablerade på marknaden samtliga har sitt säte i Stockholm.

Remissutfallet är blandat. Ett antal remissinstanser anser att uppgiften som auktorisations- och tillsynsmyndighet bör spridas över flera eller samtliga länsstyrelser. *Länsstyrelsen i Östergötland* och *Domstolsverket* anser att tillsynsmyndigheten bör finnas inom ett rimligt avstånd från delgivningsföretagen som står under dess tillsyn. *Länsstyrelsen i Västerbotten* anför att det kan ifrågasättas om länsstyrelser som bistår med tillsyn kan förväntas utföra en acceptabel tillsyn utan att ha erfarenhet av auktorisationshanteringen kring företagen. *Sveriges advokatsamfund* anför att en centralisering torde medföra att den löpande kontrollverksamheten endast kommer att avse granskning av direkta anmälningar mot företaget. Det är enligt advokatsamfundet inte realistiskt att tro att någon egentlig inspektionsverksamhet kommer att kunna genomföras.

Regeringen instämmer i promemorians bedömning att uppgiften som auktorisations-, godkännande- och tillsynsmyndighet lämpar sig väl för koncentration. Remisskritiken tar främst sikte på att det skulle innebära en alltför långtgående koncentration att låta endast en länsstyrelse fullgöra uppgiften. För att låta flera länsstyrelser utföra uppgiften talar det förhållandet att inspektioner och vissa andra former av tillsyn underlättas om tillsynsmyndigheten befinner sig på ett rimligt avstånd från det aktuella delgivningsföretaget. Det kan även förekomma att enskilda vill besöka tillsynsmyndigheten för att påtala brister i ett delgivningsärende.

Regeringen anser att frågan vilken eller vilka länsstyrelser som ska tilldelas uppgiften som tillsynsmyndighet m.m. för de auktoriserade delgivningsföretagen bör övervägas ytterligare i det fortsatta arbetet. Utpekande av tillsynsmyndighet bör lämpligen ske i förordning för att ge regeringen möjlighet att ändra antalet tillsynsmyndigheter om behov av detta skulle uppkomma efter ikraftträdandet. I lagen bör därför anges att ett auktoriserat delgivningsföretag står under tillsyn av en länsstyrelse som är tillsynsmyndighet. Regeringen bör meddela föreskrifter om vilka länsstyrelser som är tillsynsmyndigheter och om deras tillsynsområden.

Inom ramen för sin tillsynsverksamhet kommer tillsynsmyndigheten att få del av uppgifter om delgivningsföretagen som rör deras affärs- och driftsförhållanden. Av 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen följer att sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt. Sekretessen gäller för uppgift om en enskilds affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är

föremål för myndighetens verksamhet. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Regeringens föreskrifter på området framgår av bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen (2009:841). Bestämmelsen är bl.a. tillämplig på länsstyrelsernas tillsyn enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag (punkten 85 i bilagan). Det är enligt regeringens uppfattning naturligt att 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen görs tillämplig även på tillsyn enligt lagen om auktoriserade delgivningsföretag.

I avsnitt 15.2 föreslås att all personal i ett auktoriserat delgivningsföretag ska vara godkänd med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma föreslås gälla den som leder verksamheten samt ledamöter och suppleanter i delgivningsföretagets styrelse. Uppgifter som används som underlag vid prövningen i dessa typer av ärenden kan vara känsliga ur integritetssynpunkt. Intresset av offentlighet och insyn i dessa ärenden måste emellertid anses vara stort. Regeringen anser vid en intresseavvägning att det inte bör införas någon bestämmelse om sekretess för enskilda personliga förhållanden.

15.7 Avgifter

Regeringens förslag: En avgift ska utgå för ansökningar om auktorisation och godkännande av anställda. Vidare ska en årlig tillsynsavgift utgå.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag: Liksom för många andra tillståndspliktiga näringsverksamheter är det naturligt att de företag som vill ha auktorisation betalar en avgift för ansökan om auktorisation och för varje ansökan om godkännande för anställda och personer i företagets ledning. Motsvarande ordning gäller för bevakningsföretagen och deras personal (jfr 2 och 4 §§ lagen [1974:191] om bevakningsföretag samt 16 § förordningen [1989:149] om bevakningsföretag m.m.)

Även kostnaderna för tillsynsverksamheten bör täckas av avgifter. Detta bör ske genom att företagen betalar en årlig tillsynsavgift. Regeringen bör i förordning meddela föreskrifter om avgifternas storlek.

15.8 Tillgång till sekretessbelagda uppgifter

Regeringens förslag: Auktoriserade delgivningsföretag ska kunna få tillgång till fotografier ur det centrala passregistret och vägregistret. En bestämmelse som möjliggör detta införs i offentlighets- och sekretesslagen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsstyrelsen i Stockholms län*, som är den enda remissinstansen som yttrar sig särskilt i denna del, tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

För att en ändamålsenlig tillämpning av delgivningslagstiftningen ska vara möjlig krävs att de myndigheter som ska se till att delgivning sker ges tillgång till nödvändiga uppgifter om hur de personer som ska sökas för delgivning kan nås. Många uppgifter som behövs är offentliga, t.ex. uppgifter om företrädare för juridiska personer som är registreringspliktiga. När det gäller mål och ärenden i domstol ska dessutom parterna lämna uppgifter som behövs för delgivningsändamål (33 kap. 1 § rättegångsbalken och 3 § förvaltningsprocesslagen).

Om en myndighet för att utföra delgivning behöver en sekretessbelagd uppgift som avser en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av enskild, hindrar inte sekretessen att sådan uppgift överlämnas till myndigheten (10 kap. 26 § offentlighets- och sekretesslagen). Detta innebär bl.a. att s.k. skyddade personuppgifter får lämnas ut från Skatteverket till en myndighet (JO 2004/05 s. 29). Vidare är hälso- och sjukvårdspersonal skyldig att lämna ut uppgiften huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgifterna i ett särskilt fall begärs av en domstol, åklagarmyndighet, Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket (2 kap. 11 § 1 lagen [1998:531] om yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvårdens område och 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen). En motsvarande regel finns för socialtjänsten såvitt avser uppgifter om huruvida någon vistas i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem (12 kap. 10 § andra stycket 1 socialtjänstlagen [2001:453]).

När det gäller delgivning som myndighet ansvarar för gäller sekretess i sådan verksamhet för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller honom närstående lider men om uppgiften röjs (22 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen). De uppgifter som är aktuella i delgivningsärenden är framför allt den enskildes adress, telefonnummer och arbetsgivare. I vissa fall kan det emellertid framkomma uppgifter som är känsliga för den enskilde, t.ex. att han eller hon är omhändertagen för tvångsvård på grund av missbruk eller intagen i kriminalvårdsanstalt. En annan uppgift som kan vara känslig är att den person som söks för delgivning är föremål för sociala stödåtgärder. Eftersom bestämmelsen har ett rakt skaderekvisit är det presumtion för offentlighet och alltså fråga om ett förhållandevis svagt sekretesskydd.

Överväganden

Myndigheter får som huvudregel inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess till enskilda, t.ex. privata delgivningsföretag (8 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen). Eftersom det finns offentlig stämningssmannaverksamhet kan det inte heller anses vara nödvändigt för uppdragsmyndigheten att lämna ut sådana uppgifter till ett privaträttsligt delgivningsföretag för att myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet (jfr 10 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen). De flesta uppgifter som de auktoriserade företagen behöver ha tillgång till är emellertid offentliga och kan lämnas ut. Mot denna bakgrund och då försiktighet är påkallad när det gäller att låta privaträttsliga subjekt få tillgång till

uppgifter som omfattas av sekretess ansluter sig regeringen till promemorians bedömning att det inte bör införas någon generell rätt för auktoriserade delgivningsföretag att kunna få del av sådana uppgifter.

I promemorian föreslås dock att ett undantag bör göras för fotografier i passregistret och vägtrafikregistret. Sådana fotografier omfattas av sekretess om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till de enskilde lider men. Ingen remissinstans invänder mot promemorians förslag. *Länsstyrelsen i Stockholms län* instämmer i promemorians uppfattning att försiktighet bör iakttas i fråga om att ge privaträttsliga subjekt tillgång till uppgifter som omfattas av sekretess, men anser att de undantag som föreslås i fråga om fotografier i pass- och vägtrafikregistren har goda skäl för sig, särskilt med hänsyn till vikten av att en handling lämnas till rätt person.

Regeringen konstaterar att det i vissa situationer är en förutsättning för att kunna säkerställa att en handling lämnas till rätt person att den som utför stämningmannadelgivning har tillgång till fotografier i pass- och vägtrafikregistren. Auktoriserade delgivningsföretag bör därför kunna få tillgång till fotografier ur det centrala passregistret och vägregistret. En sekretessbrytande bestämmelse av denna innebörd bör införas i offentlighets- och sekretesslagen.

Frågan är då var i offentlighets- och sekretesslagen den nya bestämmelsen bör placeras. Sekretessbrytande bestämmelser som bryter sekretessen enligt alla eller ett stort antal sekretessbestämmelser har samlats i lagens tredje avdelning (10 kap.). Avdelningen innehåller allmänna bestämmelser om sekretess. Sekretessbestämmelser till skydd för allmänna respektive enskilda intressen finns i lagens fjärde respektive femte avdelning. Sekretessbrytande bestämmelser som bara bryter sekretessen enligt en viss eller några få sekretessbestämmelser har placerats i anslutning till berörda sekretessbestämmelser i sistnämnda avdelningar (prop. 2009/10:400, s. 322 f).

Den tidigare nämnda sekretessbrytande bestämmelsen som gäller till förmån för myndigheter i fråga om vissa uppgifter som behövs för delgivning enligt delgivningslagen, bryter all sekretess som kan gälla för dessa uppgifter. Bestämmelsen har därför placerats i 10 kap. offentlighets- och sekretesslagen (26 §). Den nu föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen till förmån för de auktoriserade delgivningsföretagen bryter dock bara sekretessen beträffande en sekretessbestämmelse, 22 kap. 1 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen, och bör således placeras i anslutning till den paragrafen.

15.9 Tystnadsplikt

Regeringens förslag: Den som är eller har varit verksam i ett auktoriserat delgivningsföretag eller som har eller haft uppdrag för ett sådant företag får inte obehörigen avslöja eller utnyttja vad han eller hon i samband med anställningen eller uppdraget har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen*, som är den enda remissinstans som uttalar sig särskilt i denna del, tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Anställda vid myndigheter har tystnadsplikt i fråga om sekretessbelagda uppgifter. Auktoriserade delgivningsföretag kommer att få tillgång till uppgifter som rör enskildas förhållanden. En del av uppgifterna kommer att vara känsliga. Det kan röra både enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Dessutom har i föregående avsnitt föreslagits att delgivningsföretag ska få tillgång till sekretessbelagda fotografier. Mot denna bakgrund föreslås i promemorian att det införs en tystnadsplikt för den som är eller har varit anställd i ett auktoriserat delgivningsförslag. *Datainspektionen*, som tillstyrker förslaget, anser att en tystnadsplikt är angelägen av integritetsskäl och omsorg om de personer som söks för delgivning av anställda vid delgivningsföretag.

Regeringen instämmer i vad *Datainspektionen* har anfört och ansluter sig till promemorians förslag. Tystnadsplikten bör utformas på så sätt att den som är eller har varit verksam i eller haft uppdrag för ett auktoriserat delgivningsföretag inte obehörigen får röja eller utnyttja vad han eller hon i samband detta har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. För den som bryter mot tystnadsplikten gäller 20 kap. 3 § brottsbalken.

15.10 Överklagande

Regeringens förslag: Beslut enligt lagen om auktorisation av privata delgivningsföretag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Rikspolisstyrelsen får överklaga beslut att bevilja auktorisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Beslut som meddelas enligt den föreslagna lagen bör kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I avsnitt 15.1 föreslås att Rikspolisstyrelsen ska beredas tillfälle att yttra sig innan auktorisation beviljas. Auktorisation kan dock beviljas trots att Rikspolisstyrelsen har avstyrkt detta. Det kan också ha framkommit nya uppgifter sedan styrelsen yttrade sig. Dessutom kommer Rikspolisstyrelsen att kunna bevaka att tillämpningen av bestämmelserna om auktorisation är enhetlig. Rikspolisstyrelsen bör därför ges rätt att överklaga beslut att bevilja auktorisation.

Prövningstillstånd bör krävas vid överklagande till kammarrätt.

16 Ikraftträdande m.m.

Regeringens förslag: De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2011.

Äldre bestämmelser ska gälla för beslut om delgivning och andra delgivningsåtgärder som vidtagits före ikraftträdandet.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2010.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser yttrar sig särskilt i denna del. *Länsstyrelsen i Stockholms län* anser att lagen om auktorisation av delgivningsföretag bör träda i kraft först den 1 januari 2011.

Skälen för regeringens förslag: De nya lagarna och övriga författningsändringar bör träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen anser därför att lagändringarna lämpligen bör träda i kraft den 1 januari 2011.

I enlighet med allmänna processrättsliga principer ska de nya delgivningsbestämmelserna tillämpas genast efter ikraftträdandet. Det innebär att sådana regler ska tillämpas på varje processuell företeelse som inträffar efter det att regleringen har trätt i kraft. För vissa situationer finns det emellertid behov av en särskild övergångsreglering. När det gäller förenklad delgivning, telefondelgivning, särskild delgivning med aktiebolag och kungörelsedelgivning kommer tidpunkten när delgivning anses ha skett att ändras genom den nya lagen. Äldre bestämmelser bör därför gälla för beslut om delgivning och andra delgivningsåtgärder som vidtagits före ikraftträdandet.

17 Ekonomiska och andra konsekvenser

Regeringens bedömning: Den nya delgivningslagen innebär att delgivningsbestämmelserna blir lättare att tillämpa för såväl myndigheter som enskilda. Förslagen i lagrådsremissen skapar förutsättningar för ett bättre resursutnyttjande hos domstolar och andra myndigheter. Risken för att huvudförhandlingar i brottmål ställs in på grund av delgivningsproblem bedöms minska.

Promemorians bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att Länsstyrelsen i Stockholms län ska handlägga alla frågor som rör auktorisation av privata delgivningsföretag.

Remissinstanserna: Några remissinstanser, däribland *Domstolsverket*, motsätter sig promemorians förslag att finansiering av de initiala kostnaderna för länsstyrelsens uppgifter med auktorisation av privata delgivningsföretag delvis sker genom överföring från anslaget för Sveriges Domstolar. *Kronofogdemyndigheten* anför bl.a. att promemorians förslag om utökad tillämpningsområde för kungörelsedelgivning inom den summariska processen kommer att innebära ökade kostnader och ifrågasätter därför bedömningen att finansiering kan ske inom befintliga anslag. *Bolagsverket* anför att förslaget att införa en möjlighet att registrera en särskild delgivningsadress för registreringspliktiga juridiska personer kommer att innebära en kostnad om ca en miljon kr för verket. En remissinstans, *Regelrådet*, avstyrker promemorians förslag på den grunden att det, enligt rådet, inte av promemorians konsekvensutredning går att bedöma om de från administrativ synpunkt lämpligaste lösningarna har valts.

Skälen för regeringens bedömning: Förslagen i lagrådsremissen syftar till att skapa mer ändamålsenliga delgivningsregler. Förslagen kan

antas leda till flera positiva konsekvenser. Myndigheternas handläggning kommer kunna bedrivas mer effektivt. Detta innebär i sin tur att medborgarnas berättigade krav på att mål och ärenden ska avgöras inom rimlig tid bättre kan tillgodoses. Förslagen antas sammantaget skapa förutsättningar för ett bättre resursutnyttjande hos domstolar och andra myndigheter.

För enskilda personer innebär det nya delgivningssättet särskild delgivning med juridisk person och det utvidgade tillämpningsområdet för förenklad delgivning att det kommer att ställas högre krav på dem att bevaka handlingar i mål och ärenden. Samtidigt kommer effektivare delgivningsregler innebära att enskilda i färre fall lider rättsförluster till följd av utebliven eller försenad delgivning. För de myndigheter som ska delge handlingar i mål och ärenden innebär bestämmelserna om muntlig delgivning, förenklad delgivning och särskild delgivning med juridisk person att andelen stämningssmannadelgivning kan förväntas minska.

Polismyndigheternas stämningssmannaverksamhet finansieras genom avgifter. Verksamheten går med underskott och avgiften kommer att behöva höjas. Det är rimligt att anta att även stämningssmannaupdrag som utförs av de auktoriserade delgivningsföretagen kommer att kosta mer än den nuvarande avgiften för stämningssmannadelgivning. Mot bakgrund av att antalet stämningssmannadelgivning bedöms minska förväntas dock kostnadsökningarna för uppdragsmyndigheterna sammantaget bli små och rymas därför inom deras befintliga anslag.

Förslagen i lagrådsremissen bör vidare leda till att andelen huvudförhandlingar i brottmål som ställs in på grund av delgivningsproblem kommer att minska. En minskning av andelen inställda huvudförhandlingar i brottmål leder till ett bättre resursutnyttjande hos Sveriges Domstolar och hos Åklagarmyndigheten. Vidare innebär det minskade kostnader för tidspillan för offentliga försvarare och målsägande-biträden. Dessutom bör kostnaderna för de ersättningar som utbetalas till målsägande och vittnen för förlorad arbetsförtjänst och resor minska något.

Promemorians förslag om att införa en möjlighet för juridiska personer att registrera en särskild delgivningsadress och att kungörelsedelgivning ska få användas i större utsträckning inom den summariska processen genomförs inte (se närmare avsnitten 11.5 och 13.2.6). Förslagen i lagrådsremissen medför därmed inte några kostnader för Bolagsverket eller Kronofogdemyndigheten.

Inom den summariska processen kommer införandet av delgivnings-sättet särskild delgivning med juridisk person att innebära att antalet stämningssmannadelgivning kommer att minska påtagligt. För Kronofogdemyndigheten innebär förslagen rörande behörighet att utföra stämningssmannadelgivning att myndigheten får möjlighet att dels utveckla den egna delgivningsorganisationen, dels anlita auktoriserade delgivningsföretag vid sidan av polisens stämningssmän. De nämnda förändringarna kan sammantaget leda till besparingar för Kronofogdemyndigheten.

När det gäller delgivning på uppdrag av enskild kan samtliga länsstyrelser förväntas få något fler delgivningsuppdrag. Kostnaderna för handläggningen av dessa ärenden ska till skillnad från vad som gäller

enligt 1970 års delgivningslag fullt ut finansieras av de avgifter som enskilda ska betala.

Möjligheten till auktorisation av privata delgivningsföretag innebär att länsstyrelsen tillförs en ny uppgift, nämligen att pröva frågor om auktorisation och godkännande av personal. Dessutom ska länsstyrelsen ansvara för den löpande tillsynen. De merkostnader som uppstår för länsstyrelsen ska täckas genom de avgifter som delgivningsföretagen betalar. De initiala kostnader som uppstår för utveckling av verksamhetsstöd och utbildning bör dock inte belasta delgivningsföretagen. För finansiering av dessa kostnader ska ett belopp om två miljoner kronor tillföras verksamheten. Beloppet ska överföras från Sveriges Domstolars anslag.

Beslut som länsstyrelsen meddelar i frågor som rör auktorisation och godkännande av personal föreslås kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det kan förväntas att det blir fråga om ett litet antal mål och merkostnaderna bedöms kunna finansieras inom Sveriges Domstolars befintliga anslagsramar.

Möjligheten för auktoriserade delgivningsföretag att utföra stämningssmannauppdrag kan förväntas leda till att dessa företag på sikt kommer att utföra en ganska stor andel av de uppdrag som enligt nuvarande ordning lämnas till polismyndigheterna.

18 Författningskommentar

18.1 Förslaget till delgivningslag (2010:000)

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller när delgivning ska ske i mål eller ärende hos domstol eller annan myndighet eller när delgivning i annat fall ska ske enligt en bestämmelse i lag eller annan författning.

Om det i lag eller annan författning finns en bestämmelse som avviker från denna lag, gäller den bestämmelsen.

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Första stycket har motsvarar 1 § och 22 § andra stycket första meningen i 1970 års delgivningslag. Delgivningslagen ska tillämpas när det i annan lag eller annan författning framgår att en handling ska eller får delges, genom att ordet delgivning eller någon böjningsform av det ordet används. Lagen gäller både i mål och ärenden hos domstol eller annan myndighet och när någon utan samband med ett mål eller ärende ska se till att delgivning sker. Som exempel på delgivning utan samband med mål eller ärende kan nämnas en borgenärs delgivning av en betalningsanmaning enligt i 2 kap. 9 § konkurslagen (1987:125), elleverantörers delgivning av underrättelse om att överföringen av el kan komma att avbrytas om inte förfallna fordringar betalas (11 kap. 4 § första stycket ellagen [1997:857]), delgivning av testamente för att klanderfristen ska börja löpa (14 kap. 4 § ärvdabalken) och hyresvärdas delgivning av underrättelse, i samband med uppsägning, om möjligheten att få tillbaka hyresrätten genom betalning av hyran (12 kap. 44 § första stycket jordabalken). Det bör noteras att lagen i likhet med 1970 års

delgivningslag inte är direkt tillämplig när det i en författning inte anges att delgivning ska ske utan i stället t.ex. att en frist räknas från det att någon har fått del av ett krav eller ett beslut (se t.ex. 5 § 2 preskriptionslagen [1981:130] och 34 och 41 §§ lagen [1999:116] om skiljeförfarande). Det är då inte fråga om delgivning enligt delgivningslagens bestämmelser.

Av *andra stycket* framgår att delgivningslagen är subsidiär till särskilda delgivningsbestämmelser i andra lagar och författningar. De avvikande bestämmelserna i andra författningar kan exempelvis ha den innebörden att vissa bestämmelser i delgivningslagen inte får tillämpas över huvud taget vid delgivning av en viss slags handling eller att vissa bestämmelser endast får tillämpas om särskilda omständigheter föreligger. Som exempel kan nämnas bestämmelser om att surrogatdelgivning endast får användas om det finns anledning att anta att den person som är delgivningsmottagare har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. I en del lagar finns även särskilda bestämmelser om vem som är delgivningsmottagare (se t.ex. 8 kap. 40 § aktiebolagslagen [2005:551] och 6 kap. 31 § kommunallagen [1991:900]). I avsnitt 6.3.2 föreslås en särskild bestämmelse om delgivning av dödsbon (se närmare författningskommentaren till 18 kap. 1 a § ärvdabalken).

2 § Delgivning innebär att en handling skickas eller lämnas till den eller de personer som har behörighet att ta emot delgivningen eller genom att något av de andra förfaranden som anges i denna lag används.

Den som ensam eller tillsammans med någon är behörig att ta emot delgivning betecknas i denna lag som delgivningsmottagare. Bestämmelser om vilka som är delgivningsmottagare finns i 11–15 §§.

Delgivning enligt denna lag sker genom delgivningssätten

- vanlig delgivning (16–18 §§),
- muntlig delgivning (19–21 §§),
- förenklad delgivning (22–26 §§),
- särskild delgivning med juridisk person (27–30 §§),
- stämmingsmannadelgivning (31–46 §§), och
- kungörelsedelgivning (47–51 §§).

Paragrafen, som saknar motsvarighet i 1970 års delgivningslag, innehåller en allmänt utformad definition av vad delgivning innebär enligt lagen, en definition av begreppet delgivningsmottagare samt en uppräkningslista av de delgivningssätt som lagen reglerar. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

I *första stycket* anges vad delgivning innebär, nämligen att en handling skickas eller lämnas till den eller de personer som behörighet att ta emot delgivningen. Delgivning kan också innebära att något av de andra förfaranden som anges i denna lag används.

I *andra stycket* finns en definition av begreppet delgivningsmottagare. Uttrycket motsvarar ”den som söks för delgivning” i 1970 års delgivningslag. Delgivningsmottagare är den person som ensam eller tillsammans med någon är behörig att ta emot delgivning för det rättssubjekt som ska delges, oavsett om det är för egen del eller för ett annat rättssubjekts räkning. Om flera personer är delgivningsmottagare tillsammans innebär det att samtliga ska ta emot delgivningen. Om var och en är

delgivningsmottagare är det däremot tillräckligt att en av dem tar emot delgivningen. Vem som är delgivningsmottagare regleras i 11-15 §§.

Tredje stycket innehåller en uppräknig av delgivningssätten. Dessa är vanlig delgivning, muntlig delgivning, förenklad delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämmingsmannadelgivning och kungörelsedelgivning. Beträffande stämmingsmannadelgivning så framgår det av 32–38 §§ att det finns olika varianter av detta delgivningssätt.

3 § Delgivning med en person som vistas utomlands får ske enligt lagen på den utländska orten, om inte sådan delgivning skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper.

En kallelse av en målsägande, ett vittne, en sakkunnig eller någon som avses i 36 kap. 1 § andra och tredje styckena rättegångsbalken får inte ske vid vite om delgivning ska ske utomlands, om inte annat följer av lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt.

Paragrafen behandlar den situationen att en svensk myndighet ska delge en person som befinner sig på ett annat lands territorium. Paragrafen motsvarar 5 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Av *första stycket* framgår att delgivningslagen inte hindrar att den svenska myndigheten tillämpar den utländska lagen på orten där en delgivningsmottagare vistas. I artiklarna 7–9, 13, 15 och 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EG:s delgivningsförordning) finns också bestämmelser om vilket lands lag som får användas i vissa gränsöverskridande delgivningsärenden.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 805/2004 om införande av en europeisk exekutionstitel för obestridda fordringar finns s.k. miniminormer för delgivning (artiklarna 13 och 14). Hänvisningar till dessa miniminormer finns i Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande och nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande. I dessa miniminormer anges de delgivningssätt som godtas för att en exekutionstitel ska få verkställas i en annan medlemsstat med stöd av dessa instrument utan något s.k. exekvaturförfarande. Det kan finnas anledning för myndigheten att beakta detta vid bedömningen av vilket lands lag som ska tillämpas.

Bestämmelsen i första stycket innebär att myndigheten ofta kan välja att i stället tillämpa svensk rätt. I vissa fall torde detta också vara ändamålsenligt (se t.ex. rättsfallet NJA 2004 s. 407 där delgivning som utförts i Ukraina ansågs ha skett på sätt som motsvarar de krav som ställs upp enligt 13 § i 1970 års lag). I andra fall kan det vara olämpligt att tillämpa svensk rätt med hänsyn till den främmande statens inställning till att andra stater delger personer som befinner sig på dess territorium på visst sätt (se 6 § andra stycket, jfr NJA 2006 s. 588). Delgivning som har skett enligt lagen på den utländska orten ska godtas, om inte sådan delgivning skulle strida mot svenska allmänna rättsprinciper (jfr prop. 1970:13 s. 125). Det innebär att delgivning inte får ske på ett sätt som t.ex. skulle

anses utgöra en kränkning av en parts rätt till en rättvis rättegång (jfr artikel 6 i Europakonventionen). Av 33 kap. 6 § första stycket rättegångsbalken följer att utländsk rätt aldrig får tillämpas vid delgivning av stämning i brottmål.

Andra stycket innehåller en bestämmelse som anger när kallelse som ska delges utomlands inte får ske vid vite. Så är fallet när en kallelse avser en målsägande, ett vittne eller en sakkunnig. Detsamma gäller kallelse av någon som inte får höras som vittne eftersom han eller hon är eller har varit misstänkt för den gärning som förhöret avser eller för någon annan gärning som har omedelbart samband med den gärningen (36 kap. 1 § andra och tredje styckena rättegångsbalken). Bestämmelsen är generell och omfattar både sådana kallelser som delges med biträde av en annan stat och sådana som delges direkt (prop. 1999/2000:61 s. 156 f. och 207). Bestämmelsen gäller inte om annat följer av lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt. Enligt 4 § den lagen gäller t.ex. i fråga om förhör med vittne utöver 36 kap. 3–6 §§ rättegångsbalken motsvarande bestämmelser i det land där vittnet är bosatt.

4 § Delgivningssätt ska väljas med utgångspunkt från att det ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt.

Delgivning får inte ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om vilket delgivningssätt som ska väljas och om att delgivning i vissa fall inte får ske på visst sätt. Den saknar direkt motsvarighet i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

I *första stycket* framgår att det delgivningssätt som väljs ska vara ändamålsenligt. I detta ligger att myndigheten ska göra en proportionalitetsbedömning och använda det delgivningssätt som bedöms vara mest effektivt i det enskilda fallet utan att i onödan orsakar kostnader eller andra negativa konsekvenser. Vid bedömningen ska handlingens innehåll och omfattning beaktas.

Av *andra stycket* framgår att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Detta är en allmän bestämmelse som är tillämplig vid all delgivning. Vilka överväganden som ska göras beror på vilket delgivningssätt som det är aktuellt att tillämpa. Det kan i vissa fall vara olämpligt att använda ett visst delgivningssätt över huvud taget. I andra fall kan utförandet av delgivningen vara olämplig. Det kan t.ex. vara olämpligt att vid surrogatdelgivning lämna handlingen till en person som är berusad eller att skicka en handling till en ställföreträdare som har uppenbart motstridiga intressen till den part som delgivningen avser.

5 § Om en handling som en myndighet ska delge en person är omfattande eller det av annan anledning är olämpligt att skicka eller lämna handlingen, får myndigheten besluta att handlingen i stället under viss tid ska hållas tillgänglig hos myndigheten eller på annan plats som myndigheten beslutat. Ett meddelande om beslutets innehåll ska delges.

Första stycket gäller inte delgivning av en handling som inleder ett förfarande vid en domstol eller annan myndighet. Första stycket gäller dock bilagor till en sådan handling.

Paragrafen innehåller för myndighet ett undantag från skyldigheten att skicka eller lämna de handlingar som delgivningen avser. Paragrafen, som motsvarar 6 § andra och tredje styckena i 1970 års delgivningslag, berörs i avsnitt 5.1.

Av *första stycket* framgår att denna undantagsbestämmelse är tillämplig på handlingar som är omfattande eller av annan anledning olämpliga att skicka eller lämna. Vid bedömningen av om bestämmelsen ska tillämpas måste delgivningens syfte och handlingarnas innehåll särskilt beaktas. Bestämmelsen bör främst användas när målet eller ärendet typiskt sett är av mindre betydelse för den som delgivningen avser. Vissa handlingar, t.ex. kartor eller ritningar, kan ha en sådan storlek att det är praktiskt mycket svårt att kopiera dem eller att överföra dem till något annat format eller till ett elektroniskt dokument. Andra handlingar kan vara av sådant slag att det t.ex. inte är möjligt att till en rimlig kostnad framställa kopior av dem. I dessa fall kan undantagsbestämmelsen tillämpas även i fall då delgivningen har större betydelse för den som ska delges. Ska handlingarna inte skickas eller lämnas ska de i stället hållas tillgängliga hos myndigheten eller på annan plats som myndigheten beslutat. När myndigheten har beslutat att handlingen under viss tid ska hållas tillgänglig ska ett meddelande om beslutets innehåll delges.

Som framgår av *andra stycket* gäller undantagsbestämmelsen i första stycket inte delgivning av handlingar som inleder ett förfarande, men däremot bilagor till sådana handlingar. Det innebär att undantagsbestämmelsen inte är tillämplig när stämningsansökningar eller andra ansökningshandlingar ska delges en motpart.

6 § Bestämmelserna i denna lag om delgivning av en handling tillämpas även vid delgivning av annat än handling.

Paragrafen anger att lagens bestämmelser om delgivning av handling även ska tillämpas när delgivningen avser något annat än en handling. Övervägandena finns i avsnitt 5.1. Den motsvarar 22 § första stycket i 1970 års delgivningslag (jfr prop. 1970:13 s. 154.). Bestämmelsen är även tillämplig när en kallelse, ett föreläggande eller ett annat beslut som ännu inte finns i skriftlig form delges genom muntlig delgivning (se kommentaren till 19 §).

Vem som ska se till att delgivning sker

7 § En myndighet som handlägger ett mål eller ärende ska se till att delgivning sker.

Paragrafen innehåller bestämmelser om myndighets ansvar för att se till att delgivning sker. Den motsvarar delvis 2 § första stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Av bestämmelsen framgår att den myndighet där målet eller ärendet är anhängiggjort har ansvar för att se till att delgivning sker i det målet eller

ärendet. Av 8 § framgår att myndigheten får besluta om s.k. partsdelgivning.

8 § Begär en part eller någon som har liknande ställning att själv få se till att delgivning sker, får myndigheten besluta om detta, om det inte är olämpligt. Myndigheten ska i beslutet ange en viss tid inom vilken ett bevis om delgivning ska ges in till myndigheten. Har ett bevis om delgivning inte getts in inom föreskriven tid, ska myndigheten se till att delgivning sker.

Paragrafen innehåller bestämmelser om s.k. partsdelgivning. Den motsvarar i huvudsak 2 § andra stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Av paragrafen framgår när en myndighet som enligt 7 § handlägger ett mål eller ärende får besluta att en part själv får se till att delgivning sker. En första förutsättning för ett sådant beslut är att parten har begärt det. Detta hindrar inte att myndigheten väcker frågan. För att myndigheten ska medge partsdelgivning krävs vidare att det inte bedöms olämpligt. Partsdelgivning bör inte tillåtas om det kan antas att den kommer att försena förfarandet eller om sådan delgivning riskerar att i onödan medföra andra negativa konsekvenser. Av 10 § framgår att endast vanlig delgivning och stämmingsmannadelgivning får användas vid partsdelgivning. Om surrogatdelgivning eller spikning i visst fall inte får användas ska myndigheten ange detta i beslutet. Om parten inte inom den tid som myndigheten har bestämt ger in bevis om att delgivning har skett ska myndigheten se till att delgivning sker. Bestämmelsen hindrar inte att myndigheten medger parten förlängd tid. I dispositiva tvistemål i allmän domstol och inom den summariska processen hos Kronofogdemyndigheten gäller i stället för denna bestämmelse att partens talan under vissa förutsättningar är förfallen om inte bevis om att delgivning har skett på rätt sätt ges in till rätten (32 kap. 2 § rättegångsbalken och 30 § lagen [1990:746] om betalningsföreläggande och handräckning).

9 § En person som ska se till att delgivning sker utan samband med ett mål eller ärende får vända sig till en länsstyrelse eller, om delgivningen ska utföras utomlands, till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) för bistånd med delgivningen.

Länsstyrelsen ska avvisa en framställan om delgivning om föreskriven ansökningsavgift inte har betalats.

Paragrafen behandlar bistånd med delgivning när sådan ska äga rum utan samband med mål eller ärende. Den motsvarar delvis 22 § andra stycket och 25 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Första stycket innebär att den som på grund av föreskrift i författning ska se till att delgivning sker kan få bistånd med detta. Till skillnad från vad som gäller enligt 1970 års delgivningslag får den enskilde inte vända sig till en polismyndighet direkt för stämmingsmannadelgivning, utan är hänvisad till att vända sig till en länsstyrelse. Länsstyrelsen väljer tillämpligt delgivningssätt i det aktuella delgivningsärendet (se närmare kommentaren till 10 §). Länsstyrelsen ska vid denna bedömning beakta eventuella upplysningar och önskemål från sökanden. Om delgivningen ska utföras utomlands får den enskilde i stället vända sig till Regerings-

kansliet (Justitiedepartementet). Bestämmelserna är fakultativa och hindrar alltså inte att den enskilde själv ombesörjer delgivning.

I *andra stycket* anges att länsstyrelsen ska avvisa en framställan om delgivning om inte föreskriven ansökningsavgift har betalats. Eftersom den enskilde inte riskerar att lida någon rättsförlust om en framställan avvisas har det inte föreskrivits någon skyldighet att förelägga sökanden att betala avgiften innan framställan får avvisas.

10 § När en person ska se till att delgivning sker enligt 8 eller 9 § får endast vanlig delgivning och stämmningsmannadelgivning användas. När länsstyrelsen bistår enskild med delgivning enligt 9 § får dock delgivning även ske genom särskild delgivning med juridisk person och kungörelsedelgivning.

Paragrafen anger vilka delgivningssätt som får användas vid partsdelgivning och vid delgivning utan samband med mål eller ärende. Paragrafen saknar direkt motsvarighet i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 6.1 och 6.2.

Av *första stycket* framgår att en person som själv ska se till att delgivning sker endast får använda vanlig delgivning eller stämmningsmannadelgivning. Av 17 § *andra stycket* framgår att endast myndigheter får skicka en handling på elektronisk väg och en enskild är därför vid vanlig delgivning hänvisad till att skicka handlingen med post, använda bud eller lämna handlingen på annat sätt.

I *andra stycket* anges vilka delgivningssätt som länsstyrelsen får använda när den bistår en enskild med delgivning utan samband med mål eller ärende, nämligen vanlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämmningsmannadelgivning och kungörelsedelgivning. Av uppräknningen framgår motsatsvis att muntlig delgivning och förenklad delgivning inte får användas av länsstyrelsen. Begränsningar av vilka delgivningssätt som får användas kan också finnas i de författningar som anger att enskild ska se till att delgivning sker (se t.ex. 8 kap. 8 § jordabalken, 2 kap. 9 § tredje stycket konkurslagen och 7 kap. 27 § bostadsrättslagen [1991:614]).

Delgivningsmottagare

Delgivning med en fysisk person

11 § Vid delgivning med en fysisk person är han eller hon delgivningsmottagare.

Har en fysisk person ställföreträdare som är behörig att företräda honom eller henne i saken, är i stället ställföreträdaren delgivningsmottagare. Om det finns skäl till det, är den fysiska personen och ställföreträdaren tillsammans delgivningsmottagare.

Paragrafen behandlar frågan vem som är delgivningsmottagare när en fysisk person ska delges. Den har utan ändring i sak överförts från 7 § i 1970 års delgivningslag (prop. 1970:13 s. 130 f.). Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

I *första stycket* finns huvudregeln, som anger att den fysiska person som ska delges också är delgivningsmottagare.

I *andra stycket* finns en undantagsbestämmelse som tar sikte på de situationer där en fysisk person inte själv får föra sin talan. Det kan bero

på att personen i fråga är omyndig, försatt i konkurs eller att förvaltar­skap är anordnat för honom eller henne. I sådana fall är behörig ställföre­trädare, dvs. förmyndare, konkursförvaltare eller förvaltare, i stället delgivningsmottagare. Det förhållandet att en fysisk person har en eller flera ställföreträdare innebär inte att handlingen alltid ska lämnas till denne eller dessa. I vissa fall kan den fysiska personen ändå ha rätt att själv föra talan eller vara skyldig att själv fullgöra något. I stycket anges slutligen att ställföreträdaren eller ställföreträdarna och den företrädde är delgivningsmottagare tillsammans om det finns skäl till det. Så kan vara fallet om båda har behörighet att föra talan eller om det inte står klart vem av dem som får föra talan.

Delgivning med staten

12 § Vid delgivning med staten är en person som är behörig att ta emot delgivning vid den myndighet som ska bevaka statens rätt i saken delgivningsmottagare.

Om det inte av lag eller annan författning framgår att en viss myndighet ska bevaka statens rätt i saken är justitiekanslern, eller någon annan person som är behörig att ta emot delgivning för Justitiekanslerns räkning, delgivnings­mottagare.

Paragrafen behandlar frågan vem som är delgivningsmottagare när staten ska delges. Paragrafen motsvaras delvis av 8 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Första stycket anger att en person som är behörig att ta emot delgivning för en myndighets räkning är delgivningsmottagare. Vem som är behörig att ta emot delgivning framgår normalt av myndighetens instruktion, arbetsordning (4 och 5 §§ myndighetsförordningen [2007:515]) eller av annat beslut. Om inte någon annan person har utsetts är chefen för myndigheten delgivningsmottagare.

Om det inte framgår av lag eller annan författning att en viss myndighet ska bevaka statens rätt i saken är enligt *andra stycket* justitiekanslern, eller annan person som är behörig att ta emot delgivning för Justitiekanslerns räkning, delgivningsmottagare. Som exempel kan nämnas skadeståndsmål där det inte är klart om anspråket avser en s.k. beslutsskada eller en s.k. faktisk skada eller om en myndighet är central förvaltningsmyndighet för en viss verksamhet eller inte (3 § första stycket andra strecksatsen och 5 § förordningen [1995:1301] om hand­läggning av skadeståndsanspråk mot staten). Med justitiekanslern avses den befattningshavare som är chef för myndigheten Justitiekanslern.

Delgivning med annan juridisk person än staten

13 § Vid delgivning med annan juridisk person än staten är en person som har rätt att företräda den juridiska personen delgivningsmottagare. Om flera är behöriga tillsammans, är var och en av dem delgivningsmottagare. En verk­ställande direktör i ett aktiebolag är alltid delgivningsmottagare.

Har ett försök till delgivning med delgivningsmottagare enligt första stycket misslyckats eller bedöms ett sådant delgivningsförsök som utsiktslöst, är en suppleant för en behörig ställföreträdare delgivningsmottagare. Suppleanten ska se till att handlingen så snart det kan ske lämnas till någon som har rätt att företräda den juridiska personen.

Paragrafen reglerar vem som är delgivningsmottagare när andra juridiska personer än staten ska delges. Paragrafen motsvarar delvis 9 § första och andra styckena i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.1.

I *första stycket* föreskrivs att en person som har rätt att företräda den juridiska personen (behörig ställföreträdare) är delgivningsmottagare. Om styrelseledamöterna endast får teckna den juridiska personens firma tillsammans, är ändå var och en av dem delgivningsmottagare. Därutöver är alltid verkställande direktör i ett aktiebolag delgivningsmottagare. Det innebär att handlingen får lämnas till den verkställande direktören i ett aktiebolag även om han eller hon inte är behörig ställföreträdare.

Av *andra stycket* framgår att en suppleant för behörig ställföreträdare är delgivningsmottagare när försök att delge delgivningsmottagaren enligt första stycket har misslyckats eller sådana delgivningsförsök bedöms som utsiktslösa. I många fall finns i den situationen även möjligheten att använda delgivningssättet särskild delgivning med juridisk person (se närmare kommentaren till 27-30 §§). Med suppleant avses den associationsrättsliga benämningen på en person som har till uppgift att träda in vid förfall för den som ensam eller i förening med någon annan har rätt att företräda den juridiska personen. Om en suppleant faktiskt tjänstgör som ledamot i styrelsen på grund av förfall för en ordinarie ledamot är i stället första stycket tillämpligt. Detsamma gäller när en vice verkställande direktör träder in i verkställande direktörens ställe vid dennes förfall. Bestämmelsen innebär däremot inte att vice verkställande direktör är delgivningsmottagare om försök att delge den verkställande direktören har misslyckats.

Delgivning med delägare i samfällighet m.m.

14 § Vid delgivning med delägare i en samfällighet eller med medlemmar i en sammanslutning är, om inte 13 § är tillämplig, även ledamot av styrelsen eller annan som utsetts att förvalta samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter delgivningsmottagare. Finns varken styrelse eller förvaltare, är någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter delgivningsmottagare.

Har ett försök till delgivning enligt första stycket misslyckats eller bedöms ett sådant delgivningsförsök som utsiktslöst, är en suppleant för en ledamot av styrelsen delgivningsmottagare. Suppleanten ska se till att handlingen så snart det kan ske lämnas till någon som har rätt att företräda delägarna eller medlemmarna eller underrätta dem som avses med delgivningen.

Paragrafen innehåller särskilda bestämmelser om delgivning med delägare eller medlemmar i associationsformer som inte är juridiska personer. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak 10 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Med samfällighet avses det fastighetsrättsliga begreppet (se t.ex. bestämmelserna om samfälligheter som förvaltas direkt av delägarna i lagen [1973:1150] om förvaltning av samfälligheter). Ordet sammanslutning är avsett att innefatta medlemmar i olika associationsformer som har det gemensamt att de inte är juridiska personer (prop. 1970:13 s. 134). Bestämmelserna reglerar de fall då en person är delgivningsmottagare för samtliga delägare eller medlemmar. Paragrafen hindrar inte

att delgivning i stället sker genom att en handling skickas eller lämnas till den eller de personer som är delgivningsmottagare för respektive delägare eller medlem enligt 11, 12, 13 eller 15 §.

I *första stycket* föreskrivs att styrelseledamot eller annan person som har utsetts att förvalta en samfällighets eller sammanslutnings angelägenheter är delgivningsmottagare vid delgivning med delägarna. Om det inte finns någon styrelse eller förvaltare är den som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter delgivningsmottagare.

I *andra stycket* anges att suppleant för styrelseledamot är delgivningsmottagare om försök till delgivning enligt första stycket har misslyckats. Detsamma gäller om ett sådant delgivningsförsök bedöms som utsiktslöst. En suppleant som tar emot delgivning ska antingen se till att handlingen så snart det kan ske lämnas till någon som har rätt att företräda delägarna eller medlemmarna eller underrätta samtliga delägare om delgivningen.

Delgivning med den som har ett ombud

15 § Har den med vilken delgivning ska ske ett ombud som är behörigt att ta emot handlingen är även ombudet delgivningsmottagare. Finns ett sådant ombud och handlingen lämnas till en delgivningsmottagare enligt 11–14 §§, bör ombudet underrättas om detta.

Första stycket gäller inte om handlingen innehåller ett föreläggande för den som ska delges att fullgöra något personligen.

Paragrafen innehåller särskilda bestämmelser om delgivningsmottagare för de fall den som ska delges företräds av ombud. Paragrafen motsvarar 11 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 7.5.

Av *första stycket* följer att ombudet är delgivningsmottagare om han eller hon är behörig att ta emot handlingen. Behörigheten framgår vanligtvis av ombudets fullmakt. Enligt 12 kap. 14 och 15 §§ rättegångsbalken har ombudet sådan behörighet om inte något annat anges i fullmakten. Om en part företräds av flera ombud är var och en av dem delgivningsmottagare (RÅ 2009 ref. 44). Bestämmelsen innebär emellertid inte att endast ombudet är delgivningsmottagare. Det finns således ett utrymme att välja om handlingen ska lämnas till ombudet eller en person som enligt 11–14 §§ är delgivningsmottagare för den som ska delges (jfr NJA 1985 s. 661 och NJA 1998 s. 814). Lämnas handlingen till annan än ombudet bör ombudet underrättas om delgivningen. Det kan ske t.ex. genom att en kopia av föreläggandet skickas till ombudet eller genom en underrättelse per telefon. Ett exempel på när det kan vara motiverat att lämna handlingen till en annan delgivningsmottagare än ombudet är om det framkommer att det föreligger samarbetssvårigheter mellan den som ska delges och ombudet eller om det är oklart om fullmakten har återkallats.

Av *andra stycket* följer att ombudet inte är delgivningsmottagare om handlingen innehåller ett föreläggande att den som ska delges ska fullgöra något personligen. Det kan t.ex. vara fråga om att inställa sig personligen till ett sammanträde eller att fullgöra något vid äventyr av

vite. Bestämmelsen hindrar inte att ombudet även i ett sådant fall underlämnas.

Vanlig delgivning

Hur vanlig delgivning går till

16 § Vanlig delgivning sker genom att handlingen som ska delges skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren.

Paragrafen reglerar hur vanlig delgivning går till. Den motsvarar i huvudsak 3 § första stycket första meningen i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Bestämmelsen omfattar bl.a. delgivning med post eller bud. Den är teknikneutral och hindrar inte att handlingen skickas eller lämnas på annat sätt, t.ex. elektroniskt. Det är även möjligt att lämna handlingen till någon annan person än delgivningsmottagaren för vidarebefordran till honom eller henne (se närmare författningskommentaren till 18 §).

När vanlig delgivning får användas

17 § Vanlig delgivning får användas vid all delgivning.

Endast myndighet får vid vanlig delgivning skicka handlingen på elektronisk väg.

Paragrafen anger när vanlig delgivning får användas. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Av *första stycket* framgår att vanlig delgivning får användas vid all delgivning. Det finns således inte några begränsningar av vilka handlingar som får delges genom vanlig delgivning under förutsättning att det i det enskilda fallet bedöms ändamålsenligt enligt 4 § första stycket. Det kan däremot följa av 4 § andra stycket att det är olämpligt att handlingen skickas eller lämnas på visst sätt.

Andra stycket anger att endast myndigheter får skicka en handling på elektronisk väg. Med elektronisk väg avses t.ex. telefax, e-post och SMS. Motsatsvis följer att enskild inte får delge en handling på detta sätt. Vid prövningen av om en handling bör skickas på elektronisk väg gäller 4 §. När det gäller handlingens innehåll bör särskilt uppgifternas känslighet beaktas och ställas i relation till hur säker överföringsmetoden är (jfr 31 § personuppgiftslagen [1998:204]). Höga krav på säkerhet bör ställas när en handling innehåller känsliga personuppgifter enligt 13 § personuppgiftslagen eller uppgifter om lagöverträdelser m.m. enligt 21 § personuppgiftslagen. Detsamma gäller handlingar som omfattas av sekretess. När det gäller handlingens omfattning kan det i vissa fall finnas anledning för myndigheten att avstå från att skicka handlingar som är mycket omfattande på elektronisk väg. Myndigheten kan dock, oberoende av handlingens omfattning, i många fall skicka handlingen på elektronisk väg om delgivningsmottagaren har anvisat en sådan överföringsmetod i det enskilda delgivningsärendet. I tveksamma fall kan det vara lämpligt att kontakta delgivningsmottagaren innan handlingen skickades. Vid prövningen av att det inte är olämpligt att skicka handlingarna på elektronisk väg kan konstateras att en grundläggande

förutsättning för att handlingen ska skickas på elektronisk väg är att myndigheten med tillräcklig grad av säkerhet vet att handlingen når delgivningsmottagaren på t.ex. ett visst telefaxnummer eller en viss e-postadress. Myndigheten måste vid bedömningen också beakta risken för att andra än delgivningsmottagaren kan ta del av innehållet. Det kan därför finnas anledning att undvika att skicka handlingar på elektronisk väg till en adress som någon annan än delgivningsmottagaren har anvisat.

Delgivningstidpunkten

18 § Vanlig delgivning har skett när den eller de som är delgivningsmottagare har tagit emot handlingen.

Om en postförsändelse har hämtats av bud, ska handlingen anses ha kommit delgivningsmottagaren till handa när försändelsen hämtats av budet.

Paragrafen anger när vanlig delgivning har skett. Den motsvarar i huvudsak 19 § första stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Första stycket föreskriver att delgivning har skett när delgivningsmottagaren själv har tagit emot handlingen. Det vanligaste sättet att få bevis om att handlingen har kommit delgivningsmottagaren till handa är att han eller hon bekräftar mottagandet. Något formkrav på bekräftelsen uppställs inte. Ett vanligt sätt att bekräfta mottagandet är att delgivningsmottagare undertecknar ett mottagningsbevis eller delgivningskvitto och återsänder det. Om delgivningsmottagaren senare gör gällande att han eller hon inte har tagit emot handlingarna och att någon annan olovligen har undertecknat mottagningsbeviset med hans eller hennes namn, får det normalt ankomma på honom eller henne att lämna en plausibel förklaring till detta och dessutom lägga fram bevisning som stöder denna förklaring (prop. 1978/79:11 s. 18 samt NJA 2002 C 60, NJA 2003 C 43 och NJA 2008 s. 890). Om bekräftelse sker på telefon kan det vara motiverat att ställa någon kontrollfråga till den person som utger sig för att vara delgivningsmottagare. För att bekräftelse per e-post ska kunna godtas bör i regel krävas att meddelandet avsänts från en adress som är känd eller som det finns en möjlighet att kontrollera innehavaren av i efterhand, t.ex. genom Internetleverantören. Ett annat sätt att bekräfta mottagandet av en handling kan vara att delgivningsmottagaren genom användande av sin Bank-ID eller e-legitimation bekräftar mottagandet på myndighetens webbplats. Lagtexten lämnar också utrymme för att mottagandet bevisas på annat sätt än genom en bekräftelse från delgivningsmottagaren. Så kan t.ex. vara fallet om delgivningsmottagaren frivilligt har tagit emot en handling som lämnats med bud men vägrat att bekräfta mottagandet genom att underteckna ett mottagningsbevis.

Andra stycket innehåller en undantagsbestämmelse som tar sikte på den situationen att den person som är delgivningsmottagare låter ett ombud hämta den handling som ska delges, vilket t.ex. kan vara fallet när en handling har skickats med rekommenderat brev. I sådana fall anses delgivningsmottagaren ha fått del av handlingen vid den tidpunkt då ombudet har hämtat försändelsen.

Muntlig delgivning

Hur muntlig delgivning går till

19 § Muntlig delgivning sker genom att innehållet i den handling som ska delges läses upp för delgivningsmottagaren.

Handlingen bör skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

Paragrafen reglerar hur delgivningssättet muntlig delgivning går till. Paragrafen motsvaras delvis av bestämmelserna om telefondegivning i 3 § tredje stycket och s.k. mötesdelgivning i 20 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 9.1 och 9.3.

Av *första stycket* framgår att muntlig delgivning sker genom att innehållet i den handling som ska delges läses upp för den person som är delgivningsmottagare. Hela det innehåll som ska delges ska läsas upp. Bestämmelsen lämnar inte något utrymme för att läsa upp en del av handlingen och därefter hänvisa delgivningsmottagaren till att läsa resten av innehållet vid ett senare tillfälle. Bestämmelsen är plats- och teknikneutral. Den omfattar delgivning vid ett sammanträde oavsett om delgivningsmottagaren ska inställa sig hos myndigheten personligen eller om han eller hon deltar genom telefon- eller videokonferens. Det är också möjligt att använda muntlig delgivning utan att det sker i samband med ett sammanträde, t.ex. vid ett telefonsamtal eller om den som utför delgivningen sammanträffar med delgivningsmottagaren (se även kommentaren till 20 §). Av 6 § följer att bestämmelserna i denna lag om delgivning av en handling även tillämpas vid delgivning av annat än handling. Det innebär att muntlig delgivning även kan användas när en kallelse, ett föreläggande eller ett annat beslut som ännu inte finns i skriftlig form ska delges.

I *andra stycket* anges att myndigheten i normalfallet bör skicka eller lämna handlingen till delgivningsmottagaren. Expedieringen av den handling vars innehåll har delgetts muntligen fyller dubbla funktioner, dels som en säkerhetsåtgärd för det fall delgivningsmottagaren skulle ha missuppfattat innehållet vid delgivningstillfället, dels som en påminnelse. Eftersom delgivningen har skett redan när innehållet lästs upp (se närmare kommentaren till 21 §) bör handlingen skickas så snart som möjligt efter delgivningen. Utgångspunkten är att handlingen skickas till den adress som delgivningsmottagaren har anvisat vid delgivningstillfället eller som tidigare har använts i målet eller ärendet. Handlingen behöver inte skickas om det bedöms obehövt. Så kan vara fallet om delgivningsmottagaren har förklarat att det inte behövs. Exempel på andra situationer när det kan vara obehövt att skicka handlingen är om ändamålet med delgivningen kommer att inträffa innan handlingen hinner nå delgivningsmottagaren eller om handlingen redan tidigare har skickats till delgivningsmottagarens adress och han eller hon inom kort kommer att kunna ta del av den.

När muntlig delgivning får användas

20 § Muntlig delgivning får användas av en myndighet när delgivning ska ske i ett mål eller ärende.

Muntlig delgivning får inte användas vid delgivning av en handling som inleder ett förfarande.

Paragrafen anger när muntlig delgivning får användas. Den behandlas i avsnitt 9.2.

Av *första stycket* framgår att muntlig delgivning får användas av myndighet vid delgivning av handlingar i mål och ärenden. Enskild får således inte använda muntlig delgivning (se även 10 §).

I *andra stycket* anges att muntlig delgivning inte får användas när en handling som inleder ett förfarande (t.ex. en stämningsansökan) ska delges. Av 4 § första stycket följer att myndigheten ska använda ett delgivningssätt som är ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och som medför så lite kostnader och besvär som möjligt. Av 4 § andra stycket framgår att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Vid bedömningen av omständigheterna i delgivningsärendet bör särskilt handlingens innehåll och omfattning beaktas samt i vilken situation delgivningsmottagaren befinner sig. När det gäller handlingens innehåll och omfattning kan noteras att det främst är i fråga om handlingar som har ett någorlunda kort och enkelt innehåll som muntlig delgivning bör användas. Det kan t.ex. gälla kallelse till sammanträde, kompletteringsförelägganden eller vissa beslut under handläggningen. Om innehållet i handlingen är av särskilt känsligt slag och det finns risk för att någon utomstående uppfattar innehållet bör muntlig delgivning inte ske. Delgivningsmottagaren torde i regel ha bäst förutsättningar att ta till sig information vid ett sammanträde. Delgivningsmottagaren kan då antas ha sin uppmärksamhet riktad på målet eller ärendet. Det finns dessutom goda möjligheter för honom eller henne att föra egna minnesanteckningar. I princip torde förutsättningarna vara lika goda när den person som är delgivningsmottagare besöker myndigheten, t.ex. för att diskutera handläggningen av målet eller ärendet. När muntlig delgivning inte sker vid ett sammanträde, t.ex. vid ett telefonsamtal, är det däremot inte alltid säkert att delgivningsmottagaren är lika uppmärksam. Dessutom kan myndigheten ha sämre förutsättningar att bilda sig en välgrundad uppfattning om detta. Muntlig delgivning vid ett telefonsamtal bör därför normalt endast användas när handlingens innehåll är kortfattat. Sämst förutsättningar att ta till sig information torde delgivningsmottagaren normalt ha om han eller hon av en händelse råkar sammanträffa med en företrädare för myndigheten. I en sådan situation kan det ofta vara olämpligt att använda delgivningssättet. Bedömningen av omständigheterna kring delgivningen måste även göras utifrån den enskilda personens förutsättningar att ta till sig innehållet.

Delgivningstidpunkten

21 § Muntlig delgivning har skett när innehållet i handlingen har lästs upp.

Paragrafen anger när muntlig delgivning har skett. Övervägandena finns i avsnitt 9.3.

Av bestämmelsen framgår att delgivningstidpunkten infaller redan när innehållet har lästs upp. Det gäller även om handlingen senare skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren (jfr 3 § tredje stycket och 19 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag). Delgivningstidpunkten påverkas inte heller av om myndigheten skulle underlåta att skicka handlingen (se kommentaren till 19 § andra stycket).

Förenklad delgivning

Hur förenklad delgivning går till

22 § Förenklad delgivning sker genom att handlingen som ska delges skickas till delgivningsmottagaren och att det närmast följande arbetsdag skickas ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats.

Paragrafen anger hur förenklad delgivning går till. Paragrafen motsvarar delvis 3 a § första stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 10.1 och 10.4.

Av paragrafen följer att förenklad delgivning sker genom att den handling som ska delges skickas till delgivningsmottagaren och att därefter ett kontrollmeddelande skickas i vilket anges att handlingen har skickats. Till skillnad från regleringen i 1970 års delgivningslag uppställs ett krav på att kontrollmeddelandet måste skickas närmast följande arbetsdag. Med arbetsdag avses vardagar med undantag för allmänna helgdagar, midsommarafton, julafton eller nyårsafton (jfr lagen [1930:173] om beräkning av lagstadgad tid och lagen [1989:253] om allmänna helgdagar, 44 § andra stycket lagen [1996:242] om domstolsärenden, 33 kap. 3 § rättegångsbalken samt 10 § andra stycket förvaltningslagen [1986:223]). Myndigheten bör dokumentera att meddelandet har skickats, t.ex. genom en anteckning i akten. Däremot är det inte nödvändigt att en kopia av kontrollmeddelandet sparas i akten (jfr prop. 1990/91:11 s. 23 f. och NJA 1999 s. 376).

23 § Vid förenklad delgivning ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress.

Om delgivningsmottagarens senast kända adress inte kan användas får handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens folkbokföringsadress om en sådan adress finns och skiljer sig från den som använts när handlingen skickades enligt första stycket.

Paragrafen innehåller närmare bestämmelser om vart handlingen och det s.k. kontrollmeddelandet ska skickas vid förenklad delgivning. Övervägandena finns i avsnitt 10.5.

Första stycket motsvarar 3 a § i 1970 års delgivningslag. Bestämmelsen är teknikneutral och hindrar inte att handlingen eller kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagaren på annat sätt än med post. Med senast kända adress avses den adress som delgivningsmottagaren har anvisat eller, om så inte har skett, den adress som tidigare har använts i målet eller ärendet. Handlingen och kontrollmeddelandet måste skickas till samma adress.

Andra stycket reglerar hur myndigheten ska förfara om delgivningsmottagarens senast kända adress inte kan användas för förenklad delgivning. Så kan vara fallet om delgivningsmottagaren inte har anmält adressändring och myndigheten därför inte kan använda den adress som tidigare har använts. I en sådan situation får myndigheten skicka handlingen och meddelandet till delgivningsmottagarens folkbokföringsadress om sådan adress finns och skiljer sig från den som tidigare har använts.

När förenklad delgivning får användas

24 § Förenklad delgivning får användas av en myndighet vid delgivning med den som är part eller har liknande ställning i ett mål eller ärende, om parten har fått information av myndigheten om att delgivningssättet kan komma att användas i målet eller ärendet.

Förenklad delgivning får inte användas vid delgivning av en handling som inleder ett förfarande.

Paragrafen reglerar när förenklad delgivning får användas. Den motsvarar i huvudsak 3 a § andra och tredje styckena i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 10.2 och 10.7.1.

I *första stycket* anges vilka förutsättningar som måste vara uppfyllda för att förenklad delgivning ska få användas. Hänvisningen till part eller den som har liknande ställning i mål eller ärende är avsedd att täcka in alla som har partsliknande ställning i ett mål eller ärende, dvs. även dem som uppträder i mål och ärenden som har initierats av den handläggande myndigheten. Vidare uppställs ett krav på att delgivningsmottagaren har fått information om att förenklad delgivning kan komma att användas i målet eller ärendet. Informationen ska innehålla uppgifter om vad förenklad delgivning innebär och att myndigheten kan komma att delge handlingar i målet eller ärendet på detta sätt.

Andra stycket innehåller en bestämmelse om att förenklad delgivning inte får användas vid delgivning av handlingar som inleder ett förfarande. I många fall är användning av förenklad delgivning utesluten redan av den anledningen att den som ska delges inte har fått information om att delgivningssättet kan komma att användas i målet eller ärendet. Regeln omfattar även tilläggsstämningar och genstämningar. Det bör noteras att betydelsen av andra stycket begränsas av bestämmelser i andra författningar. De tidigare bestämmelserna i 3 b § i 1970 års delgivningslag finns numera i bl.a. rättegångsbalken och lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning (se närmare författningsskomentaren till dessa lagar). Av 4 § andra stycket följer att delgivning inte får ske på ett sätt som är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Prövningen ska göras med beaktande av förhållandena i det enskilda delgivningsärendet. Det är olämpligt att använda förenklad delgivning om delgivningsmottagaren inte kan förväntas förstå vad som krävs av honom eller henne. I vissa fall kan det vara olämpligt att använda förenklad delgivning under tid för sommarsemester och under jul- och nyårshelgerna. Lämplighetsbedömningen bör även beakta det sätt på vilket handlingen och kontrollmeddelandet skickas och när det som delgivningen avser, t.ex. ett sammanträde, äger rum (jfr NJA 1999 s. 376). I vissa fall kan parten ha bättre förutsättningar att bevaka

handlingar om dessa skickas på elektronisk väg. När den person som är delgivningsmottagare är bosatt utomlands måste en särskild prövning göras om postgången i landet kan antas ske tillräckligt snabbt och tillförlitligt. Myndigheten måste även särskilt beakta den främmande statens inställning till att andra stater delger personer som befinner sig på dess territorium med post (se närmare kommentaren till 4 § och NJA 2006 s. 588). Det kan också bedömas som olämpligt att använda förenklad delgivning om en ovanligt lång tid har förflutit sedan någon handläggningsåtgärd senast vidtogs i målet eller ärendet.

25 § Information enligt 24 § första stycket ska delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person eller stämmningsmannadelgivning enligt 32 eller 38 §.

Delgivning enligt första stycket behöver inte ske när någon har gett in en handling i målet eller ärendet och informationen till denne lämnas i nära anslutning till att handlingen har kommit in till myndigheten.

Paragrafen behandlar hur informationen om förenklad delgivning ska lämnas. Den har sin motsvarighet i 3 a § andra stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

I *första stycket* anges att informationen ska delges. I stycket anges också vilka delgivningssätt som får användas för detta ändamål, nämligen vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person och vissa former av stämmningsmannadelgivning (personlig delgivning och s.k. spikning). Motsatsvis följer att övriga former av stämmningsmannadelgivning, s.k. surrogatdelgivning (34–37 §§) och delgivning av ett skriftligt meddelande när handlingen inte finns tillgänglig (33 §) samt kungörelsedelgivning inte får användas.

Enligt *andra stycket* behöver informationen inte delges om en part ger in en handling till en myndighet och myndigheten därefter skickar information om förenklad delgivning med t.ex. s.k. lösbrev i nära anslutning till att handlingen har kommit in till myndigheten. Om en part har gett in ett överklagande kan informationen, liksom enligt 1970 års delgivningslag, utan krav på delgivning skickas av överinstansen när överklagandet och handlingarna i målet har lämnats över dit (jfr prop. 1990/91:11 s. 48).

Delgivningstidpunkten

26 § Förenklad delgivning har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen inom denna tid har kommit fram dit den skickats enligt 23 §.

Paragrafen anger när förenklad delgivning har skett. En motsvarande bestämmelse finns i 19 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 10.6.

Av bestämmelsen framgår att förenklad delgivning har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades. Detta gäller dock inte om det med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen har kommit fram inom denna tid. Det mest typiska exemplet på när förenklad delgivning inte kan anses ha skett är att delgivnings-

handlingen kommer i retur med postbefordringsföretagets påskrift att adressaten är okänd på angiven adress eller har flyttat utan att begära eftersändning. Om endast kontrollmeddelandet kommer i retur så kan detta i vissa fall tala för att inte heller handlingen har kommit fram. En annan situation är när delgivningsmottagaren hör av sig till myndigheten och uppger att kontrollmeddelandet men inte delgivningsförsändelsen har kommit fram. Om det inte finns särskild anledning att betvivla riktigheten i uppgiften, så har förenklad delgivning i ett sådant fall inte skett (jfr prop. 1990/91:11 s. 51). Ytterligare förutsättningar för att förenklad delgivning ska ha skett är att handlingen och kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt, dvs. till rätt adress och – när det gäller kontrollmeddelandet – i rätt tid.

Särskild delgivning med juridisk person

Hur särskild delgivning med juridisk person går till

27 § Särskild delgivning med juridisk person sker genom att handlingen som ska delges skickas till den juridiska personen och att det närmast följande arbetsdag skickas ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats.

Paragrafen reglerar hur delgivnings sättet särskild delgivning med juridisk person går till. Övervägandena finns i avsnitten 11.2 och 11.4.

Delgivnings sättet ersätter särskild delgivning med aktiebolag som regleras i 9 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag (prop. 1996/97:132). Särskild delgivning med juridisk person sker genom att den handling som ska delges skickas till den juridiska personen och att ett kontrollmeddelande som upplyser om att handlingen har skickats därefter skickas. Själva delgivningsförfarandet är i princip detsamma som det som hittills gällt för särskild delgivning med aktiebolag. Liksom i fråga om förenklad delgivning föreskrivs dock att det s.k. kontrollmeddelandet alltid måste skickas närmast följande arbetsdag efter det att handlingen har skickats (jfr kommentaren till 22 §).

28 § Vid särskild delgivning med juridisk person ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas till den postadress som är registrerad för den juridiska personen i ett sådant register som anges i 29 §.

Paragrafen reglerar vart handlingen och kontrollmeddelandet ska skickas vid särskild delgivning med juridisk person. Den motsvarar 9 § tredje stycket andra meningen i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 11.5.

Av bestämmelsen framgår att myndigheten ska skicka handlingen och kontrollmeddelandet till den postadress som den juridiska personen har registrerat. Att den juridiska personen är skyldig att registrera en postadress följer av tillämplig registerförfattning (se t.ex. 2 kap. 14 § första stycket 7 aktiebolagsförordningen [2005:559]).

När särskild delgivning med juridisk person får användas

29 § Särskild delgivning med juridisk person får användas av en myndighet om ett försök till vanlig delgivning eller förenklad delgivning har misslyckats i samma delgivningsärende eller sådana delgivningsförsök bedöms som utsiktslösa vid delgivning med

1. aktiebolag som är registrerade i aktiebolagsregistret,
2. ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och sambruksföreningar som är registrerade i föreningsregistret,
3. handelsbolag, kommanditbolag, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är registrerade i handelsregistret,
4. bankaktiebolag, sparbanker och medlemsbanker som är registrerade i bankregistret,
5. försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som är registrerade i försäkringsregistret,
6. europabolag som är registrerade i europabolagsregistret, och
7. europakooperativ som är registrerade i europakooperativsregistret.

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som särskild delgivning med juridisk person får användas. Övervägandena finns i avsnitten 11.2 och 11.3.

Av bestämmelsen framgår att det normalt måste göras ett försök till vanlig delgivning eller förenklad delgivning i samma delgivningsärende innan särskild delgivning med juridisk person får användas. Detta motsvarar i huvudsak vad som gäller för särskild delgivning med aktiebolag enligt 1970 års delgivningslag. Delgivningsförsöket måste göras på ett ändamålsenligt sätt. Om myndigheten känner till att en ställföreträdare brukar nås på en annan adress än den som har registrerats, bör delgivningsförsök göras på den adressen. Däremot behöver myndigheten inte vidta några åtgärder för att efterforska adresser till den juridiska personens ställföreträdare. För att ett delgivningsförsök ska anses ha misslyckats krävs att företrädare för den juridiska person som ska delges har medgett skälig tid att ta del av handlingen samt i förekommande fall vidarebefordra den till en behörig ställföreträdare. Hur lång tid som bör avvaktas är beroende av vilka delgivningsförsök som har gjorts och hur många ställföreträdare som handlingarna har skickats till. Det förhållandet att paragrafen föreskriver att delgivningsförsök måste ha gjorts genom vanlig delgivning eller förenklad delgivning hindrar inte att även försök till muntlig delgivning eller stämmingsmannadelgivning görs utan innebär endast att sådana delgivningsförsök inte kan ligga till grund för användning av särskild delgivning med juridisk person. Av bestämmelsen framgår vidare att försök till vanlig delgivning eller förenklad delgivning inte behöver göras om sådana försök bedöms som utsiktslösa. Så kan vara fallet om det inte finns någon registrerad ställföreträdare eller annan delgivningsmottagare över huvud taget eller om han eller hon inte har registrerat någon aktuell postadress. Däremot är det inte tillräckligt att försök till vanlig delgivning har misslyckats i ett annat delgivningsärende till följd av att handlingen visserligen inte har kommit i retur till myndigheten, men mottagandet av handlingen inte har bekräftats av delgivningsmottagaren. Av regleringen i 4 § andra stycket följer att särskild delgivning med juridisk person inte får användas om det är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet. Så kan t.ex. vara fallet om myndigheten känner till att den registrerade

postadressen inte är användbar för delgivning. I sådant fall kan myndigheten, om övriga förutsättningar är uppfyllda, i stället använda kungörelsedelgivning (se kommentaren till 50 §). I vissa situationer kan det vara olämpligt att använda särskild delgivning med juridisk person i semestertider. Bedömningen får göras utifrån vad som är känt om t.ex. den juridiska personens storlek, organisation och typ av verksamhet.

Bestämmelsen innehåller vidare en uppräknning av de juridiska personer som kan delges genom särskild delgivning med juridisk person.

Punkten 1 avser aktiebolag som är registrerade i aktiebolagsregistret. Samtliga svenska aktiebolag är skyldiga att registrera sig där. Närmare bestämmelser om registrering finns i 2 kap. 22 § samt 8 kap. 43 och 44 §§ aktiebolagslagen (2005:551). Även kreditmarknadsbolag omfattas av denna punkt (13 kap. 1 § andra stycket lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse). För bankaktiebolag gäller däremot punkten 4 (se närmare kommentaren till den punkten).

Punkten 2 omfattar sådana juridiska personer som är registrerade i föreningsregistret. Det gäller ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och sambruksföreningar. Även s.k. bostadsföreningar kan vara registrerade i föreningsregistret. Eftersom sådana föreningar utgör ekonomiska föreningar har det inte ansetts nödvändigt att nämna dessa särskilt. Närmare bestämmelser om registrering finns i 1 kap. 2 §, 2 kap. 3 § och 15 kap. 1 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 9 kap. 2 och 3 §§ bostadsrättslagen (1991:614), 2 kap. 1 och 2 §§ lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt samt 5 § lagen (1975:417) om sambruksföreningar. Även kreditmarknadsföreningar omfattas av denna punkt (13 kap. 1 § andra stycket lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse).

Enligt *punkten 3* gäller bestämmelserna också i förhållande till ett antal juridiska personer som är registrerade i handelsregistret. Registreringsplikten gäller handelsbolag och kommanditbolag samt ideella föreningar och registrerade trossamfund som är skyldiga att upprätta årsredovisning enligt 6 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). Även andra ideella föreningar och trossamfund som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet får registreras i handelsregistret.

Punkterna 4 och 5 täcker ett antal finansiella företagsformer som registreras i bank- respektive försäkringsregistret. Som exempel kan nämnas bankaktiebolag och försäkringsaktiebolag, som registreras i dessa register och inte i aktiebolagsregistret.

Punkterna 6 och 7 omfattar europabolag och europakooperativ som är registrerade i Sverige.

För att bestämmelserna i paragrafen ska vara tillämpliga krävs att den juridiska personen i fråga faktiskt är registrerad i registret. Samtliga de register som nämns i paragrafen förs av Bolagsverket.

Delgivningstidpunkten

30 § Särskild delgivning med juridisk person har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet har skickats på föreskrivet sätt och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen inom denna tid har kommit fram dit den skickats enligt 28 §.

Paragrafen anger när särskild delgivning med juridisk person har skett. Överväganden finns i avsnitt 11.6.

Särskild delgivning med juridisk person har skett när två veckor har förflutit från det att handlingen skickades, om kontrollmeddelandet skickats i rätt tid och det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen före den angivna tidens utgång har kommit fram till den juridiska personens postadress. Liksom vid förenklad delgivning är det mest typiska exemplet på när särskild delgivning med juridisk person inte har skett att delgivningshandlingen kommer i retur med postbefordringsföretagets påskrift om att adressaten är okänd på angiven adress eller har flyttat utan att begära eftersändning. Om endast kontrollmeddelandet kommer i retur så kan detta i vissa fall tala för att inte heller handlingen har kommit fram (jfr prop. 1996/97:132 s. 24, se även kommentaren till 26 §).

Stämningmannadelgivning

Hur stämningmannadelgivning går till

31 § Stämningmannadelgivning sker genom att en person som enligt 40 § har behörighet att utföra sådan delgivning lämnar handlingen som ska delges på något av de sätt som anges i 32–38 §§ och dokumenterar åtgärden.

Paragrafen innehåller en övergripande bestämmelse om hur stämningmannadelgivning går till. Den saknar direkt motsvarighet i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.1.

Kännetecknande för stämningmannadelgivning är bl.a. att den som utför delgivningen normalt upprättat ett särskilt intyg över vad som förevarit. Till skillnad från i 1970 års delgivningslag tillerkänns ett intyg om stämningmannadelgivning inte längre legal bevisverkan. Regleringen i 4 § första stycket innebär att det delgivningssätt som väljs ska vara ändamålsenligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning och medföra så lite kostnader och besvär som möjligt. Den bestämmelsen innebär i fråga om stämningmannadelgivning att sådan delgivning inte ska användas i onödan med hänsyn till bl.a. delgivningsmottagarens integritet och kostnaderna för myndigheterna. Som exempel på när stämningmannadelgivning inte bör användas kan nämnas den situationen att bestämmelserna om särskild delgivning med juridisk person är tillämpliga och det inte finns några särskilda omständigheter som motiverar att stämningmannadelgivning ändå används för att lämna handlingarna till en suppleant för en behörig ställföreträdare.

Stämningmannadelgivning när delgivningsmottagaren påträffas

32 § Vid stämningmannadelgivning ska handlingen lämnas till delgivningsmottagaren om han eller hon påträffas.

Vägrar delgivningsmottagaren att ta emot handlingen ska den lämnas kvar på platsen, om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Paragrafen behandlar, tillsammans med närmast följande paragraf, stämningmannadelgivning när den person som är delgivningsmottagare

påträffas. Den saknar direkt motsvarighet i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.5.

Enligt huvudregeln i *första stycket* ska handlingen lämnas till delgivningsmottagaren personligen om han eller hon påträffas.

I *andra stycket* behandlas den situationen att delgivningsmottagaren vägrar att ta emot handlingen. En vägran kan uttryckas muntligen eller genom personens faktiska agerande såsom att personen i fråga stänger dörren eller lämnar platsen. Handlingen ska i sådana fall lämnas kvar på platsen om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna. Bedömningen ska göras utifrån vilka möjligheter som delgivningsmottagaren har att senare få del av handlingen och vilka risker som finns för att andra personer får del av den. Om delgivningsmottagaren påträffas i en bostad, sin egen eller någon annans, kan det ofta vara ändamålsenligt att lämna handlingen i brevinkastet eller brevlådan. Påträffas delgivningsmottagaren på sin arbetsplats kan handlingen många gånger lämnas kvar där. Däremot är det i stort sett alltid olämpligt att lämna kvar handlingen på allmän plats.

33 § Om den handling som ska delges inte finns tillgänglig när en delgivningsmottagare påträffas, får vid stämmningsmannadelgivning i stället ett skriftligt meddelande med uppgifterna i handlingen delges.

Handlingen bör skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren om det inte bedöms obehövt.

Paragrafen behandlar i vilka fall stämmningsmannadelgivning kan ske av ett skriftligt meddelande i stället för själva handlingen. Den motsvarar 4 § i 1970 års delgivningslag (jämförd med 10 § i 1979 års delgivningsförordning). Övervägandena finns i avsnitt 12.6.

I *första stycket* anges att ett skriftligt meddelande med uppgifterna i handlingen får överlämnas i stället för handlingen om denna inte finns tillgänglig vid delgivningstillfället. Meddelandet måste innehålla samtliga uppgifter av betydelse för delgivningen.

I *andra stycket* anges att myndigheten bör skicka eller lämna handlingen till delgivningsmottagaren efter att meddelandet har lämnats. Handlingen bör skickas om det inte bedöms obehövt. Bestämmelsen motsvarar vad som gäller vid muntlig delgivning (se kommentaren till 19 §).

Stämmningsmannadelgivning genom att handlingen lämnas till en annan person än delgivningsmottagaren

34 § Vid stämmningsmannadelgivning får handlingen i fall som anges i 35 och 36 §§ lämnas till en annan person än den som är delgivningsmottagare. Handlingen får endast lämnas till en person som samtycker till det och som inte är motpart i samma mål eller ärende till den som ska delges.

En underrättelse om att delgivning enligt första stycket har skett och vem handlingen har lämnats till ska skickas till delgivningsmottagaren.

Paragrafen behandlar stämmningsmannadelgivning genom att handlingen lämnas till annan än den som är delgivningsmottagare (surrogatdelgivning). Den motsvarar delvis 12 § tredje stycket och 18 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.7.

I *första stycket* anges att delgivning i vissa fall kan ske genom att handlingen lämnas till en annan person än den som är delgivningsmottagare. Liksom enligt 1970 års delgivningslag kan surrogatdelgivning endast tillämpas när en person frivilligt tar emot handlingen. Det framgår uttryckligen av andra meningen. Handlingen får inte lämnas till en person som är motpart i samma mål eller ärende till den som ska delges. Bestämmelsen hindrar inte att en person som inte är behörig att utföra stämmningsmannadelgivning lämnar handlingen till en annan person än delgivningsmottagaren som sedan vidarebefordrar handlingen till den person som är delgivningsmottagare. Delgivning anses emellertid i sådana fall ha skett först när handlingen bevisligen har kommit delgivningsmottagaren till handa. Det är i ett sådant fall fråga om vanlig delgivning (16–18 §§). I vissa fall kan det med hänsyn främst till personliga förhållanden hos den person som tar emot handlingen vara olämpligt att använda surrogatdelgivning (jfr 4 § andra stycket). Det kan inte komma i fråga att lämna handlingen till en person om det finns särskild anledning att anta att han eller hon inte kommer att vidarebefordra handlingen till delgivningsmottagaren. Så kan vara fallet t.ex. om personen som förklarar sig villig att ta emot handlingen uppträder förvirrat eller är påverkad.

Av *andra stycket* framgår att en underrättelse om att delgivning har skett och vem handlingen har lämnats till ska skickas till delgivningsmottagaren. Det ställs inte något krav på att underrättelsen ska skickas på visst sätt.

35 § Om delgivningsmottagaren har känt hemvist i Sverige men inte påträffas där, får handlingen lämnas till en vuxen medlem av det hushåll som delgivningsmottagaren tillhör.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om surrogatdelgivning när den person som är delgivningsmottagare inte påträffas i bostaden. Den har utan ändring i sak överförts från 12 § första meningen i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.8.

För att surrogatdelgivning ska få användas enligt denna paragraf måste delgivningsmottagaren vara stadigvarande bosatt på adressen. Huruvida han eller hon är folkbokförd på adressen saknar självständig betydelse, men kan naturligtvis vara en omständighet att beakta (NJA 1988 s. 89). Handlingen får endast lämnas till hushållsmedlem som påträffas i, eller i omedelbar anslutning till, hemvistet. Det är alltså inte möjligt att söka upp en hushållsmedlem på någon annan plats, t.ex. hans eller hennes arbetsplats. Hushållsmedlemmen måste också vara vuxen, dvs. ha fyllt 18 år.

36 § Om delgivningsmottagaren inte påträffas på sin arbetsplats under sin vanliga arbetstid, får handlingen lämnas till hans eller hennes arbetsgivare. Med arbetsgivare avses en person i företagsledande eller därmed jämförlig ställning eller chefen för den personaladministrativa verksamheten på delgivningsmottagarens arbetsplats.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om surrogatdelgivning när den person som är delgivningsmottagare inte påträffas på sin arbetsplats. Den

har utan ändring i sak överförts från 12 § andra stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.9.

För att surrogatdelgivning med arbetsgivare ska få användas krävs att eftersökning sker under delgivningsmottagarens vanliga arbetstid. Arbetsgivaren är enligt 44 § skyldig att upplysa om vilken den vanliga arbetstiden är. Tillägget ”eller därmed jämförlig ställning” tar liksom i 1970 års delgivningslag sikte på ledningen för myndigheter, organisationer och andra typer av arbetsplatser (prop. 1990/91:11 s. 32).

37 § Den som har mottagit handlingen enligt 35 eller 36 § ska se till att handlingen lämnas till delgivningsmottagaren så snart det kan ske. Den som utför delgivningen ska informera om denna skyldighet när handlingen lämnas.

Paragrafen behandlar skyldigheten för den person som vid surrogatdelgivning tar emot handlingen att vidarebefordra den till den person som är delgivningsmottagare. Bestämmelsen har utan ändring i sak överförts från 14 § i 1970 års delgivningslag. Den berörs i avsnitt 12.7.

Personen som har tagit emot handlingen är skyldig att göra relativt stora ansträngningar för att vidarebefordra handlingen till delgivningsmottagaren. Om personen helt skulle strunta i att försöka vidarebefordra handlingen, så påverkar detta emellertid inte bedömningen av om delgivning har skett (39 § andra stycket). En annan sak är att ett sådant agerande kan medföra att personen som har tagit emot handlingen anses skadeståndsskyldig gentemot delgivningsmottagaren (prop. 1970:13 s. 225).

Stämningmannadelgivning genom att handlingen lämnas i eller i anslutning till delgivningsmottagarens hemvist

38 § Vid stämningmannadelgivning får handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist, om

1. delgivningsmottagaren inte påträffas där,
2. handlingen inte kan lämnas enligt 34–36 §§,
3. det inte kan klarläggas var delgivningsmottagaren uppehåller sig, och
4. det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om stämningmannadelgivning genom s.k. spikning. Den har till stora delar sin motsvarighet i 15 § andra stycket och 18 a § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.11.

Av paragrafen framgår att spikning är en variant av stämningmannadelgivning. Det krävs, till skillnad från 1970 års delgivningslag, inte något beslut från uppdragsmyndigheten innan handlingen ”spikas”. Regleringen hindrar givetvis inte att den som utför stämningmannadelgivningen i svårbedömda fall samråder med uppdragsmyndigheten för att i möjligaste mån undvika att myndigheten senare gör en annan bedömning i fråga om huruvida förutsättningar för spikning har förelagat. Förutsättningarna i sak för spikning är oförändrade. Den föreslagna regleringen lämnar dock ett större utrymme för stämningssmannen att

välja hur handlingen ska lämnas än enligt 1970 års delgivningsslag. Utgångspunkten är att handlingen i normalfallet lämnas på samma sätt som vanlig post till adressen, dvs. i brevinkast eller brevlåda (jfr prop. 1960:85 s. 19 f.). Om det inte är möjligt, eller om det bedöms olämpligt, att lämna handlingen i brevlåda, brevinkast eller motsvarande får den fästas på ytterdörren till bostaden. För att det ska anses finnas anledning att anta att delgivningsmottagaren har avvikit eller håller sig undan (*punkten 4*) krävs att utredningen medger ganska säkra slutsatser i detta avseende. Så bör ofta kunna anses vara fallet om delgivningsmottagaren har aviserats om att han eller hon söks för stämningssmannadelgivning och nyligen har synts till i närheten av bostaden, t.ex. i trappuppgången. För att uppgifter i ett tidigare delgivningsärende ska kunna tillmätas någon större vikt krävs att det inte har förflutit för lång tid (jfr prop. 1994/95:188 s. 24). Vilken utredning som krävs får bedömas efter omständigheterna i varje särskilt fall (se t.ex. NJA 2009 N 75). Uppgifter från tidigare delgivningsärenden kan också tala emot att spikning ska få användas, t.ex. om delgivningsmottagaren nyligen har kunnat delges personligen i ett annat delgivningsärende. Om förutsättningarna för spikning är uppfyllda, får också kungörelsedelgivning användas (48 § första stycket 2). Angående valet mellan spikning och kungörelsedelgivning, se avsnitt 13.2.2 samt kommentaren till 48 §.

Delgivningstidpunkten

39 § Stämningssmannadelgivning enligt 32 § första stycket, 33 eller 38 § har skett när handlingen eller det skriftliga meddelandet har lämnats på föreskrivet sätt. Stämningssmannadelgivning enligt 32 § andra stycket har skett när delgivningsmottagaren har vägrat ta emot handlingen.

Stämningssmannadelgivning enligt 34–37 §§ har skett när handlingen har lämnats och underrättelsen har skickats.

Paragrafen anger när stämningssmannadelgivning har skett. Den motsvarar delvis 19 § i 1970 års delgivningsslag. Övervägandena finns i avsnitten 12.1, 12.5, 12.6, 12.7 och 12.11.

Första stycket anger de tidpunkter när delgivning har skett vid olika typer av stämningssmannadelgivning. När handlingen har lämnats till den person som är delgivningsmottagare, liksom när han eller hon vägrat att ta emot handlingen, har stämningssmannadelgivning skett i och med överlämnandet eller försöket att lämna över handlingen. Detsamma gäller när ett meddelande med handlingens innehåll lämnas enligt 33 §. Vid spikning har stämningssmannadelgivning skett när handlingen har lämnats på föreskrivet sätt.

När det gäller surrogatdelgivning framgår av *andra stycket* att stämningssmannadelgivning har skett först vid den tidpunkt när både handlingen har lämnats och underrättelse har skickats till delgivningsmottagaren om delgivningen och om vem som har tagit emot handlingen.

Vem som får utföra stämmningsmannadelgivning

40 § Stämmningsmannadelgivning får utföras av stämmningsman och anställd vid

- polismyndighet,
- åklagarmyndighet,
- allmän domstol,
- allmän förvaltningsdomstol,
- Kronofogdemyndigheten,
- Skatteverket,
- svensk utlandsmyndighet och
- auktoriserat delgivningsföretag.

Stämmningsmannadelgivning får utföras av personal vid respektive inrättning om delgivningsmottagaren är intagen i

- kriminalvårdsanstalt,
- häkte,
- sådan undersökningsenhet som avses i 5 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
- sådan vårdinrättning som avses i 6 § första stycket lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,
- sådan sjukvårdsinrättning som avses i 15 § första stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
- sådant hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, eller
- sådant hem som avses i 22 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.

Paragrafen anger vilka som har behörighet att utföra stämmningsmannadelgivning. Den motsvarar 24 § första stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.2 och 12.3.

I *första stycket* räknas de personkategorier upp som har full stämmningsmannabehörighet, dvs. som kan utföra all slags stämmningsmannadelgivning. Till skillnad från 1970 års delgivningslag är samtliga anställda vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten och Skatteverket behöriga att utföra stämmningsmannadelgivning. Även anställda vid auktoriserade delgivningsföretag är behöriga att utföra sådan delgivning. Auktorisation av delgivningsföretag regleras i lagen (2010:000) om auktorisation av delgivningsföretag (se närmare författningskommentaren till den lagen).

Andra stycket innehåller en uppräknning av personalkategorier som har viss begränsad stämmningsmannabehörighet. Dessa har endast behörighet att utföra stämmningsmannadelgivning med personer som är intagna på den anstalt eller inrättning där de tjänstgör. I förhållande till 1970 års delgivningslag har personal vid sjukvårdsinrättningar för psykiatrisk tvångsvård tillkommit.

Förordnande av stämmningsmän

41 § En polismyndighet förordnar stämmningsmän inom sitt polisdistrikt.

Paragrafen anger att varje polismyndighet förordnar stämmningsmän inom sitt polisdistrikt. Bestämmelsen motsvarar 23 § i 1970 års delgivningslag. Den berörs i avsnitt 12.2.

En polismyndighets rätt att öppna postförsändelse

42 § En polismyndighet får öppna en försändelse som har lämnats till myndigheten för stämmingsmannadelgivning, om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten eller till en annan polismyndighet för delgivning. Detta gäller dock inte om uppdragsgivaren har angett att försändelsen inte får öppnas.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om polismyndighetens rätt att i vissa fall öppna den försändelse som ska delges genom stämmingsmannadelgivning. Den motsvarar delvis 29 a § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.12.

Paragrafen innebär att polismyndigheten i vissa fall har rätt att öppna ett slutet kuvert som överlämnats till myndigheten för stämmingsmannadelgivning. Eftersom det är fråga om ett ingrepp i den grundlagskyddade brevhemligheten får bestämmelsen inte används slentrianmässigt. Försändelsen får endast öppnas om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten eller till en annan polismyndighet för delgivning. För att ett sådant behov ska anses föreligga måste överföringen brådska. Det kan t.ex. vara så att den person som är delgivningsmottagare har gripits på en annan ort och det finns en risk att delgivning inte kan genomföras om delgivningshandlingarna skickas med post. Som framgår av andra meningen har uppdragsgivaren vidare möjlighet att ange att en försändelse inte får öppnas. Denna möjlighet torde främst utnyttjas när delgivningsförsändelsen innehåller sekretessbelagda handlingar eller när enskild ska se till att delgivning sker utan samband med mål eller ärende. Den omständigheten att en delgivningsförsändelse öppnas av en polismyndighet och delgivningshandlingen därefter skickas med t.ex. telefax till en annan polismyndighet innebär inte att handlingen därmed ska betraktas som en allmän handling hos någon av polismyndigheterna (jfr 2 kap. 11 § 1 tryckfrihetsförordningen och prop. 1990/91:11 s. 43).

Upplysningsskyldighet

43 § En fastighetsägare, tomträttsinnehavare, arrendator eller innehavare av bostadslägenhet ska på begäran av den som utför stämmingsmannadelgivning uppges om delgivningsmottagaren är bosatt på fastigheten eller i lägenheten eller annars disponerar utrymme där.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om bl.a. fastighetsägares skyldighet att lämna upplysningar till den som utför stämmingsmannadelgivning. Bestämmelsen har utan ändring i sak överförts från 26 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.13.

Bestämmelsen innebär en skyldighet att upplysa om hyresgäster, andrahandshyresgäster och inneboende. Undantag från upplysningskyldigheten finns i 44 §.

44 § En arbetsgivare är skyldig att på begäran av den som utför stämmingsmannadelgivning uppges om delgivningsmottagaren är anställd hos honom eller henne och, om så är fallet, upplysa om delgivningsmottagarens arbetstider, arbetsplats och om andra förhållanden som rör anställningen och som kan underlätta delgivningen.

Paragrafen behandlar arbetsgivares skyldighet att lämna upplysningar till den som utför stämmningsmannadelgivning. Bestämmelsen har delvis sin motsvarighet i 27 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.13.

Paragrafen anger vilka uppgifter som en arbetsgivare är skyldig att lämna om en person som är delgivningsmottagare. Det handlar om sådana uppgifter som typiskt sett kan underlätta delgivning med en anställd, i första hand den anställdes arbetstider och arbetsplats. Om arbetsgivaren känner till andra omständigheter som kan underlätta delgivning, är han eller hon skyldig att upplysa även om dessa. En förutsättning för att upplysningsskyldighet ska föreligga är dock att uppgifterna har samband med anställningen (jfr prop. 1984/85:109 s. 66). Undantag från upplysningsskyldigheten finns i 45 §. I 36 § finns en definition av begreppet arbetsgivare. Till skillnad från 1970 års delgivningslag är uppgiftsskyldigheten inte straffsanktionerad.

45 § Upplysningsskyldighet enligt 43 och 44 §§ gäller inte den som står i sådant förhållande till delgivningsmottagaren som anges i 36 kap. 3 § rättegångsbalken.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om undantag från upplysningsskyldigheten i 43 och 44 §§. Bestämmelsen motsvarar 28 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.13.

Undantaget från uppgiftsskyldigheten gäller fastighetsägare m.fl. respektive arbetsgivare som är närstående till delgivningsmottagaren på sådant sätt att de skulle vara undantagna från vittnesplikt enligt 36 kap. 3 § rättegångsbalken. Detta undantag avser bl.a. make, sambo, syskon, barn och föräldrar.

Tillträde till enskilt område som inte utgör bostad

46 § Stämmningsman och anställd vid polismyndighet, åklagarmyndighet, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och auktoriserat delgivningsföretag har rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att verkställa stämmningsmannadelgivning.

En polisman som vägras sådant tillträde får, efter beslut av polismyndigheten, själv bereda sig tillträde. Om någon annan person som anges i första stycket vägras tillträde, ska polismyndigheten på begäran lämna biträde.

Paragrafen reglerar rätten att vid stämmningsmannadelgivning få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att verkställa delgivningen. Den motsvarar 29 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 12.14.

Av *första stycket* följer att den som utför stämmningsmannadelgivning har rätt att komma in t.ex. i trappuppgången till ett flerfamiljshus eller på en arbetsplats (jfr prop. 1984/85:109 s. 67). Samtliga personkategorier som har behörighet att utföra stämmningsmannadelgivning enligt 40 § första stycket utom anställda vid svensk utlandsmyndighet har denna rätt.

I *andra stycket* anges att den som utför stämmningsmannadelgivning har rätt att vända sig till polismyndigheten för att bereda honom eller henne tillträde. Det gäller t.ex. om någon med våld hindrar den som utför stämmningsmannadelgivning att ta sig in på området eller om den som äger eller disponerar över området vägrar att ge tillträde till detta. Polisman

får själv bereda sig tillträde efter beslut av polismyndigheten. I övrigt är allmänna bestämmelser om polismans befogenhet att använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd tillämpliga på denne (jfr 10 § första stycket 6 polislagen [1984:387] och a. prop. s. 56).

Paragrafen gäller inte tillträde till bostäder. Sådant tillträde regleras i bestämmelserna om husrannsakan i 28 kap. 2 § rättegångsbalken.

Kungörelsedelgivning

Hur kungörelsedelgivning går till

47 § Kungörelsedelgivning sker genom att myndigheten beslutar att den handling som ska delges hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på annan plats och ett meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll inom tio dagar från beslutet kungörs och i vissa fall ges till känna på annat sätt i enlighet med vad som närmare anges i 48–50 §§.

Paragrafen innehåller en övergripande bestämmelse om hur kungörelsedelgivning går till. Den motsvarar delvis 17 § i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 131 och 13.3.1–13.3.3.

Kännetecknande för kungörelsedelgivning är att myndigheten fattar ett beslut om att en handling ska hållas tillgänglig och att detta ges spridning genom att ett meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll kungörs på föreskrivet sätt. Av det meddelande som kungörs ska det framgå vem som ska delges. När det t.ex. gäller en juridisk person ska alltså kungörelsen normalt riktas mot denna och inte mot dess ställföreträdare även om de föregående delgivningsförsöken har varit inriktade på dessa. En annan sak är att det vid kungörelsens utformning ibland kan vara lämpligt att, utöver delgivningssubjektet, ange vem eller vilka som är delgivningsmottagare. Så kan vara fallet t.ex. i fråga om ställföreträdaren till en underårig. Vidare ska anges vad delgivningen avser och, i förekommande fall, vad konsekvensen kan bli om den som delgivningen avser inte hör av sig inom viss angiven tid. Slutligen ska det framgå vid vilken myndighet som målet eller ärendet handläggs samt var den handling som delges hålls tillgänglig. Kungörande och övriga åtgärder ska ske inom tio dagar från beslutet. Närmare bestämmelser om när kungörelsedelgivning får användas och om hur kungörandet ska ske finns i 48–50 §§ (se kommentarerna till dessa bestämmelser).

Kungörelsedelgivning när delgivningsmottagaren saknar känt hemvist eller undandrar sig delgivning

48 § Kungörelsedelgivning får ske

1. om delgivningsmottagaren saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig,
2. om förutsättningarna för stämmningsmannadelgivning enligt 38 § är uppfyllda, eller
3. om förutsättningarna för förenklad delgivning är uppfyllda men sådan adress som anges i 23 § saknas.

Ett meddelande som avses i 47 § ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar och, om det finns skäl till det, i ortstidning. Om kungörelsedelgivning enligt första stycket har skett och därefter ny delgivning ska ske i samma mål eller ärende, får meddelandet i stället anslås i myndighetens lokal.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kungörelsedelgivning när delgivningsmottagaren saknar känt hemvist eller undandrar sig delgivning. Den motsvarar delvis 15 § och 17 § första stycket i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 13.2.1–13.2.3 och 13.3.1–13.3.2.

I *första stycket* anges när kungörelsedelgivning får användas med stöd av denna paragraf. Av *punkten 1*, som motsvarar 15 § första stycket i 1970 års delgivningslag, framgår att kungörelsedelgivning får användas när den person som är delgivningsmottagare saknar känt hemvist och det inte heller kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig. Om delgivningsmottagaren inte bor på den senaste folkbokföringsadressen, kan ny adressuppgift i vissa fall finnas hos exempelvis kommunens socialtjänst eller Kriminalvården. Skatteverket kan dessutom lämna uppgift om aktuell arbetsgivare. Bestämmelsen är i första hand tillämplig vid delgivning med fysiska personer. Den kan emellertid under vissa förutsättningar få betydelse också vid delgivning med en juridisk person. Det gäller framför allt i den situationen då en juridisk person som inte är registrerad ska delges och ställföreträdarna saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var dessa uppehåller sig. Om den juridiska personen däremot har en registrerad postadress, bör delgivning i första hand ske genom särskild delgivning med juridisk person också i de fall då förutsättningarna för delgivning enligt förevarande bestämmelse är uppfyllda.

Punkten 2, som delvis motsvarar 15 § andra stycket i 1970 års delgivningslag, anger att kungörelsedelgivning kan användas som ett alternativ till spikning. De formella förutsättningarna är desamma, dvs. att den delgivningsmottagare som söks har känt hemvist men inte påträffas där, att surrogatdelgivning inte kan tillämpas, att det inte kan klarläggas var delgivningsmottagaren uppehåller sig och att det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet och vid andra delgivningsförsök med honom eller henne finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller håller sig undan. När det gäller att välja mellan kungörelsedelgivning och spikning är det avgörande vilket delgivningssätt som framstår som mest ändamålsenligt i det enskilda fallet (4 § första stycket). Det är framför allt när det kan antas att delgivningsmottagaren har avvikit från hemvistet som kungörelsedelgivning bör väljas i stället för spikning.

Punkten 3 saknar motsvarighet i 1970 års delgivningslag. Av den framgår att kungörelsedelgivning även får användas om förutsättningarna för att använda förenklad delgivning i och för sig är uppfyllda men delgivningsmottagaren har underlåtit att anmäla uppgift om aktuell adress till såväl den myndighet som handlägger målet eller ärendet som för folkbokföring (jfr 25 § folkbokföringslagen [1991:481]). För att bestämmelsen ska vara tillämplig krävs också bl.a. att det inte skulle ha varit olämpligt att använda förenklad delgivning med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet (4 § andra stycket). I sådana fall ska myndigheten varken behöva vidta några ytterligare efterforskningar för att klarlägga var den delgivningsmottagaren uppehåller sig eller försök delge honom eller henne på annat sätt.

I *andra stycket* regleras hur kungörandet ska gå till. Huvudregeln är annonsering i Post- och Inrikes Tidningar. Om det finns skäl till det ska,

enligt andra meningen i andra stycket, meddelandet dessutom införs i ortstidning. Vid bedömningen av om det föreligger sådana skäl ska främst beaktas ändamålet med delgivningen samt vem eller vilka som ska delges. Om kungörelsedelgivning ska ske med en fysisk personer som kan antas uppehålla sig på en viss ort, talar detta för att annonsering även ska ske i ortstidning. För det fall en delgivningsmottagare saknar känt hemvist och det inte heller finns tydliga indikationer på att han eller hon uppehåller sig på en viss ort inom riket är det däremot tillräckligt att införa meddelandet i Post- och Inrikes Tidningar. Om kungörelsedelgivning enligt denna paragraf har ägt rum och därefter ny delgivning ska ske i samma mål eller ärende, får annonsering i tidning underlåtas helt. Meddelandet ska i sådana fall i stället anslås i myndighetens lokal. Bestämmelsen är fakultativ. Myndigheten kan alltså välja att annonsera i tidning, trots att förutsättningarna enligt stycket är uppfyllda. Det kan i vissa fall vara lämpligt att så sker, t.ex. om lång tid har förflutit sedan den förra kungörelsedelgivningen.

Kungörelsedelgivning när en obestämd krets eller ett stort antal personer ska delges

49 § Kungörelsedelgivning får ske

1. om en obestämd krets ska delges,
2. om ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning sker med var och en av dem, eller
3. om delägare i samfällighet eller medlemmar i sammanslutning ska delges, det inte finns någon som är delgivningsmottagare för dem enligt 14 § första stycket och delägarna eller medlemmarna är fler än tio.

Ett meddelande som avses i 47 § ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar och, om det finns skäl till det, i ortstidning. Om delgivningen i ett sådant fall som avses i första stycket 2 avser personer som hyr eller annars innehar lägenheter i samma fastighet ska meddelandet dessutom anslås inom fastigheten på lämpligt sätt.

Ett meddelande om delgivningen ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ingår en statlig myndighet eller en kommun bland dem som avses med delgivningen, ska meddelandet alltid skickas till myndigheten eller kommunen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kungörelsedelgivning när en obestämd krets eller ett stort antal personer ska delges. Den motsvarar i huvudsak 16 § första stycket och andra stycket 1 och 2 samt 17 § första och andra styckena i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitten 13.2.4, 13.3.1 och 13.3.3.

I *första stycket* anges när kungörelsedelgivning får användas enligt denna paragraf. Av *punkten 1* framgår att kungörelsedelgivning får användas när en obestämd krets personer ska delges. Som exempel på när punkten är tillämplig kan nämnas delgivning av nämyndighetens beslut enligt 8 kap. 4 a § ellagen (1997:857), kallelse av okända sakägare enligt 5 kap. 6 § expropriationslagen (1972:719) och tillsynsmyndighetens beslut enligt 7 kap. 5 § tredje stycket naturgaslagen (2005:403).

Punkten 2 avser den situationen att ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning sker med var och en av dem. Det avgörande för att

bestämmelsen ska få tillämpas är ändamålet med delgivningen. Det är alltså endast när det kan antas att de handlingar som delgivningen avser är av begränsat intresse för de personer som ska delges som bestämmelsen är tillämplig. Om ändamålet med delgivningen kan antas vara angeläget för många berörda får bestämmelsen däremot inte tillämpas. Det gäller även i den situationen då ett mycket stort antal personer ska delges.

Punkten 3 anger att kungörelsedelgivning får användas när fler än tio delägare i en samfällighet eller fler än tio medlemmar i en sammanslutning ska delges. Bestämmelsen får endast tillämpas under förutsättning att samfälligheten eller sammanslutningen inte är en juridisk person och att det inte av 14 § första stycket följer att någon är delgivningsmottagare för delägarnas eller medlemmarnas räkning.

I *andra stycket* regleras hur kungörandet ska gå till. Bestämmelsen om annonsering i tidning motsvarar den i 48 § andra stycket (se kommentaren till den bestämmelsen). Om delgivningen avser ett stort antal personer personer som hyr eller annars innehar lägenheter i samma fastighet ska meddelandet dessutom anslås inom fastigheten på lämpligt sätt. Om det finns en anslagstavla i fastigheten som är avsedd för meddelanden till de boende bör denna användas. I annat fall ska meddelandet anslås på en väl synlig plats, t.ex. vid fastighetens huvudingång.

I *tredje stycket* anges att ett meddelande om delgivningen också ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser. Hur många och vilka personer som meddelandet ska skickas till får avgöras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. De personer som meddelandet skickas till bör upplysas om förfarandet och uppmanas att sprida innehållet i meddelandet till andra som berörs av kungörelsedelgivningen.

Kungörelsedelgivning när en juridisk person inte har fullgjort sin registreringsplikt

50 § Kungörelsedelgivning får ske

1. om en juridisk person som anges i 29 § saknar en registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med juridisk person, eller

2. om en juridisk person i strid mot gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare och någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att på den juridiska personens vägnar ta emot delgivning samt försök till delgivning med andra tillämpliga delgivningssätt har misslyckats eller sådana försök bedöms som utsiktslösa.

Ett meddelande som avses i 47 § ska föras in i Post- och Inrikes Tidningar.

Om den juridiska personen har en registrerad postadress ska i ett sådant fall som avses i första stycket 2 ett meddelande om delgivningen skickas till denna adress.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kungörelsedelgivning när en juridisk person har underlåtit att fullgöra sin registreringsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 13.2.5.

I *första stycket* anges när kungörelsedelgivning får användas enligt denna paragraf. *Punkten 1* motsvarar delvis 16 § andra stycket 4 i 1970 års delgivningsslag. Den har anpassats till det nya delgivningssättet särskild delgivning med juridisk person. *Punkten* är tillämplig på samtliga juridiska personer som omfattas av det nya delgivningssättet. Av

bestämmelsen följer att kungörelsedelgivning får användas när en juridisk person som anges i 29 § saknar en registrerad postadress som kan användas för särskild delgivning med juridisk person. Den täcker både det fallet att registret över huvud taget inte innehåller någon adressuppgift och det fallet då den registrerade adressen av någon anledning inte kan användas. Ett exempel på det senare fallet är när myndigheten har fått försändelser som skickats till den adressen i retur med påskrift från postbefordringsföretaget om att adressaten är okänd på den adressen.

Punkten 2 innebär att kungörelsedelgivning får användas i vissa fall när en juridisk person saknar registrerad behörig företrädare dvs. att det antingen helt saknas uppgifter i registret eller att uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga. Den motsvarar i huvudsak 16 § andra stycket 3 i 1970 års delgivningslag. För att punkten ska vara tillämplig krävs att den juridiska personen har varit skyldig att registrera uppgifter om behörig företrädare. Vidare krävs att någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att på den juridiska personens vägnar ta emot delgivning (se t.ex. 2 kap. 16 a § stiftelselagen [1994:1220]). Slutligen krävs att försök till delgivning med andra tillämpliga delgivningssätt har misslyckats eller sådana försök bedöms som utsiktslösa. Det sistnämnda kravet innebär att om myndigheten känner till vem som är behörig företrädare, trots att han eller hon inte har registrerats, så ska försök till delgivning med honom eller henne på annat sätt först prövas (jfr prop. 1992/93:68 s. 82). Beträffande flertalet registreringspliktiga juridiska personer ska i första hand särskild delgivning med juridisk person användas. I den situationen får kungörelsedelgivning inte ske enligt denna punkt (jfr NJA 2005 s. 175). Däremot kan kungörelsedelgivning enligt denna punkt ske när en registreringspliktig stiftelse, som inte omfattas om bestämmelserna om särskild delgivning med juridisk person, saknar registrerad behörig företrädare och förutsättningarna i övrigt är uppfyllda.

I *andra stycket* anges att kungörande ska ske i Post- och Inrikes Tidningar. Till skillnad från övriga bestämmelser om kungörelsedelgivning behöver kungörande aldrig ske i ortstidning.

I *tredje stycket* föreskrivs att om delgivningen avser en juridisk person som i strid mot gällande bestämmelser saknar registrerad företrädare (första stycket punkten 2) ska ett meddelande om delgivningen skickas med post till den juridiska personens registrerade adress under förutsättning att det finns en sådan adress.

Delgivningstidpunkten

51 § Kungörelsedelgivning har skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

Paragrafen anger när kungörelsedelgivning har skett. Övervägandena finns i avsnitt 13.4.

Kungörelsedelgivning har skett två veckor efter beslutet om kungörelsedelgivning, under förutsättning att kungörande och andra föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid. Som framgår av 47 § måste kungörande och övriga åtgärder ha skett inom tio dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.

Överklagande

52 § Länsstyrelsens beslut enligt 9 och 10 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av länsstyrelsens beslut i vissa delgivningsärenden. Den motsvarar delvis 22 § andra och tredje styckena i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

De beslut som avses är sådana som fattas när en enskild har vänt sig till länsstyrelsen med anledning av att denne utan samband med något pågående mål eller ärende ska se till att delgivning sker. Bestämmelsen anger att länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det gäller såväl beslut om att avvisa en framställan på grund av att ansökningsavgiften inte har betalats som beslut vid handläggningen av delgivningsärendet, t.ex. ett beslut som innebär att länsstyrelsen anser att förutsättningarna för kungörelsedelgivning inte är uppfyllda. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011, då delgivningslagen (1970:428) upphör att gälla.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

Övervägandena beträffande ikraftträdande och övergångsbestämmelser finns i avsnitt 16.

Lagen träder i kraft den 1 januari 2011 (*punkten 1*). Samtidigt upphör 1970 års delgivningslag att gälla. I enlighet med allmänna processrättsliga principer ska förfarandereglerna i den nya lagen tillämpas genast efter ikraftträdandet.

Om beslutet om delgivning har fattats före den 1 januari 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt, följer dock av *punkten 2* att det fortsatta förfarandet ska följa bestämmelserna i 1970 års delgivningslag.

18.2 Förslaget till lag (2010:000) om auktorisation av delgivningsföretag

Inledande bestämmelser

1 § Delgivningsföretag får ansöka om auktorisation enligt denna lag.

Med ett delgivningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt utför delgivning enligt delgivningslagen (2010:000).

Paragrafen innehåller vissa inledande bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 15.1.

I *första stycket* anges att delgivningsföretag får ansöka om auktorisation enligt denna lag. Av detta följer att den som utför delgivning inte behöver ansöka om auktorisation. Lagen innebär således inte något för-

bud mot att delgivningsföretag bedriver verksamhet utan auktorisation. Av 40 § delgivningslagen framgår dock att endast anställda vid delgivningsföretag som är auktoriserade har behörighet att utföra stämningssmannadelgivning.

I *andra stycket* finns en definition av begreppet delgivningsföretag. Med delgivningsföretag avses den som yrkesmässigt utför delgivning enligt delgivningslagen. Bestämmelsen ställer inte något krav på att verksamheten måste bedrivas i någon särskild associationsrättslig form. Ett delgivningsföretag kan alltså drivas såväl av en enskild näringsidkare som av ett handelsbolag eller ett aktiebolag. För att verksamheten ska betecknas som yrkesmässig krävs att den har viss omfattning. Lagen är således inte tillämplig i fråga om företag som utför enstaka delgivningsuppdrag. Däremot hindrar inte bestämmelsen att näringsidkaren även ägnar sig åt annan verksamhet. Vilken typ av verksamheter som kan kombineras med delgivningsverksamhet utan att detta inverkar menligt på den senare får bedömas inom ramen för den allmänna lämplighetsprövning som ska ske i samband med auktorisation (se närmare kommentaren till 2 §).

Auktorisation

2 § Auktorisation får beviljas endast om det med hänsyn till organisation, ledning och ägande kan antas att företagets verksamhet kommer att bedrivas i överensstämmelse med lag och på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt.

Rikspolisstyrelsen ska ges tillfälle att yttra sig innan auktorisation beviljas.

Paragrafen anger de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att auktorisation ska beviljas. Övervägandena finns i avsnitt 15.1.

Prövningen av om auktorisation ska beviljas enligt *första stycket* görs utifrån en bedömning av vilka förutsättningar som verksamheten kan antas ha att bedrivas i överensstämmelse med lag och på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. Vid prövningen ska särskilt beaktas hur företaget är organiserat och hur det leds. Av betydelse är också vilka personer som intar ledande befattningar i företaget och vilka som äger företaget. Såväl ledande befattningshavare som ägare med bestämmande inflytande måste vara lämpliga. I det ligger bl.a. att det inte får vara fråga om kriminellt belastade personer eller personer som av annan anledning inte kan väntas driva verksamheten på ett seriöst sätt. När det gäller företagets organisation är det nödvändigt att denna är utformad på ett sätt som skapar förutsättningar för en effektiv intern kontroll av kvalitet och regelefterlevnad. Av 13 § framgår att föreskrifter om auktorisation får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

I *andra stycket* finns en bestämmelse om att Rikspolisstyrelsen ska höras innan auktorisation beviljas. Bestämmelsen är utformad så att yttrande endast behöver inhämtas i de fall där länsstyrelsen överväger att bevilja en ansökan om auktorisation. Beslut om avslag kan således meddelas utan Rikspolisstyrelsens hörande.

Godkännande av personal

3 § All personal hos ett auktoriserat delgivningsföretag ska vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för en anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller den som leder verksamheten samt ledamöter och suppleanter i delgivningsföretagets styrelse.

Paragrafen innehåller bestämmelser om godkännande av personal m.fl. hos ett auktoriserat delgivningsföretag. Övervägandena finns i avsnitt 15.2.

För att en person ska godkännas som anställd krävs att han eller hon framstår som lämplig för anställningen. I bestämmelsen har de anställdas laglydnad lyfts fram som en omständighet som särskilt ska beaktas. Det innebär att en person som har gjort sig skyldig till brott i många fall inte kan godkännas. Undantag kan dock göras för mindre allvarliga förseelser. Dessutom bör beaktas vilken slags brottslighet det är fråga om och hur långt tillbaka i tiden brottsligheten ligger. Avgörande för prövningen är om det finns underlag för bedömningen att personen vid ansöknings-tillfället kan betraktas som laglydig. Vid lämplighetsprövningen bör dessutom en helhetsbedömning göras av personens lämplighet i övrigt för en anställning i ett delgivningsföretag. För bedömningen kan omständigheter som t.ex. ålder, hälsotillstånd och ekonomiska förhållanden ha betydelse. I fråga om hälsotillstånd så kan vissa sjukdomar och funktionsnedsättningar medföra att lämpligheten för anställningen kan ifrågasättas. Beträffande de ekonomiska förhållandena kan vidare nämnas att det kan vara olämpligt att en person som är överskuldssatt och själv föremål för exekutiva åtgärder från Kronofogdemyndigheten utför stämningmannadelgivning. Vid prövningen av fråga om godkännande bör högre krav ställas på lämplighet när det gäller anställda som ska utföra stämningmannadelgivning än på annan personal. Den som ska utföra stämningmannadelgivning ska kunna bedömas ha goda förutsättningar att tillämpa delgivningsbestämmelserna på ett korrekt och omdömesgillt sätt. Personen i fråga måste också ha förmåga att kunna redogöra för de delgivningsbestämmelser som är tillämpliga vid ett sammanträffande med den person som tar emot en handling. Av 13 § framgår att föreskrifter om godkännande av personal får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Utbildning av personal

4 § Ett auktoriserat delgivningsföretag har ansvar för att personalen får nödvändig utbildning.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om utbildning av de auktoriserade delgivningsföretagens personal. Övervägandena finns i avsnitt 15.3.

Av bestämmelsen framgår att ansvaret för utbildningen ligger hos delgivningsföretagen. Det gäller både introduktionsutbildning av nyanställda och löpande vidare- och fortbildning. Av 13 § framgår att föreskrifter om utbildningen får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Tillsynsmyndighet

5 § Ett auktoriserat delgivningsföretag står under tillsyn av en länsstyrelse som är tillsynsmyndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som är tillsynsmyndigheter och om deras tillsynsområden.

Paragrafen anger vilken myndighet som är tillsynsmyndighet. Övervägandena finns i avsnitt 15.6.

Av paragrafen framgår att ett auktoriserat delgivningsföretag står under tillsyn och att en länsstyrelse är tillsynsmyndighet. Vilka länsstyrelser som är tillsynsmyndigheter framgår av de föreskrifter som regeringen meddelar. Regeringen kan koncentrera uppgiften till ett fåtal länsstyrelser. Regeringen meddelar även föreskrifter om tillsynsmyndigheternas respektive tillsynsområden

6 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor om auktorisation och godkännande enligt denna lag.

Paragrafen anger att tillsynsmyndigheten prövar frågor om auktorisation och godkännande samt återkallelse av sådana beslut. Övervägandena finns i avsnitt 15.6.

Tillsyn

7 § Ett auktoriserat delgivningsföretag ska lämna tillsynsmyndigheten de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Företagen ska årligen före mars månads utgång till tillsynsmyndigheten ge in en redogörelse för verksamheten under föregående år.

Paragrafen innehåller bestämmelser om delgivningsföretagens skyldighet att lämna information till tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 15.4.

Första stycket innehåller en allmän bestämmelse om delgivningsföretagens skyldighet att medverka vid tillsynen genom att lämna de upplysningar som tillsynsmyndigheten begär. De upplysningar som avses kan röra såväl hur ett enskilt stämmningsmannaupdrag har utförts som generella frågor om verksamheten, t.ex. utbildning av personal eller hantering av sekretessbelagda fotografier.

Av *andra stycket* framgår att samtliga auktoriserade delgivningsföretag är skyldiga att varje år ge in en redogörelse för verksamheten till tillsynsmyndigheten. Redogörelsen ska ges in före mars månads utgång nästföljande år. Av övergångsbestämmelsen till lagen framgår att bestämmelsen ska tillämpas första gången år 2012.

8 § Tillsynsmyndigheten har rätt att inspektera ett auktoriserat delgivningsföretag och att ta del av samtliga handlingar som rör företagets verksamhet avseende stämmningsmannadelgivning.

Paragrafen behandlar tillsynsmyndighetens rätt att inspektera delgivningsföretagen. Övervägandena finns i avsnitt 15.4.

Av paragrafen framgår tillsynsmyndigheten har rätt att företa inspektioner och att i samband därmed få tillgång till handlingar. Tillsynsmyndigheten har rätt att ta del av samtliga handlingar som rör

stämningmannaverksamheten. Det kan t.ex. vara fråga om avtal och korrespondens med uppdragsgivare, fakturor för utförda uppdrag och handlingar med anknytning till enskilda delgivningsuppdrag.

9 § Tillsynsmyndigheten får meddela ett auktoriserat delgivningsföretag de förelägganden som behövs för att denna lag ska efterlevas. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Paragrafen behandlar tillsynsmyndighetens rätt att meddela förelägganden. Övervägandena finns i avsnitt 15.4.

Förelägganden kan meddelas t.ex. om ett auktoriserat delgivningsföretag underlåter att lämna begärda upplysningar eller ge in den årliga redogörelsen för verksamheten enligt 5 § (se närmare kommentaren till den bestämmelsen).

Återkallelse av auktorisation och godkännande

10 § Auktorisation och godkännande enligt denna lag kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar för auktorisation respektive godkännande eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

Ett godkännande ska återkallas när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat delgivningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått en ny anställning eller ett nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om återkallelse av auktorisation och godkännande. Övervägandena finns i avsnitt 15.5.

Första stycket anger när en auktorisation eller ett godkännande kan återkallas. Förutsättningar för återkallelse föreligger om de krav som ställs för auktorisation respektive godkännande (2 och 3 §§) inte längre är uppfyllda. När det gäller återkallelse av auktorisation kan så vara fallet om det framkommer att personer i ledningen eller ägare med bestämmande inflytande har dömts för brott. Detsamma gäller om verksamheten har upphört. Särskild anledning till återkallelse kan föreligga om delgivningsföretaget har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter mot tillsynsmyndigheten. Auktorisationen ska alltid återkallas om delgivningsföretaget begär det. Ett godkännande av personal kan återkallas t.ex. om personen i fråga begår brott efter godkännandet. Skäl till återkallelse av godkännande kan också föreligga om en person allvarligt, eller vid upprepade tillfällen, har åsidosatt vad som gäller för uppgiften. Det kan t.ex. vara fråga om en person som har utfört stämningmannadelgivning i strid med delgivningslagens bestämmelser eller uppträtt olämpligt i samband med besök i delgivningsmottagarens hemvist eller på hans eller hennes arbetsplats.

Andra stycket behandlar den situationen att en anställd har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat delgivningsföretag. Godkännandet ska i sådana fall normalt återkallas. Undantag görs för den situationen då personen i fråga övergår till anställning eller uppdrag hos ett annat auktoriserat delgivningsföretag.

Av *tredje stycket* framgår att huvudregeln är att ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, dvs. trots att det inte har vunnit laga kraft. Det

är möjligt för tillsynsmyndigheten att i ett enskilt fall bestämma att beslutet ska gälla från en senare tidpunkt. Skäl för att göra ett sådan undantag kan föreligga t.ex. om det bedöms vara ett gränsfall om auktorisationen ska återkallas och konsekvenserna av ett sådant beslut kan förväntas få stora ekonomiska effekter för delgivningsföretaget.

Tystnadsplikt

11 § Den som är eller har varit verksam i ett auktoriserat delgivningsföretag eller som har eller haft uppdrag för ett sådant företag får inte obehörigen avslöja eller utnyttja vad han eller hon i samband med anställningen eller uppdraget har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om tystnadsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 15.9.

Bestämmelsen innebär att all personal hos ett auktoriserat delgivningsföretag har tystnadsplikt med avseende på uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Tystnadsplikten består även efter det att anställningen eller uppdraget har avslutats. Den som bryter mot bestämmelsen kan dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

Avgifter

12 § Avgift får tas ut för tillsyn och för prövning av ansökningar om auktorisation och godkännande av personal.

Paragrafen innehåller en bestämmelse som ger rätt att ta ut avgifter av delgivningsföretagen. Övervägandena finns i avsnitt 15.7.

Bestämmelsen innebär att avgift får tas ut dels för den löpande tillsynen, dels för prövning av ansökningar enligt 2 och 3 §§. I 13 § andra stycket anges att regeringen får meddela föreskrifter om avgifterna.

Överklagande

13 § Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Rikspolisstyrelsen får överklaga länsstyrelsens beslut att bevilja auktorisation. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av beslut enligt denna lag. Övervägandena finns i avsnitt 15.10.

De beslut som avses är länsstyrelsens beslut i frågor om auktorisation och godkännande samt beslut som meddelas i samband med utövande av tillsyn över ett delgivningsföretag. *Första stycket* anger att länsstyrelsens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Av *andra stycket* framgår att Rikspolisstyrelsen har rätt att överklaga ett beslut att bevilja ett privat delgivningsföretag auktorisation. Vem som i övrigt har rätt att överklaga beslut enligt lagen får bedömas utifrån allmänna förvaltningsrättsliga och processrättsliga principer. Det innebär att den som berörs av ett beslut får klaga under förutsättning att beslutet gått honom eller henne emot. Normalt torde ett beslut att bevilja auktorisation inte kunna överklagas av annan än Rikspolisstyrelsen medan ett

beslut att inte bevilja auktorisation eller att återkalla en auktorisation kan överklagas av det berörda företaget.

Enligt *tredje stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätt.

Bemyndigande

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om auktorisation och godkännande samt om utbildning av personal.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande. Övervägandena finns i avsnitt 15.1–15.3 och 15.6.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Bemyndigandet avser föreskrifter om de närmare krav som bör ställas för auktorisation och godkännande, t.ex. kraven på laglydnad och lämplighet i övrigt, samt om den utbildning som delgivningsföretagen enligt 4 § ansvarar för.

18.3 Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken

16 kap. 5 §

Undandrar sig en arvinge eller testamentstagare att ge tillkänna huruvida han eller hon vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, får rätten förelägga honom eller henne att göra sin rätt gällande inom sex månader från det att föreläggandet delgavs honom eller henne. Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 48 §§ delgivningslagen (2010:000).

Ett sådant föreläggande ska meddelas, om ansökan därom görs av någon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvarlåtenskapen om denne försummar att bevara sin rätt.

Paragrafen behandlar när en domstol får förelägga en arvinge eller en testamentstagare att ge tillkänna om han eller hon gör anspråk på arv eller rätt enligt testamente.

Första stycket anpassas till den nya delgivningslagen.

Övriga ändringar är endast språkliga.

18 kap. 1 a §

När ett dödsbo ska delges är dödsbodelägarerna tillsammans delgivningsmottagare. En av dödsbodelägarerna är dock ensam delgivningsmottagare om han eller hon sitter i boet eller om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet. Den som tar emot handlingen ska så snart det kan ske underrätta övriga delägare om delgivningen.

Om boutredningsman har förordnats är i stället han eller hon delgivningsmottagare.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om delgivning med dödsbon. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 9 § fjärde och femte styckena i 1970 års delgivningslag. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.2.

Första stycket behandlar de fall där någon boutredningsman inte har förordnats. Stycket är tillämpligt även för det fall testamentsexekutor företräder dödsboet. Huvudregeln är att dödsbodelägarerna i sådana fall är delgivningsmottagare tillsammans. I två situationer är dock en av döds-

bodelägarna ensam delgivningsmottagare. Så är fallet om han eller hon sitter i boet eller om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet. Om handlingen har skickats eller lämnats till en dödsbodelägare som är ensam delgivningsmottagare ska han eller hon så snart det kan ske underrätta övriga delägare om delgivningen. Det förhållandet att en dödsbodelägare är ensam delgivningsmottagare hindrar inte att handlingen skickas eller lämnas till samtliga dödsbodelägare för delgivning.

Av *andra stycket* följer att endast boutredningsman är delgivningsmottagare när sådan har förordnats.

18.4 Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken

33 kap. 1 §

En ansökan, en anmälan eller en annan inlaga i rättegång *ska* innehålla uppgift om domstolen samt parternas namn och hemvist.

En enskild parts första inlaga i rättegången *ska* innehålla uppgift om partens

1. personnummer eller organisationsnummer,
2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning genom stämningsman,
3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer, med undantag för nummer som avser ett hemligt telefonabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det,*
4. *e-postadress, och*
5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom *eller henne.*

Förs partens talan av ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har parten ett ombud, *ska* ombudets namn, postadress, *e-postadress* och telefonnummer anges.

En stämningsansökan *ska* dessutom innehålla uppgift om enskild svarande i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om svarandens eller dennes ställföreträdare arbetsplats, telefonnummer, *e-postadress* och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för sökanden. Saknar svaranden känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Begär en part att ett vittne eller annan *ska* höras, är parten i den utsträckning som anges i fjärde stycket skyldig att lämna uppgifter beträffande denne.

Uppgifter som avses i första–femte styckena *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *ska* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som parterna är skyldiga att lämna till rätten. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.

Andra–fjärde styckena har ändrats så att det framgår att uppgiftsskyldigheten omfattar även mobiltelefonnummer och *e-postadress*. En förutsättning för att parten ska behöva lämna dessa uppgifter är givetvis att han eller hon förfogar över en mobiltelefon respektive en *e-postadress*. En ytterligare ändring är att parternas och ställföreträdarens yrken inte längre behöver anges.

I övrigt har endast språkliga ändringar gjorts.

33 kap. 5 §

Stämning i tvistemål får delges enligt 34–37 §§ delgivningslagen (2010:000) endast om det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren finns anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Om stämning i tvistemål där förlikning om saken är tillåten inte har kunnat delges, ska rätten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om käranden ska erbjudas att själv se till att delgivning sker. Hänsyn ska då tas till det arbete och den kostnad som därtills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om käranden inte antar erbjudandet ska stämningsansökan avvisas.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om delgivning i tvistemål.

Första stycket anger när surrogatdelgivning får användas vid delgivning av stämning i tvistemål. Stycket motsvarar i sak den tidigare bestämmelsen i 33 kap. 6 § andra stycket rättegångsbalken samt 18 a § i 1970 års delgivningslag. Av bestämmelsen framgår uttryckligen att bedömningen av om den person som är delgivningsmottagare har avvikit eller håller sig undan får grundas även på omständigheter som framkommit vid andra delgivningsförsök med honom eller henne.

Andra stycket, som innehåller en bestämmelse om partsdelgivning i tvistemål, har utan ändring i sak förts över från 33 kap. 6 § tredje stycket.

33 kap. 6 §

Bestämmelserna i 3, 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000) gäller inte delgivning av stämning i brottmål.

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att den tilltalade delges stämning och andra handlingar i ett brottmål genom förenklad delgivning om han eller hon av polisman, åklagare, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen vid ett personligt sammanträffande har delgetts information om att sådan delgivning kan komma att användas i tingsrätten och det vid den tidpunkt då handlingarna skickas till den tilltalade inte har förflutit längre tid än sex veckor sedan informationen lämnades.

Paragrafen anger vad som gäller för delgivning av stämning i brottmål. Övervägandena finns i avsnitt 10.7.4.

Första stycket anpassas till den nya delgivningslagen. Innebörden är att vissa bestämmelser i delgivningslagen inte får tillämpas vid delgivning av stämning i brottmål. Det gäller bestämmelserna om delgivning utomlands (3 §), surrogatdelgivning och spikning i samband med stämningmannadelgivning (34–38 §§) samt kungörelsedelgivning (47–51 §§). Av 20 § första stycket delgivningslagen framgår dessutom att muntlig delgivning inte får användas när delgivningen avser en handling genom vilken ett förfarande inleds.

Andra stycket innehåller en bestämmelse om när förenklad delgivning får användas för delgivning av stämning och andra handlingar i ett brottmål. Bestämmelsen motsvarar delvis 3 b § i 1970 års delgivningslag och 2 § i den tidigare lagen (2004:505) om försöksverksamhet med snabbare handläggning av brottmål. Den utgör ett undantag från bestämmelsen i 24 § delgivningslagen om att förenklad delgivning inte får avse handlingar genom vilka ett förfarande inleds (t.ex. stämning-

ansökningar) och att parten måste ha fått information om att delgivningssättet kan komma att användas av den myndighet som handlägger målet eller ärendet. I stycket uppställs två krav för att förenklad delgivning ska få användas. Informationen om att delgivningssättet kan komma att användas måste ha delgetts av polisman, åklagare, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen vid ett personligt sammanträffande. Dessutom måste stämningen och bifogade handlingar skickas till den tilltalade inom sex veckor från det att informationen delgavs. Utöver de krav som uppställs i bestämmelsen krävs att övriga förutsättningar enligt delgivningslagen är uppfyllda. Det innebär bl.a. att det ska göras en prövning av att det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet att använda förenklad delgivning (4 § andra stycket delgivningslagen). Det kan vara olämpligt att använda förenklad delgivning om brottsmisstanken har ändrats sedan informationen delgavs. Det förhållandet att åtal har väckts i en annan tingsrätt än vad som framstod som troligt när informationen delgavs bör däremot inte utgöra någon hinder mot att använda förenklad delgivning. Ett exempel på en situation när det är olämpligt att använda förenklad delgivning är när den misstänkte har varit påverkad eller av annan anledning kan antas ha haft svårt att ta till sig innebörden av informationen om förenklad delgivning. I stycket anges att förenklad delgivning får användas när stämningsansökan och andra handlingar i ett brottmål ska delges. Som exempel på andra handlingar kan nämnas stämningsansökan, kallelse till huvudförhandling och information om att förenklad delgivning kan komma att användas även under den fortsatta handläggningen i tingsrätten.

Bestämmelsen hindrar inte att förenklad delgivning även i andra fall används i brottmål. I sådana fall krävs dock att samtliga förutsättningar enligt delgivningslagen är uppfyllda. Det innebär t.ex. att kallelser får delges genom förenklad delgivning om domstolen har informerat den tilltalade om att delgivningssättet kan komma att användas och förutsättningarna i övrigt för att använda förenklad delgivning är uppfyllda.

33 kap. 7 §

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att hovrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen vid tingsrätt, Kronofogdemyndigheten, Statens va-nämnd, hyresnämnd eller arrendenämnd har fått information om att sådan delgivning kan komma att användas i hovrätten om ett avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Högsta domstolen om informationen har lämnats vid tingsrätt, hovrätt, Kronofogdemyndigheten, Statens va-nämnd eller arrendenämnd.

Paragrafen, som är ny, behandlar användningen av förenklad delgivning i hovrätt och Högsta domstolen. Övervägandena finns i avsnitt 10.7.3.

Bestämmelsen i *första stycket* innebär en särreglering i förhållande till 24 § delgivningslagen, som anger att förenklad delgivning inte får avse handlingar genom vilken ett förfarande inleds (t.ex. ett överklagande) och att parten måste ha fått information om att delgivningssättet kan komma att användas av den myndighet som handlägger målet eller ärendet. Bestämmelsen är tillämplig i hovrätt när en part har informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas av tingsrätt, Krono-

fogdemyndigheten, Statens va-nämnd, hyresnämnd eller arrendenämnd. Den innebär att förenklad delgivning kan fortsätta av användas av hovrätten utan att hovrätten dessförinnan behöver lämna någon information om delgivningssättet.

Av *andra stycket* följer att motsvarande gäller i Högsta domstolen när en part har fått informationen i tidigare instans. Hyresnämnder omfattas inte av denna bestämmelse eftersom Svea hovrätt är sista instans i hyresmål (10 § lagen [1994:381] om rättegången i vissa hyresmål i Svea hovrätt). En grundläggande förutsättning för att paragrafen ska vara tillämplig är att förutsättningarna för att använda förenklad delgivning är uppfyllda i övrigt. Det krävs således att det inte är olämpligt att använda förenklad delgivning med hänsyn till omständigheterna i delgivningsärendet (4 § andra stycket). Vid bedömningen av om så är fallet bör beaktas bl.a. hur lång tid som har förflutit sedan förenklad delgivning senast användes i målet.

Bestämmelserna hindrar inte att hovrätten eller Högsta domstolen använder förenklad delgivning om samtliga förutsättningar enligt delgivningslagen är uppfyllda. Det innebär att överinstansen kan lämna information om att förenklad delgivning kan komma att användas till en part när sådan information inte har lämnats av underinstansen eller sedan handläggningen stannat av på ett sådant sätt att det i ett tidigare skede bedömts olämpligt att fortsätta använda förenklad delgivning.

18.5 Förslaget till lag om ändring i utsökningsbalken

16 kap. 2 §

Innan avhysning sker *ska* svaranden beredas tillfälle att yttra sig. Saknar svaranden känt hemvist och har det *inte* kunnat klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig, får avhysning dock ske utan hinder av att han *eller hon inte* har beretts tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller *delgivningslagen (2010:000)*. Har delgivningsmottagaren känt hemvist inom riket men träffas varken han eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 34–37 §§ delgivningslagen och kan det inte klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas *eller handlingen lämnas i delgivningsmottagarens hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist*. Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom *eller henne* med posten under hans *eller hennes* utländska adress.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om handläggning av avhysningsfrågor.

Ändringen i *andra stycket* innebär att paragrafen anpassas till den nya delgivningslagen. Det innebär att det inte krävs något beslut av myndigheten innan spikning sker. Spikning får i stället utföras av den som utför stämmingsmannadelgivning (jfr 38 § delgivningslagen).

I övrigt har endast språkliga ändringar gjorts.

18.6 Förslaget till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)

3 §

En ansökan, ett överklagande, en anmälan, en underställning och varje annan åtgärd som inleder ett förfarande hos allmän förvaltningsdomstol, ska vara skriftlig.

En *ansökan* eller ett *överklagande* från en enskild ska vara egenhändigt undertecknad av honom *eller henne* eller hans *eller hennes* ombud. Den ska innehålla uppgift om hans *eller hennes*

1. personnummer eller organisationsnummer,
2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där han *eller hon* kan anträffas för delgivning genom stämmingsman,
3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer, med undantag för nummer som avser ett hemligt telefonabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det,*
4. e-postadress, och
5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom *eller henne*.

Förs den enskildes talan av ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har den enskilde ett ombud, *ska* ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

En *ansökan* eller ett *överklagande* från en enskild *ska* dessutom innehålla uppgifter om enskild motpart, om sådan finns, i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdarens arbetsplats, telefonnummer, e-postadress och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för den enskilde. Saknar motparten känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifter som avses i andra–fjärde styckena *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *ska* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som parterna är skyldiga att lämna till rätten.

Andra–fjärde styckena har ändrats så att det framgår att uppgiftsskyldigheten även omfattar mobiltelefonnummer och e-postadress. En ytterligare ändring är att parternas och ställföreträdarens yrken inte längre behöver anges. Ändringarna är desamma som i 33 kap. 1 § rättegångsbalken (se kommentaren till den bestämmelsen).

I övrigt har endast språkliga ändringar gjorts.

47 §

Ska rätten underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning. Delgivning *ska* användas, om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt tillgripas bara om det är påkallat med hänsyn till omständigheterna.

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att kammarrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen i förvaltningsrätten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i kammarrätten om förvaltningsrättens avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Regeringsrätten om informationen har lämnats i förvaltningsrätten eller i kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om delgivning i allmän förvaltningsdomstol. Övervägandena finns i avsnitt 10.7.3.

Andra och tredje styckena, som är nya, innehåller bestämmelser om när förenklad delgivning får användas i kammarrätt och i Regeringsrätten utan att dessa instanser behöver ha lämnat information om att så kan komma att ske. En förutsättning för detta är att information har lämnats av förvaltningsrätten eller, när det gäller Regeringsrätten, av förvaltningsrätten eller kammarrätten. Bestämmelserna har sin motsvarighet i den nya 33 kap. 7 § rättegångsbalken (se vidare kommentaren till den paragrafen).

18.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

29 §

Föreläggandet *ska* delges svaranden i enlighet med vad som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål. *Kungörelsedelgivning* enligt 48 § delgivningslagen (2010:000) får dock endast ske i mål om särskild handräckning och i mål om betalningsföreläggande såvitt gäller fastställelse till betalning ur viss egendom enligt 2 § andra stycket.

En kopia av ansökningshandlingarna *ska* fogas till föreläggandet i mål om betalningsföreläggande som avses i 2 § andra stycket, i mål om särskild handräckning samt i andra mål där handlingarna innehåller någonting utöver vad som framgår av föreläggandet.

Om sökanden ska se till att delgivning sker, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

Paragrafen innehåller bestämmelser om delgivning av ett föreläggande hos Kronofogdemyndigheten.

Första stycket anpassas till den nya delgivningslagen.

I övrigt har endast språkliga ändringar gjorts.

60 a §

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt enligt 36 eller 54 §, hindrar bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) inte att tingsrätten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har fått information om att sådan delgivning kan komma att användas i målet i tingsrätten.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om när förenklad delgivning får användas vid tingsrätten sedan målet har överlämnats dit från Kronofogdemyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 10.7.2.

Bestämmelsen innebär en särreglering i förhållande till 24 § delgivningslagen, som anger att förenklad delgivning inte får avse handlingar varigenom förfarandet inleds och att parten måste ha fått information om att delgivningssättet kan komma att användas i målet eller ärendet i varje instans. Den motsvarar delvis 3 b § första stycket i 1970 års delgivningslag. Svaranden får enligt bestämmelsen delges handlingar i målet genom förenklad delgivning, under förutsättning att denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har delgetts upplysning om att delgivningssättet kan komma att användas hos tingsrätten. Bestämmelsen innebär att förenklad delgivning får användas även när målet överlämnats

till tingsrätt sedan Kronofogdemyndigheten meddelat utslag och svaranden ansökt om återvinning. Den hindrar inte att tingsrätten informerar om att förenklad delgivning kan komma att användas om sådan information av förbiseende inte har lämnats vid Kronofogdemyndigheten eller sedan handläggningen stannat av vid tingsrätten på ett sådant sätt att det i ett tidigare skede av handläggningen vid tingsrätten har bedömts olämpligt att fortsätta använda förenklad delgivning (jfr 4 § andra stycket delgivningslagen).

18.8 Förslaget till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

12 kap. 3 §

Föreståndaren ansvarar i andelshavarnas ställe för att verksamheten bedrivs enligt bestämmelserna i 5 kap. 4–11 §§ och 14 kap. 4 och 5 §§. Han *eller hon* får från andelshavarna fordra in de bidrag som behövs för detta och för betalning av avgifter.

Vid delgivning med andelshavare gäller delgivningslagen (2010:000). Vid sådan delgivning är även föreståndaren ensam delgivningsmottagare.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om gruvföreståndarens uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.4

Andra stycket, som är nytt, motsvarar 10 § tredje stycket i 1970 års delgivningslag. Vid delgivning med andelshavarna är föreståndaren ensam delgivningsmottagare. Bestämmelsen kompletterar reglerna om delgivningsmottagare i delgivningslagen. Den hindrar inte att delgivning i stället sker genom att handlingen lämnas till de personer som enligt delgivningslagen är delgivningsmottagare för respektive andelshavare.

18.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd

4 §

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till Arbetsdomstolen eller Statens va-nämnd hindrar bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) inte att svaranden delges handlingar genom förenklad delgivning om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har fått information om att sådan delgivning kan komma att användas i målet i Arbetsdomstolen respektive Statens va-nämnd.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om när förenklad delgivning får användas vid Arbetsdomstolen och Statens va-nämnd sedan målet överlämnats dit.

Bestämmelsen motsvarar 60 a § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning (se kommentaren till den paragrafen).

18.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden

32 §

När delgivning ska ske med Allmänna arvsfonden är chefen för Kammarkollegiet, eller någon annan person som är behörig att ta emot delgivningen för Kammarkollegiets räkning, delgivningsmottagare.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om vem som är delgivningsmottagare när delgivning ska ske med Allmänna arvsfonden. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.2.

Genom bestämmelsen klargörs att den person som är behörig att ta emot delgivningen för Kammarkollegiets räkning är delgivningsmottagare när Allmänna arvsfonden ska delges. Bestämmelsen är tillämplig även i de fall då Kammarkollegiet har förordnat en god man att företräda fonden vid boutredningen.

18.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden

5 §

En enskild parts första skrivelse till tingsrätten *ska* innehålla uppgifter om partens

1. namn och personnummer eller organisationsnummer,
2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning,
3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer*, med undantag för nummer som avser ett hemligt telefonabonnemang som behöver uppges endast om tingsrätten begär det,
4. *e-postadress, och*
5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med parten.

Om den enskilde har en ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om ställföreträdaren. Har den enskilde utsett ombud, *ska* ombudets namn, postadress, telefonnummer *och e-postadress* anges.

Finns det en enskild motpart i ärendet, *ska* den som inleder ärendet lämna uppgifter om motparten i de hänseenden som anges i första och andra styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdarens arbetsplats, telefonnummer, *e-postadress* och ombud behöver dock lämnas endast om uppgiften är tillgänglig utan särskild utredning för den som inleder ärendet. Saknar motparten känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifterna *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till tingsrätten. Om något av dessa förhållanden ändras eller om en uppgift är ofullständig eller felaktig, *ska* det genast anmälas till tingsrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka kontaktuppgifter som parterna är skyldiga att lämna till rätten. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.

Bestämmelsen har ändrats så att det framgår att uppgiftsskyldigheten även omfattar mobiltelefonnummer och e-postadress. En ytterligare ändring är att parter och ställföreträdarens yrken inte längre behöver anges. Ändringarna är desamma som i 33 kap. 1 § rättegångsbalken (se kommentaren till den bestämmelsen).

I övrigt har endast språkliga ändringar gjorts.

46 a §

Bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) hindrar inte att hovrätt delger en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen i tingsrätten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i hovrätten om tingsrättens avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Högsta domstolen om informationen har lämnats i tingsrätten eller i hovrätten.

Paragrafen, som är ny, behandlar användningen av förenklad delgivning i hovrätt och Högsta domstolen. Övervägandena finns i avsnitt 10.7.3.

Bestämmelsen innebär en särreglering i förhållande till 24 § delgivningslagen som anger att förenklad delgivning inte får avse handlingar genom vilken ett förfarande inleds (t.ex. ett överklagande) och att parten måste ha fått information om att delgivningssättet kan komma att användas av den myndighet som handlägger målet eller ärendet. Bestämmelserna har sin motsvarighet i den nya 33 kap. 7 § rättegångsbalken (se vidare kommentaren till den paragrafen).

18.12 Förslaget till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

7 kap. 7 §

Ett beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges.

Ett beslut om körkortsingripande ska delges den som beslutet rör. *Delgivning får inte ske enligt 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:000).*

Paragrafen innehåller bestämmelser om beslut om körkortsingripande. Övervägandena finns i avsnitt 14.5.

Andra stycket har ändrats så att det framgår att varken surrogatdelgivning, spikning eller kungörelsedelgivning får användas när ett beslut om körkortsingripande ska delges den som beslutet rör.

18.13 Förslaget till lag om ändring i diskrimineringslagen (2008:567)

4 kap. 4 §

Den som inte rättar sig efter en begäran enligt 3 § får av Diskrimineringsombudsmannen föreläggas att vid vite fullgöra sin skyldighet. Ett beslut om vitesföreläggande får överklagas hos Nämnden mot diskriminering.

Ett vitesföreläggande enligt första stycket ska delges.

Paragrafen reglerar Diskrimineringsombudsmannens rätt att förelägga vite. Övervägandena finns i avsnitt 14.4.

I *andra stycket*, som är nytt, anges att ett vitesföreläggande som Diskrimineringsombudsmannen har meddelat ska delges. Bestämmelsen innehåller inte någon begränsning av möjligheterna att använda surrogatdelgivning (jfr 9 § förordningen [2008:1401] med instruktion för Diskrimineringsombudsmannen).

4 kap. 7 §

Nämnden mot diskriminering prövar framställningar om vitesförelägganden enligt 5 § och överklaganden av beslut om vitesförelägganden enligt 4 §. Vid handläggningen av ärendena tillämpas 8–15 a §§.

Paragrafen reglerar vilka framställningar och överklaganden som Nämnden mot diskriminering prövar. Övervägandena finns i avsnitt 14.4.

Ändringen är en följd av införandet av den nya 15 a § som bestämmelsen hänvisar till (se närmare kommentaren till den bestämmelsen).

Delgivning av handlingar

4 kap. 15 a §

Föreläggande enligt 8 §, kallelse till förhandling enligt 11 och 15 §§ och andra handlingar som en arbetsgivare eller någon annan ska tillhandahållas ska delges.

Paragrafen, som är ny, reglerar när Nämnden mot diskriminering ska delge handlingar. Övervägandena finns i avsnitt 14.4.

Bestämmelsen innehåller inte någon begränsning av möjligheterna att använda surrogatdelgivning (jfr 11 och 12 §§ förordningen [2008:1328] med instruktion för Nämnden mot diskriminering).

18.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

11 §

I mål som har överlämnats till domstol eller annan myndighet ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten.

De handlingar som sökanden har givit in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt eller annan myndighet enligt 10 § första stycket, hindrar inte bestämmelserna i 24 § delgivningslagen (2010:000) att tingsrätten eller myndigheten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten eller myndigheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser som reglerar den mottagande domstolens eller myndighetens handläggning efter att ett mål om europeiskt betalningsföreläggande överlämnats dit. Övervägandena finns i avsnitt 10.7.2.

Andra stycket, som är nytt, reglerar när förenklad delgivning får användas. Bestämmelsen har utan ändring i sak överförs från 3 b § första stycket i 1970 års delgivningslagen. Den motsvarar 60 a § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning (se kommentaren till den paragrafen) med den skillnaden att svaranden inte kan ansöka om återvinning av ett europeiskt betalningsföreläggande.

18.15 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

10 kap. 26 §

Sekretess hindrar inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)*.

Om den enskilde hos en myndighet som driver televerksamhet har begärt att abonnemanget ska hållas hemligt och om uppgiften är sekretessbelagd enligt 29 kap. 3 §, får den lämnas ut endast om den myndighet som begär uppgiften finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl.

Paragrafen innehåller en sekretessbrytande bestämmelse för uppgifter som behövs hos myndighet för delgivning. Ändringen innebär att paragrafen hänvisar till den nya delgivningslagen.

Sekretessbrytande bestämmelse

22 kap. 3 a §

Sekretessen enligt 1 § andra stycket hindrar inte att uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde lämnas till ett auktoriserat delgivningsföretag.

Paragrafen, som är ny, innehåller en sekretessbrytande bestämmelse. Övervägandena finns i avsnitt 15.8.

Bestämmelsen innebär att de auktoriserade delgivningsföretagen ges möjlighet att få tillgång till fotografier som omfattas av sekretess. De fotografier som avses är sådana som finns i det centrala passregistret och vägregistret. När det gäller delgivningsverksamhet som bedrivs av myndigheter finns det en sekretessbrytande bestämmelse i 10 kap. 26 § offentlighets- och sekretesslagen.

22 kap. 5 §

Sekretess gäller i verksamhet som avser delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sekretess i verksamhet som avser delgivning. Ändringen innebär att paragrafen hänvisar till den nya delgivningslagen.

Bilagan

Bilagan innehåller en uppräkningslista av de organ som vid tillämpningen av lagen ska jämföras med myndigheter. Övervägandena finns i avsnitt 14.1. Ändringen innebär att särskild postdelgivning stryks från uppräkningslistan av verksamheter som har uppdragits åt Posten Aktiebolag.

18.16 Övriga författningsförslag

I 4 § lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och 25 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter där det tidigare har angetts att kungörelsedelgivning enligt 15 § i 1970 års delgivningslag inte får användas har bestämmelserna utformats så att undantagen avser spikning (38 § delgivningslagen) och all kungörelsedelgivning (47–51 §§ delgivningslagen). Övervägandena i denna del finns i avsnitt 14.5.

Bestämmelsen i 18 a § i 1970 års delgivningslag om att bedömningen av om en person som söks har avvikit eller håller sig undan får grundas även på omständigheter som framkommit vid andra delgivningsförsök med delgivningsmottagaren har, på samma sätt som i 33 kap. 5 § rättegångsbalken, tagits in i 20 § lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m., 2 kap. 9 och 12 §§ konkurslagen (1987:672) samt 46 § personuppgiftslagen (1998:204). Övervägandena i denna del finns i avsnitt 14.2.

I socialförsäkringsbalken har en delgivningsbestämmelse förts över från 40 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd.

Vidare har ett antal bestämmelser ändrats så att hänvisningar till delgivningslagen (1970:428) anpassas till den nya delgivningslagens bestämmelser. Slutligen har vissa språkliga justeringar gjorts.

Sammanfattningen av promemorian Ny delgivningslag m.m. (Ds 2009:28)

I promemorian föreslås att den nuvarande delgivningslagen ersätts av en ny lag. Syftet med den nya lagen är att ge de tillämpande myndigheterna de verktyg och den flexibilitet som behövs för en skyndsam och ändamålsenlig hantering av delgivningar samtidigt som grundläggande rätts-säkerhetskrav upprätthålls. De nya möjligheter som modern teknik ger tas tillvara i högre grad än vad som hittills har varit fallet. Vidare läggs ett större ansvar på parter och andra som söks för delgivning i mål eller ärenden.

I den nya lagen föreslås att vad som tidigare benämnts ordinarie delgivning ersätts av de självständiga delgivningssätten vanlig delgivning, förenklad delgivning och särskild delgivning med juridisk person.

Vanlig delgivning innefattar delgivningsförfaranden där handlingen bevisligen har kommit den sökte till handa. Myndigheter föreslås därvid få sända handlingar med telefax eller på annan elektronisk väg om det inte är olämpligt.

Förenklad delgivning innefattar delgivning genom att en handling sänds med post till den sökte och att därefter ett meddelande skickas om att handlingen sänts. Det införs en möjlighet för myndigheten att under vissa förutsättningar sända handlingen eller det s.k. kontrollmeddelandet på annat sätt än med post. Dessutom föreslås att förenklad delgivning ska få fortsätta att användas i vissa fall när ett mål överlämnas till en annan myndighet eller domstol samt – under vissa förutsättningar – även för delgivning av stämning i brottmål.

Särskild delgivning med juridisk person innefattar delgivning genom att en handling sänds med post till den juridiska personen och att därefter ett meddelande skickas om att handlingen sänts. Delgivningssättet motsvarar i huvudsak den nuvarande delgivningsformen särskild delgivning med aktiebolag men föreslås omfatta samtliga juridiska personer som är skyldiga att registrera en postadress. Det föreslås vidare att juridiska personer ska ha möjlighet att registrera en särskild delgivningsadress. Särskild delgivning med juridisk person ska som huvudregel anses ha skett två veckor efter det att handlingen sändes från myndigheten. I förhållande till särskild delgivning med aktiebolag innebär det att tiden kortas från tre till två veckor.

I promemorian föreslås att det nya delgivningssättet muntlig delgivning införs. Muntlig delgivning innebär att innehållet i det som ska delges läses upp för den sökte och att handlingen därefter, som huvudregel, formlöst sänds till den sökte. Muntlig delgivning är ett plats- och teknikneutralt delgivningssätt som ersätter telefondelgivning och s.k. mötesdelgivning.

Stämningmannadelgivning innefattar delgivning genom att en person med stämningmannabehörighet lämnar handlingen till den sökte eller på annat föreskrivet sätt samt upprättar ett intyg över åtgärden. När det gäller detta delgivningssätt så föreslås att den legala bevisverkan som intyg om stämningmannadelgivning har tillerkänts avskaffas. I fortsättningen ska fri bevisprövning gälla för prövning av sådana intyg. Det särskilda delgivningsförfarande som brukar kallas spikning föreslås bli

en variant av stämningmannadelgivning, vilket innebär att det inte längre kommer att krävas ett formellt beslut av uppdragsmyndigheten. Behörighet att utföra stämningmannadelgivning föreslås tillkomma stämningssman, åklagare, polisman samt anställda vid allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, svensk utlandsmyndighet och hos Kronofogdemyndigheten. När den sökta är frihetsberövad ska stämningmannadelgivning kunna utföras av personal som tjänstgör vid den inrättning där han eller hon är intagen.

Kungörelsedelgivning innefattar delgivning genom att handlingen hålls tillgänglig på viss plats och meddelande om detta och handlingens huvudsakliga innehåll kungörs på föreskrivet sätt. I fråga om kungörelsedelgivning föreslås att detta delgivningssätt – utöver från vad som gäller enligt nuvarande ordning – ska få användas när en juridisk person saknar såväl registrerad postadress som särskild delgivningsadress samt i vissa fall när förenklad delgivning inte kan användas till följd av att en part har underlåtit att fullgöra sin skyldighet att anmäla adressändring.

Lagen föreslås liksom enligt nuvarande ordning gälla i tillämpliga delar när någon på grund av föreskrift i författning har att, utan samband med mål eller ärende, ombesörja delgivning. Den som ska ombesörja delgivning föreslås få möjlighet att vända sig till länsstyrelsen för bistånd med delgivning inom riket.

I promemorian föreslås vidare en möjlighet till auktorisation för privata delgivningsföretag. Förslaget innebär att personal vid auktoriserade delgivningsföretag ges i princip samma befogenheter som de stämningssmän som har förordnats av polismyndigheterna. Det föreslås vidare att all personal vid auktoriserade delgivningsföretag måste vara godkända med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Länsstyrelsen i Stockholms län föreslås pröva frågor om auktorisation och godkännande samt utöva tillsyn över de auktoriserade delgivningsföretagen.

Den nya delgivningslagen och övriga författningsändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

1 Förslag till delgivningslag (2010:000)

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller när en handling enligt bestämmelse i lag eller annan författning ska delges i ett mål eller ärende hos en domstol eller annan myndighet.

Lagen är även tillämplig i fråga om kallelse, föreläggande eller annan underrättelse i ett mål eller ärende hos en domstol eller annan myndighet, om det med hänsyn till syftet med underrättelsen framgår att delgivning bör ske.

Lagen gäller även i tillämpliga delar när någon på grund av föreskrift i författning har att, utan samband med mål eller ärende, ombesörja delgivning.

2 § Om det för visst slag av mål eller ärende har meddelats en bestämmelse i lag eller förordning som avviker från denna lag, gäller den bestämmelsen.

3 § Delgivning sker genom att en handling sänds eller lämnas till den person som söks för delgivning enligt 11–15 §§ eller genom att något av de andra förfaranden som anges i denna lag används.

Delgivning enligt denna lag ska ske genom

- vanlig delgivning (16 och 17 §§),
- muntlig delgivning (18–21 §§),
- förenklad delgivning (22–26 §§),
- särskild delgivning med juridisk person (27–31 §§),
- stämmingsmannadelgivning (32–48 §§), eller
- kungörelsedelgivning (49–52 §§).

4 § Vid delgivning med en person som har hemvist utomlands eller som vistas utomlands får delgivning ske enligt lagen på den utländska orten, om inte särskilda skäl talar mot det.

5 § Om en handling som en myndighet ska delge är omfattande eller det av annan anledning är olämpligt att handlingen kopieras, får myndigheten besluta att handlingen inte behöver lämnas eller sändas för delgivning utan i stället under viss tid ska hållas tillgänglig hos myndigheten eller på annan plats som myndigheten beslutat. Den sökta ska delges ett meddelande om beslutet.

Första stycket gäller inte delgivning av en stämmingsansökan eller en annan handling genom vilken förfarandet vid myndigheten inleds. Första stycket gäller dock bilagor till en sådan handling.

6 § Bestämmelserna i denna lag om delgivning av handling tillämpas även vid delgivning av annat än handling. Bilaga 2

Ansvar för delgivning, m.m.

7 § Myndigheten ansvarar för att delgivning sker och för valet av delgivningssätt. När myndigheten väljer delgivningssätt ska den sträva efter att använda det delgivningssätt som är mest ändamålsenligt och som medför så ringa olägenhet och kostnad som möjligt för såväl myndigheten som för den som söks för delgivning.

Om delgivning inte har skett på föreskrivet sätt, får myndigheten besluta att ny delgivning ska ske.

Invändning om att en handling i ett mål eller ärende inte har delgetts på föreskrivet sätt ska göras så snart det kan ske.

8 § Begär en part eller någon som har liknande ställning att själv få ansvara för att delgivning sker, får myndigheten besluta om detta om det kan ske utan olägenhet. Myndigheten ska i sådana fall i beslutet ange en viss tid inom vilken ett bevis om delgivning ska ges in till myndigheten. Har ett bevis om delgivning inte getts in inom föreskriven tid, får myndigheten besluta att den återtår ansvaret för att delgivning sker.

9 § I fall som avses i 1 § tredje stycket ansvarar den som enligt författning har att ombesörja delgivning för att delgivning sker.

Den som enligt första stycket ansvarar för att delgivning sker får vända sig till en länsstyrelse eller, om delgivningen ska utföras utomlands, till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) för bistånd med delgivningen. Länsstyrelsen ska avvisa en framställan om föreskriven ansökningsavgift inte har betalats.

10 § Den som enligt 8 § eller 9 § första stycket ansvarar för att delgivning sker får själv endast ombesörja delgivning genom vanlig delgivning enligt 16 § första stycket.

När länsstyrelsen ombesörjer delgivning enligt 9 § andra stycket får endast delgivning ske genom vanlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person, stämmingsmannadelgivning och kungörelsedelgivning.

Vem ska sökas för delgivning?

Delgivning med en fysisk person

11 § Vid delgivning med en fysisk person ska han eller hon sökas för delgivning.

Har en fysisk person ställföreträdare som är behörig att företräda honom eller henne i saken, ska i stället ställföreträdaren sökas för delgivning. Om det finns anledning till det, ska båda sökas för delgivning.

12 § Vid delgivning med staten ska chefen för den myndighet som ska bevaka statens rätt i saken, eller annan person som är behörig att ta emot delgivningen för myndighetens räkning, sökas för delgivning.

Om det inte av lag eller annan författning framgår att viss myndighet ska bevaka statens rätt i saken, får justitiekanslern, eller annan person som är behörig att ta emot delgivning för Justitiekanslerns räkning, sökas för delgivning.

Delgivning med annan juridisk person än staten

13 § Vid delgivning med annan juridisk person än staten ska den som har rätt att företräda den juridiska personen sökas för delgivning. Om flera är gemensamt behöriga, är det tillräckligt att någon av dem söks för delgivning.

Har ett försök till delgivning enligt första stycket misslyckats eller bedöms ett sådant delgivningsförsök som utsiktslöst, får suppleant för en behörig ställföreträdare sökas för delgivning.

Delgivning med delägare i samfällighet m.m.

14 § Vid delgivning med delägare i en samfällighet eller med medlemmar i en sammanslutning ska, om inte 13 § är tillämplig, ledamot av styrelsen eller annan som utsetts att förvalta samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter sökas för delgivning.

Finns varken styrelse eller förvaltare, får någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta i samfällighetens eller sammanslutningens angelägenheter sökas för delgivning.

Har ett försök till delgivning enligt första stycket misslyckats eller bedöms ett sådant delgivningsförsök som utsiktslöst, får en suppleant för en ledamot av styrelsen sökas för delgivning. Suppleanten ska utan dröjsmål lämna handlingen till en behörig ställföreträdare.

Delgivning med den som har ett ombud

15 § Har den med vilken delgivning ska ske ombud i målet eller ärendet, bör ombudet sökas för delgivning om han eller hon är behörig att ta emot handlingen för huvudmannens räkning. Söks ändå huvudmannen för delgivning, bör ombudet underrättas om det.

Första stycket gäller inte om handlingen innehåller ett föreläggande för huvudmannen att fullgöra något personligen.

Vanlig delgivning

Hur vanlig delgivning går till

16 § Vanlig delgivning sker genom att handlingen sänds med post eller lämnas på annat sätt till den som söks för delgivning.

En myndighet får sända handlingen med telefax eller på annan elektronisk väg, om det inte är olämpligt med hänsyn till handlingens innehåll och omfattning eller omständigheterna i övrigt.

När vanlig delgivning har skett

17 § Vanlig delgivning har skett när den som söks för delgivning har tagit emot handlingen oavsett på vilket sätt den har kommit honom eller henne till handa.

Om en postförsändelse som den som söks för delgivning har kvitterat har hämtats av bud, ska handlingen anses ha kommit den sökta till handa den dag då försändelsen avhämtades av budet.

Muntlig delgivning

Hur muntlig delgivning går till

18 § Muntlig delgivning sker genom att innehållet i handlingen läses upp för den person som söks för delgivning.

19 § Myndigheten ska vid muntlig delgivning så snart det kan ske, dock senast inom en vecka från delgivningstillfället, sända handlingen eller utskrift av innehållet till den sökta med post eller på annat sätt som har överenskommit vid delgivningen. Har delgivningen skett vid förhör, muntlig förhandling eller annat sammanträde, behöver myndigheten dock sända handlingen eller utskriften endast om den sökta har begärt det.

När muntlig delgivning får användas

20 § Muntlig delgivning får användas om det inte är olämpligt med hänsyn till innehållet och omfattningen av handlingen eller omständigheterna i övrigt.

Muntlig delgivning får inte avse en stämmingsansökan eller en annan handling genom vilken ett förfarande inleds.

När muntlig delgivning har skett

21 § Muntlig delgivning har skett när innehållet har lästs upp för den som söks för delgivning.

Förenklad delgivning

Hur förenklad delgivning går till

22 § Förenklad delgivning sker genom att myndigheten sänder handlingen till den som söks för delgivning och närmast följande arbetsdag skickar ett meddelande om att handlingen har sänts.

23 § Vid förenklad delgivning ska handlingen och det meddelande som avses i 22 § sändas med post till den söktes senast kända adress, om inte annat har överenskommit.

Har en handling som sänts enligt första stycket kommit i retur till myndigheten, ska myndigheten sända handlingen och meddelandet med post till den söktes folkbokföringsadress om sådan adress finns och skiljer sig från den som använts vid översändandet enligt första stycket.

När förenklad delgivning får användas

24 § Förenklad delgivning får användas endast

1. om den som söks för delgivning är part eller har liknande ställning i ett mål eller ärende,

2. om den som söks för delgivning har upplysts om att delgivnings-sättet kan komma att användas i målet eller ärendet, och

3. om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Förenklad delgivning får inte avse en stämningsansökan eller en annan handling genom vilken ett förfarande inleds.

25 § Upplysning enligt 24 § första stycket 2 ska delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person eller stämningsmannadelgivning enligt 34 eller 40 §.

Delgivning enligt första stycket behöver inte ske när någon har gett in en handling i målet eller ärendet och upplysningen lämnas till honom eller henne i nära anslutning till att handlingen har kommit in till myndigheten.

När förenklad delgivning har skett

26 § Förenklad delgivning ska anses ha skett när två veckor har förflutit från det att handlingen sändes, om det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen vid denna tidpunkt har kommit fram dit den sänts enligt 23 §.

Särskild delgivning med juridisk person

Hur särskild delgivning med juridisk person går till

27 § Särskild delgivning med juridisk person sker genom att myndigheten sänder handlingen till den juridiska personen och närmast följande arbetsdag sänder ett meddelande om att handlingen har sänts.

28 § Vid särskild delgivning med juridisk person ska handlingen och det meddelande som avses i 27 § sändas med post till den särskilda delgivningsadress som är registrerad för den juridiska personen i ett sådant register som anges i 29 §.

Har den juridiska personen inte registrerat någon särskild delgivningsadress som kan användas för delgivning enligt första stycket, får handlingen och meddelandet i stället sändas till annan postadress som är registrerad för den juridiska personen i ett sådant register som anges i 29 §.

29 § Särskild delgivning med juridisk person får användas vid delgivning med

1. aktiebolag som är registrerade i aktiebolagsregistret,
2. ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar, kooperativa hyresrättsföreningar och sambruksföreningar som är registrerade i föreningsregistret,
3. handelsbolag, kommanditbolag, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är registrerade i handelsregistret,
4. bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker och filialer till utländska bankföretag som är registrerade i bankregistret,
5. försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som är registrerade i försäkringsregistret,
6. utländska företags filialer som är registrerade i filialregistret,
7. stiftelser som är registrerade i stiftelseregistret,
8. europabolag som är registrerade i europabolagsregistret, och
9. europakooperativ som är registrerade i europakooperativsregistret.

30 § Särskild delgivning med juridisk person får användas endast

1. om ett försök till vanlig delgivning av handlingen i delgivningsärendet har misslyckats eller sådana delgivningsförsök bedöms som utsiktslösa, och
2. om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

När särskild delgivning med juridisk person har skett

31 § Särskild delgivning med juridisk person ska anses ha skett när två veckor har förflutit från det att handlingen sändes, om det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen vid denna tidpunkt har kommit fram dit den sänts enligt 28 §.

Stämningmannadelgivning

Hur stämningmannadelgivning går till

32 § Stämningmannadelgivning sker genom att någon som anges i 42 § lämnar handlingen eller ett meddelande på det sätt som anges i 34–40 §§ samt upprättar ett intyg däröver.

När stämningmannadelgivning får användas

33 § Stämningmannadelgivning får användas endast

1. om ett försök till vanlig delgivning eller delgivning med annat tillämpligt delgivningssätt har misslyckats eller sådana delgivningsförsök bedöms som utsiktslösa, och
2. om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

34 § Vid stämningmannadelgivning ska handlingen om möjligt lämnas till den sökta personligen.

Vägrar den sökta att ta emot handlingen, ska den lämnas kvar på platsen om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna.

35 § Om den handling som ska delges inte finns tillgänglig när den sökta påträffas, får vid stämningmannadelgivning i stället ett skriftligt meddelande med uppgifterna i handlingen delges.

Om den sökta begär det, ska handlingen så snart det kan ske, dock senast inom en vecka från delgivningstillfället, sändas med post till hans eller hennes senast kända adress eller på annat sätt som har överenskommit.

Stämningmannadelgivning genom att handlingen lämnas till en annan person än den sökta

36 § Vid stämningmannadelgivning får handlingen i fall som anges i 37 och 38 §§ lämnas till en annan person än den sökta, om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna. Handlingen får endast lämnas till en person som samtycker till det och som inte är motpart i samma mål eller ärende till den som ska delges.

Meddelande om delgivningen och uppgift om vem handlingen har lämnats till ska därefter sändas med post till den sökta under hans eller hennes senast kända adress.

37 § Om en fysisk person som söks för delgivning har känt hemvist i Sverige men inte påträffas där, får handlingen lämnas till en vuxen medlem av det hushåll som den sökta tillhör.

38 § Om den sökta inte träffas på sin arbetsplats under sin vanliga arbetstid, får handlingen lämnas till hans eller hennes arbetsgivare. Med arbetsgivare avses i denna lag en person i företagsledande eller därmed jämförlig ställning eller chefen för den personaladministrativa verksamheten på den söktes arbetsplats.

39 § Den som har mottagit handlingen enligt 37 eller 38 § ska se till att handlingen kommer den sökta till handa så snart det kan ske. Han eller hon ska upplysas om detta när handlingen lämnas.

Stämningmannadelgivning genom att handlingen lämnas i eller i anslutning till den söktes hemvist

40 § Handlingen får vid stämningmannadelgivning lämnas i den söktes hemvist eller på lämplig plats i anslutning till hans eller hennes hemvist,

1. om den sökta inte påträffas där,
2. om handlingen inte kan lämnas enligt 36–38 §§,
3. om det inte kan klarläggas var den sökta uppehåller sig, och
4. om det med beaktande av vad som har framkommit i det aktuella delgivningsärendet eller vid andra delgivningsförsök med den sökta finns

anledning att anta att han eller hon har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Bilaga 2

När stämmningsmannadelgivning har skett

41 § Stämmningsmannadelgivning enligt 34, 35 och 40 §§ ska anses ha skett när handlingen eller, i fall som avses i 35 §, meddelandet har lämnats på föreskrivet sätt. Stämmningsmannadelgivning enligt 34 § andra stycket ska anses ha skett även om handlingen inte har lämnats kvar på platsen.

Stämmningsmannadelgivning enligt 36–38 §§ ska anses ha skett när handlingen har lämnats och meddelandet har sänts.

Vem som får utföra stämmningsmannadelgivning

42 § Stämmningsmannadelgivning får utföras av stämmningsman, åklagare, polisman samt personal vid allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Kronofogdemyndigheten, svensk utlandsmyndighet och auktoriserat delgivningsföretag.

Stämmningsmannadelgivning får utföras av personal vid respektive inrättning om den som söks för delgivning är intagen i

- en kriminalvårdsanstalt,
- ett häkte,
- en sådan undersökningsenhet som avses i 5 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning,
- en sådan vårdinrättning som avses i 6 § första stycket lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,
- en sådan sjukvårdsinrättning som avses i 15 § första stycket lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
- ett sådant hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, eller
- ett sådant hem som avses i 22 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall.

Förordnande av stämmningsmän

43 § Polismyndigheten förordnar det antal stämmningsmän som behövs i polisdistriktet.

En polismyndighets rätt att öppna postförsändelse

44 § En polismyndighet får öppna en försändelse som har lämnats till myndigheten för stämmningsmannadelgivning, om det behövs för att innehållet ska kunna vidarebefordras inom myndigheten eller till en annan polismyndighet för delgivning med den sökta. Detta gäller dock inte om uppdragsgivaren har angett att försändelsen inte får öppnas.

45 § En fastighetsägare, tomträttsinnehavare, arrendator eller innehavare av bostadslägenhet ska på begäran av den som utför stämmningsmannadelgivning uppge om den som söks för delgivning är bosatt på fastigheten eller i lägenheten eller annars disponerar utrymme där.

46 § En arbetsgivare är skyldig att på begäran av den som utför stämmningsmannadelgivning uppge om den som söks för delgivning är anställd hos honom eller henne samt, om så är fallet, upplysa om den söktes arbetstider, arbetsplats och om andra förhållanden som rör anställningen och som kan underlätta delgivningen.

Arbetsgivare som uppsåtligt underlåter att lämna uppgifter enligt första stycket eller lämnar oriktiga uppgifter döms till penningböter.

47 § Upplysningsskyldighet enligt 45 och 46 §§ gäller inte den som står i sådant förhållande till den sökta som anges i 36 kap. 3 § rättegångsbalken.

Tillträde till enskilt område som inte utgör bostad

48 § Stämmningsman, åklagare, polisman samt personal vid auktoriserat delgivningsföretag, allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol eller Kronofogdemyndigheten har rätt att få tillträde till enskilt område som inte utgör bostad för att verkställa stämmningsmannadelgivning.

Om någon annan än polisman vägras tillträde som han eller hon har rätt till enligt första stycket, ska en polismyndighet på begäran av honom eller henne lämna biträde. En polisman får, efter beslut av polismyndigheten, själv bereda sig tillträde.

Kungörelsedelgivning

Hur kungörelsedelgivning går till

49 § Kungörelsedelgivning sker genom att handlingen hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på en plats som myndigheten beslutar och meddelande om detta och om handlingens huvudsakliga innehåll införs i Post- och Inrikes Tidningar inom tio dagar från beslutet. Om det finns skäl till det, ska meddelandet även införas i ortstidning inom samma tid.

Om kungörelsedelgivning har ägt rum enligt 51 § 1 eller 2 och därefter ny delgivning ska ske i samma mål eller ärende, får meddelandet i stället anslås i myndighetens lokal inom en vecka från beslutet.

50 § Vid kungörelsedelgivning i fall som anges i 51 § 3–5 ska, utöver vad som följer av 49 §, ett meddelande om delgivningen sändas med post inom tio dagar från beslutet till någon eller några av de personer som söks för delgivning för att vara tillgängliga för alla dem som avses med delgivningen. Ingår statlig myndighet eller kommun bland dem som avses med delgivningen, ska meddelandet alltid sändas till myndigheten eller kommunen.

Om delgivning i fall som anges i 51 § 4 avser personer som hyr eller annars innehar lägenhet i samma fastighet, ska, utöver vad som följer av 49 §, meddelandet anslås inom fastigheten på lämpligt sätt inom tio dagar från beslutet. I stället för vad som anges i första stycket ska dessutom handlingen, eller sådant meddelande som anges i 5 § första stycket, sändas med post till samtliga som söks för delgivning om det inte skulle medföra större kostnader och andra olägenheter än vad som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med delgivningen.

När kungörelsedelgivning får användas

51 § Kungörelsedelgivning får användas om det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna och

1. om den sökta saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han eller hon uppehåller sig,
2. om förutsättningarna för stämningssmannadelgivning enligt 40 § är uppfyllda,
3. om en obestämd krets personer ska delges,
4. om ett stort antal personer ska delges och det med hänsyn till ändamålet med delgivningen inte är rimligt att delgivning ska ske med var och en av dem,
5. om delgivning med delägare i samfällighet eller med medlemmar i sammanslutning inte kan ske enligt 14 § och delägarna eller medlemmarna är fler än tio,
6. om en juridisk person i strid med gällande bestämmelser saknar registrerad behörig företrädare och någon i Sverige bosatt person inte har utsetts att på den juridiska personens vägnar ta emot delgivning samt försök till delgivning enligt 16, 27, 28 och 32–40 §§ har misslyckats eller bedöms som utsiktslösa,
7. om en juridisk person som anges i 29 § saknar registrerad särskild delgivningsadress och postadress som kan användas för särskild delgivning med juridisk person, eller
8. om förutsättningarna för att använda förenklad delgivning är uppfyllda, men den sökta har underlåtit att anmäla uppgifter som krävs enligt 23 § för att sådan delgivning ska kunna användas.

När kungörelsedelgivning har skett

52 § Kungörelsedelgivning ska anses ha skett två veckor efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att åtgärderna i 49 och 50 §§ har skett i rätt tid.

Överklagande

53 § Länsstyrelsens beslut enligt 9 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010, då delgivningslagen (1970:428) upphör att gälla.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

2 Förslag till lag (2010:000) om auktoriserade delgivningsföretag

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelse

1 § Ett delgivningsföretag får ansöka om auktorisation enligt denna lag.

Med delgivningsföretag avses i denna lag näringsidkare som åtar sig att utföra delgivning enligt delgivningslagen (2010:000).

Auktorisation

2 § Auktorisation får beviljas endast om det med hänsyn till organisation, ledning och ägande kan antas att verksamheten kommer att bedrivas i överensstämmelse med lag och på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt.

Rikspolisstyrelsen ska ges tillfälle att yttra sig innan auktorisation beviljas.

Godkännande av personal

3 § All personal hos ett auktoriserat delgivningsföretag ska vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad och lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag.

Utbildning av personal

4 § Auktoriserade delgivningsföretag ansvarar för att personalen får nödvändig utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utbildningen.

Tillsynsmyndighet m.m.

5 § Tillsyn över auktoriserade delgivningsföretag utövas av Länsstyrelsen i Stockholms län som också prövar frågor om auktorisation och godkännande enligt denna lag.

Den lokala tillsynen i de län där företaget bedriver verksamhet utövas med biträde av länsstyrelserna i dessa län.

Tillsyn

6 § Auktoriserade delgivningsföretag ska lämna Länsstyrelsen i Stockholms län de upplysningar om verksamheten som den begär för sin tillsyn.

Företagen ska årligen före mars månads utgång till Länsstyrelsen i Stockholms län sända in en redogörelse för verksamheten under föregående år.

7 § Länsstyrelsen i Stockholms län har rätt att inspektera auktoriserade delgivningsföretag och att ta del av samtliga handlingar som rör företagens verksamhet avseende stämmingsmannadelgivning.

8 § Länsstyrelsen i Stockholms län får meddela ett auktoriserat delgivningsföretag de förlägganden som behövs för att denna lag ska efterlevas. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Återkallelse av auktorisation och godkännande

9 § Auktorisation och godkännande enligt denna lag kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar för auktorisation respektive godkännande eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

Ett godkännande ska återkallas när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat delgivningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått en ny anställning eller ett nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart, om inte annat anges i beslutet.

Tystnadsplikt

10 § Den som är eller har varit verksam i eller haft uppdrag för ett auktoriserat delgivningsföretag får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i samband med detta har fått veta om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Avgifter

11 § Avgift får tas ut för tillsyn och för prövning av ansökningar om auktorisation och godkännande av personal. Regeringen får meddela närmare föreskrifter om dessa avgifter.

Överklagande

12 § Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Rikspolisstyrelsen får överklaga länsstyrelsens beslut att bevilja auktorisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

3 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 5 § ärvdabalken¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

5 §

Undandrager sig arvinge eller testamentstagare att *giva* tillkänna huruvida han vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, *äger* rätten förelägga honom att göra sin rätt gällande inom sex månader från det föreläggandet delgavs honom. Delgivning får *ej* ske enligt 12–15 §§ *delgivningslagen* (1970:428).

Sådant föreläggande *skall* meddelas, *såframt* ansökan därom *göres* av någon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvarlåtenskapen *ifall* denne försummar att bevara sin rätt.

Undandrar sig arvinge eller testamentstagare att *ge* tillkänna huruvida han *eller hon* vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, *får* rätten förelägga honom *eller henne* att göra sin rätt gällande inom sex månader från det föreläggandet delgavs honom *eller henne*. Delgivning får *inte* ske enligt 36–38 §§, 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000).

Sådant föreläggande *ska* meddelas, *om* ansökan därom *görs* av någon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvarlåtenskapen *i fall* denne försummar att bevara sin rätt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Balken omtryckt 1981:359.

4 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 8 § jordabalken¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

8 §²

Uppsägning *skall* vara skriftlig, om *ej* skriftligt erkännande av uppsägningen lämnas. I fall som avses i 11 kap. 6 och 6 a §§ *skall* uppsägningen dock alltid ske skriftligen. Uppsägning får ske hos den som är behörig att ta emot arrendeavgift på jordägarens vägnar.

Skriftlig uppsägning *skall* delges den som *sökes* för uppsägning, dock utan tillämpning av 12–15 §§ *delgivningslagen* (1970:428).

Träffas *ej* den som *sökes* i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *skall* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till vuxen medlem i det hushåll som han tillhör eller, om han driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas *icke* någon som angivits nu, *skall* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägning har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har jordägare eller arrendator, hos vilken uppsägning *skall* ske, *ej* känt hemvist här i riket och finns *ej* heller känt ombud som har rätt

Uppsägning *ska* vara skriftlig, om *inte* skriftligt erkännande av uppsägningen lämnas. I fall som avses i 11 kap. 6 och 6 a §§ *ska* uppsägningen dock alltid ske skriftligen. Uppsägning får ske hos den som är behörig att ta emot arrendeavgift på jordägarens vägnar.

Skriftlig uppsägning *ska* delges den som *söks* för uppsägning, dock utan tillämpning av 36–38, 40, 49–50 §§ *eller* 51 § 1, 3 *och* 8 *delgivningslagen* (2010:000).

Träffas *inte* den som *söks* i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans *eller hennes* vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *ska* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till vuxen medlem i det hushåll som han *eller hon* tillhör eller, om han *eller hon* driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas *inte* någon som angivits nu, *ska* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägning har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har jordägare eller arrendator, hos vilken uppsägning *ska* ske, *inte* känt hemvist här i riket och finns *inte* heller känt ombud som

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

² Senaste lydelse 1991:850.

att mottaga uppsägning för honom, får uppsägningen ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

En ansökan hos domstol med yrkande att arrendeförhållande *skall* upphöra eller att arrendator *skall* avhysas gäller som uppsägning när delgivning skett i behörig ordning. Detsamma gäller en ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning om att arrendator *skall* avhysas.

Särskilda bestämmelser om innehållet i uppsägning av avtal om anläggningsarrende finns i 11 kap. 6 §.

har rätt att mottaga uppsägning för honom *eller henne*, får uppsägningen ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

En ansökan hos domstol med yrkande att arrendeförhållande *ska* upphöra eller att arrendator *ska* avhysas gäller som uppsägning när delgivning skett i behörig ordning. Detsamma gäller en ansökan enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning om att arrendator *ska* avhysas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

5 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken
dels att 9 kap. 7 § samt 33 kap. 1 och 6 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i 33 kap. ska införas en två nya paragrafer, 5 och 7 §§, av
 följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

7 §¹

Rätten får, om en part eller någon annan bör komma tillstådes eller infinna sig personligen vid en förhandling, förelägga vite. Om någon särskild föreskrift om föreläggande har meddelats, *skall* den gälla.

Skall ett föreläggande, som enligt särskild föreskrift *skall* förenas med vite, delges någon som vistas utom riket, får rätten underlåta att förelägga vite, om delgivning annars inte kan ske i den främmande staten. Om något vite inte har satts ut, får den förelagde inte åläggas något ansvar för de kostnader som kan ha uppstått till följd av att föreläggandet inte följts. Föreläggandet *skall* i övrigt vid den fortsatta handläggningen av målet anses jämställt med ett vitesföreläggande.

Rätten får, om en part eller någon annan bör komma tillstådes eller infinna sig personligen vid en förhandling, förelägga vite. Om någon särskild föreskrift om föreläggande har meddelats, *ska* den gälla.

Ska ett föreläggande, som enligt särskild föreskrift *ska* förenas med vite, delges någon som vistas utom riket, får rätten underlåta att förelägga vite, om delgivning annars inte kan ske i den främmande staten. Om något vite inte har satts ut, får den förelagde inte åläggas något ansvar för de kostnader som kan ha uppstått till följd av att föreläggandet inte följts. Föreläggandet *ska* i övrigt vid den fortsatta handläggningen av målet anses jämställt med ett vitesföreläggande.

En kallelse av en målsägande, ett vittne, en sakkunnig eller någon som avses i 36 kap. 1 § andra och tredje styckena får inte ske vid vite om delgivning ska ske i en annan stat, såvida inte lagen (1974:752) om nordisk vittnesplikt är tillämplig.

¹ Senaste lydelse 2000:564.

33 kap.

1 §²

Ansökan, anmälan eller annan inlaga i rättegång *skall* innehålla uppgift *å* domstolen samt parternas namn och hemvist.

En enskild parts första inlaga i rättegången *skall* innehålla uppgift om partens

1. yrke samt personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning genom stämningsman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen, dock att nummer avseende hemligt telefonabonnemang behöver uppges endast om rätten begär det, samt

4. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom.

Förs partens talan av ställföreträdare, *skall* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har parten vidtalat ett ombud att företräda honom, *skall* ombudets namn, postadress och telefonnummer anges.

En stämningsansökan *skall* dessutom innehålla uppgift om enskild svarande i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om svarandens eller dennes ställföreträdarens yrke, arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för sökanden. Saknar svaranden känd adress, *skall* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Begär en part att ett vittne eller annan *skall* höras, är parten i den

En ansökan, en anmälan eller en annan inlaga i rättegång ska innehålla uppgift *om* domstolen samt parternas namn och hemvist.

En enskild parts första inlaga i rättegången *ska* innehålla uppgift om partens

1. yrke samt personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där parten kan anträffas för delgivning genom stämningsman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer*, dock att nummer avseende hemligt telefonabonnemang behöver uppges endast om rätten begär det,

4. e-postadress, *samt*

5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom eller henne.

Förs partens talan av ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har parten vidtalat ett ombud att företräda honom *eller henne, ska* ombudets namn, postadress, *e-postadress* och telefonnummer anges.

En stämningsansökan *ska* dessutom innehålla uppgift om enskild svarande i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om svarandens eller dennes ställföreträdarens yrke, arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för sökanden. Saknar svaranden känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Begär en part att ett vittne eller annan *ska* höras, är parten i den

² Senaste lydelse 1985:267.

utsträckning som anges i fjärde stycket skyldig att lämna uppgifter beträffande denne.

Uppgifter som avses i första-femte styckena *skall* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *skall* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

utsträckning som anges i fjärde stycket skyldig att lämna uppgifter beträffande denne.

Uppgifter som avses i första-femte styckena *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *ska* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

5 §³

Stämning i tvistemål får delges enligt 36–38 §§ delgivningslagen (2010:000) endast om det finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Bedömningen får grundas även på omständigheter som framkommit vid andra delgivningsförsök med den sökta.

Om stämning i tvistemål där förlikning om saken är tillåten inte har kunnat delges, ska rätten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om käranden ska erbjudas att själv ombesörja delgivningen. Hänsyn ska därvid tas till det arbete och den kostnad som dittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om käranden inte antar erbjudandet ska stämningsansökan avvisas.

6 §⁴

Bestämmelserna i 5, 12 och 15 §§ delgivningslagen (1970:428) gäller inte delgivning av stämning i brottmål.

Stämning i tvistemål får delges enligt 12 § delgivningslagen endast om det finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Bestämmelserna i 4, 36–38, 40 och 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000) gäller inte delgivning av stämning i brottmål.

Stämning i brottmål får delges den tilltalade enligt 22–25 §§ delgivningslagen om han eller hon av polisman, åklagare, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevak-

³ Paragrafen motsvaras av 6 § andra och tredje styckena. Senaste lydelse 1995:637.

⁴ Senaste lydelse 1995:637.

ningen vid ett personligt sammanträffande har delgetts upplysning om att sådan delgivning kan komma att användas vid tingsrätten och det vid den tidpunkt då tingsrätten sänder handlingarna inte har förflutit längre tid än sex veckor sedan upplysningen lämnades.

Om stämning i tvistemål där förlikning om saken är tillåten inte har kunnat delges, skall rätten pröva om försöken till delgivning skall fortsätta eller om käranden skall erbjudas att själv ombesörja delgivningen. Hänsyn skall därvid tas till det arbete och den kostnad som dittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök skall lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om käranden inte antar erbjudandet skall stämmningsansökan avvisas.

7 §

Utan hinder av vad som anges i 24 § första stycket 2 delgivningslagen (2010:000) får hovrätt delge en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen vid tingsrätten har upplysts om att sådan delgivning kan komma att användas i hovrätten i fall tingsrättens avgörande överklagas dit.

Första stycket gäller även för Högsta domstolen om upplysningen har lämnats i tingsrätten eller i hovrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

6 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §

Innan avhysning sker *skall* svaranden beredas tillfälle att yttra sig. Saknar svaranden känt hemvist och har det *ej* kunnat klarläggas var han uppehåller sig, får avhysning dock ske utan hinder av att han *ej* har beretts tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller *delgivningslagen (1970:428)*. Har den sökta känt hemvist inom riket men träffas varken *han* eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 12 § *delgivningslagen* och kan det inte klarläggas var han uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas. Myndigheten kan i sådant fall i stället besluta att handlingen *skall* i slutet kuvert lämnas i den söktes hemvist eller, om detta *ej* kan ske, fästas på dörren till hans bostad. Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom med posten under hans utländska adress.

Innan avhysning sker *ska* svaranden beredas tillfälle att yttra sig. Saknar svaranden känt hemvist och har det *inte* kunnat klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig, får avhysning dock ske utan hinder av att han *eller hon* *inte* har beretts tillfälle att yttra sig.

I fråga om delgivning av handling varigenom svaranden bereds tillfälle att yttra sig gäller *delgivningslagen (2010:000)*. Har den sökta känt hemvist inom riket men träffas varken *den sökta* eller någon som handlingen kan lämnas till enligt 36–38 §§ *delgivningslagen* och kan det inte klarläggas var han *eller hon* uppehåller sig, får kungörelsedelgivning användas. Myndigheten kan i sådant fall i stället besluta att handlingen *ska* i slutet kuvert lämnas i den söktes hemvist eller, om detta *inte* kan ske, fästas på dörren till hans *eller hennes* bostad. Är svaranden bosatt utomlands får handlingen sändas till honom *eller henne* med posten under hans *eller hennes* utländska adress

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.

Häri genom föreskrivs att 20 § lagen (1970:417) om marknadsdomstol m.m.¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skall ansökan, kallelse eller föreläggande tillställas en part eller någon annan, sker det genom delgivning. Detsamma gäller dom eller beslut som sänds enligt 19 §. För andra handlingar får delgivning användas om det anses erforderligt.

Delgivning av sådana domar eller beslut av Marknadsdomstolen, som innefattar vitesföreläggande enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden eller lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, får inte ske enligt 12 § *delgivningslagen* (1970:428), om det inte finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Föreslagen lydelse

20 §²

Ska en ansökan, *en* kallelse eller *ett* föreläggande tillställas en part eller någon annan, sker det genom delgivning. Detsamma gäller *en* dom eller *ett* beslut som sänds enligt 19 §. För andra handlingar får delgivning användas om det anses erforderligt.

Delgivning av sådana domar eller beslut av Marknadsdomstolen, som innefattar vitesföreläggande enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden eller lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, får inte ske enligt 36–38 §§ *delgivningslagen* (2010:000), om det inte finns anledning att anta att den sökta har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. *Bedömningen får grundas även på omständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök med den sökta.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1984:294.

² Senaste lydelse 2004:452.

8 Förslag till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Härigenom föreskrivs att 3 och 47 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ansökan, *besvär*, anmälan, underställning och annan åtgärd, varigenom mål *anhängiggöres*, skall *ske skriftligen*.

En *ansöknings- eller besvärshandling* från en enskild skall vara egenhändigt undertecknad av honom eller hans ombud. Den skall innehålla uppgift om hans

1. yrke samt personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där han kan anträffas för delgivning genom stämningssman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen, dock att nummer avseende hemligt telefonabonnemang behöver uppges endast om rätten begär det, *samt*

4. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom.

Förs den enskildes talan av ställföreträdare, *skall* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har den enskilde vidtalat ett ombud att företräda honom, skall ombudets namn, postadress och telefonnummer anges.

Föreslagen lydelse

3 §¹

En ansökan, ett överklagande, en anmälan, en underställning och varje annan åtgärd som inleder ett förfarande vid allmän förvaltningsdomstol, ska vara skriftlig.

En *ansökan eller ett överklagande* från en enskild ska vara egenhändigt undertecknad av honom *eller henne* eller hans *eller hennes* ombud. Den ska innehålla uppgift om hans *eller hennes*

1. yrke samt personnummer eller organisationsnummer,

2. postadress och adress till arbetsplats samt i förekommande fall annan adress där han eller hon kan anträffas för delgivning genom stämningssman,

3. telefonnummer till bostaden och arbetsplatsen *samt mobiltelefonnummer*, dock att nummer avseende hemligt telefonabonnemang behöver uppges endast om rätten begär det,

4. e-postadress, samt

5. förhållanden i övrigt av betydelse för delgivning med honom *eller henne*.

Förs den enskildes talan av ställföreträdare, *ska* motsvarande uppgifter lämnas även om denne. Har den enskilde vidtalat ett ombud att företräda honom *eller henne*, *ska* ombudets namn, postadress, *e-postadress* och telefon-

¹ Senaste lydelse 1985:271.

En *ansöknings- eller besvärshandling* från en enskild skall dessutom innehålla uppgifter om enskild motpart, om sådan finns, i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdarens yrke, arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för den enskilde. Saknar motparten känd adress, *skall* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifter som avses i andra- fjärde styckena *skall* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *skall* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

Skall rätten underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning. Delgivning *skall* användas, om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt tillgripas bara om det är påkallat med hänsyn till omständigheterna.

nummer anges.

En *ansökan eller ett överklagande* från en enskild *ska* dessutom innehålla uppgifter om enskild motpart, om sådan finns, i de hänseenden som anges i andra och tredje styckena. Uppgift om motpartens eller dennes ställföreträdarens yrke, arbetsplats, telefonnummer och ombud behöver lämnas endast om uppgiften utan särskild utredning är tillgänglig för den enskilde. Saknar motparten känd adress, *ska* uppgift lämnas om den utredning som gjorts för att fastställa detta.

Uppgifter som avses i andra- fjärde styckena *ska* gälla förhållandena när uppgifterna lämnas till rätten. Ändras något av dessa förhållanden eller är en uppgift ofullständig eller felaktig, *ska* det utan dröjsmål anmälas till rätten.

47 §²

Ska rätten underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning. Delgivning *ska* användas, om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt tillgripas bara om det är påkallat med hänsyn till omständigheterna.

Utan hinder av vad som anges i 24 § första stycket 2 delgivningslagen (2010:000) får kammarrätt delge en part handlingar genom förenklad delgivning, om parten under handläggningen i förvaltningsrätten har upplysts om att sådan delgivning kan komma att användas i

² Senaste lydelse 1990:1412.

kammarrätten i fall förvaltningsrättens avgörande överklagas dit. Bilaga 2

Andra stycket gäller även för Regeringsrätten om upplysningen har lämnats i förvaltningsrätten eller i kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

9 Förslag till lag om ändring i expropriationslagen (1972:719)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 6 § expropriationslagen (1972:719) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

6 §

Avvisas *ej* stämmningsansökan, *skall* fastighetsdomstolen, om ansökningen gjorts av den exproprierande, utfärda stämning på fastighetsägaren och övriga kända sakägare. Har ansökningen gjorts av annan, *skall* domstolen utfärda stämning på den exproprierande och kalla övriga kända sakägare att inträda som parter i rättegången. Kallelse delges sakägare på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

I stämning som utfärdas på den exproprierande *skall* han anmodas att lämna uppgifter i de avseenden som anges i 5 § första stycket 3–6.

Stämning eller kallelse som avses i första stycket *skall* alltid utfärdas på okända sakägare, som möjligen finns. Bestämmelserna om kungörelsedelgivning i *delgivningslagen (1970:428)* äger därvid motsvarande tillämpning. Kan det med fog antagas att okända sakägare *icke* finns, får meddelande som avses i 17 § första stycket samma lag anslås i fastighetsdomstolens lokal i stället för att införas i tidning.

Avvisas *inte* stämmningsansökan, *ska* fastighetsdomstolen, om ansökningen gjorts av den exproprierande, utfärda stämning på fastighetsägaren och övriga kända sakägare. Har ansökningen gjorts av annan, *ska* domstolen utfärda stämning på den exproprierande och kalla övriga kända sakägare att inträda som parter i rättegången. Kallelse delges sakägare på sätt som är föreskrivet för stämning i tvistemål.

I stämning som utfärdas på den exproprierande *ska* han anmodas att lämna uppgifter i de avseenden som anges i 5 § första stycket 3–6.

Stämning eller kallelse som avses i första stycket *ska* alltid utfärdas på okända sakägare, som möjligen finns. Bestämmelserna om kungörelsedelgivning i *delgivningslagen (2010:000)* äger därvid motsvarande tillämpning. Kan det med fog antagas att okända sakägare *inte* finns, får meddelande som avses i 49 § första stycket samma lag anslås i fastighetsdomstolens lokal i stället för att införas i tidning.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder

Häri genom föreskrivs att 30 § lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §¹

Skall inlaga, kallelse, föreläggande eller annan handling tillställas part, sker det genom delgivning, om annat inte följer av andra stycket. Om hyresnämnden samtidigt handlägger ett stort antal tvister av likartad beskaffenhet mellan en hyresvärd och dennes hyresgäster om villkoren för hyra av bostadslägenheter, får delgivning i de ärenden som enligt 9 § andra stycket avgörs utan sammanträde ske genom kungörelse. Därvid tillämpas *inte 17 § andra stycket delgivningslagen (1970:428)*.

Beslut som *skall* tillställas en part sänds till parten i vanligt brev under hans eller hennes för nämnden kända adress. Om beslutet meddelats i samband med ett sammanträde, *skall* det sändas inom sju dagar därefter och i annat fall samma dag som beslutet meddelas.

Ska en inlaga, *en* kallelse, *ett* föreläggande eller *en* annan handling tillställas part, sker det genom delgivning, om annat inte följer av andra stycket. Om hyresnämnden samtidigt handlägger ett stort antal tvister av likartad beskaffenhet mellan en hyresvärd och dennes hyresgäster om villkoren för hyra av bostadslägenheter, får delgivning i de ärenden som enligt 9 § andra stycket avgörs utan sammanträde ske genom kungörelse. Därvid tillämpas *inte 50 § första stycket delgivningslagen (2010:000)*.

Beslut som *ska* tillställas en part sänds till parten i vanligt brev under hans eller hennes för nämnden kända adress. Om beslutet meddelats i samband med ett sammanträde, *ska* det sändas inom sju dagar därefter och i annat fall samma dag som beslutet meddelas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2005:1061.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Häri genom föreskrivs att 9 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Till sammanträdet *skall* samtliga kända delägare kallas. Är det ovisst vilken av flera som är delägare, kallas samtliga. Om det kan antas att okända delägare finns, utfärdas kallelse även på dessa.

Kallelse *skall* i god tid före sammanträdet delges delägarna. För sådan delgivning gäller inte bestämmelserna i 10 § första stycket och 16 § andra stycket 2 delgivningslagen (1970:428).

Föreslagen lydelse

9 §¹

Till sammanträdet *ska* samtliga kända delägare kallas. Är det ovisst vilken av flera som är delägare, kallas samtliga. Om det kan antas att okända delägare finns, utfärdas kallelse även på dessa.

Kallelse *ska* i god tid före sammanträdet delges delägarna. För sådan delgivning gäller inte bestämmelserna i 14 § och 51 § 5 delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 1997:270.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1981:533) om fiskevårdsområden

Häri genom föreskrivs att 14 § lagen (1981:533) om fiskevårdsområden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

14 §¹

Förrättningsmannen *skall* kalla ägarna av fisket till sammanträdet. Kallelsen *skall* innehålla en kort beskrivning av den avsedda områdesbildningen samt uppgift om tid och plats där ansökningshandlingarna och fiskerättsförteckningen finns tillgängliga. I kallelsen *skall* anges att ägare av fiske bör senast vid sammanträdet muntligen eller skriftligen framföra sina synpunkter på områdesbildningen och fiskerättsförteckningen samt lägga fram skriftlig utredning som han önskar åberopa till stöd för erinringar mot fiskerättsförteckningen. Om det inte kan antas, att fiskerättsförteckningen är fullständig, utfärdas kallelse även på okända ägare av fiske. Kallelsen *skall* i god tid före sammanträdet delges ägarna av fisket. För sådan delgivning gäller inte bestämmelserna i 10 § första stycket och 16 § andra stycket 2 delgivningslagen (1970:428).

Förrättningsmannen *skall* alltid underrätta kommunen om innehållet i kallelsen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller i tillämpliga delar även då ett nytt sammanträde utsätts. Om vid ett sammanträde har tillkännagetts tid och plats för nästa sammanträde, behöver inte kallelse delges den som kallats i föreskriven ordning till det sammanträde då tillkännagivandet skett.

Förrättningsmannen *ska* kalla ägarna av fisket till sammanträdet. Kallelsen *ska* innehålla en kort beskrivning av den avsedda områdesbildningen samt uppgift om tid och plats där ansökningshandlingarna och fiskerättsförteckningen finns tillgängliga. I kallelsen *ska* anges att ägare av fiske bör senast vid sammanträdet muntligen eller skriftligen framföra sina synpunkter på områdesbildningen och fiskerättsförteckningen samt lägga fram skriftlig utredning som han *eller hon* önskar åberopa till stöd för erinringar mot fiskerättsförteckningen. Om det inte kan antas, att fiskerättsförteckningen är fullständig, utfärdas kallelse även på okända ägare av fiske. Kallelsen *ska* i god tid före sammanträdet delges ägarna av fisket. För sådan delgivning gäller inte bestämmelserna i 15 § och 51 § 5 delgivningslagen (2010:000).

Förrättningsmannen *ska* alltid underrätta kommunen om innehållet i kallelsen.

¹ Senaste lydelse 1997:270.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

13 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

Härigenom föreskrivs att 14 kap. 4 § försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

4 §

Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 eller 3 § *skall* rätten genast kalla bolaget, Finansinspektionen, de aktieägare eller de delägare samt de borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för bolaget att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges bolaget, om det kan ske på något annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Kallelsen *skall* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs *en* ansökan eller *en* anmälan som avses i 2 eller 3 § *ska* rätten genast kalla bolaget, Finansinspektionen, de aktieägare eller de delägare samt de borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för bolaget att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges bolaget, om det kan ske på något annat sätt än enligt 40 § eller 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Kallelsen *ska* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1995:1567.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:371) om flyttning av fartyg i allmän hamn

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1986:371) om flyttning av fartyg i allmän hamn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En underrättelse *skall* delges den som den riktar sig till. Vid kungörelsedelgivning gäller, i stället för vad som föreskrivs i 17 § *delgivningslagen* (1970:428), att underrättelsen skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i de av *sjöfartsverket* utgivna Underrättelser för sjöfarande samt anslås på fartyget. Detta förfarande får tillämpas också för delgivning med en ägare eller redare som är okänd.

Föreslagen lydelse

3 §

En underrättelse *ska* delges den som den riktar sig till. Vid kungörelsedelgivning gäller, i stället för vad som föreskrivs i 49 och 50 §§ *delgivningslagen* (2010:000), att underrättelsen ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i de av *Sjöfartsverket* utgivna Underrättelser för sjöfarande samt anslås på fartyget. Detta förfarande får tillämpas också för delgivning med en ägare eller redare som är okänd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:1009) om
förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1986:1009) om förfarandet i vissa fall vid förverkande m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Avser saken förverkande av beslagtagna egendom, får kungörelsedelgivning av beslutet eller stämningen ske enligt de förutsättningar som anges i 15 § *delgivningslagen* (1970:428). Dessa regler får också tillämpas, om den från vilken förverkande sker är okänd.

Avser saken förverkande av beslagtagna egendom, får kungörelsedelgivning av beslutet eller stämningen ske enligt de förutsättningar som anges i 51 § *delgivningslagen* (2010:000). Dessa regler får också tillämpas, om den från vilken förverkande sker är okänd.

Om värdet av den beslagtagna egendomen uppskattas till mindre än en tiondel av det prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gällde då beslaget verkställdes eller om egendomen saknar saluvärde, får delgivning ske genom att beslutet eller stämningen anslås hos den myndighet som har meddelat beslutet eller utfärdat stämningen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2000:178.

16 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen
(1987:10)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 27 § plan- och bygglagen (1987:10)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

27 §

Sökanden *skall* av byggnadsnämnden omedelbart underrättas om innehållet i det beslut varigenom ett ärende om lov avgörs. Underrättelse *skall* också sändas till sådan i 22 § första stycket omnämnd person, organisation eller förening som yttrat sig i ärendet, om det inte är uppenbart obehövt. Om beslutet går någon emot, *skall han* även underrättas om hur *han* kan överklaga det och om avvikande meningar som har antecknats i ett protokoll eller i någon annan handling.

Underrättelse får ske genom delgivning. Med sökanden får delgivning dock inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Sökanden *ska* av byggnadsnämnden omedelbart underrättas om innehållet i det beslut varigenom ett ärende om lov avgörs. Underrättelse *ska* också sändas till sådan i 22 § första stycket omnämnd person, organisation eller förening som yttrat sig i ärendet, om det inte är uppenbart obehövt. Om beslutet går någon emot, *ska denne* även underrättas om hur *beslutet* kan överklagas och om avvikande meningar som har antecknats i ett protokoll eller i någon annan handling.

Underrättelse får ske genom delgivning. Med sökanden får delgivning dock inte ske med tillämpning av 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000).

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1992:1769.

17 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen
(1987:619)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § sparbankslagen (1987:619)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §

Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 §, *skall* rätten genast kalla sparbanken, Finansinspektionen samt de huvudmän och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för sparbanken att träda i likvidation *skall* prövas. Kallel-*sen skall* delges sparbanken, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Kallelsen *skall* kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före instäl-*lensedagen*.

Görs *en* ansökan eller *en* anmälan som avses i 2 §, *ska* rätten genast kalla sparbanken, Fi-*nansinspektionen* samt de huvud-*män* och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för spar-*banken* att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges spar-*banken*, om det kan ske på annat sätt än enligt 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Kallelsen ska kungöras genom rättens försorg i Post- och Inrikes Tid-*ningar* minst två och högst fyra månader före inställe*l*sedagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 5 och 6 §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

5 §¹

I ett ärende enligt 3 eller 4 § *skall* rätten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Rätten *skall* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två månader och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 3 eller 4 § *ska* rätten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Rätten *ska* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två månader och högst fyra månader före utgången av den utsatta tiden.

6 §²

I ett ärende enligt 4 a § *skall* registreringsmyndigheten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Registreringsmyndigheten *skall* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före utgången av den ut-

I ett ärende enligt 4 a § *ska* registreringsmyndigheten förelägga föreningen samt föreningsmedlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges föreningen, om det kan ske på annat sätt än enligt 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Registreringsmyndigheten *ska* låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före utgången

¹ Senaste lydelse 2003:865.

² Senaste lydelse 2003:865.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

19 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Häri genom föreskrivs att 2 kap. 9, 15 och 17 §§ konkurslagen (1987:672) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***2 kap.****9 §¹**

En gäldenär, som är eller senare än ett år före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078), *skall* om inte annat visas anses insolvent, om

1. gäldenären har uppmanats av en borgenär att betala klar och förfallen skuld men underlåtit att göra detta inom en vecka och

2. borgenären begär gäldenären i konkurs inom tre veckor därefter och skulden då ännu inte är betald.

Borgenärens uppmaning *skall* innehålla en upplysning om att en konkursansökan kan följa. Uppmaningen *skall* delges gäldenären. Delgivning enligt 12 § *delgivningslagen* (1970:428) får ske endast om det finns anledning att anta att gäldenären har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Första och andra styckena gäller inte sådana juridiska personer som anges i 2 kap. 2 § bokföringslagen och som inte driver näringsverksamhet.

En gäldenär, som är eller senare än ett år före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078), *ska* om inte annat visas anses insolvent, om

En gäldenär, som är eller senare än ett år före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078), *ska* om inte annat visas anses insolvent, om

1. gäldenären har uppmanats av en borgenär att betala klar och förfallen skuld men underlåtit att göra detta inom en vecka och

2. borgenären begär gäldenären i konkurs inom tre veckor därefter och skulden då ännu inte är betald.

Borgenärens uppmaning *ska* innehålla en upplysning om att en konkursansökan kan följa. Uppmaningen *ska* delges gäldenären. Delgivning enligt 36–38 §§ *delgivningslagen* (2010:000) får ske endast om det finns anledning att anta att gäldenären har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. *Bedömningen får grundas även på omständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök med den sökta.*

15 §

En kallelse som avses i 14 § tredje stycket *skall* delges. Kallelsen får delges enligt 12 § *delgivningslagen* (1970:428) endast om det finns anledning att anta att gäldenären har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. Delgivning enligt 15 § *första*

En kallelse som avses i 14 § tredje stycket *ska* delges. Kallelsen får delges enligt 36–38 §§ *delgivningslagen* (2010:000) endast om det finns anledning att anta att gäldenären har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. *Bedömningen får grundas även på om-*

¹ Senaste lydelse 1999:1095.

stycket delgivningslagen får ske även när gäldenären vistas på känd ort utomlands, om delgivning annars inte kan ske här i landet och rätten med hänsyn till omständigheterna finner att det inte är skäligt att kräva att delgivningen verkställs utomlands.

ständigheter som har framkommit vid andra delgivningsförsök med den sökta. Delgivning enligt 51 § 2 delgivningslagen får ske även när gäldenären vistas på känd ort utomlands, om delgivning annars inte kan ske här i landet och rätten med hänsyn till omständigheterna finner att det inte är skäligt att kräva att delgivningen verkställs utomlands.

17 §

I fråga om kallelser enligt 16 § tillämpas 15 §. Gäldenären *skall* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om delgivning med gäldenären sker enligt 15 § *delgivningslagen* (1970:428), får rätten förordna att gäldenärens egendom sätts under särskild vård. Kostnaden för vården *skall* betalas av borgenären.

I fråga om kallelser enligt 16 § tillämpas 15 §. Gäldenären *ska* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om delgivning med gäldenären sker enligt 40 *eller* 51 § *delgivningslagen* (2010:000), får rätten förordna att gäldenärens egendom sätts under särskild vård. Kostnaden för vården *ska* betalas av borgenären.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m. m.

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m. m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Delgivning med den som tjänstgör vid Försvarsmakten *skall* ske genom myndigheten. Ett intyg av Försvarsmakten *skall* gälla som fullt bevis att delgivning har skett på det sätt som anges i intyget. Avser delgivningen personlig inställelse, *skall* intyget om delgivningen innehålla uppgift om huruvida den kallade är förhindrad att inställa sig på grund av sin tjänstgöring.

Delgivning med den som tjänstgör inom Försvarsmakten får inte ske på de sätt som avses i 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428). Har delgivning annars skett enligt delgivningslagen, *skall* den anses ha skett på behörigt vis, även om den inte har verkställts genom Försvarsmakten.

Föreslagen lydelse

36 §¹

Delgivning med den som tjänstgör vid Försvarsmakten *ska* ske genom myndigheten. Ett intyg av Försvarsmakten *ska* gälla som fullt bevis att delgivning har skett på det sätt som anges i intyget. Avser delgivningen personlig inställelse, *ska* intyget om delgivningen innehålla uppgift om huruvida den kallade är förhindrad att inställa sig på grund av sin tjänstgöring.

Delgivning med den som tjänstgör inom Försvarsmakten får inte ske på de sätt som avses i 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000). Har delgivning annars skett enligt delgivningslagen, *ska* den anses ha skett på behörigt vis, även om den inte har verkställts genom Försvarsmakten.

Regeringen får föreskriva om andra avvikelser från vad som annars gäller i fråga om delgivning i mål och ärenden hos domstolar och andra myndigheter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 1993:1610.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om besöksförbud

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1988:688) om besöksförbud ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ett beslut om besöksförbud *skall* delges den mot vilken förbudet avses gälla. Härvid gäller inte 12 och 15 §§ delgivningslagen (1970:428).

Ett beslut om besöksförbud *ska* delges den mot vilken förbudet avses gälla. Härvid gäller inte 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:870) om
vård av missbrukare i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 41 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med den enskilde inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Föreslagen lydelse

41 §

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med den enskilde inte ske med tillämpning av 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

23 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

Härigenom föreskrivs att 38 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med den enskilde inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Föreslagen lydelse

38 §

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med den enskilde inte ske med tillämpning av 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Härigenom föreskrivs att 13 och 20 §§ lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Handling i ärende rörande utländsk skatt delges enligt *delgivningslagen (1970:428)*. *Särskild postdelgivning eller stämningmannadelgivning får äga rum även om det ej följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag.*

Föreslagen lydelse

13 §¹

Handling i ärende rörande utländsk skatt delges enligt *delgivningslagen (2010:000)*.

20 §²

Om den behöriga myndigheten önskar delgivning i främmande stat av handling rörande svensk skatt, får den begära handräckning för sådan delgivning.

I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får svensk myndighet, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, ombesörja delgivning med person i den främmande staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 3 § första stycket *delgivningslagen (1970:428)*.

I den mån bestämmelse härom har intagits i överenskommelse mellan Sverige och främmande stat får svensk myndighet, utan hinder av vad som föreskrivs i första stycket, ombesörja delgivning med person i den främmande staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 16 § första stycket eller 22–26 §§ *delgivningslagen (2010:000)*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2006:708.

² Senaste lydelse 2006:708.

25 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning

dels att 29 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 60 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §¹

Föreläggandet *skall* delges svaranden i enlighet med vad som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål. *Delgivning genom kungörelse enligt 15 § delgivningslagen (1970:428) får dock endast ske i mål om särskild handräckning och i mål om betalningsföreläggande såvitt gäller fastställelse till betalning ur viss egendom enligt 2 § andra stycket.*

En kopia av ansökningshandlingarna *skall* fogas till föreläggandet i mål om betalningsföreläggande som avses i 2 § andra stycket, i mål om särskild handräckning samt i andra mål där handlingarna innehåller någonting utöver vad som framgår av föreläggandet.

Skall sökanden ombesörja delgivningen, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

Föreläggandet *ska* delges svaranden i enlighet med vad som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål.

En kopia av ansökningshandlingarna *ska* fogas till föreläggandet i mål om betalningsföreläggande som avses i 2 § andra stycket, i mål om särskild handräckning samt i andra mål där handlingarna innehåller någonting utöver vad som framgår av föreläggandet.

Ska sökanden ombesörja delgivningen, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

60 a §

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt enligt 36 eller 54 §, får tingsrätten utan hinder av vad som anges i 24 § första stycket 2 delgivningslagen (2010:000) delge svaranden handlingar i målet genom förenklad

¹ Senaste lydelse 1996:1026.

delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har delgetts upplysning om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten. Bilaga 2

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

26 Förslag till lag om ändring i minerallagen (1991:45)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 3 § minerallagen (1991:45) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

3 §

Föreståndaren ansvarar i andelshavarnas ställe för att verksamheten bedrivs enligt bestämmelserna i 5 kap. 4–11 §§ och 14 kap. 4 och 5 §§. Han får från andelshavarna fordra in de bidrag som behövs för detta och för betalning av avgifter.

Vid delgivning med andelshavarna får föreståndaren sökas för delgivning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

27 Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen
(1991:614)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 27 § bostadsrättslagen (1991:614) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.
27 §

Skriftlig uppsägning *skall* delges den som söks för uppsägning, dock utan tillämpning av 12–15 §§ *delgivningslagen* (1970:428).

Träffas inte den som söks för uppsägning i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *skall* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till en vuxen medlem i det hushåll som han tillhör eller, om han driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas inte någon som angetts nu, *skall* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägningen har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har den hos vilken uppsägning *skall* ske inte något känt hemvist i Sverige och finns det inte heller något känt ombud som har rätt att ta emot uppsägning för honom, får uppsägning ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Skriftlig uppsägning *ska* delges den som söks för uppsägning, dock utan tillämpning av 36–38 §§, 40 eller 51 § *delgivningslagen* (2010:000).

Träffas inte den som söks för uppsägning i sitt hemvist, får uppsägningen sändas i rekommenderat brev under hans vanliga adress. Ett exemplar av uppsägningen *ska* dessutom lämnas antingen i den söktes bostad till en vuxen medlem i det hushåll som han eller hon tillhör eller, om han driver rörelse med fast kontor, på kontoret till någon som är anställd där. Påträffas inte någon som angetts nu, *ska* uppsägningen i stället läggas i den söktes postlåda, om sådan finns. Uppsägningen har skett när vad som sagts nu blivit fullgjort.

Har den hos vilken uppsägning *ska* ske inte något känt hemvist i Sverige och finns det inte heller något känt ombud som har rätt att ta emot uppsägning för honom *eller henne*, får uppsägning ske genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

28 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1991:852) om betalningsföreläggande för fordringar i arbetstvister och fordringar som skall prövas av Statens va-nämnd ska införas en ny paragraf, 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till Arbetsdomstolen eller Statens va-nämnd enligt 2 eller 3 § får svaranden, utan hinder av vad som anges i 24 § första stycket 2 delgivningslagen (2010:000), delges handlingar genom förenklad delgivning om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har delgetts upplysning om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos Arbetsdomstolen respektive Statens va-nämnd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

29 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 46 § lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med patienten inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

Föreslagen lydelse

46 §

I mål och ärenden enligt denna lag får delgivning med patienten inte ske med tillämpning av 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000)

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

30 Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684)

Härigenom föreskrivs att 20 § postlagen (1993:1684) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*20 §¹

Den som bedriver postverksamhet och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 19 § första stycket *skall* på begäran lämna

1. uppgift om enskilds adress, telefonnummer eller arbetsplats till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (1970:428)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som rör misstanke om brott till *åklagarmyndighet*, polismyndighet eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

3. uppgift om enskilds adress till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

4. uppgift om enskilds adress till Skatteverket om verket behöver uppgiften i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481), om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift om enskilds adress till Försäkringskassan om denna behöver uppgiften för kontroll av rätten till ersättning, om myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende.

Den som bedriver postverksamhet och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 19 § första stycket *ska* på begäran lämna

1. uppgift om enskilds adress, telefonnummer eller arbetsplats till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som rör misstanke om brott till *Åklagarmyndigheten*, polismyndighet eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

¹ Senaste lydelse 2006:717.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

31 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §

I mål eller ärenden enligt denna lag får delgivning inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428). I mål vid förvaltningsdomstol får dock delgivning ske enligt 15 § första stycket samma lag, om utlänningsen har lämnat landet

I mål eller ärenden enligt denna lag får delgivning inte ske med tillämpning av 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000). I mål vid allmän förvaltningsdomstol får dock delgivning ske enligt 51 § 1 samma lag, om utlänningsen har lämnat landet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

32 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:243) om
Allmänna arvsfonden

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ska införas en ny paragraf, 32 §, samt närmast före 32 §, en rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Delgivning

32 §

När delgivning ska ske med Allmänna arvsfonden ska chefen för Kammarkollegiet, eller annan person som är behörig att ta emot delgivningen för Kammarkollegiets räkning, sökas för delgivning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

33 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

5 §

Görs ansökan om likvidation enligt 1 §, *skall* domstolen genast kalla stiftelsen och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för domstolen på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för stiftelsen att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges stiftelsen, om delgivningen kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Kallelsen *skall* kungöras genom domstolens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs en ansökan om likvidation enligt 1 §, *ska* domstolen genast kalla stiftelsen och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för domstolen på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för stiftelsen att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges stiftelsen, om delgivningen kan ske på annat sätt än enligt 40 § eller 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Kallelsen *ska* kungöras genom domstolens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

34 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

5 §

Görs ansökan eller anmälan som avses i 2 eller 4 §, *skall* rätten genast kalla medlemsbanken, Finansinspektionen samt de medlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för banken att träda i likvidation *skall* prövas. Kallelsen *skall* delges banken, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Rätten *skall* se till att kallelsen kungörs i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

Görs en ansökan eller *en* anmälan som avses i 2 eller 4 §, *ska* rätten genast kalla medlemsbanken, Finansinspektionen samt de medlemmar och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för rätten på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för banken att träda i likvidation *ska* prövas. Kallelsen *ska* delges banken, om det kan ske på annat sätt än enligt 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Rätten *ska* se till att kallelsen kungörs i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

35 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 8 § lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

8 §

Om en borgenärs ansökan tas upp, *skall* rätten sätta ut ett sammanträde för prövning av ansökan. Sammanträdet *skall* hållas inom två veckor från det att ansökan kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får det hållas senare, dock senast inom sex veckor.

Till sammanträdet *skall* parterna kallas. Gälldenären *skall* i kallelsen föreläggas att senast vid sammanträdet yttra sig över ansökan. I kallelsen *skall* även anges att sammanträdet kommer att ställas in, om gälldenären före sammanträdet själv ansöker om företagsrekonstruktion eller skriftligen medger borgenärens ansökan och rätten inte särskilt underrättar honom om att sammanträdet ändå *skall* hållas. Parterna *skall* i kallelsen upplysas om innehållet i 9 §.

Kallelserna *skall* delges parterna. Därvid får beträffande gälldenären delgivning enligt 12–15 §§ *delgivningslagen* (1970:428) inte ske.

Gälldenären *skall* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

Om en borgenärs ansökan tas upp, *ska* rätten sätta ut ett sammanträde för prövning av ansökan. Sammanträdet *ska* hållas inom två veckor från det att ansökan kom in till rätten. Om det finns särskilda skäl, får det hållas senare, dock senast inom sex veckor.

Till sammanträdet *ska* parterna kallas. Gälldenären *ska* i kallelsen föreläggas att senast vid sammanträdet yttra sig över ansökan. I kallelsen *ska* även anges att sammanträdet kommer att ställas in, om gälldenären före sammanträdet själv ansöker om företagsrekonstruktion eller skriftligen medger borgenärens ansökan och rätten inte särskilt underrättar honom om att sammanträdet ändå *ska* hållas. Parterna *ska* i kallelsen upplysas om innehållet i 9 §.

Kallelserna *ska* delges parterna. Därvid får beträffande gälldenären delgivning enligt 36–38 §§, 40 eller 51 § 1–2 *delgivningslagen* (2010:000) inte ske.

Gälldenären *ska* samtidigt med kallelsen delges de av borgenären ingivna handlingarna.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

36 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd

Härigenom föreskrivs att 40 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I ärende enligt denna lag får delgivning inte ske genom kungörelse enligt 15 § *delgivningslagen* (1970:428).

Föreslagen lydelse

40 §¹

I ärende enligt denna lag får delgivning inte ske genom kungörelse enligt 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 1998:1770.

37 Förslag till lag om ändring i ellagen (1997:857)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 4 a § ellagen (1997:857) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***8 kap.**4 a §¹

Villkoren i balansavtalen *skall* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av nätmyndigheten. Godkännande *skall* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt första stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Nätmyndigheten *skall* delge beslutet enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket *delgivningslagen* (1970:428).

Villkoren i balansavtalen *ska* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av nätmyndigheten. Godkännande *ska* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt första stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Nätmyndigheten *ska* delge beslutet enligt 49 § och 51 § 3 *delgivningslagen* (2010:000).

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

¹ Senaste lydelse 2005:404.

38 Förslag till lag om ändring i personuppgiftslagen (1998:204)

Härigenom föreskrivs att 46 § personuppgiftslagen (1998:204) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Innan tillsynsmyndigheten beslutar om vite enligt 44 eller 45 §, *skall* den personuppgiftsansvarige ha fått tillfälle att yttra sig. Om saken är brådskande, får myndigheten dock i avvaktan på yttrandet meddela ett tillfälligt beslut om vite. Det tillfälliga beslutet *skall* omprövas, när yttrandetiden har gått ut.

Ett vitesföreläggande *skall* delges den personuppgiftsansvarige. Delgivning enligt 12 § *delgivningslagen* (1970:428) får användas bara om det finns skäl att anta att den personuppgiftsansvarige har avvikit eller på annat sätt håller sig undan.

Föreslagen lydelse

46 §

Innan tillsynsmyndigheten beslutar om vite enligt 44 eller 45 §, *ska* den personuppgiftsansvarige ha fått tillfälle att yttra sig. Om saken är brådskande, får myndigheten dock i avvaktan på yttrandet meddela ett tillfälligt beslut om vite. Det tillfälliga beslutet *ska* omprövas, när yttrandetiden har gått ut.

Ett vitesföreläggande *ska* delges den personuppgiftsansvarige. Delgivning enligt 36–38 §§ *delgivningslagen* (2010:000) får användas bara om det finns skäl att anta att den personuppgiftsansvarige har avvikit eller på annat sätt håller sig undan. *Bedömningen får grundas även på omständigheter som har framkommit vid andra kända delgivningsförsök med den sökta.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

39 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1998:488)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 § körkortslagen (1998:488) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 §

Ett beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte annat anges.

Ett beslut om körkortsingripande
skall delges den som beslutet rör.

Ett beslut om körkortsingripande
ska delges den som beslutet rör.

Vid delgivning tillämpas delgivningslagen (2010:000) med undantag för bestämmelserna i 36–38, 40 och 49–51 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

40 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 13 § och 4 kap. 5 § lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

13 §

Handling i ärende om utredning som bedrivs i annan stat delges enligt *delgivningslagen (1970:428)*. *Särskild postdelgivning eller stämningsmannadelgivning får, även om det inte följer av bestämmelserna i 3 § nämnda lag, ske efter beslut av behörig svensk myndighet.*

En handling i ett ärende om utredning som bedrivs i annan stat delges enligt delgivningslagen (2010:000).

4 kap.

5 §

Behörig svensk myndighet får i ett ärende om överträdelse av tullbestämmelse eller i brottsutredning begära delgivning av handling i en annan stat.

I den utsträckning det är tillåtet enligt en internationell överenskommelse som avses i 1 kap. 1 §, får behörig svensk myndighet ombesörja delgivning med person i den andra staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 3 § första stycket *delgivningslagen (1970:428)*.

En behörig svensk myndighet får i ett ärende om överträdelse av tullbestämmelse eller i brottsutredning begära delgivning av handling i en annan stat.

I den utsträckning det är tillåtet enligt en internationell överenskommelse som avses i 1 kap. 1 §, får *en* behörig svensk myndighet ombesörja delgivning med *en* person i den andra staten genom att sända handlingen med posten enligt vad som sägs i 16 § första stycket eller 22–26 §§ *delgivningslagen (2010:000)*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

41 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen
(2001:453)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 12 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

12 §

I mål och ärenden enligt denna lag som avser myndighetsutövning mot enskild får delgivning inte ske med tillämpning av 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428).

I mål och ärenden enligt denna lag som avser myndighetsutövning mot enskild får delgivning inte ske med tillämpning av 36–38 §§, 40 § eller 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

42 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 22 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap. 22 §¹

Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket *skall* på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (1970:428)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till *åklagarmyndighet*, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 3 och som gäller misstanke om brott till *åklagarmyndighet*, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

4. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och

Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket *ska* på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt *delgivningslagen (2010:000)*, om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till *Åklagarmyndigheten*, polismyndighet eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 3 och som gäller misstanke om brott till *Åklagarmyndigheten*, polismyndighet eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

¹ Senaste lydelse 2006:737.

myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Skatteverket, om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende som avser kontroll av skatt eller avgift eller rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481),

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten *skall* kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet eller *åklagarmyndighet*, om myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten *skall* kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

8. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 till regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler.

Ersättning för att lämna ut uppgifter enligt första stycket 8 *skall* vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet.

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten *ska* kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet eller *Åklagarmyndigheten*, om myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten *ska* kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och

Ersättning för att lämna ut uppgifter enligt första stycket 8 *ska* vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

43 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen
(2004:168)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 10 § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

10 §

Vid delgivning med enskild i mål enligt denna lag gäller inte 12 och 15 §§ delgivningslagen (1970:428).

Vid delgivning med enskild i mål enligt denna lag gäller inte 36–38, 40 och 49–51 §§ delgivningslagen (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

44 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ett tillträdesförbud *skall* delges den förbudet avser. Vid delgivningen tillämpas *delgivningslagen (1970:428)* med undantag för bestämmelserna i 12 § om delgivning genom att handling lämnas till annan än den sökta och 15 § om kungörelsedelgivning.

4 §

Ett tillträdesförbud *ska* delges den förbudet avser. Vid delgivningen tillämpas *delgivningslagen (2010:000)* med undantag för bestämmelserna i 36–38, 40 och 49–51 §§.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

45 Förslag till lag om ändring i naturgaslagen (2005:403)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § och 7 kap. 5 § naturgaslagen (2005:403) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***6 kap.**

5 §

Den som bedriver överföring av naturgas får inte börja tillämpa sin avgift och övriga villkor för sådan anslutning som avses i 3 kap. 5 § eller sin överföringstariff förrän de metoder som har använts för att utforma avgiften eller tariffen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *skall* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avgiften eller tariffen uppfyller kraven på att den *skall* vara objektiv och icke-diskriminerande.

Om tillsynsmyndigheten inte godkänner de metoder som avses med en ansökan, *skall* myndigheten i beslutet ange de metoder som i stället *skall* tillämpas.

Beslut enligt första och andra styckena gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *skall* delge sådana beslut enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket *delgivningslagen* (1970:428).

Den som bedriver överföring av naturgas får inte börja tillämpa sin avgift och övriga villkor för sådan anslutning som avses i 3 kap. 5 § eller sin överföringstariff förrän de metoder som har använts för att utforma avgiften eller tariffen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *ska* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avgiften eller tariffen uppfyller kraven på att den *ska* vara objektiv och icke-diskriminerande.

Om tillsynsmyndigheten inte godkänner de metoder som avses med en ansökan, *ska* myndigheten i beslutet ange de metoder som i stället *ska* tillämpas.

Beslut enligt första och andra styckena gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *ska* delge sådana beslut enligt 49 § och 51 § 3 *delgivningslagen* (2010:000).

7 kap.

5 §

Villkoren i balansavtalen *skall* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *skall* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt för-

Villkoren i balansavtalen *ska* vara objektiva och icke-diskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten får inte ingå balansavtal förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av tillsynsmyndigheten. Godkännande *ska* lämnas, om metoderna kan antas leda till att avtalen uppfyller kraven enligt första

sta stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *skall* delge beslutet enligt 16 § första stycket och 17 § första stycket *delgivningslagen* (1970:428).

stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Tillsynsmyndigheten *ska* delge beslutet enligt 49 § och 51 § 3 *delgivningslagen* (2010:000).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

46 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen
(2005:551)

Härigenom föreskrivs att i 25 kap. 24 och 25 §§ aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 kap.

24 §

I ett ärende enligt 11 § *skall* Bolagsverket förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till verket inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Bolagsverket *skall* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 11 § *ska* Bolagsverket förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till verket inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Bolagsverket *ska* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

25 §

I ett ärende enligt 12 eller 17 § *skall* domstolen förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till domstolen inom en viss tid. Föreläggandet *skall* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ *delgivningslagen* (1970:428). Domstolen *skall* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

I ett ärende enligt 12 eller 17 § *ska* domstolen förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till domstolen inom en viss tid. Föreläggandet *ska* delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 40 § *eller* 49–51 §§ *delgivningslagen* (2010:000). Domstolen *ska* kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

47 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 §

Beslut enligt 8 och 15 §§ *skall* delges den mot vilken beslutet avses gälla. Vid delgivningen tillämpas *delgivningslagen (1970:428)* med undantag för bestämmelserna i 12 § om delgivning genom att handling lämnas till annan än den sökta och 15 § om kungörelsedelgivning.

Beslut enligt 8 och 15 §§ *ska* delges den mot vilken beslutet avses gälla. Vid delgivningen tillämpas *delgivningslagen (2010:000)* med undantag för bestämmelserna i 36–38, 40 och 49–51 §§.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

48 Förslag till lag om ändring i diskrimineringslagen
(2008:567)

Härigenom föreskrivs i fråga om diskrimineringslagen (2008:567) dels att 4 kap. 4 och 7 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i 4 kap. ska införas en ny paragraf, 15 a §, samt närmast före paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4 §

Den som inte rättar sig efter en begäran enligt 3 § får av Diskrimineringsombudsmannen föreläggas att vid vite fullgöra sin skyldighet. Ett beslut om vitesföreläggande får överklagas hos Nämnden mot diskriminering.

Ett vitesföreläggande enligt första stycket ska delges.

7 §

Nämnden mot diskriminering prövar framställningar om vitesförelägganden enligt 5 § och överklaganden av beslut om vitesförelägganden enligt 4 §. Vid handläggningen av ärendena tillämpas 8-15 §§.

Nämnden mot diskriminering prövar framställningar om vitesförelägganden enligt 5 § och överklaganden av beslut om vitesförelägganden enligt 4 §. Vid handläggningen av ärendena tillämpas 8-15 a §§.

Delgivning av handlingar

15 a §

Förelägganden enligt 8 § samt kallelser till förhandlingar enligt 11 och 15 §§ ska delges. Detsamma gäller andra handlingar som en arbetsgivare eller någon annan ska få del av.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

49 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 4 § lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §

Om en motpart som inte har delgetts ansökningen på annat sätt än genom kungörelse enligt 16 § *delgivningslagen (1970:428)* inte inkommer med yttrande, ska Prövningsnämnden förordna en god man att bevaka dennes rätt.

Den som förordnas till god man enligt första stycket har rätt till skälig ersättning av allmänna medel för arbete, tidspillan och utlägg som uppdraget krävt. Kostnaden ska stanna på staten.

Om en motpart som inte har delgetts ansökningen på annat sätt än genom kungörelse enligt 49–51 §§ *delgivningslagen (2010:000)* inte inkommer med yttrande, ska Prövningsnämnden förordna en god man att bevaka dennes rätt.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

50 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

I mål som har överlämnats till domstol eller annan myndighet ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten.

De handlingar som sökanden har givit in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt eller annan myndighet enligt 10 § första stycket, får tingsrätten eller myndigheten utan hinder av vad som anges i 24 § första stycket 2 delgivningslagen (2010:000) delge svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har delgetts upplysning om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten eller myndigheten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning har fattats före den 1 juli 2010 eller om en handling har lämnats eller sänts före denna tidpunkt.

51 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 10 kap. 26 §, 22 kap. 5 § och bilagan till lagen ska ha följande lydelse,

dels att det i 22 kap. ska införas en ny paragraf, 3 a §, samt närmast före paragrafen en ny rubrik av följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2009:400

Föreslagen lydelse

10 kap.

26 §

Sekretess hindrar inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428).

Om den enskilde hos en myndighet som driver televerksamhet har begärt att abonnemanget ska hållas hemligt och om uppgiften är sekretessbelagd enligt 29 kap. 3 §, får den lämnas ut endast om den myndighet som begär uppgiften finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl.

Sekretess hindrar inte att en uppgift om en enskilds adress, telefonnummer och arbetsplats eller uppgift i form av fotografisk bild av en enskild lämnas till en myndighet, om uppgiften behövs där för delgivning enligt delgivningslagen (2010:000).

22 kap.

Sekretessbrytande bestämmelse

3 a §

Sekretessen enligt 1 § andra stycket hindrar inte att uppgift i form av fotografisk bild av den enskilde lämnas till ett auktoriserat stämningmannaföretag.

5 §

Sekretess gäller i verksamhet som avser delgivning enligt delgivningslagen (1970:428) för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Sekretess gäller i verksamhet som avser delgivning enligt delgivningslagen (2010:000) för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Bilaga

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Notarius publicus	all verksamhet som Notarius publicus (SFS 1981:1363)
Posten Aktiebolag	medverkan vid val (SFS 1993:1689 och 1993:1690), folkomröstning (SFS 1993:1696), <i>särskild postdelgivning</i> (SFS 1993:1688), tullkontroll (SFS 1993:1698), utlämnande av körkort (SFS 1993:1695) samt handläggning av flyttningsanmälningar (SFS 1993:1699)
Radio tjänst i Kiruna Aktiebolag	ärenden om TV-avgifter (SFS 1989:41)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ	Verksamhet
Notarius publicus	all verksamhet som Notarius publicus (SFS 1981:1363)
Posten Aktiebolag	medverkan vid val (SFS 1993:1689 och 1993:1690), folkomröstning (SFS 1993:1696), tullkontroll (SFS 1993:1698), utlämnande av körkort (SFS 1993:1695) samt handläggning av flyttningsanmälningar (SFS 1993:1699)
Radio tjänst i Kiruna Aktiebolag	ärenden om TV-avgifter (SFS

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. Äldre bestämmelser gäller hos Posten Aktiebolag för handlingar som avser särskild postdelgivning.

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttranden över departementspromemorian lämnats av Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Hovrätten över Skåne och Blekinge, Hovrätten för Nedre Norrland, Solna tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Uppsala tingsrätt, Gotlands tingsrätt, Jönköpings tingsrätt, Skaraborgs tingsrätt, Malmö tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Vänersborgs tingsrätt, Östersunds tingsrätt, Luleå tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Västmanlands län, Justitiekanslern, Hyres- och arrendenämnden i Stockholms län, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Kriminalvården, Migrationsverket, Datainspektionen, Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och krisberedskap, Statens institutionsstyrelse, Tullverket, Finansinspektionen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Kammarkollegiet, Statskontoret, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Juridiska fakultetsnämnden vid Lunds universitet, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Arbetsdomstolen, Lantmäteriet, Statens va-nämnd, Transportstyrelsen, Bolagsverket, Regelrådet, Posten AB, Diskrimineringsombudsmannen, Nämnden mot diskriminering, Dalarnas läns landsting, Sveriges advokatsamfund, Finansbolagens förening, Fastighetsägarna Sverige, Hyresgästföreningen, riksförbundet, Nämndemännens riksförbund, Svenska polisförbundet, Svensk Energi, Svenska Inkassoföreningen, Svensk Delgivningsservice AB och Svenska Kravek AB.

Kronobergs läns landsting och Företagarna har avstått från att yttra sig. Svenskt näringsliv, Lantbrukarnas riksförbund, Stockholms läns landsting, Södermanlands läns landsting, Sveriges Domareförbund, Sveriges Inkassoorganisation och Intrum Justitia har inte hörts av.